

Europeiska unionens officiella tidning

L 80

Svensk utgåva

Lagstiftning

58 årgången

25 mars 2015

Innehållsförteckning

II Icke-lagstiftningsakter

BESLUT

- ★ Kommissionens beslut (EU) 2015/454 av den 9 juli 2014 om det statliga stöd SA.34823 (2012/C), SA.36004 (2013/NN), SA.37965 (2013/N), SA.37966 (2013/N), SA.37967 (2013/N) som Grekland har genomfört till förmån för Alpha Bank Group: Rekapitalisering och omstrukturering av Alpha Bank SA. – Resolution av Cooperative Bank of Western Macedonia genom ett överföringsuppdrag till Alpha Bank SA. – Resolution av Evia Cooperative Bank genom ett överföringsuppdrag till Alpha Bank SA. – Resolution av Cooperative Bank of Dodecanese genom ett överföringsuppdrag till Alpha Bank SA. [delgivet med nr C(2014) 4662] ⁽¹⁾ 1
- ★ Kommissionens beslut (EU) 2015/455 av den 23 juli 2014 om det statliga stöd SA.34826 (2012/C), SA.36005 (2013/NN) som Grekland har genomfört till förmån för Piraeus Bank Group beträffande rekapitaliseringen och omstruktureringen av Piraeus Bank SA [delgivet med nr C(2014) 5217] ⁽¹⁾ 49
- ★ Kommissionens beslut (EU) 2015/456 av den 5 september 2014 om stödordning SA.26212 (11/C) (f.d. 11/NN – f.d. CP 176/A/08) och SA.26217 (11/C) (f.d. 11/NN – f.d. CP 176/B/08) som Bulgarien har genomfört i form av byte av privatägd skogsmark mot statligt ägd skogsmark [delgivet med nr C(2014) 6207] ⁽¹⁾ 100

Rättelser

- ★ Rättelse till associeringsavtal mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Georgien, å andra sidan (EUT L 261 av den 30.8.2014) 128

⁽¹⁾ Text av betydelse för EES

De rättsakter vilkas titlar är tryckta med fin stil är sådana rättsakter som har avseende på den löpande handläggningen av jordbrukspolitiska frågor. De har normalt begränsad giltighetstid.

Beträffande alla övriga rättsakter gäller att titlarna är tryckta med fet stil och föregås av en asterisk.

SV

II

(Icke-lagstiftningsakter)

BESLUT

KOMMISSIONENS BESLUT (EU) 2015/454

av den 9 juli 2014

om det statliga stöd SA.34823 (2012/C), SA.36004 (2013/NN), SA.37965 (2013/N), SA.37966 (2013/N), SA.37967 (2013/N) som Grekland har genomfört till förmån för Alpha Bank Group:

- Rekapitalisering och omstrukturering av Alpha Bank SA.
- Resolution av Cooperative Bank of Western Macedonia genom ett överföringsuppdrag till Alpha Bank SA.
- Resolution av Evia Cooperative Bank genom ett överföringsuppdrag till Alpha Bank SA.
- Resolution av Cooperative Bank of Dodecanese genom ett överföringsuppdrag till Alpha Bank SA.

*[delgivet med nr C(2014) 4662]**(Endast den engelska texten är giltig)**(Text av betydelse för EES)*

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 108.2 första stycket,

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a,

efter att i enlighet med nämnda artiklar ha gett medlemsstater och berörda parter tillfälle att yttra sig,

och av följande skäl:

1. FÖRFARANDE

1.1 FÖRFARANDE AVSEENDE ALPHA BANK

- (1) I sitt beslut av den 19 november 2008 godkände kommissionen systemet "Support Measures for the Credit Institutions in Greece" (nedan kallat *stödsystemet för de grekiska bankerna*) som var avsett att säkerställa stabilitet i det grekiska finansiella systemet. Stödsystemet för de grekiska bankerna gör det möjligt att bevilja stöd genom de tre ingående åtgärderna, nämligen en rekapitaliseringsåtgärd, en garantiåtgärd och en statslåneobligationsåtgärd⁽¹⁾. I maj 2009 rekapitaliserade Grekland Alpha Bank Group (nedan kallad *banken*) i enlighet med rekapitaliseringsåtgärden.
- (2) I skäl 14 i beslutet av den 19 november 2008 anges att kommissionen ska informeras om en omstruktureringsplan när det gäller rekapitaliseringsåtgärdens stödmottagare.
- (3) Den 2 augusti 2010 presenterade de grekiska myndigheterna en omstruktureringsplan när det gäller banken för kommissionen. Kommissionen registrerade planen och efterföljande ändringar av denna liksom ytterligare information från de grekiska myndigheterna som ärende SA.30342 (PN 26/2010) och därefter som ärende SA.32786 (2011/PN).

⁽¹⁾ Kommissionens beslut av den 19 november 2008 i ärendet om statligt stöd N 560/2008, *Support Measures for the Credit Institutions in Greece* (EUT C 125, 5.6.2009, s. 6). Det tilldelades numret SA.26678 (N 560/2008). Systemet förlängdes och ändrades sedan enligt beskrivningen i fotnot 2.

- (4) Banken har vid flera tillfällen åtnjutit statliga garantier på skuldinstrument och statsobligationslån inom ramen för stödsystemet för de grekiska bankerna ⁽²⁾. Den har även fått statligt akut likviditetsstöd.
- (5) Den 20 april 2012 lämnade den grekiska finansiella stabilitetsfonden (nedan kallad HFSF) en utfästelse till banken om att delta i bankens planerade ökning av aktiekapitalet. Den 28 maj 2012 beviljade HFSF en tillfällig rekapitalisering ("bridge recapitalisation") på 1 900 miljoner euro till banken (nedan kallad *den första tillfälliga rekapitaliseringen*).
- (6) I maj 2012 underrättade de grekiska myndigheterna kommissionen om det finansieringsåtagande som HFSF gjort till banken. Kommissionen registrerade det som ett icke-anmält ärende (ärende SA.34823 [2012/NN]) eftersom åtgärden redan hade genomförts.
- (7) Genom sitt beslut av den 27 juli 2012 inledde kommissionen ett formellt granskningsförfarande gällande den första tillfälliga rekapitaliseringen (nedan kallat *förfarandebeslutet avseende Alpha Bank*) ⁽³⁾.
- (8) Den 12 oktober 2012 gav HFSF sitt samtycke till att banken förvärvade Emporiki Bank från Crédit Agricole SA (nedan kallad *Crédit Agricole*). Den 16 oktober 2012 undertecknade Crédit Agricole och banken ett avtal om aktieöverlåtelse.
- (9) Innan dess hade de grekiska myndigheterna underrättat kommissionens avdelningar om utvecklingen och villkoren för det möjliga förvärvet av Emporiki Bank.
- (10) Den 23 november 2012 översände kommissionens avdelningar en skrivelse till de grekiska myndigheterna med sin preliminära bedömning av förvärvet.
- (11) I december 2012 beviljade HFSF banken en andra tillfällig rekapitalisering på 1 042 miljoner euro (nedan kallad *den andra tillfälliga rekapitaliseringen*). Den 21 december 2012 gjorde HFSF även ett finansieringsåtagande gentemot banken om att delta i ökningen av bankens aktiekapital och utfärda konvertibla kapitalinstrument, upp till ett totalt belopp på 1 629 miljoner euro ⁽⁴⁾. De grekiska myndigheterna anmälde dessa åtgärder till kommissionen den 27 december 2012 ⁽⁵⁾.

⁽²⁾ Den 2 september 2009 rapporterade Grekland en rad ändringar av stödåtgärderna och en förlängning fram till den 31 december 2009 som godkändes den 18 september 2009 (se kommissionens beslut av den 18 september 2009 i ärendet om statligt stöd N 504/2009, *Prolongation and amendment of the Support Measures for the Credit Institutions in Greece* [EUT C 264, 6.11.2009, s. 5]). Den 25 januari 2010 godkände kommissionen en andra förlängning av stödåtgärderna fram till den 30 juni 2010 (se kommissionens beslut av den 25 januari 2010 i ärendet om statligt stöd N 690/2009, *Prolongation of the Support Measures for the Credit Institutions in Greece* [EUT C 57, 9.3.2010, s. 6]). Den 30 juni 2010 godkände kommissionen flera ändringar av stödåtgärderna och en förlängning fram till den 31 december 2010 (se kommissionens beslut av den 30 juni 2010 i ärendet om statligt stöd N 260/2010, *Extension of the Support Measures for the Credit Institutions in Greece* [EUT C 238, 3.9.2010, s. 3]). Den 21 december 2010 godkände kommissionen en förlängning av stödåtgärderna fram till den 30 juni 2010 (se kommissionens beslut av den 21 december 2010 i ärendet om statligt stöd SA.31998 [2010/N], *Fourth extension of the Support Measures for the credit Institutions in Greece* [EUT C 53, 19.2.2011, s. 2]). Den 4 april 2011 godkände kommissionen en ändring (se kommissionens beslut av den 4 april 2011 i ärendet om statligt stöd SA.32767 [2011/N], *Amendment of the Support Measures for the Credit Institutions in Greece* [EUT C 164, 2.6.2011, s. 8]). Den 27 juni 2011 godkände kommissionen en förlängning av stödåtgärderna fram till den 31 december 2011 (se kommissionens beslut av den 27 juni 2011 i ärendet om statligt stöd SA.33153 [2011/N], *Fifth prolongation of the Support Measures for the credit institutions in Greece* [EUT C 274, 17.9.2011, s. 6]). Den 6 februari 2012 godkände kommissionen en förlängning av stödåtgärderna fram till den 30 juni 2012 (se kommissionens beslut av den 6 februari 2012 i ärendet om statligt stöd SA.34149 [2011/N], *Sixth prolongation of the Support Measures for the Credit Institutions in Greece* [EUT C 101, 4.4.2012, s. 2]). Den 6 juli 2012 godkände kommissionen en förlängning av stödåtgärderna fram till den 31 december 2012 (se kommissionens beslut av den 6 juli 2012 i ärendet om statligt stöd SA.35002 [2012/N] – Grekland, *Prolongation of the Support Scheme for Credit Institutions in Greece* [EUT C 77, 15.3.2013, s. 14]). Den 22 januari 2013 godkände kommissionen en förlängning av garantisystemet och låneobligationssystemet fram till den 30 juni 2013 (se kommissionens beslut av den 22 januari 2013 i ärendet om statligt stöd SA.35999 [2012/N] – Grekland, *Prolongation of the Guarantee Scheme and the Bond Loan Scheme for Credit Institutions in Greece* [EUT C 162, 7.6.2013, s. 6]). Den 25 juli 2013 godkände kommissionen en förlängning av garantisystemet och låneobligationssystemet fram till den 31 december 2013 (se kommissionens beslut av den 25 juli 2013 i ärendet om statligt stöd SA.36956 [2013/N] – Grekland, *Prolongation of the Guarantee Scheme and the Bond Loan Scheme for Credit Institutions in Greece* [EUT C 141, 9.5.2014, s. 3]). Den 14 januari 2014 godkände kommissionen en förlängning av stödåtgärderna och låneobligationssystemet fram till den 30 juni 2014 (se kommissionens beslut av den 14 januari 2014 i ärendet om statligt stöd SA.37958 [2013/N] – Grekland, *Prolongation of the Guarantee Scheme and the Bond Loan Scheme for Credit Institutions in Greece*, ännu inte publicerad).

⁽³⁾ Se kommissionens beslut av den 27 juli 2012 i ärendet om statligt stöd SA.34823 (2012/C) (ex2012 NN), *Grekiska finansiella stabilitetsfondens rekapitalisering av Alpha Bank* (EUT C 357, 20.11.2012, s. 36).

⁽⁴⁾ Pressmeddelande från HFSF av den 24 december 2012, se http://www.hfsf.gr/files/press_release_20121224_en.pdf

⁽⁵⁾ Kommissionen registrerade dessa åtgärder som ärende SA.36004 (2013/NN).

- (12) I maj 2013 meddelade banken att nyemissionen på 457,1 miljoner euro framgångsrikt hade avslutats och att alla aktier som hade erbjudits i en extra private placement på 92,9 miljoner euro hade fördelats. Den 3 juni 2013 konverterade HFSF den första och den andra tillfälliga rekapitaliseringen till kapital och gav banken ett ytterligare kapitaltillskott på 1 079 miljoner euro (nedan kallat *rekapitaliseringen våren 2013*).
- (13) Den 19 december 2013 informerade de grekiska myndigheterna kommissionen om villkoren för rekapitaliseringen våren 2013.
- (14) Den 12 juni 2014 lämnade de grekiska myndigheterna in en slutgiltig omstruktureringsplan för banken (nedan kallad *omstruktureringsplanen*) till kommissionen. Samma dag lämnade de information om det statsgaranterade akuta likviditetsstödet. De angav att de tänkte fortsätta ge banken likviditetsstöd, liksom statliga garantier på skuld-instrument och statslåneobligationer inom ramen för systemet för stöd till de grekiska bankerna ⁽⁶⁾.
- (15) Kommissionen har haft flera möten och telefonkonferenser samt omfattande e-postkorrespondens med företrädare för de grekiska myndigheterna och banken.
- (16) Grekland godtar att det görs ett undantag i detta särskilda fall och att beslutet endast antas på engelska.

1.2 FÖRFARANDE AVSEENDE DET STATLIGA STÖDET TILL DE TRE KOOPERATIVA BANKERNA

- (17) Den 3 december 2013 underrättade Grekland kommissionen om den planerade resolutionen av tre kooperativa banker (nedan kallade *de tre kooperativa bankerna*), nämligen Co-operative Bank of Dodecanese (nedan kallad *Dodecanese Bank*), Co-operative Bank of Evia (nedan kallad *Evia Bank*) och Co-operative Bank of Western Macedonia (nedan kallad *Western Macedonia Bank*).
- (18) Den 4 december 2013 begärde kommissionens avdelningar att Grekland skulle lämna information om den planerade resolutionen av de tre kooperativa bankerna.
- (19) Den 5 december 2013 lämnade Grekland in den begärda informationen till kommissionens avdelningar.
- (20) Den 8 december 2013 gick Greklands centralbank vidare med resolutionen av de tre kooperativa bankerna och överföringen av utvalda skulder från de tre kooperativa bankerna till banken.
- (21) Den 17 december 2013 anmälde Grekland det statliga stödet inom ramen för resolutionen av de tre kooperativa bankerna.

2. BESKRIVNING

2.1 BANKEN OCH DESS PROBLEM

2.1.1 Den grekiska banksektorns allmänna situation

- (22) Greklands reala bruttonationalprodukt (BNP) minskade med 20 % från 2008 till 2012, såsom framgår av tabell 1. De grekiska bankerna erfor därför att ett snabbt växande antal grekiska hushåll och företag fått problem med att betala sina lån ⁽⁷⁾. Denna utveckling har påverkat de grekiska bankernas tillgångar negativt och gett upphov till ett behov av kapital.

Tabell 1

Real BNP-tillväxt i Grekland, 2008–2013

Grekland	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Real BNP-tillväxt (i %)	– 0,2	– 3,1	– 4,9	– 7,1	– 7,0	– 3,9

Källa: Eurostat, på internet: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tec00115>

⁽⁶⁾ Anmälan registrerades med nummer SA.34823 (2012/C) (ex2012 NN).

⁽⁷⁾ Europeiska kommissionens generaldirektorat för ekonomi och finans. *The Second Economic Adjustment Programme for Greece – March 2012*, s. 17, som finns på internet: http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/occasional_paper/2012/pdf/ocp94_en.pdf

- (23) I februari 2012 införde Grekland dessutom obligationshandel inom den privata sektorn som ett deltagande av den privata sektorn (private sector involvement, PSI, nedan kallat *PSI-programmet*). De grekiska bankerna omfattades av PSI-programmet, under vilket den grekiska regeringen erbjöd befintliga privata obligationsinnehavare nya värdepapper (inbegripet nya grekiska statsobligationer, BNP-knutna värdepapper och PSI-betalningsanvisningar som utfärdats av Europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten [nedan kallad *EFSF*]) i utbyte mot befintliga grekiska statsobligationer, med ett nominellt värde på 53,5 % och längre löptider⁽⁸⁾. De grekiska myndigheterna offentliggjorde resultaten av obligationshandeln den 9 mars 2012⁽⁹⁾. Handeln ledde till betydande förluster för obligationsinnehavarna (vilka Greklands centralbank uppskattat till i genomsnitt 78 % av det nominella värdet av de gamla grekiska statsobligationerna för de grekiska bankerna) och kapitalbehov som noterades retroaktivt i de grekiska bankernas årsredovisningar för 2011.

Tabell 2

Totala PSI-förluster för de största grekiska bankerna (i miljoner euro)

Banker	Nominellt värde Nominellt värde av grekiska statsobligationer (1)	Nominellt värde av statliga lån (2)	Totalt nominellt värde (3) = (1) + (2)	PSI-förlust av grekiska statsobligationer (4)	PSI-förlust av statliga lån (5)	Total bruttoförlust (PSI) (6) = (4) + (5)	Total bruttoförlust (PSI) /Kärnprimärkapital ⁽¹⁾ (dec 2011) (%)	Total bruttoförlust (PSI) /Totala tillgångar (dec 2011) (%)
NBG	13 748	1 001	14 749	10 985	751	11 735	161,0	11,0
Eurobank	7 001	335	7 336	5 517	264	5 781	164,5	7,5
Alpha	3 898	2 145	6 043	3 087	1 699	4 786	105,7	8,1
Piraeus	7 063	280	7 343	5 686	225	5 911	226,0	12,0
Emporiki	351	415	766	270	320	590	40,3	2,7

Källa: Greklands centralbank, *Report on the Recapitalisation and the Restructuring of the Greek Banking Sector*, december 2012, s. 14.

(¹) En banks kärnprimärkapitalkvot är en av de lagstadgade kapitalkvoter som övervakas av banktillsynsmyndigheter inom ramen för kapitalkravsdirektivet.

- (24) Eftersom de grekiska bankerna drabbades av betydande kapitalförluster till följd av PSI-programmet och den fortsatta recessionen, frigiordes medel för rekapitalisering av bankerna genom memorandumet om den ekonomiska och finansiella politiken i det andra anpassningsprogrammet för Grekland mellan den grekiska regeringen, Europeiska unionen, Internationella valutafonden (IMF) och Europeiska centralbanken (ECB) av den 11 mars 2012. De grekiska myndigheterna uppskattade de totala bankrekapitaliseringsbehov och resolutionskostnader som skulle finansieras genom nämnda program till 50 miljarder euro⁽¹⁰⁾. Beloppet beräknades utifrån ett stresstest som Greklands centralbank gjorde för perioden mellan december 2011 och december 2014 (nedan kallat *stresstestet 2012*), vilket baserades på låneförlustprognoserna från BlackRock⁽¹¹⁾. Medlen för rekapitalisering av de grekiska bankerna är tillgängliga genom HFSF. Tabell 3 innehåller en sammanfattning av de största grekiska bankernas beräknade kapitalbehov utifrån stresstestet 2012.

(⁸) Se avsnitt II, "The restructuring of the Greek Sovereign Debt" i *Report on the Recapitalisation and Restructuring of the Greek Banking Sector*, Greklands centralbank, december 2012, som finns på internet: http://www.bankofgreece.gr/BogEkdoseis/Report_on_the_recapitalisation_and_restructuring.pdf

(⁹) Det grekiska finansministeriets pressmeddelande av den 9 mars 2012, som finns på internet: <http://www.pdma.gr/attachments/article/80/9%20MARCH%202012%20-%20RESULTS.pdf>

(¹⁰) Se fotnot 7, s. 106.

(¹¹) Se fotnot 8.

Tabell 3

Stresstestet 2012: de största grekiska bankernas kapitalbehov (i miljoner euro)

Banker	Referensbaserat kärnprimärkapital (dec 2011) (1)	Total bruttoförlust (PSI) (dec 2011) (2)	PSI-relaterade avsättningar (juni 2011) (3)	Samlad bruttoförlust Kreditrisprognos (4)	Reserver för kreditförluster (dec 2011) (5)	Intern kapitalgenerering (6)	Målbaserat kärnprimärkapital (dec 2014) (7)	Kapitalbehov (8) = (7) - [(1) + (2) + (3) + (4) + (5) + (6)]
NBG	7 287	- 11 735	1 646	- 8 366	5 390	4 681	8 657	9 756
Eurobank	3 515	- 5 781	830	- 8 226	3 514	2 904	2 595	5 839
Alpha	4 526	- 4 786	673	- 8 493	3 115	2 428	2 033	4 571
Piraeus	2 615	- 5 911	1 005	- 6 281	2 565	1 080	2 408	7 335
Emporiki	1 462	- 590	71	- 6 351	3 969	114	1 151	2 475
Postbank (TT Bank)	557	- 3 444	566	- 1 482	1 284	- 315	903	3 737

Källa: Greklands centralbank, *Report on the Recapitalisation and the Restructuring of the Greek Banking Sector*, december 2012, s. 8.

- (25) Enligt memorandumet kan banker som presenterar genomförbara kapitalanskaffningsplaner ansöka om och få statligt stöd på ett sätt som bevarar incitamenten för den privata sektorn att tillföra kapital och därmed minimerar bördan för skattebetalarna⁽¹²⁾. Greklands centralbank kom fram till att endast de fyra största bankerna (Eurobank, National Bank of Greece, Piraeus Bank och Alpha Bank) hade presenterat genomförbara kapitalanskaffningsplaner⁽¹³⁾. De blev föremål för en första tillfällig rekapitalisering genom HFSF i maj 2012.
- (26) De inhemska insättningarna i de grekiska bankerna minskade med totalt 37 % mellan slutet av 2009 och juni 2012 på grund av recessionen och den politiska osäkerheten. Dessa banker fick betala högre räntor för att försöka behålla insättningarna. Kostnaderna för inlåning ökade, vilket ledde till minskade nettorentemarginaler för bankerna. Eftersom de grekiska bankerna stängdes ute från marknaderna för kapitalfinansiering blev de helt beroende av finansiering från Eurosystemet⁽¹⁴⁾, som i allt större utsträckning gavs i form av statsgaranterat akut likviditetsstöd från Greklands centralbank.
- (27) Den 3 december 2012 inledde Grekland ett återköpsprogram för grekiska statsobligationer som erhållits av investerarna inom ramen för PSI-programmet, till priser på mellan 30,2 och 40,1 % av det nominella värdet⁽¹⁵⁾. De grekiska bankerna deltog i återköpsprogrammet, vilket ledde till ytterligare förluster i deras balansräkningar, eftersom större delen av den bokförda räkenskapsmässiga förlusten (dvs. skillnaden mellan marknadsvärdet och det nominella värdet) för dessa nya grekiska statsobligationer vid tidpunkten för PSI-programmet blev definitiv och oåterkallelig⁽¹⁶⁾.
- (28) I december 2012 fick de fyra största grekiska bankerna en andra tillfällig rekapitalisering från HFSF.
- (29) Våren 2013 omvandlades den tillfälliga rekapitaliseringen av de fyra bankerna till en permanent rekapitalisering i stamaktier. HFSF:s aktieinnehav var över 80 % i var och en av de fyra bankerna. För de banker som lyckades attrahera en viss mängd privat kapital (banken, Piraeus Bank SA och National Bank of Greece SA) fick HFSF aktier utan rösträtt och privata investerare beviljades köpoptioner på HFSF:s aktier.

⁽¹²⁾ Se fotnot 7, s. 104.

⁽¹³⁾ Se fotnot 8.

⁽¹⁴⁾ Europeiska centralbanken och de nationella centralbankerna utgör tillsammans Eurosystemet, gruppen av centralbanker i euroområdet.

⁽¹⁵⁾ Det grekiska finansministeriets pressmeddelande av den 3 december 2012, som finns på internet: <http://www.pdma.gr/attachments/article/248/Press%20Release%20-%20December%2003.pdf>

Det faktum att den egna skulden köptes tillbaka till ett mycket lägre pris än det nominella värdet ledde till en betydande skuldminskning för Grekland.

⁽¹⁶⁾ Utan ett sådant återköp skulle de nya grekiska statsobligationernas marknadsvärde ha kunnat öka beroende på utvecklingen av marknadsparametrar såsom räntor och sannolikheten för Greklands fallissemang.

- (30) I juli 2013 gav Greklands centralbank en rådgivare i uppgift att göra en diagnostisk studie av alla grekiska bankers låneportföljer. Rådgivaren gjorde kreditförlustprognoser på all inhemsk utlåning i de grekiska bankerna samt på lån med grekisk risk i utländska filialer och dotterbolag under en tidsperiod på 3,5 år och under ett låns löptid. Analysen gav kreditförlustprognoser i två makroekonomiska scenarier, nämligen ett grundscenariot och ett ogynnsamt scenario. Greklands centralbank gjorde en bedömning av kreditförlustprognoserna för utländska låneportföljer med viss hjälp av rådgivaren.
- (31) Utifrån rådgivarens bedömning av kreditförlustprognoserna inledde Greklands centralbank under hösten 2013 ett nytt stresstest (nedan kallat *stresstestet 2013*) för att bedöma säkerheten i de grekiska bankernas kapitalsituation både i ett grundscenariot och i ett ogynnsamt scenario. Greklands centralbank gjorde en kapitalbehovsbedömning med teknisk hjälp av en andra rådgivare.
- (32) De viktigaste delarna i kapitalbehovsbedömningen enligt stresstestet 2013 var i) kreditförlustprognoserna ⁽¹⁷⁾ över bankernas låneportföljer på koncernnivå för grekisk och utländsk risk, efter avdrag för befintliga lånereserver, och ii) bankernas uppskattade rörelsevinster från juni 2013 till december 2016, utifrån en försiktig anpassning av de omstruktureringsplaner som hade överlämnats till Greklands centralbank under det fjärde kvartalet 2013. I tabell 4 sammanfattas de största grekiska bankernas beräknade kapitalbehov på koncernnivå i grundscenariot enligt stresstestet 2013.

Tabell 4

Stresstestet 2013: de grekiska bankernas kapitalbehov på koncernnivå i grundscenariot (i miljoner euro)

Banker	Referensbaserat kärnprimärkapital (juni 2013) (1)	Reserver för kreditförluster (juni 2013) (2)	Kreditriskprognoser för grekisk risk (3)	Kreditriskprognoser för utländsk risk (1) (4)	Intern kapitalgenerering (5)	Stresstest för kärnprimärkapitalkvot (december 2016) (6)	Kapitalbehov (7) = (6) – (1) – (2) – (3) – (4) – (5)
NBG ⁽²⁾	4 821	8 134	– 8 745	– 3 100	1 451	4 743	2 183
Eurobank ⁽³⁾	2 228	7 000	– 9 519	– 1 628	2 106	3 133	2 945
Alpha	7 380	10 416	– 14 720	– 2 936	4 047	4 450	262
Piraeus	8 294	12 362	– 16 132	– 2 342	2 658	5 265	425
Attica	225	403	– 888	0	106	243	397
Panellinia	61	66	– 237	0	– 26	31	169

Källa: Greklands centralbank, 2013 *Stress Test of the Greek Banking Sector*, mars 2014, s. 42.

⁽¹⁾ Effekterna av kreditriskprognoserna för utländsk risk beräknades efter utländsk skatt och med hänsyn tagen till de åtaganden som då gavs generaldirektoratet för konkurrens i fråga om avyttringar.

⁽²⁾ NBG:s kreditförlustreserver den 30 juni 2013 pro forma avseende avsättningarna vid First Business Bank och ProBank.

⁽³⁾ Eurobanks kreditförlustreserver den 30 juni 2013 pro forma avseende avsättningarna vid New Hellenic Postbank och New Proton Bank, som förvärvades i augusti 2013.

- (33) Den 6 mars 2014 offentliggjorde Greklands centralbank resultaten av stresstestet 2013 och begärde att bankerna senast i mitten av april 2014 skulle lämna in sina planer för kapitalanskaffning för att täcka kapitalbehoven i grundscenariot.
- (34) Mellan slutet av mars 2013 och början av maj 2014 fullföljde bankerna kapitalökningarna.

⁽¹⁷⁾ Inbegripet den förväntade förlusten till följd av tillkomsten av nya lån i Grekland från juni 2013 till december 2016.

2.1.2 Stödmottagaren

- (35) Banken erbjuder samhällsomfattande banktjänster främst i Grekland och i sydöstra Europa (Cypern, Rumänien, Bulgarien, Serbien, Albanien och f.d. jugoslaviska republiken Makedonien [Fyrom]) samt i Förenade kungariket. Den erbjuder ett fullständigt sortiment av bankrelaterade och finansiella produkter och tjänster till hushåll och företag. Den är verksam inom banktjänster till privatpersoner och mindre företag, kapitalförvaltning, statsobligationer och investmentbanktjänster. Banken har inrättats i Grekland och dess aktier är noterade på Atenbörsen. Den 30 september 2012 hade banken totalt 17 119 anställda, varav ungefär en tredjedel var anställda i sydöstra Europa och i Förenade kungariket, medan övriga anställda var anställda i Grekland ⁽¹⁸⁾.
- (36) Banken deltog i PSI-programmet där den handlade med grekiska statsobligationer och statliga lån med ett nominellt värde på 6 043 miljoner euro. Dess totala PSI-relaterade kostnader uppgick till cirka 4 786 miljoner euro före skatt och hade bokförts fullt ut i räkenskaperna för 2011 ⁽¹⁹⁾. Under återköpsprogrammet i december 2012 sålde banken de nya grekiska statsobligationer som den hade mottagit inom ramen för PSI-programmet till ett pris som låg kraftigt under det nominella värdet. Försäljningen innebar att banken gick med förlust i fråga om de nya grekiska statsobligationerna.
- (37) Bankens huvudsiffror i december 2010, december 2011, december 2012 och december 2013 (konsoliderade uppgifter) presenteras i tabell 5.

Tabell 5

Alpha Banks huvudsiffror för 2010, 2011, 2012 och 2013

Vinst och förlust (i miljoner euro)	2010	2011	2012	Pro forma 2012 (inklusive Emporiki)	2013 (inklusive Emporiki)
Räntenetto	1 819	1 784	1 397	1 755	1 658
Total rörelseintäkt	2 249	2 283	1 506	1 826	2 344
Totala rörelsekostnader	- 1 148	- 1 096	- 1 179	- 1 746	- 1 426
Intäkter före avsättning till förlustreserv	1 101	1 187	327	80	918
Nedskrivningar för kreditrisk	- 885	- 1 130	- 1 669	- 2 802	- 1 923
Nedskrivningar på grekiska statsobligationer och PSI-be- rättigade lån	—	- 4 789	—	—	—
Negativ goodwill					3 283
Nettovinst/nettoförlust	86	- 3 810	- 1 086	inte tillämpligt	2 922
Selektiva handelssiffror (i miljoner euro)	2010	2011	2012	Pro forma 2012 (inklusive Emporiki)	2013 (inklusive Emporiki)
Totala kundfordringar (netto)	49 305	44 876	40 495	55 459	51 678
Inlåning	38 293	29 399	28 451	41 348	42 485
Summa tillgångar	66 798	59 148	58 357	76 518	73 697

⁽¹⁸⁾ http://www.alpha.gr/files/investorrelations/IFRS_Alphagroup_Q3_2013_en.pdf

⁽¹⁹⁾ Se tabell 2.

Selektiva handelssiffror (i miljoner euro)	2010	2011	2012	Pro forma 2012 (inklusive Emporiki)	2013 (inklusive Emporiki)
Summa eget kapital ⁽¹⁾	5 784	1 966	773	3 423	8 312

Källa: 2013: http://www.alpha.gr/files/investorrelations/Deltio_Typou_20140310EN.pdf

Pro forma 2012: Omstruktureringsplanen för Alpha Bank, juni 2014, s. 24.

2012 och 2011: Finansiella resultat för 2012 – konsoliderad årsredovisning: http://www.alpha.gr/files/investorrelations/IFRS_Alphagroup_FY_2012_en.pdf

2010: Finansiella resultat för 2011 – konsoliderad årsredovisning: http://www.alpha.gr/files/investorrelations/IFRS_Alphagroup_FY_2011_en.pdf

⁽¹⁾ Kapitalbeloppen inbegriper, med avseende på 2010, 2011 och 2012, 940 miljoner euro i preferensaktier som Grekland beviljade 2009. För 2012 innefattar beloppen inte de två tillfälliga rekapitaliseringar på 2 942 miljoner euro som banken erhöll 2012. Kapitalbeloppet med avseende på 2013 innefattar hela rekapitaliseringen från HFSF och privata investerare för 2012 och 2013, som uppgick till totalt 4 571 miljoner euro.

- (38) Tabell 5 visar att banken, utöver de stora förluster som noterades 2011 på grund av PSI-programmet (4 786 miljoner euro ⁽²⁰⁾), led av sjunkande inkomster (bland annat beroende på de högre inlåningskostnaderna) samt höga och stigande nedskrivningar av sina låneportföljer i Grekland och utomlands. Bankens likvida medel påverkades mycket negativt av utflödet av insättningar och kvoten mellan utlåning och inlåning uppgick till 152 % den 31 december 2011 ⁽²¹⁾, samtidigt som 34 % av balansräkningen vid denna tidpunkt finansierades av Eurosystemet ⁽²²⁾.
- (39) Under stresstestet 2013 uppskattade Greklands centralbank bankens kapitalbehov till 262 miljoner euro i grundscenariot.
- (40) I mars 2014 gick banken vidare med en kapitalökning på 1,2 miljarder euro för att täcka de kapitalbehov som anges i skäl 39 och för att återbetala de preferensaktier som Grekland hade tecknat för 940 miljoner euro ⁽²³⁾. I motsats till Eurobanks kapitalökning i april 2014 åtog sig inte HFSF att tillföra något kapital vid bankens kapitalökning om efterfrågan från privata investerare skulle visa sig vara otillräcklig. Banken ökade sitt kapital genom en nyemission utan företrädesrätt (dvs. en kapitalökning med upphävande av aktieägarnas teckningsrätter) till internationella investerare och genom ett offentligt erbjudande i Grekland. Teckningspriset fastställdes till 0,66 euro per aktie.
- (41) Efter kapitalökningen meddelade banken den 17 april 2014 att den hade löst in preferensaktierna till Grekland till det totala beloppet 940 miljoner euro.

2.2 BANKENS FÖRVÄRV AV GREKISK BANKVERKSAMHET

2.2.1 Förvärv av Emporiki Bank

- (42) Emporiki Bank grundades 1882.
- (43) År 2000 förvärvade Crédit Agricole Group till att börja med 6,7 % andel i Emporiki Bank. Emporiki Bank blev ett dotterbolag till Crédit Agricole 2006, när detta bankinstitut förvärvade ett kontrollerande intresse. Crédit Agricole ökade då sitt aktieinnehav i Emporiki Bank till 94,99 %.
- (44) Emporiki Bank var verksam inom alla typer av banktjänster (privatpersoner och företag) samt inom investmentbanktjänster, kapitalförvaltning, portföljförvaltning och allmänna finansiella tjänster. Den erbjöd sina tjänster i Grekland genom ett nätverk av 323 filialer och i utlandet genom sin filial på Cypern samt genom dotterbolag i Cypern, Bulgarien, Albanien och Rumänien ⁽²⁴⁾. Den 31 december 2012 hade den 4 230 anställda.
- (45) Banken deltog i PSI-programmet där den handlade med grekiska statsobligationer och andra godtagbara värdepapper med ett nominellt värde på 766 miljoner euro. Som framgår av tabell 2 uppgick dess totala PSI-relaterade kostnader till cirka 590 miljoner euro före skatt och hade bokförts fullt ut i räkenskaperna för 2011. Som framgår av tabell 3 var Emporiki Banks beräknade kapitalbehov 2 475 miljoner euro. Beloppet beräknades utifrån ett stresstest från 2012 som Greklands centralbank gjorde för perioden mellan den 31 december 2011 och 31 december 2014, vilket baserades på låneförlustprognoserna från BlackRock.

⁽²⁰⁾ Se tabell 2.

⁽²¹⁾ Information från Alpha Bank till kommissionen den 25 juni 2013.

⁽²²⁾ Årsredovisningarna för 2011: http://www.alpha.gr/files/investorrelations/GROUP_IAS_FY_2011_en1.pdf

⁽²³⁾ Se punkt 2.3.1.2 Statlig rekapitalisering som beviljats inom ramen för rekapitaliseringsåtgärden.

⁽²⁴⁾ Konsoliderad årsredovisning för Emporiki Bank den 31 december 2011, s. 9.

- (46) Den 12 oktober 2012 gav HFSF sitt samtycke till att banken förvärvade Emporiki Bank från Crédit Agricole.
- (47) Den 16 oktober 2012 undertecknade Crédit Agricole och banken ett avtal om aktieöverlåtelse mellan Crédit Agricole SA och Alpha Bank SA för försäljning och köp av Emporiki Bank of Greece SA. Efter att företagsbesiktningen hade avslutats investerade Crédit Agricole det totala kapitalbeloppet 2 893 miljoner euro och tecknade i sin helhet en konvertibel obligation på 150 miljoner euro som utgivits av banken ⁽²⁵⁾. Banken skulle därefter förvärva den helt rekapitaliserade Emporiki Bank för en euro. Enligt avtalet om aktieöverlåtelse förvärvade inte banken de utländska dotterbolagen till Emporiki Bank, vilka stannade kvar hos Crédit Agricole, med undantag för den cypriotiska filialen till Emporiki Bank, som stod för 0,5 miljarder euro i tillgångar och som ingick i bankens förvärv.
- (48) Den 31 december 2012, efter Crédit Agricoles rekapitalisering, var Emporiki Banks kapitaltäckningsgrad 17,6 %, medan dess primärkapitalkvot var 13,5 %.
- (49) Den 1 februari 2013 meddelade banken att Emporiki Banks hela aktiekapital hade överförts till banken ⁽²⁶⁾.
- (50) Huvudsiffror för Emporiki Bank i december 2010, december 2011, december 2012 och januari 2013 presenteras i tabell 6.

Tabell 6

Emporiki Banks huvudsiffror för 2010, 2011, 2012 och januari 2013

Miljarder euro	31 december 2010 (konsoliderade)	31 december 2011 (konsoliderade)	December 2012 (bankens förvärv)	Januari 2013 (bankens förvärv)
Summa tillgångar	26,78	21,7	19,5	18,2
Totala bruttokundfordringar	24	23,48	19,85	19,8
Avsättningar	2,8	4,4	5	5
Att betala till kunder	12,2	11,3	12,68	12,9
Finansiering från Eurosystemet	0,3	1,77	1,2	1,2
Summa eget kapital	0,9	0,9	1,73	2,3
Förlust efter skatt	– 0,87	– 1,76	– 1,5	
Netto utlåning/inlåning	173,8 %	169,1 %	117,2 %	114,1 %

Källa: Januari 2013: Alpha Banks resultat för räkenskapsåret 2012, presentation den 27 mars 2013 (finns på internet: http://www.alpha.gr/files/investorrelations/2012_FY_Financial_Report1.pdf).

December 2012: Nyckelindikatorer för Alpha Bank och Emporiki Bank, på internet: <http://www.alpha.gr/page/default.asp?id=9&la=2>

2011 och 2010: Konsoliderad årsredovisning för Emporiki Bank den 31 december 2011.

2.2.2 Förvärv av utvalda skulder från de tre kooperativa bankerna

- (51) Den 8 december 2013 beslutade Greklands centralbank att gå vidare med resolutionen av de tre kooperativa bankerna Dodecanese Bank, Evia Bank och Western Macedonia Bank.

⁽²⁵⁾ HFSF:s årsredovisning för perioden 1 januari 2012–31 december 2012, s. 8, som finns på internet: http://www.hfsf.gr/files/hfsf_annual_report_2012_en.pdf

⁽²⁶⁾ http://www.alpha.gr/files/deltia_typou/Deltio_Typou_20130201EN.pdf

- (52) Greklands centralbank gick vidare med ett köp och övertagande⁽²⁷⁾ i samband med vilket all inlåning, inklusive interbankinlåning, samt fordringar och skulder mot grekiska insättnings- och investeringsgarantifonden, men ingen utlåning, skulle överföras till en köpare. Greklands centralbank tog kontakt med de fyra grekiska systemviktiga bankerna, eftersom inlåningen enligt Greklands centralbank skulle överföras till helt rekapitaliserade institut. Endast banken och Eurobank lämnade in bindande anbud, den 5 december 2013. Greklands centralbank ansåg att bankens anbud var att föredra. Som ersättning erbjöd banken ett belopp som motsvarade 2,1 % av den överförda inlåningen.

2.2.2.1 Dodecanese Bank

- (53) Dodecanese Bank grundades 1994.
- (54) Den 22 juli 2013 krävde Greklands centralbank att Dodecanese Bank skulle återställa sin kärnprimärkapitalkvot. Dodecanese Bank gick vidare med en kapitalökning genom ett offentligt aktieerbjudande. Kärnprimärkapitalkvoten för Dodecanese Bank, enligt de finansiella uppgifterna från den 30 juni 2013, beräknades i prospektet vara 3,5 % och var därmed lägre än centralbankens minimikapitalkrav. Kapitalanskaffningen möttes dock inte av tillräcklig efterfrågan från investerarnas sida.
- (55) Den 8 december 2013 gick därför Greklands centralbank vidare med resolutionen av Dodecanese Bank. Greklands centralbank återkallade Dodecanese Banks tillstånd och likviderade banken⁽²⁸⁾. Utvalda skulder överfördes från Dodecanese Bank till banken⁽²⁹⁾. Enligt Greklands centralbank⁽³⁰⁾ var det verkliga värdet av de överförda tillgångarna ungefär sex miljoner euro, medan det verkliga värdet av de överförda skulderna var 255 miljoner euro. Skillnaden var likviditetsgapet⁽³¹⁾ på 249 miljoner euro. Likviditetsgapet täcktes av HFSF i enlighet med artikel 63 D 13 i lag nr 3601/2007. I december 2013 betalade HFSF ut två tredjedelar av det totala likviditetsgapet, dvs. 166 miljoner euro, i form av obligationer från den europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten, och åtog sig att betala ut det återstående beloppet på 83 miljoner euro efter att det slutliga likviditetsgapet hade fastställts. Den 16 juni 2014 fastställde Greklands centralbank att det slutliga likviditetsgapet för Dodecanese Bank var 258,5 miljoner euro. HFSF ska täcka den återstående delen av likviditetsgapet.
- (56) Den 30 september 2013 hade Dodecanese Bank 132 anställda och elva filialer. Banken tog inte över några av Dodecanese Banks filialer inom ramen för resolutionen, men den angav att den skulle behålla den fysiska närvaron i områden utan överlappande nätverk (nämligen på fyra öar utan andra banker) genom att hyra de fyra små filialerna som förvaltades av likvidatorn. De anställda på Dodecanese Bank friställdes, varefter vissa av dem återanställdes av banken.

2.2.2.2 Evia Bank

- (57) Evia Bank grundades 1995.
- (58) Den 22 juli 2013 krävde Greklands centralbank att Evia Bank skulle återställa sin kärnprimärkapitalkvot. Evia Bank gick vidare med en kapitalökning genom ett offentligt aktieerbjudande. Kärnprimärkapitalkvoten för Evia Bank, enligt de finansiella uppgifterna från den 30 juni 2013, beräknades i prospektet vara 1,8 % och var därmed lägre än centralbankens minimikapitalkrav. Kapitalanskaffningen möttes dock inte av tillräcklig efterfrågan från investerarnas sida.
- (59) Den 8 december 2013 gick därför Greklands centralbank vidare med resolutionen av Evia Bank. Greklands centralbank återkallade Evia Banks tillstånd och likviderade banken⁽³²⁾. Utvalda skulder överfördes från Evia Bank till banken⁽³³⁾. Enligt Greklands centralbank⁽³⁴⁾ var det verkliga värdet av de överförda tillgångarna två miljoner euro, medan det verkliga värdet av de överförda skulderna var 98 miljoner euro. Skillnaden var likviditetsgapet på 96 miljoner euro. Likviditetsgapet täcktes av HFSF i enlighet med artikel 63 D 13 i lag nr 3601/2007. I december 2013 betalade HFSF ut två tredjedelar av det totala likviditetsgapet, dvs. 64 miljoner euro, i form av

⁽²⁷⁾ Köp och övertagande (Purchase & Assumption) är ett resolutionsförfarande som innebär att man i ett rättssubjekt som tvingats till likvidation identifierar tillgångar och skulder av hög kvalitet och auktionerar ut dem för att överföra dem till ett lönsamt företag.

⁽²⁸⁾ Se beslut 97/3/8.2.2013 från kredit- och försäkringskommittén vid Greklands centralbank.

⁽²⁹⁾ Se beslut 14/4/8.12.2013 från kommittén för resolutionsåtgärder vid Greklands centralbank.

⁽³⁰⁾ Se beslut 14/5/8.12.2013 från kommittén för resolutionsåtgärder vid Greklands centralbank.

⁽³¹⁾ Begreppet likviditetsgap kan därför vara missledande, eftersom det avser en kapitalstödtåtgärd och inte likviditetsstöd.

⁽³²⁾ Se beslut 97/2/8.2.2013 från kredit- och försäkringskommittén vid Greklands centralbank.

⁽³³⁾ Se beslut 14/1/8.12.2013 från kommittén för resolutionsåtgärder vid Greklands centralbank.

⁽³⁴⁾ Se beslut 14/2/8.12.2013 från kommittén för resolutionsåtgärder vid Greklands centralbank.

obligationer från den europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten, och åtog sig att betala ut det återstående beloppet på 32 miljoner euro efter att det slutliga likviditetsgapet hade fastställts. Den 16 juni 2014 fastställde Greklands centralbank att det slutliga likviditetsgapet för Evia Bank var 105 miljoner euro. HFSF ska täcka den återstående delen av likviditetsgapet.

Den 30 september 2013 hade Evia Bank 59 anställda och fyra filialer. Banken tog inte över några av Evia Banks filialer. De anställda på Evia Bank friställdes, varefter vissa av dem återanställdes av banken.

2.2.2.3 Western Macedonia Bank

- (60) Development Credit Cooperative Society of Prefecture of Kozani grundades 1995. Den kooperativa föreningen bytte 2008 namn till "Cooperative Bank of Western Macedonia".
- (61) Den 22 juli 2013 krävde Greklands centralbank att Western Macedonia Bank skulle återställa sin kärnprimärkapitalkvot. Western Macedonia Bank gick vidare med en kapitalökning genom ett offentligt aktieerbjudande. Kärnprimärkapitalkvoten för Western Macedonia Bank, enligt de finansiella uppgifterna från den 30 september 2013, beräknades i prospektet vara – 11 % och var därmed lägre än centralbankens minimikapitalkrav. Kapitalanskaffningen möttes dock inte av tillräcklig efterfrågan från investerarnas sida.
- (62) Den 8 december 2013 gick därför Greklands centralbank vidare med resolutionen av Western Macedonia Bank. Greklands centralbank återkallade Western Macedonia Banks tillstånd och likviderade banken ⁽³⁵⁾. Utvalda skulder överfördes från Western Macedonia Bank till banken ⁽³⁶⁾. Enligt Greklands centralbank ⁽³⁷⁾ var det verkliga värdet av de överförda tillgångarna två miljoner euro, medan det verkliga värdet av de överförda skulderna var 84 miljoner euro. Skillnaden var likviditetsgapet på 82 miljoner euro. Likviditetsgapet täcktes av HFSF i enlighet med artikel 63 D 13 i lag nr 3601/2007. I december 2013 betalade HFSF ut två tredjedelar av det totala likviditetsgapet, dvs. 55 miljoner euro, i form av obligationer från den europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten, och åtog sig att betala ut det återstående beloppet på 27 miljoner euro efter att det slutliga likviditetsgapet hade fastställts.
- (63) Den 30 september 2013 hade Western Macedonia Bank 36 anställda och tre filialer. Banken tog inte över några av Western Macedonia Banks filialer. De anställda på Western Macedonia Bank friställdes, varefter vissa av dem återanställdes av banken.
- (64) De tre kooperativa bankernas huvudsiffror anges i tabell 7.

Tabell 7

De tre kooperativa bankernas huvudsiffror (i miljoner euro)

	(A)	(B)	(C)	(D) = (B) – (A)	(E) = 2,1 % * (C)
	Verkligt värde av överförda tillgångar	Verkligt värde av överförda skulder	Varav överförd inlåning	Inledande likviditetsgap	Ersättning (2,1 % av överförd inlåning)
Dodecanese Bank	6	255	255	249	5
Evia Bank	2	98	95	96	2
Western Macedonia Bank	2	84	82	82	2
Totalt				427	9

Källa: Beslut 97/1, 97/2 och 97/3 av den 8 februari 2013 från kredit- och försäkringskommittén vid Greklands centralbank. Beslut 14/1, 14/2, 14/3, 14/4, 14/5, 14/6, 14/7 och 14/8 av den 8 december 2013 från kommittén för resolutionsåtgärder vid Greklands centralbank.

⁽³⁵⁾ Se beslut 97/1/8.2.2013 från kredit- och försäkringskommittén vid Greklands centralbank.

⁽³⁶⁾ Se beslut 14/7/8.12.2013 från kommittén för resolutionsåtgärder vid Greklands centralbank.

⁽³⁷⁾ Se beslut 14/8/8.12.2013 från kommittén för resolutionsåtgärder vid Greklands centralbank.

2.2.3 Förvärv av Citibank Greece

- (65) Citibank International grundades 1812. Citibank inledde sin verksamhet i Grekland 1964, i första hand för sjöfarts- och företagssektorens behov. År 1980 började Citibank Greece expandera sin bankverksamhet för privatpersoner och mindre företag. Citibank Greece erbjuder för närvarande banktjänster för både konsumenter och företag och har 20 filialer i landet.
- (66) Den 29 maj 2014 mottog HFSF en begäran från banken om samtycke till förvärvet av Citibank Greece, inklusive Diners Club Greece (nedan kallad *Diners*) ⁽³⁸⁾.
- (67) Banken meddelade att den ville köpa verksamheten i Citibank Greece, däribland kundfordringar (till det totala nettobeloppet 442 miljoner euro och 1 115 miljoner euro i helt avskrivna nödlidande lån), inlåning från kunder (totalt 1 067 miljoner euro), förvaldade tillgångar (1 186 miljoner euro), filialerna för privatpersoner och mindre företag, nätverket av uttagsautomater ⁽³⁹⁾ och de anställda ⁽⁴⁰⁾. Dessutom meddelade banken att den ville köpa 100 % av stamaktiekapitalet i Diners.
- (68) Det fastställda priset var två miljoner euro.
- (69) HFSF gav sitt samtycke till bankens förvärv av Citibank Greece den 5 juni 2014.

2.3 STÖDÅTGÄRDER

2.3.1 Stöd som beviljats banken inom stödsystemet för de grekiska bankerna (åtgärderna L1 och A)

- (70) Banken har fått flera former av stöd genom stödsystemet för de grekiska bankerna, inom ramen för rekapitaliseringsåtgärden, garantiåtgärden och åtgärden för statsobligationslån.

2.3.1.1 Statligt likviditetsstöd som beviljats inom ramen för garantiåtgärden och åtgärden för statsobligationslån (åtgärd L1)

- (71) Banken har erhållit och fortsätter att få stöd inom ramen för garantiåtgärden och åtgärden för statsobligationslån. I detta beslut kommer stödet att benämnas "åtgärd L1". Den 30 november 2011 uppgick de garantier som beviljats banken till cirka 14,0 miljarder euro. Den 30 september 2011 uppgick bankens statsobligationslån till 1,6 miljarder euro ⁽⁴¹⁾.
- (72) I den omstruktureringsplan för banken som de grekiska myndigheterna lämnade in till kommissionen den 12 juni 2014 meddelade de grekiska myndigheterna sin avsikt att fortsätta med garantier och statsobligationer enligt stödsystemet för de grekiska bankerna under omstruktureringsperioden.

2.3.1.2 Statlig rekapitalisering som beviljats enligt rekapitaliseringsåtgärden (åtgärd A)

- (73) I maj 2009 fick banken ett kapitaltillskott på 940 miljoner euro (åtgärd A) inom ramen för rekapitaliseringsåtgärden inom stödsystemet för de grekiska bankerna. Kapitaltillskottet motsvarade cirka 2 % av de riskvägda tillgångar ⁽⁴²⁾ som banken hade vid den tidpunkten.
- (74) Rekapitaliseringen genomfördes i form av preferensaktier som Grekland hade tecknat till en ränta på 10 % och med en löptid på fem år.
- (75) Banken löste in preferensaktierna den 17 april 2014, såsom anges i skäl 41.

2.3.2 Statsgaranterat akut likviditetsstöd (åtgärd L2)

- (76) Akut likviditetsstöd är en exceptionell åtgärd som gör det möjligt för ett solvent finansinstitut, som har tillfälliga likviditetsproblem, att få stöd från Eurosystemet utan att finansoperationen ingår i den gemensamma penningpolitiken. Den ränta som ett finansinstitut betalar för det akuta likviditetsstödet är [...] (*) räntepunkter högre än den ränta som det betalar för vanlig centralbanksrefinansiering.

⁽³⁸⁾ Diners Club International är ett kreditkortsföretag som grundades 1950 och som inledde sin verksamhet i Grekland 1959. Diners Club Greece ägs av Citibank International och Citibank Overseas Investment Corporation.

⁽³⁹⁾ En uttagsautomat är en elektronisk banktjänst, genom vilken kunderna kan utföra grundläggande transaktioner utan hjälp av kassör, exempelvis ta ut pengar.

⁽⁴⁰⁾ Uppgifter från de grekiska myndigheterna den 24 juni 2014.

⁽⁴¹⁾ Omstruktureringsplanen för Alpha Bank, juni 2014, s. 64.

⁽⁴²⁾ Begreppet *riskvägda tillgångar* är ett lagstadgat mått på ett finansinstituts totala riskexponering, vilket tillsynsmyndigheter använder för att övervaka finansinstituts kapitaltäckning.

(*) Affärshemlighet

- (77) Greklands centralbank ansvarar för programmet för akut likviditetsstöd, vilket innebär att Greklands centralbank bär alla kostnader och risker i samband med sådant stöd. Grekland beviljade Greklands centralbank en statlig garanti för det totala akuta likviditetsstöd som beviljats av Greklands centralbank ⁽⁴³⁾. I och med antagandet av artikel 50 punkt 7 i lag nr 3943/2011, om ändring av artikel 65 punkt 1 i lag nr 2362/1995, får finansministern bevilja garantier för statens räkning till Greklands centralbank för att garantera dess fordringar på kreditinstitut. De banker som har fått akut likviditetsstöd måste betala en garantiavgift till staten på [...] räntepunkter.
- (78) Den 31 december 2011 hade banken erhållit 6,7 miljarder euro i statsgaranterat akut likviditetsstöd ⁽⁴⁴⁾, medan motsvarande belopp var 23,6 miljarder euro den 31 december 2012 ⁽⁴⁵⁾.

2.3.3 Stödåtgärder som banken beviljats genom HFSF (åtgärderna B1, B2, B3 och B4)

- (79) Sedan 2012 har banken omfattats av flera olika kapitalstödåtgärder som beviljats av HFSF. Tabell 8 ger en översikt över detta stöd.

Tabell 8

Stödåtgärder som banken beviljats genom HFSF

	Första tillfälliga rekapitaliseringen – maj 2012	Andra tillfälliga rekapitaliseringen – dec 2012	Finansieringsåtagande – dec 2012	HFSF:s deltagande i rekapitaliseringen våren 2013 – maj 2013
Åtgärd	B1	B2	B3	B4
Belopp (i miljoner euro)	1 900	1 042	1 629	4 021

2.3.3.1 Den första tillfälliga rekapitaliseringen (åtgärd B1)

- (80) I skälen 14–32 i förfarandebeslutet avseende Alpha Bank ⁽⁴⁶⁾ ges en utförlig beskrivning av den första tillfälliga rekapitaliseringen i maj 2012 (åtgärd B1). Bakgrunden till och de viktigaste inslagen i denna åtgärd beskrivs i detta avsnitt.
- (81) Den 20 april 2012 lämnade HFSF en utfästelse om åtagande till banken om att delta i den planerade ökningen av bankens aktiekapital till ett belopp på upp till 1,9 miljarder euro.
- (82) Inom ramen för åtgärd B1 överförde HFSF 1,9 miljarder euro i EFSF-obligationer till banken den 28 maj 2012, i linje med bestämmelserna om tillfällig rekapitalisering i lag nr 3864/2010 om inrättande av HFSF. De EFSF-obligationer som överfördes till banken var obligationer med rörlig ränta (*floating notes*) med löptider på sex eller tio år, och emissionsdatumet för dessa var den 19 april 2012. I skäl 48 i förfarandebeslutet avseende Alpha Bank slår kommissionen fast att den tillfälliga rekapitalisering som slutfördes den 28 maj 2012 innebär att det åtagande som man gjorde i utfästelsen fullgjorts och att man därmed fortsätter att ge nämnda stöd. Greklands centralbank beräknade de båda beloppen i finansieringsåtagandet och i den första tillfälliga rekapitaliseringen så att banken garanterat skulle nå en total kapitaltäckningskvot på 8 % från och med den 31 december 2011, det datum då den tillfälliga rekapitaliseringen bokfördes retroaktivt i bankens räkenskaper. Såsom framgår av tabell 3 täckte åtgärd B1 endast en begränsad del av de totala kapitalbehov som fastställdes i stresstestet 2012. Banken skulle anskaffa ytterligare kapital genom en framtida kapitalökning, och den tillfälliga rekapitaliseringen var endast avsedd att säkra bankens berättigande till finansiering från ECB tills kapitalet hade ökat.

⁽⁴³⁾ Enligt skrivelsen från Greklands centralbank av den 7 november 2011 tillämpas garantier för det totala akuta likviditetsstödet.

⁽⁴⁴⁾ Uppgifter från Greklands centralbank den 7 april 2014.

⁽⁴⁵⁾ Finansiella prognoser som bifogats omstruktureringsplanen för Alpha Bank, juni 2014.

⁽⁴⁶⁾ Se fotnot 4.

- (83) Det avtal som banken och HFSF ingick före tecknandet föreskrev att banken, för perioden mellan den första tillfälliga rekapitaliseringen och konversionen av den första tillfälliga rekapitaliseringen till stamaktier och andra konvertibla finansinstrument, skulle betala en årlig avgift på 1 % av det nominella värdet av EFSF-obligationerna och att alla kupongbetalningar samt upplupen ränta för EFSF-obligationerna för denna period skulle räknas som ett ytterligare kapitaltillskott från HFSF till banken ⁽⁴⁷⁾.

2.3.3.2 Den andra tillfälliga rekapitaliseringen (åtgärd B2)

- (84) Banken noterade ytterligare förluster under hösten 2012. Dess kapital var således återigen mindre än vad som krävs för att vara berättigad till refinansiering från ECB.
- (85) En andra tillfällig rekapitalisering blev därför nödvändig. Den 21 december 2012 genomförde HFSF en andra tillfällig rekapitalisering på 1 042 miljoner euro (åtgärd B2), som än en gång finansierades genom överföring av EFSF-obligationer till banken.

2.3.3.3 Utfästelsen av den 21 december 2012 (åtgärd B3)

- (86) Utöver den andra tillfälliga rekapitaliseringen gav HFSF den 21 december 2012 en utfästelse till banken om att delta i ökningen av bankens aktiekapital och de konvertibla instrument som skulle utfärdas, till ett sammanlagt belopp på upp till 1 629 miljoner euro (åtgärd B3).
- (87) De båda tillfälliga rekapitaliseringarna (åtgärderna B1 och B2) och det ytterligare belopp som överlämnades i december 2012 (åtgärd B3) innebar tillsammans att HFSF hade täckt de totala kapitalbehov som fastställdes i stresstestet 2012 (4 571 miljoner euro ⁽⁴⁸⁾).

2.3.3.4 HFSF:s deltagande i rekapitaliseringen våren 2013 (åtgärd B4)

- (88) Den 16 april 2013 godkände bankens bolagsstämma en ökning av bankens aktiekapital. Den 1 maj 2013 meddelade banken att hela nyemissionen på 457 miljoner euro hade garanterats och att en private placement på upp till 93 miljoner euro skulle inledas, till priset 0,44 euro per ny aktie ⁽⁴⁹⁾.
- (89) Den 3 juni 2013 meddelade banken att nyemissionen hade avslutats och att alla aktier som hade erbjudits genom private placement hade fördelats ⁽⁵⁰⁾. Det totala deltagandet från privat sida i ökningen av bankens aktiekapital uppgick därmed till 550 miljoner euro.
- (90) Samma dag meddelade även banken att HFSF skulle teckna sig för 9 138 636 364 aktier till priset 0,44 euro per aktie. Som ett resultat gav HFSF i samband med rekapitaliseringen våren 2013 ett kapitaltillskott till banken på totalt 4 021 miljoner euro i form av stamaktier (åtgärd B4). Detta belopp är lika stort som summan av åtgärderna B1, B2 och B3, efter att deltagandet från privat sida har dragits av. HFSF:s aktier ger den begränsad rösträtt, eftersom det totala deltagandet från privat sida uppgår till 12 % av kapitalökningen. Enligt HFSF:s lag bibehåller de privata investerarna kontrollen över banken om de investerar mer än 10 % av det kapital som banken behöver. HFSF har dock fortfarande full rösträtt vid viktiga företagsbeslut.
- (91) Genom ökningen av bankens aktiekapital (åtgärd B4) omvandlades den första och andra tillfälliga rekapitaliseringen (åtgärderna B1 och B2) till en permanent rekapitalisering, och åtagandet att bevilja ytterligare kapitalstöd (åtgärd B3) fullgjordes delvis.
- (92) Priset på nya aktier fastställdes till 50 % av den handelsviktade genomsnittliga aktiekursen under de 50 närmast föregående handelsdagarna före fastställandet av anbudspriset. Till följd av en omvänd aktiesplit ⁽⁵¹⁾ fastställde den extrainsatta bolagsstämman den 16 april 2012 ⁽⁵²⁾ priset på nya aktier till 0,44 euro per aktie.

⁽⁴⁷⁾ Enligt det avtal som ingicks före tecknandet ska den faktiska risk som ska betalas till banken omfatta EFSF-obligationer samt eventuella kupongbetalningar och upplupen ränta på EFSF-obligationer för perioden mellan emissionen av obligationerna till konverteringen av förskottet till aktiekapital och andra konvertibla finansiella instrument.

⁽⁴⁸⁾ Se tabell 3.

⁽⁴⁹⁾ http://www.alpha.gr/files/investorrelations/deltio_typou_20130501EN.pdf

⁽⁵⁰⁾ http://www.alpha.gr/files/investorrelations/Deltio_Typou_20130603EN.pdf

⁽⁵¹⁾ En aktiesplit är en företagshändelse som innebär att ett företag delar upp sina befintliga aktier till flera aktier.

⁽⁵²⁾ <http://www.alpha.gr/files/investorrelations/EA20130416EN.pdf>

- (93) Omedelbart efter rekapitaliseringen våren 2013 blev HFSF den största aktieägaren i banken med en andel på 83,66 %⁽⁵³⁾. HFSF utfärdade 1 233 503 482 köpoptioner och beviljade privata investerare en köpoption per tecknad aktie, utan ersättning⁽⁵⁴⁾. Varje köpoption ger innehavaren rätt att med vissa mellanrum och till bestämda lösenpriser köpa 7,40 av HFSF:s aktier. Den första lösendagen var den 10 december 2013, och köpoptionerna kan därefter utnyttjas två gånger om året till den 10 december 2017. Lösenpriset är lika med teckningspriset 0,44 euro plus en årlig ränta (4 % första året, 5 % andra året, 6 % tredje året, 7 % fjärde året och sedan 8 %, beräknad per sexmånadersperiod)⁽⁵⁵⁾.
- (94) Enligt HFSF:s lag i dess ändrade lydelse från 2014 får endast köpoptionernas lösenpriser anpassas vid en nyemission. Varje sådan anpassning görs dessutom i efterhand och endast upp till beloppet av den realiserade vinsten från försäljningen av HFSF:s teckningsrätter. Ingen anpassning är tillåten vid en ökning av aktiekapitalet utan företrädesrätt.

2.3.4 Statliga stödåtgärder till de tre kooperativa bankerna

- (95) Som redan nämnts i avsnitt 2.2.2 uppskattade Greklands centralbank att likviditetsskapparna för Dodecanese Bank, Evia Bank och Western Macedonia Bank var 249 miljoner euro, 96 miljoner euro respektive 82 miljoner euro. Det innebär att likviditetsskapparnas totala beräknade belopp var 427 miljoner euro. De täcktes av HFSF, som beviljade ett motsvarande belopp i EFSF-obligationer till banken.

2.4 OMSTRUKTURERINGSPLANEN

- (96) Den 12 juni 2014 överlämnade Grekland omstruktureringsplanen för banken, där man förklarar hur banken, som en sammanslagen enhet till följd av förvärvet av Emporiki Bank och de tre kooperativa bankernas inlåning, avser att återställa sin långsiktiga lönsamhet.

2.4.1 Inhemsk verksamhet

- (97) Enligt omstruktureringsplanen ska banken inrikta sig på sin kärnbankverksamhet i Grekland. Dess internationella verksamhet stod för mer än 20 % av de totala tillgångarna i december 2009 och för 15 % av de totala tillgångarna i juni 2013⁽⁵⁶⁾, men denna andel bör minska till ungefär [...] i slutet av 2018⁽⁵⁷⁾.
- (98) Bankens huvudprioritering är att återställa lönsamheten i den grekiska bankverksamheten. För detta ändamål inbegriper omstruktureringsplanen en rad åtgärder som syftar till att förbättra bankens operativa effektivitet och nettoräntemarginal samt åtgärder för att förbättra bankens kapitalsituation och balansräkningsstruktur.
- (99) När det gäller den operativa effektiviteten hade banken redan inlett ett omfattande rationaliseringsprogram långt före förvärvet av Emporiki Bank och de tre kooperativa bankerna. Från den 31 december 2010 till den 30 september 2012 minskade banken sin fysiska närvaro i Grekland. Den minskade antalet filialer från 458 år 2010 till 426 år 2012⁽⁵⁸⁾ och gjorde även personalnedskärningar inom grekisk bankverksamhet och annan verksamhet med flera hundra anställda under samma period⁽⁵⁹⁾.
- (100) Från december 2012 till december 2017 ska banken ytterligare minska antalet filialer i Grekland från 739 till [...]. Antalet anställda inom bankverksamhet och annan verksamhet i Grekland ska minska från 11 435 till [...] (60).

⁽⁵³⁾ http://www.hfsf.gr/files/HFSF_activities_Jan_2013_Jun_2013_en.pdf

⁽⁵⁴⁾ http://www.alpha.gr/files/investorrelations/1306010_Warrants_en.pdf

⁽⁵⁵⁾ Se fotnot 38. Den 10 december 2013 var lösenpriset till exempel 0,4488 euro, den 10 juni 2014 är det 0,4576 euro, den 10 december 2014 är det 0,4686 euro, den 10 juni 2015 är det 0,4796 euro och så vidare. Se Alpha Banks tillkännagivande av den 10 juni 2013, *Final Terms of Listing and Characteristics of the Titles representing shares ownership rights (Warrants) that resulted from the concluded share capital increase*, som finns på internet: http://www.alpha.gr/files/investorrelations/1306010_Warrants_en.pdf

⁽⁵⁶⁾ Omstruktureringsplanen för Alpha Bank, juni 2014, s. 22.

⁽⁵⁷⁾ Enligt de finansiella prognoserna har banken åtagit sig att minska de utländska tillgångarna till [...] miljarder euro, medan bankens totala tillgångar ska uppgå till [...] miljarder euro 2018.

⁽⁵⁸⁾ Omstruktureringsplanen för Alpha Bank, juni 2014, s. 132, före förvärvet av Emporiki Bank.

⁽⁵⁹⁾ Omstruktureringsplanen för Alpha Bank, juni 2014, s. 129.

⁽⁶⁰⁾ Omstruktureringsplanen för Alpha Bank, juni 2014, s. 102–103. Ökningen i antalet filialer och anställda mellan september 2012 och december 2013 berodde på förvärvet av Emporiki Bank.

- (101) En ökad effektivitet i fråga om filialer och personal kommer att bidra till att minska den totala kostnaden för bankens grekiska bankverksamhet med [...] % från 1 345 miljoner euro pro forma år 2012 till [...] miljoner euro år 2017 ⁽⁶¹⁾. Detta får till följd att de förväntade kostnaderna i relation till intäkterna (K/I-talet) i bankens grekiska bankverksamhet kommer att understiga [...] % i slutet av omstruktureringsperioden.
- (102) I omstruktureringsplanen beskrivs också hur banken ska minska sina finansieringskostnader, vilket är avgörande för att återställa lönsamheten. Banken räknar med att kunna betala lägre räntor på inlåningen tack vare en stabilare miljö och särskilt den förväntade stabiliseringen och återhämtningen av den grekiska ekonomin, som förväntas växa igen från och med 2014. Man räknar med att inlåningsräntan (genomsnittet för tidsbunden inlåning, disponibla medel och sparräntor) kommer att minska i Grekland. Denna minskning ska främst åstadkommas genom betalning av mycket lägre räntor på tidsbunden inlåning. På samma sätt kommer bankens beroende av statsgaranterat akut likviditetsstöd och mer omfattande finansiering från Eurosystemet att minska från 32 % av dess totala tillgångar 2012 till endast [...] % 2017 ⁽⁶²⁾.
- (103) Enligt omstruktureringsplanen kommer banken också att förbättra sin balansräkning. Nettokvoten mellan utlåning och inlåning i Grekland kommer att minska till [...] % 2018 (jämfört med 131 % 2012 ⁽⁶³⁾), medan dess kapitalkrav kommer att fortsätta öka.
- (104) En annan prioritering inom banken är förvaltningen av nödlidande lån. Banken ska förbättra sina kreditprocesser för både låneuppläggning (bättre säkerheter, minskade limiter) och förvaltning av nödlidande lån. Kvoten av nödlidande lån kommer att bli [...] % 2014 för att sedan minska. Kvoten förväntas bli [...] % i slutet av omstruktureringsperioden ⁽⁶⁴⁾. Riskkostnaden (nedskrivningar) kommer att minska från 2 799 miljoner euro 2012 pro forma (det vill säga inräknat Emporiki Bank) till [...] miljoner euro 2018 ⁽⁶⁵⁾, tack vare återhämtningen i den grekiska ekonomin.
- (105) Tack vare en förbättrad operativ effektivitet, en ökning av nettoräntemarginalen och den sänkta riskkostnaden kommer banken att kunna återställa lönsamheten i Grekland från och med 2015 [...]. Avkastningen på eget kapital kommer att uppgå till [...] % i Grekland 2018 ⁽⁶⁶⁾.

2.4.2 Internationell bankverksamhet

- (106) Banken har redan börjat skuldsanera och omstrukturera sitt internationella nätverk. Den sålde sitt dotterbolag i Ukraina i augusti 2013. Antalet filialer i sydöstra Europa minskades från 622 år 2009 till 488 år 2012 ⁽⁶⁷⁾.
- (107) Banken kommer att fortsätta omstrukturera och banta sitt internationella nätverk. Banken ska minska sitt innehav av internationella tillgångar till [...] miljarder euro. För att uppnå detta mål kan banken tänka sig vilken kombination av avyttringar eller skuldsanering som helst. Det planerade innehavet av internationella tillgångar innebär en minskning med [...] % av dess utländska tillgångar den 31 december 2012 [...].
- (108) I omstruktureringsplanen betonas behovet av att minska de utländska dotterbolagens beroende av det grekiska moderbolaget när det gäller likviditetsställningen. Den koncerninterna finansieringen till de utländska dotterbolagen kommer att minska från 4 172 miljoner euro till [...] miljoner euro från 2013 till 2017 ⁽⁶⁸⁾.
- (109) För att öka den utländska verksamhetens lönsamhet ska banken genomföra ett omfattande kostnadsminskningsprogram i det internationella nätverket, som ska minska antalet filialer och anställda. År [...] ska exempelvis [...] filialer av [...] stängas, medan personalstyrkan kommer att minskas med [...] anställda (– [...]) mellan 2012 och 2018 ⁽⁶⁹⁾.
- (110) Genom detta kommer avkastningen på eget kapital att uppgå till [...] ⁽⁷⁰⁾.

⁽⁶¹⁾ Omstruktureringsplanen för Alpha Bank, juni 2014, s. 103.

⁽⁶²⁾ Finansiella prognoser som bifogats omstruktureringsplanen för Alpha Bank, juni 2014, uppgift för Alpha Bank Greece.

⁽⁶³⁾ Omstruktureringsplanen för Alpha Bank, juni 2014, s. 105.

⁽⁶⁴⁾ Omstruktureringsplanen för Alpha Bank, juni 2014, s. 96.

⁽⁶⁵⁾ Omstruktureringsplanen för Alpha Bank, juni 2014, s. 96.

⁽⁶⁶⁾ Finansiella prognoser som bifogats omstruktureringsplanen för Alpha Bank, juni 2014, uppgifter för den grekiska verksamheten.

⁽⁶⁷⁾ Omstruktureringsplanen för Alpha Bank, juni 2014, s. 132.

⁽⁶⁸⁾ Finansiella prognoser som bifogats omstruktureringsplanen för Alpha Bank, juni 2014.

⁽⁶⁹⁾ Omstruktureringsplanen för Alpha Bank, juni 2014, avsnitt 5.4.2.

⁽⁷⁰⁾ Omstruktureringsplanen för Alpha Bank, juni 2014, avsnitt 5.4.2.

2.4.3 Anskaffning av privat kapital och bidrag från befintliga aktieägare och innehavare av efterställda fordringar

- (111) Banken har lyckats anskaffa betydande kapital på marknaden och därigenom minska sitt behov av statligt stöd.
- (112) Först anskaffade banken privat kapital 2009 genom en nyemission på 986 miljoner euro ⁽⁷¹⁾. Som nämndes i skäl 89 lyckades banken även anskaffa kapital från privata investerare genom rekapisering våren 2013. Antalet befintliga aktieägare minskade även kraftigt till följd av rekapiseringen våren 2013, eftersom HFSF fick 83,66 % av bankens aktier, vilket innebar att de befintliga aktieägarna endast stod för ett aktieinnehav på 4,9 %. Ingen utdelning har utbetalats kontant sedan 2008.
- (113) Banken anskaffade 1,2 miljarder euro från marknaden i mars 2014 för att täcka det ytterligare kapitalbehovet och återbetala de preferensaktier som Grekland hade tecknat. Dessa nya aktier emitterades till ett högre pris per aktie än vad HFSF hade betalat vid rekapiseringen våren 2013.
- (114) Den 20 april 2012 erbjöd banken sig att köpa tillbaka primärkapitalvärdepapper, övre supplementärkapitalvärdepapper och nedre supplementärkapitalvärdepapper till ett anskaffningspris på 40 %, 60 % och 60 % av det respektive nominella värdet kontant. Återköpspriset fastställdes utifrån instrumentens marknadsvärde och omfattade en premie på maximalt tio procentenheter, som lades till för att locka investerare att delta i återköpet. Banken tillkännagav resultaten av återköpet den 7 maj 2012 ⁽⁷²⁾. Det sammanlagda deltagandet var 66 %, med en total vinst på 333 miljoner euro. Den 19 april 2013 offentliggjorde banken andra skuldhanteringsåtgärder till ett utestående nominellt belopp på 316 miljoner euro. Banken erbjöd sig att köpa tillbaka primärkapitalvärdepapper, övre supplementärkapitalvärdepapper och nedre supplementärkapitalvärdepapper till ett anskaffningspris på 35 %, 55 % och 55 % av det respektive nominella värdet kontant. Återköpspriset fastställdes utifrån instrumentens marknadsvärde och omfattade en premie på maximalt tio procentenheter, som lades till för att locka investerare att delta i återköpet. Godkännandegraden var 58 % och vinsten 103 miljoner euro.
- (115) Till följd av de båda återköpen minskade det utestående beloppet av efterställda och hybrida skulder från 985 miljoner euro till 134 miljoner euro.

2.5 DE GREKISKA MYNDIGHETERNAS ÅTAGANDEN

- (116) Den 12 juni 2014 åtog sig Grekland att banken och dess närstående bolag skulle genomföra den omstruktureringsplan som inlämnades samma dag och gjorde ytterligare åtaganden om genomförandet av omstruktureringsplanen. Dessa ytterligare åtaganden, som förtecknas i bilagan, sammanfattas i detta avsnitt.
- (117) För det första åtog sig Grekland att banken ska omstrukturera sin kommersiella verksamhet i Grekland och fastställa ett högsta antal filialer och anställda samt ett krav avseende högsta totala kostnader som ska följas den 31 december 2017 ⁽⁷³⁾.
- (118) Grekland lovade också att banken kommer att minska kostnaderna för inlåning i Grekland och ha en maximal kvot för nettoutlåning/nettoinlåning senast den 31 december 2017 ⁽⁷⁴⁾.
- (119) När det gäller bankens utländska dotterbolag gjorde Grekland ett åtagande om att banken inte ska bevilja ytterligare kapitalstöd om inte förutbestämda villkor är uppfyllda. Grekland lovade också att banken avsevärt kommer att minska sina internationella tillgångar fram till den 30 juni 2018 ⁽⁷⁵⁾.
- (120) Grekland gjorde ett åtagande om att banken kommer att avyttra ett antal värdepapper samt minska sin riskkapitalportfölj. Dessutom kommer banken inte att köpa värdepapper av bristande kvalitet, med några få undantag ⁽⁷⁶⁾.

⁽⁷¹⁾ <http://www.alpha.gr/files/investorrelations/EA20091130EN.pdf>

⁽⁷²⁾ <http://www.alpha.gr/files/investorrelations/EA20120507EN.pdf>

⁽⁷³⁾ Se bilagan, kapitel II.

⁽⁷⁴⁾ Se bilagan, kapitel II.

⁽⁷⁵⁾ Se bilagan, kapitel II.

⁽⁷⁶⁾ Se bilagan, kapitel II.

- (121) Grekland gjorde ett antal åtaganden avseende företagsstyrningen av banken. Landet åtog sig att begränsa ersättningen till bankens anställda och chefer, för att se till att banken följer grekisk lagstiftning i fråga om företagsstyrning och upprättar en effektiv och adekvat organisationsstruktur ⁽⁷⁷⁾.
- (122) Grekland gjorde även ett åtagande om att banken ska införa en kreditpolicy av hög kvalitet, så att beslut om beviljande och omstrukturering av lån maximerar bankens lönsamhet. Vidare lovade Grekland att banken kommer att följa höga standarder när det gäller övervakningen av kreditrisker samt omstruktureringen av lån ⁽⁷⁸⁾.
- (123) Ett antal åtaganden rör bankens affärer med anslutna låntagare. Dessa åtaganden syftar till att säkerställa att banken inte avviker från ansvarsfull bankpraxis vid beviljande eller omstrukturering av lån till sina anställda, chefer och aktieägare samt till offentliga organisationer, politiska partier och medieföretag ⁽⁷⁹⁾.
- (124) Slutligen gjorde Grekland ett åtagande om att banken kommer att agera inom vissa gränser, exempelvis genom förbud mot kuponger och utdelning, ett förbud mot förvärv och ett förbud mot reklam avseende statligt stöd ⁽⁸⁰⁾.
- (125) Åtagandena kommer att övervakas av en övervakningsförvaltare fram till den 31 december 2018.
- (126) Grekland har separat angett att landet kommer att söka kommissionens godkännande innan banken eller en statlig organisation, däribland HFSF, köper tillbaka köpoptionerna ⁽⁸¹⁾.

3. ORSAKERNA TILL INLEDANDET AV DET FORMELLA GRANSKNINGSFÖRFARANDET I FRÅGA OM DEN FÖRSTA TILLFÄLLIGA REKAPITALISERINGEN

- (127) Den 27 juli 2012 inledde kommissionen ett formellt granskningsförfarande för att kontrollera att villkoren i 2008 års bankmeddelande ⁽⁸²⁾ uppfyllts när det gäller lämpligheten, nödvändigheten och proportionaliteten i fråga om den första tillfälliga rekapitalisering som HFSF gjort till förmån för banken (åtgärd B1).
- (128) När det gäller åtgärdens lämplighet var inte kommissionen säker på att banken hade vidtagit alla åtgärder som stod till buds för att undvika ett framtida stödbehov, med tanke på att stödet gavs efter föregående rekapitalisering och likviditetsstöd och med tanke på den utdragna undsättningsperioden ⁽⁸³⁾. Dessutom var kommissionen inte på det klara med vem som skulle kontrollera banken när den första tillfälliga rekapitaliseringen ersatts med en ständig rekapitalisering ⁽⁸⁴⁾, eftersom banken kunde komma att kontrolleras av antingen staten eller privata minoritetsägare. I båda fallen angav kommissionen att den ville se till att kvaliteten på bankens förvaltning och särskilt dess låneförfarande inte försämrades.
- (129) När det gäller nödvändigheten av den första tillfälliga rekapitaliseringen ifrågasatte kommissionen i skäl 66 i förfarandebeslutet avseende Alpha Bank om alla möjliga åtgärder hade vidtagits för att banken inte skulle behöva stöd igen i framtiden. Eftersom den tillfälliga rekapitaliseringens varaktighet var ovisst kunde kommissionen därtill inte avgöra om den var tillräcklig och förenlig med principerna om ersättning och ansvarsdelning enligt reglerna om statligt stöd. Eftersom villkoren för att omvandla den första tillfälliga rekapitaliseringen till en permanent rekapitalisering inte var kända när Alpha Bank antog beslutet om att inleda förfarandet, kunde kommissionen dessutom inte göra någon bedömning av dessa.

⁽⁷⁷⁾ Se bilagan, kapitel III, avsnitt A.

⁽⁷⁸⁾ Se bilagan, kapitel III, avsnitt A.

⁽⁷⁹⁾ Se bilagan, kapitel III, avsnitt A.

⁽⁸⁰⁾ Se bilagan, kapitel III, avsnitt C.

⁽⁸¹⁾ "När det slutligen gäller de köpoptioner som har utfärdats av HFSF bör det klargöras att Republiken Grekland kommer att söka Europeiska kommissionens godkännande innan Alpha Bank eller någon annan statlig organisation (däribland HFSF) köper tillbaka köpoptionerna, så att kommissionen kan kontrollera att det planerade återköpet av köpoptionerna inte strider mot kraven på statlig ersättning enligt reglerna om statligt stöd."

⁽⁸²⁾ Meddelande från kommissionen – Tillämpning av reglerna om statligt stöd på åtgärder till förmån för finansinstitut med anledning av den globala finanskrisen (EUT C 270, 25.10.2008, s. 2).

⁽⁸³⁾ Skäl 59 i förfarandebeslutet avseende Alpha Bank.

⁽⁸⁴⁾ Skäl 63 i förfarandebeslutet avseende Alpha Bank.

- (130) När det gäller stödets proportionalitet var kommissionen inte säker på att skyddsåtgärderna (förbudet mot reklam avseende statligt stöd, kupong- och utdelningsförbudet, köptionsförbudet och återköpsförbudet enligt skäl 71 i förfarandebeslutet avseende Alpha Bank) var tillräckliga i förhållande till den första tillfälliga rekapitaliseringen. I skäl 72 i nämnda beslut angav kommissionen vidare att snedvridningar av konkurrensen kunde orsakas av bristande regler som hindrar HFSF från att samordna de fyra största grekiska bankerna (dvs. banken, Eurobank, National Bank of Greece och Piraeus Bank) och att det saknas lämpliga skyddsåtgärder för att de inte ska utbyta kommersiellt känslig information. Kommissionen föreslog därför att en övervakningsförvaltare skulle utses som skulle vara fysiskt närvarande i banken.

4. SYNUNKTER FRÅN BERÖRDA PARTER PÅ DET FORMELLA GRANSKNINGSFÖRFARANDET I FRÅGA OM DEN FÖRSTA TILLFÄLLIGA REKAPITALISERINGEN

4.1 SYNUNKTER FRÅN BANKEN

- (131) Den 30 augusti 2012 mottog kommissionen synpunkter från banken på förfarandebeslutet avseende Alpha Bank.
- (132) När det gäller åtgärdens lämplighet konstaterade banken att den är systemviktig både i Grekland och på de bankmarknader där den bedriver verksamhet. Banken tillade även att den har en bärkraftig affärsmodell, vilket dess långvariga och ansedda verksamhet är ett bevis för.
- (133) Banken konstaterade även att båda rekapitaliseringsomgångarna var en sidoeffekt av de kraftigt försämrade ekonomiska förhållandena och att de ytterligare stödåtgärderna vidtogs på grund av den allt djupare finansiella krisen. Banken konstaterade att den hittills proportionellt sett har fått minst statligt stöd bland de största grekiska bankerna. När det gäller frågan om alla möjliga åtgärder omedelbart hade vidtagits för att banken inte skulle behöva stöd igen i framtiden konstaterade banken att omstruktureringsplanen skulle innehålla ingående uppgifter om de åtgärder för ansvarsfördelning som redan har genomförts, håller på att genomföras och är planerade. Banken konstaterade även att dessa åtgärder berör alla kapitalägare. Dessa åtgärder garanterar tillsammans med den befintliga starka affärsbasen och kapitalbedömningsprocessen att banken är tillräckligt kapitaliserad, vilket leder till att den kan återställa lönsamheten och sluta ta emot statligt stöd.
- (134) Dessutom välkomnade banken att villkoren klagjordes för den permanenta rekapitaliseringen, vilka enligt banken till fullo bör återspegla orsakerna till att den behövde statligt stöd. Den konstaterade även att genom rekapitaliseringen hanteras den kapitalförlust som uppstod på grund av bankens deltagande i PSI-programmet, vilket var en högst ovanlig och oförutsägbar händelse. Banken instämde i att den efter grekiska och europeiska mått inte hade tagit alltför stora risker vid anskaffningen av statspapper. Banken konstaterade att den inte skulle ha behövt rekapitalisering 2012 och att den skulle ha haft goda möjligheter att återbetala preferensaktierna enligt kontraktsvillkoren om den inte hade deltagit i PSI-programmet. Banken förklarade dessutom att den trots de stora kapitalförlusterna som följde av deltagandet i PSI-programmet fortfarande hade ett positivt nettotillgångsvärde.
- (135) Banken tillade att den har en mycket stark bas och att den på ett ytterst förutseende sätt har vidtagit åtgärder för att framgångsrikt klara en period av utomordentligt stora påfrestningar. Den förklarade att den sedan krisen inleddes inte hade tillämpat några aggressiva affärsstrategier eller tagit onödiga risker i kreditriskhanteringen, att den tog itu med obalanser i sin finansieringsprofil genom metodisk skuldsanering och att den aktivt förvaltade sin kostnadsbas genom att rationalisera verksamhetsplattformen och optimera anskaffningsutgifterna.
- (136) Dessutom betonade banken den betydande ansvarsfördelningen bland kapitalägarna. Den pekade även på de viktiga skyddsåtgärder som den offentliga sektorn kan vidta för att förhindra att rekapitaliserade banker tar alltför stora risker och för att noggrant övervaka att omstruktureringsplanerna genomförs på rätt sätt, exempelvis genom att utse företrädare för finansministeriet och HFSF till ledamöter i bankens styrelse och i respektive kommittéer. Den underströk även att HFSF övervakar genomförandet av omstruktureringsplanen och att HFSF återfår sin rösträtt om banken inte genomför väsentliga delar av omstruktureringsplanen.
- (137) Av dessa skäl ansåg banken att den permanenta rekapitaliseringens struktur och villkor bör göra det mycket lockande för befintliga och nya aktieägare att delta i kommande kapitalökningar.

- (138) När det gäller åtgärdens nödvändighet konstaterade banken att stödåtgärden bidrog till att avhjälpa kapitalunderskottet på grund av PSI-programmet så att banken skulle uppfylla centralbankens minimikapitalkrav, ha fortsatt tillgång till ECB:s refinansieringstransaktioner och kunna stödja sina kunder och den grekiska ekonomin i en svår situation.
- (139) När det gäller åtgärdens proportionalitet tillkännagav banken att den inte hade för avsikt att använda stödet för att snedvrida konkurrensen. Banken betonade även att den inte hade tillämpat några aggressiva affärsstrategier sedan den fick statligt stöd. Den konstaterade även att stödmottagarna hade begränsade möjligheter att snedvrida konkurrensen till nackdel för företag som inte åtnjuter stöd, eftersom samtliga stora grekiska banker var stödmottagare och utländska aktörers intresse av grekisk risk på den grekiska marknaden minskade.

4.2 SYNPKTER FRÅN EN ANNAN GREKISK BANK

- (140) Den 3 januari 2013 mottog kommissionen synpunkter från en grekisk bank på förarandebeslutet avseende Alpha Bank. Den grekiska banken påpekade att HFSF:s rekapitalisering av grekiska banker i princip var ett välkommet steg mot ett sundare och mer bärkraftigt banksystem och framförde inte några invändningar mot rekapitaliseringen av banken.
- (141) Samtidigt som den grekiska banken uttryckte sitt fulla stöd för principen om rekapitalisering av grekiska banker genom HFSF, förväntade den sig att HFSF:s rekapitalisering skulle vara öppen på lika villkor för alla banker som bedriver verksamhet i Grekland, för att minimera snedvridningen av konkurrensen och undvika diskriminering.

5. SYNPKTER FRÅN GREKLAND PÅ DET FORMELLA GRANSKNINGSFÖRFARANDET I FRÅGA OM DEN FÖRSTA TILLFÄLLIGA REKAPITALISERINGEN

- (142) Den 5 september 2012 lämnade Grekland in synpunkter från Greklands centralbank och HFSF på förarandebeslutet avseende Alpha Bank.

5.1 SYNPKTER FRÅN GREKLANDS CENTRALBANK

- (143) När det gäller lämpligheten av den första tillfälliga rekapitaliseringen konstaterade Greklands centralbank att den första rekapitaliseringen var tillfällig, eftersom rekapitaliseringsprocessen skulle leda till ett ökat aktiekapital för de fyra berörda bankerna.
- (144) Greklands centralbank konstaterade även att rekapitaliseringen av de största grekiska bankerna är ett led i en mer långsiktig omstrukturering av den grekiska banksektorn. Den konstaterade att om en bank förblir i privat ägo kommer ledningen med största sannolikhet att förbli densamma, men om en bank blir statsägd (dvs. ägs av HFSF) kan HFSF utse en ny ledning som under alla omständigheter ska bedömas av Greklands centralbank. Greklands centralbank noterade att den kontinuerligt bedömer företagsstyrningsramen, ledningens lämplighet och riskprofilen för varje bank för att se till att det inte tas överdrivna risker. Den påpekade även att HFSF redan hade utsett företrädare i styrelserna vid de rekapitaliserade bankerna.
- (145) Beträffande nödvändigheten av den första tillfälliga rekapitaliseringen konstaterade Greklands centralbank att bankens rekapitalisering var begränsad till att uppfylla de då gällande lägsta kapitalkraven (8 %). Den konstaterade även att den utdragna tiden före rekapitaliseringarna berodde på den kraftiga försämringen av verksamhetsmiljön i Grekland och effekterna av PSI-programmet, komplexiteten i uppgiften i stort och behovet av att maximera privata investerares deltagande i ökningen av aktiekapitalet.
- (146) När det gäller proportionaliteten av den första tillfälliga rekapitaliseringen påpekade Greklands centralbank att man säkerställde ett fullständigt genomförande av den omstruktureringsplan som ska överlämnas till kommissionen genom att HFSF återfår sin rösträtt om väsentliga delar av omstruktureringsplanen inte följs. Greklands centralbank påpekade även att bankens svårigheter varken beror på en underskattning av riskerna av bankens ledning eller på aggressiva affärsstrategier.

5.2 SYNPKTER FRÅN HFSF

- (147) När det gäller lämpligheten av den första tillfälliga rekapitaliseringen konstaterade HFSF, i fråga om eventuell statlig inblandning när staten ger betydande statligt stöd genom HFSF och om HFSF har full rösträtt, att de banker som

HFSF finansierar inte betraktas som offentliga organisationer eller organisationer som står under statlig kontroll och att de inte kontrolleras av staten efter att de har rekapitaliserats permanent av HFSF. HFSF påpekade att det rör sig om ett helt oberoende privaträttsligt rättssubjekt med rätt att fatta självständiga beslut. Det är inte underkastat statlig kontroll, i enlighet med artikel 16 C 2 i HFSF:s lag, enligt vilken kreditinstitut som HFSF har gett kapitalstöd till inte ingår i den offentliga sektorn. HFSF hänvisade också till sin ledningsstruktur.

- (148) När det gäller HFSF:s deltagande i bankens ledning konstaterade HFSF att den skulle respektera bankens självständighet och inte hindra dess dagliga ledning eftersom den endast skulle fylla den funktion som fastställts i HFSF:s lag. HFSF angav att staten inte skulle utöva något inflytande eller någon samordning och att bankens beslut i fråga om utlåningsprocessen (däribland om säkerheter, prissättning och låntagares solvens) skulle fattas utifrån affärskriterier.
- (149) HFSF påpekade att det finns lämpliga skyddsåtgärder i HFSF:s lag och det avtal som ingås före tecknandet för att hindra privata aktieägare från att ta överdrivna risker. Med detta avsågs i) utnämmandet av företrädare för HFSF som oberoende, icke verkställande ledamöter i bankens styrelse och deras deltagande i diverse kommittéer, ii) en företagsbesiktning av banken från HFSF:s sida och iii) begränsad rösträtt för HFSF efter en slutgiltig rekapitalisering endast så länge banken uppfyller villkoren i omstruktureringsplanen.
- (150) HFSF konstaterade att lämpliga åtgärder har vidtagits för att se till att banker i vilka HFSF är delaktig inte utbyter kommersiellt känslig information sinsemellan. Sådana åtgärder inbegriper utnämmandet av olika företrädare för HFSF i dessa banker, uppdrag för dessa företrädare som särskilt ska förhindra att information utbyts mellan olika företrädare och tydliga interna instruktioner till dessa företrädare om att inte överföra kommersiellt känslig information från bankerna. Dessutom förklarade HFSF att den inte utövar sina rättigheter i förhållande till bankerna på ett sätt som kan förhindra, begränsa, snedvrida eller avsevärt minska eller hindra en effektiv konkurrens. Slutligen påpekade HFSF att styrelseledamöterna och de anställda omfattas av stränga sekretessregler och förvaltaruppdrag samt bestämmelser om tystnadsplikt med avseende på verksamheten.

6. BEDÖMNING AV DET STATLIGA STÖD SOM HÄNFÖR SIG TILL FÖRVÄRVET AV UTVALDA SKULDER FRÅN DE TRE KOOPERATIVA BANKERNA

- (151) Kommissionen måste först bedöma om det statliga stöd som hänför sig till resolutionen av de tre kooperativa bankerna (det vill säga finansieringen av likviditetsskapp som gjorde det möjligt att överföra inlåningen, inklusive interbankskulder, samt fordringar och skulder mot grekiska insättnings- och investeringsgarantifonden) utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget. Enligt den bestämmelsen är statligt stöd sådant stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag, i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.
- (152) Till att börja med ska kommissionen bedöma om följande eventuella stödmottagare gynnades: i) de kooperativa bankerna och de eventuellt överförda "verksamheterna" till banken, och ii) banken.
- i) Förekomst av stöd till de kooperativa bankerna och de eventuellt överförda "verksamheterna" till banken
- (153) När det gäller de kooperativa bankerna konstaterar kommissionen att Dodecanese Bank, Evia Bank och Western Macedonia Bank har likviderats och deras tillstånd återkallats. Det innebär att de inte längre kommer att bedriva ekonomisk verksamhet på bankmarknaden.
- (154) Det statliga stödet, det vill säga finansieringen av likviditetsskapp, skulle endast utgöra stöd till de överförda fordringarna och skulderna i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget om de tillsammans utgör ett företag. Begreppet företag omfattar varje enhet som bedriver ekonomisk verksamhet, oavsett enhetens rättsliga form och oavsett hur den finansieras. All verksamhet som består i att erbjuda varor eller tjänster på en viss marknad betraktas som en ekonomisk verksamhet. För att avgöra om stödet går till ett företag bör det därför bedömas om överföringen av fordringarna och skulderna innebär att en ekonomisk verksamhet överförs.

- (155) Som nämnts i avsnitt 2.2.2 överfördes enbart inlåningen, interbankskulderna samt fordringarna och skulderna mot grekiska insättnings- och investeringsgarantifonden till banken efter resolutionen av de kooperativa bankerna. De tre kooperativa bankerna hade sammanlagt 227 anställda och 18 filialer. Det bör noteras att filialer eller anställningskontrakt eller lån inte överfördes automatiskt mellan de tre kooperativa bankerna och banken. Att lånen inte överförs till banken utan stannar kvar i de tre likviderade kooperativa bankerna, att inte några filialer överförs och att anställningskontrakten inte automatiskt överförs leder⁽⁸⁵⁾ därför till slutsatsen att det inte sker någon överföring av ekonomisk verksamhet. De överförda skulderna (det vill säga inlåningen) kan inte betraktas som mottagaren av statligt stöd, eftersom de inte utgör ett "företag".
- (156) Sammanfattningsvis har de tre befintliga rättssubjekten likviderats och bedriver inte längre någon bankverksamhet. Samtidigt utgör inte de överförda tillgångarna och skulderna någon ekonomisk verksamhet.
- (157) Därför dras slutsatsen att HFSF:s beviljande av EFSF-obligationer till banken för att täcka likviditetsgapet mellan de förvärvade tillgångarna och skulderna från de tre kooperativa bankerna inte gör det möjligt att fortsätta de kooperativa bankernas ekonomiska verksamhet. Följaktligen utgör stödet från HFSF varken stöd till de likviderade enheterna eller stöd till de överförda tillgångarna och skulderna.

ii) Förekomst av stöd till banken

- (158) När det gäller frågan om huruvida försäljningen av de tre kooperativa bankernas tillgångar och skulder utgör statligt stöd till banken måste kommissionen bedöma om vissa krav är uppfyllda och särskilt om i) försäljningsprocessen är öppen, förbehållslös och icke-diskriminerande, ii) försäljningen sker på marknadsvillkor och iii) staten maximerar försäljningspriset av berörda tillgångar och skulder⁽⁸⁶⁾.
- (159) Som nämndes i skäl 52 tog Greklands centralbank endast kontakt med de fyra systemviktiga grekiska bankerna för att auktionera ut vissa av de tre kooperativa bankernas tillgångar och skulder, eftersom den ville att inlåningen skulle överföras till helt rekapitaliserade institut. Endast banken och Eurobank lämnade in bindande anbud. Alpha Bank valdes ut som bästa anbudsgivare i ett konkurrensutsatt anbudsförfarande anordnat av resolutionsmyndigheten, som tog hänsyn till det föreslagna priset och möjligheterna att på ett konsekvent och snabbt sätt ta över och integrera den köpta inlåningen.
- (160) Det sålda paketet bestod endast av inlåning utan någon infrastruktur. Köparen kunde därför endast vara en bank med infrastruktur och ett nät av filialer i Grekland för insättarna.
- (161) Eftersom kommissionen inte har anledning att anta att försäljningen inte skedde på marknadsvillkor drar den slutsatsen att det inte förekom något stöd till banken, i linje med punkt 80 i bankmeddelandet 2013, punkt 20 i omstruktureringsmeddelandet och kommissionens beslutspraxis⁽⁸⁷⁾.

iii) Slutsats om förekomsten av stöd

- (162) Det statliga stödet vid försäljningen av de tre kooperativa bankerna gynnar inte någon ekonomisk verksamhet eller något företag. Åtgärden utgör följaktligen inte stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget.

7. BEDÖMNING AV DET STÖD SOM BANKEN BEVILJATS

7.1 FÖREKOMST AV STATLIGT STÖD OCH STÖDBELOPP

- (163) Kommissionen måste fastställa förekomsten av statligt stöd till banken i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget.

⁽⁸⁵⁾ Se skäl 146 i kommissionens beslut av den 12 november 2008 i ärendet om statligt stöd SA.510/2008 – Italia "Vendita dei beni della compagnia aerea ALITALIA" (EUT C 46, 25.2.2009, s. 6).

⁽⁸⁶⁾ Se punkt 80 i meddelandet från kommissionen om tillämpning, från och med den 1 augusti 2013, av reglerna om statligt stöd på stödåtgärder till förmån för banker i samband med finanskrisen (nedan kallat *bankmeddelandet 2013*) (EUT C 216, 30.7.2013, s. 1).

⁽⁸⁷⁾ Se kommissionens beslut av den 25 januari 2010 i ärendet om statligt stöd NN 19/2009 – *Restructuring aid to Dunfermline Building Society*, skäl 47, kommissionens beslut av den 25 oktober 2010 i ärendet om statligt stöd N 560/2009 – *Aid for the liquidation of Fionia bank*, skäl 55, och kommissionens beslut av den 8 november 2010 i ärendet om statligt stöd N 392/2010 – *Restructuring of CajaSur*, skäl 52.

7.1.1 Förekomst av stöd i de åtgärder som beviljats enligt stödsystemet för de grekiska bankerna (åtgärderna L1 och A)

7.1.1.1 Statligt likviditetsstöd som beviljats inom ramen för garantiåtgärden och åtgärden för statsobligationslån (åtgärd L1)

- (164) Kommissionen har redan i besluten om godkännande och förlängning av stödsystemet för de grekiska bankerna fastställt ⁽⁸⁸⁾ att likviditetsstöd som beviljas enligt den stödordningen utgör stöd. Framtida likviditetsstöd som beviljats enligt denna stödordning skulle också utgöra statligt stöd.

7.1.1.2 Statlig rekapitalisering som beviljats enligt rekapitaliseringsåtgärden (åtgärd A)

- (165) Kommissionen fastställde redan i beslutet av den 19 november 2008 om att stödja de grekiska bankerna att rekapitaliseringar som beviljas inom ramen för rekapitaliseringsåtgärden utgör stöd. Banken fick 940 miljoner euro i form av preferensaktier, vilket vid den tidpunkten utgjorde 2 % av bankens riskvägda tillgångar.

7.1.2 Förekomst av stöd i det statsgaranterade akuta likviditetsstödet (åtgärd L2)

- (166) Kommissionen klargjorde i punkt 51 i bankmeddelandet från 2008 att medel från en centralbank till finansinstitut inte utgör stöd om fyra kumulativa villkor är uppfyllda när det gäller finansinstitutens solvens, facilitetens säkerhet, den ränta som finansinstitutet får betala och avsaknaden av en statlig motgaranti. Det statsgaranterade akuta likviditetsstödet till banken utgör stöd, eftersom det inte uppfyller de fyra kumulativa villkoren, särskilt eftersom det är statligt garanterat och beviljas i förening med andra stödåtgärder.
- (167) Det statsgaranterade akuta likviditetsstödet är i linje med kraven i artikel 107.1 i fördraget. För det första kommer eventuella förluster att bäras av staten, eftersom åtgärden omfattar en statlig garanti till förmån för Greklands centralbank. Åtgärden har därför inslag av statliga medel. Det akuta likviditetsstödet gör det möjligt för bankerna att få tillgång till finansiering när de inte har tillgång till kapitalmarknadsfinansiering och återkommande refinansieringstransaktioner genom Eurosystemet. Statsgaranterat akut likviditetsstöd innebär därför en fördel för banken. Åtgärden är selektiv eftersom det akuta likviditetsstödet är begränsat till banksektorn. Det statsgaranterade akuta likviditetsstödet snedvrider konkurrensen eftersom det innebär att banken kan fortsätta vara verksam på marknaden samt undvika att hamna i konkurs och behöva lämna marknaden. Handeln mellan medlemsstaterna påverkas av den fördel som banken fått, eftersom banken är verksam i andra medlemsstater och eftersom finansinstitut från andra medlemsstater bedriver verksamhet eller skulle kunna vara intresserade av att bedriva verksamhet i Grekland.
- (168) Det statsgaranterade akuta likviditetsstödet (åtgärd L2) utgör statligt stöd. Det statsgaranterade akuta likviditetsstödet har varierat i omfattning över tiden. Per den 31 december 2012 uppgick det till omkring 23,6 miljarder euro.

7.1.3 Förekomst av stöd i de åtgärder som beviljats genom HFSF (åtgärderna B1, B2, B3 och B4)

7.1.3.1 Den första tillfälliga rekapitaliseringen (åtgärd B1)

- (169) Redan i avsnitt 5.1 i förfarandebeslutet avseende Alpha Bank drog kommissionen slutsatsen att den första tillfälliga rekapitaliseringen utgör statligt stöd. Det mottagna kapitalet uppgick till 1,9 miljarder euro.

7.1.3.2 Den andra tillfälliga rekapitaliseringen (åtgärd B2)

- (170) Åtgärd B2 genomfördes med medel från HFSF som, enligt skäl 47 i förfarandebeslutet avseende Alpha Bank, inbegriper statliga medel.
- (171) När det gäller förekomsten av en fördel ökade åtgärd B2 bankens kapitaltäckningskvot till en nivå som gjorde det möjligt för banken att fortsätta sin verksamhet på marknaden och få tillgång till finansiering från Eurosystemet. Dessutom utgjordes ersättningen för åtgärd B2 av upplupen ränta på obligationer från den europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten och en ytterligare avgift på 1 %. Eftersom denna ersättning är uppenbart lägre än ersättningen för liknande kapitalinstrument på marknaden, skulle banken med säkerhet inte ha kunnat anskaffa detta kapital på marknaden på samma villkor. Åtgärd B2 innebär därför att banken beviljades en fördel med statliga medel. Åtgärden var av selektiv karaktär eftersom den endast gjordes tillgänglig för banken.

⁽⁸⁸⁾ Se fotnoterna 1 och 2.

- (172) Som en följd av åtgärd B2 stärktes bankens ställning, eftersom banken fick de ekonomiska resurser som krävdes för att den skulle fortsätta uppfylla kapitalkraven, vilket därmed ledde till snedvridningar av konkurrensen. Eftersom banken är verksam på andra bankmarknader i EU och eftersom finansinstitut från andra medlemsstater bedriver verksamhet i Grekland kommer åtgärd B2 sannolikt också att påverka handeln mellan medlemsstaterna.
- (173) Kommissionen anser att åtgärd B2 utgör statligt stöd. Den anmäldes som stöd av de nationella myndigheterna. Det mottagna kapitalet uppgick till 1 042 miljoner euro.

7.1.3.3 Finansieringsåtagandet (åtgärd B3)

- (174) I och med åtgärd B3 åtog HFSF sig att tillhandahålla det ytterligare kapital som krävs för att slutföra rekapitaliseringen av banken upp till det belopp som begärts av Greklands centralbank inom ramen för stresstestet 2012. HFSF finansieras av staten. Kommissionen drar därför slutsatsen att skrivelsen innebär ett löfte om statliga medel. De omständigheter under vilka HFSF kan bevilja stöd till finansinstitut är tydligt angivna och begränsade i lag. Användningen av dessa statliga medel kan därför tillskrivas staten. HFSF åtog sig att tillhandahålla upp till 1 629 miljoner euro i ytterligare kapital.
- (175) Finansieringsåtagandet innebär en fördel för banken eftersom insättarna försäkrades om att banken skulle kunna anskaffa hela det kapitalbelopp som den behövde, vilket innebär att HFSF skulle tillhandahålla kapitalet om banken inte kunde skaffa det på marknaden. Åtagandet underlättade även anskaffandet av privat kapital på marknaden, eftersom investerarna försäkrades om att HFSF skulle tillhandahålla kapitalet om banken inte kunde skaffa en del av detta på marknaden. Inga privata investerare skulle ha gått med på att skjuta till kapital innan de kände till rekapitaliseringsvillkoren, och banken hade vid denna tidpunkt inte tillgång till kapitalmarknaden. Fördelen är selektiv, eftersom den inte beviljades till alla banker med verksamhet i Grekland.
- (176) Eftersom banken är verksam på andra bankmarknader i EU och eftersom finansinstitut från andra medlemsstater bedriver verksamhet i Grekland kommer åtgärd B3 sannolikt också att påverka handeln mellan medlemsstaterna och snedvrida konkurrensen.
- (177) Åtgärd B3 utgör därför stöd och anmäldes som statligt stöd av de grekiska myndigheterna den 27 december 2012.

7.1.3.4 HFSF:s deltagande i rekapitaliseringen våren 2013 (åtgärd B4)

- (178) HFSF:s deltagande i rekapitaliseringen våren 2013 (åtgärd B4) avser omvandlingen av den första och andra tillfälliga rekapitaliseringen (åtgärderna B1 och B2) och det partiella genomförandet av finansieringsåtagandet (åtgärd B3) till en permanent rekapitalisering på 4 021 miljoner euro i stamaktier. Skälet till att inte hela det kapitalbelopp som anslagits genom åtgärd B3 faktiskt behövde tillskjutas var att man fått in 550 miljoner euro från privata investerare. Eftersom åtgärd B4 avser omvandling av redan beviljat stöd omfattar den fortfarande statliga medel men den innebär inte någon ökning av det nominella stödbeloppet. Däremot ger den banken en större fördel (och snedvrider därmed konkurrensen ytterligare) eftersom den utgör en permanent rekapitalisering och inte en tillfällig sådan, vilket är fallet med åtgärderna B1 och B2. Jämfört med åtgärd B3, som endast är ett åtagande och inte en faktisk rekapitalisering, gav åtgärd B4 banken en ökad kapitaltäckning och därmed större fördelar.
- (179) Kommissionen noterar att det inte var alla banker med verksamhet i Grekland som beviljades sådant stöd. Därför har banken fått en selektiv fördel. När det gäller snedvridningen av konkurrensen och inverkan på handeln, noterar kommissionen till exempel att stödet gjorde att banken kunde bedriva sin verksamhet i andra medlemsstater. En avveckling av banken skulle ha lett till att dess verksamhet i utlandet upphörde, antingen genom avveckling eller genom försäljning. Stödet snedvrider därför konkurrensen och påverkar handeln mellan medlemsstaterna. Åtgärden utgör således statligt stöd.

7.1.3.5 Slutsats om åtgärderna B1, B2, B3 och B4

- (180) Åtgärderna B1, B2, B3 och B4 utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget. Det statliga stödet i åtgärderna B1, B2, B3 och B4 uppgår till 4 571 miljoner euro. Som anges i punkt 7.1.3.4 var det endast en del av det belopp som anslogs i december 2012 (åtgärd B3) som omvandlades till ett faktiskt kapitaltillskott (åtgärd B4). Det statliga stöd som faktiskt betalades ut uppgick därför endast till 4 021 miljoner euro.

- (181) I punkt 31 i omstruktureringsmeddelandet föreskrivs att kommissionen måste beakta stödet "i förhållande till bankens riskvägda tillgångar" och inte bara det absoluta stödbeloppet. Åtgärderna B1, B2, B3 och B4 beviljades under en ettårsperiod från april 2012 till maj 2013. Under denna period skedde en förändring av de riskvägda tillgångarna, som ökade efter förvärvet av Emporiki Bank. Frågan är därför vilken nivå på de riskvägda tillgångarna som bör användas, och särskilt om det statliga stödet bör bedömas med hänvisning till de riskvägda tillgångar som fanns vid periodens början eller de som fanns vid periodens slut. Åtgärderna B1, B2, B3 och B4 syftar till att täcka ett kapitalbehov som fastställdes av Greklands centralbank i mars 2012 (stresstestet 2012). Det innebär att det kapitalbehov som dessa statliga stödåtgärder syftar till att avhjälpa redan fanns i mars 2012. Kommissionen anser därför att stödbeloppet i åtgärderna B1, B2, B3 och B4 bör jämföras med bankens riskvägda tillgångar per den 31 mars 2012. Det faktum att banken förvärvade Emporiki Bank långt efter mars 2012 bör inte leda till att "stödet i förhållande till riskvägda tillgångar" minskar. Stödet är inte mindre snedvridande bara för att banken gjort ett förvärv som ökar dess riskvägda tillgångar. Det erinras också om att Greklands centralbank efter mars 2012 och fram till rekapitaliseringen våren 2013 inte tog hänsyn till de grekiska bankernas förvärv för att justera deras kapitalbehov – uppåt eller nedåt. Denna omständighet visar dessutom att åtgärderna B1, B2, B3 och B4 utgjorde stödåtgärder till förmån för banken per den 31 mars 2012 i dess dåvarande form.
- (182) Den första och andra tillfälliga rekapitaliseringen och finansieringsåtagandet uppgick till sammanlagt 4 571 miljoner euro. Detta belopp motsvarar 10,3 % av bankens riskvägda tillgångar per den 31 mars 2012 ⁽⁸⁹⁾.
- (183) Eftersom banken lyckats få fram riskkapital uppgick det faktiska tillskottet från HFSF bara till 4 021 miljoner euro, vilket motsvarar 9,1 % av bankens riskvägda tillgångar per den 31 mars 2012.

7.1.4 Slutsats om förekomsten av och det totala beloppet mottaget stöd

- (184) Åtgärderna A, B1, B2, B3 och B4 utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget.

Beteckning	Åtgärd	Typ av åtgärd	Stödbelopp	Rekapitaliseringsstöd/ riskvägda tillgångar
A	Preferensaktier	Kapitalstöd	940 miljoner euro	2 %
B1 B2 B3 B4	Den första tillfälliga rekapitaliseringen Den andra tillfälliga rekapitaliseringen Finansieringsåtagande HFSF:s deltagande i rekapitaliseringen våren 2013	Kapitalstöd	4 571 miljoner euro (utbetalt belopp från HFSF: 4 021 miljoner euro)	10,3 % (utbetalt belopp från HFSF: 9,1 %)
Totalt kapitalstöd som banken beviljats			5 511 miljoner euro (utbetalt belopp från HFSF: 4 961 miljoner euro)	12,3 % (utbetalt belopp från HFSF: 11,1 %)
Beteckning	Åtgärd	Typ av åtgärd	Nominellt stödbelopp	
L1	Likviditetsstöd	Garanti Obligationslån	Garantier: 14 miljarder euro per den 30 november 2011 Obligationslån: 1,6 miljarder euro per den 30 september 2011	
L2	Statsgaranterat akut likviditetsstöd	Finansiering och garanti	23,6 miljarder euro per den 31 december 2012	
Totalt likviditetsstöd som banken beviljats			39,2 miljarder euro	

7.2 RÄTTSLIG GRUND FÖR BEDÖMNINGEN AV STÖDETS FÖRENLIGHET

- (185) Enligt artikel 107.3 b i fördraget är kommissionen behörig att förklara ett stöd förenligt med den inre marknaden om syftet med stödet är att "avhjälpa en allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi".

⁽⁸⁹⁾ Bankens riskvägda tillgångar per den 31 mars 2012 uppgick till 44,2 miljarder euro.

- (186) Kommissionen är medveten om att den globala finanskrisen kan medföra en allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi och att åtgärder för att stödja bankerna kan avhjälpa en sådan störning. Detta har bekräftats i 2008 års bankmeddelande, rekapisaliseringsmeddelandet och omstruktureringsmeddelandet. Med hänsyn till det återigen spända läget på finansmarknaderna anser kommissionen att villkoren för att kunna godkänna stöd baserat på artikel 107.3 b i fördraget fortfarande är uppfyllda. Kommissionen bekräftade denna uppfattning genom att anta 2011 års förlängningsmeddelande⁽⁹⁰⁾ och 2013 års bankmeddelande.
- (187) Vad gäller den grekiska ekonomin har kommissionen, i sina beslut om godkännande och förlängning av stödssystemet för de grekiska bankerna och i sina godkännanden av statliga stödåtgärder som Grekland beviljat enskilda banker⁽⁹¹⁾, erkänt att det finns en risk för en allvarlig störning i den grekiska ekonomin och att statligt stöd till bankerna är lämpligt för att avhjälpa denna störning. Den rättsliga grunden för bedömningen av stödåtgärderna bör därför vara artikel 107.3 b i fördraget.
- (188) Under finanskrisen utarbetade kommissionen kriterier för förenlighet för olika typer av stödåtgärder. Principerna för bedömning av stödåtgärder fastställdes först i 2008 års bankmeddelande.
- (189) I enlighet med punkt 15 i 2008 års bankmeddelande måste stöd, för att vara förenligt med artikel 107.3 b i fördraget, uppfylla de allmänna kriterierna för förenlighet med den inre marknaden:
- a) Lämplighet: Stödet måste vara välriktat för att effektivt kunna uppnå syftet att avhjälpa en allvarlig störning i ekonomin. Så skulle inte vara fallet om åtgärden inte vore lämplig för att avhjälpa störningen.
 - b) Nödvändighet: Stödåtgärden måste vara nödvändig för att nå målet, såväl när det gäller stödbeloppet som när det gäller åtgärdens utformning. Stödet måste därför begränsas till vad som är absolut nödvändigt för att nå målet och ges i en form som är mest lämpad för att avhjälpa störningen.
 - c) Proportionalitet: Åtgärdens positiva effekter måste på lämpligt sätt vägas mot snedvridningen av konkurrensen, så att snedvridningen begränsas till minsta möjliga för att nå åtgärdens mål.
- (190) Närmare information om rekapisaliseringsåtgärder finns i rekapisaliseringsmeddelandet och i 2011 års förlängningsmeddelande.
- (191) I omstruktureringsmeddelandet definieras kommissionens förfarande för bedömningen av omstruktureringsplaner, särskilt behovet av att återställa lönsamheten, säkerställa korrekta bidrag från stödmottagaren och begränsa snedvridningen av konkurrensen.
- (192) Denna ram kompletterades genom 2013 års bankmeddelande, som omfattar stödåtgärder som anmälts efter den 31 juli 2013.

7.2.1 Rättslig grund för bedömningen av likviditetsstödet till banken och dess förenlighet (åtgärd L1)

- (193) Det likviditetsstöd som banken redan erhållit har slutgiltigt godkänts genom de efterföljande besluten om att godkänna åtgärderna inom stödssystemet för de grekiska bankerna samt dess ändringar och förlängningar⁽⁹²⁾. Ett eventuellt framtida likviditetsstöd till banken måste beviljas inom ramen för en stödordning som på vederbörligt sätt godkänts av kommissionen. Villkoren för ett sådant stöd måste godkännas av kommissionen innan det beviljas och behöver därför inte undersökas närmare i detta beslut.

7.2.2 Rättslig grund för bedömningen av preferensaktiernas förenlighet (åtgärd A)

- (194) Den rekapisaliering som gjordes år 2009 i form av preferensaktier (åtgärd A) beviljades inom ramen för den rekapisaliseringsåtgärd som godkändes 2008 som en del av stödssystemet för de grekiska bankerna enligt 2008 års bankmeddelande. Den måste därför inte omprövas enligt 2008 års bankmeddelande utan endast bedömas enligt omstruktureringsmeddelandet.

⁽⁹⁰⁾ Meddelande från kommissionen om tillämpning, från och med den 1 januari 2012, av reglerna om statligt stöd på stödåtgärder till förmån för banker i samband med finanskrisen (nedan kallat 2011 års förlängningsmeddelande) (EUT C 356, 6.12.2011, s. 7).

⁽⁹¹⁾ Se fotnot 6.

⁽⁹²⁾ Se fotnot 6.

7.2.3 Rättslig grund för bedömningen av det statsgaranterade akuta likviditetsstödet förenlighet (åtgärd L2)

- (195) Det statsgaranterade akuta likviditetsstödet förenlighet (åtgärd L2) bör först bedömas på grundval av 2008 års bankmeddelande och 2011 års förlängningsmeddelande. Eventuellt statsgaranterat akut likviditetsstöd som beviljats efter den 1 augusti 2013 omfattas av 2013 års bankmeddelande.

7.2.4 Rättslig grund för bedömningen av HFSF:s rekapitaliseringar och deras förenlighet (åtgärderna B1, B2, B3 och B4)

- (196) Förenligheten av HFSF:s rekapitaliseringar (åtgärderna B1, B2, B3 och B4), i synnerhet vad avser ersättning, bör i första hand bedömas på grundval av 2008 års bankmeddelande, rekapitaliseringsmeddelandet och 2011 års förlängningsmeddelande. I beslutet om att inleda ett förfarande avseende Alpha uttryckte kommissionen tvivel om huruvida åtgärd B1 var förenlig med dessa meddelanden. Eftersom åtgärderna genomfördes före den 31 juli 2013 omfattas de inte av 2013 års bankmeddelande. Förenligheten av HFSF:s rekapitaliseringar (åtgärderna B1, B2, B3 och B4) bör också bedömas på grundval av omstruktureringsmeddelandet.

7.3 ÅTGÄRD L2 OCH DESS FÖRENLIGHET MED 2008 ÅRS BANKMEDDELANDE, 2011 ÅRS FÖRLÄNGNINGSMEDDELANDE OCH 2013 ÅRS BANKMEDDELANDE

- (197) För att ett stöd ska vara förenligt enligt artikel 107.3 b i fördraget måste det uppfylla de allmänna kriterierna för förenlighet: lämplighet, nödvändighet och proportionalitet.
- (198) Eftersom de grekiska bankerna stängdes ute från grossistmarknaderna och blev helt beroende av centralbanksfinansiering, såsom anges i skäl 26, och eftersom banken inte kunde låna tillräckliga medel genom de regelbundna refinansieringstransaktionerna, behövde banken statsgaranterat akut likviditetsstöd för att få tillräcklig likviditet för att undvika fallissemang. Kommissionen anser att åtgärd L2 är en lämplig mekanism för att avhjälpa en allvarlig störning, som skulle ha uppstått vid bankens fallissemang.
- (199) Eftersom det statsgaranterade akuta likviditetsstödet innebär relativt höga finansieringskostnader för banken, har banken ett tillräckligt incitament för att undvika att vara beroende av denna finansieringskälla för att utveckla sin verksamhet. Banken fick betala en ränta som var [...] räntepunkter högre än vid de regelbundna refinansieringstransaktionerna med Eurosystemet. Dessutom fick banken betala en garantiavgift på [...] räntepunkter till staten. Den totala kostnaden för bankens statsgaranterade akuta likviditetsstöd är därför mycket högre än de normala kostnaderna för ECB:s refinansiering. Till exempel är skillnaden mellan dessa högre än den garantiavgift som anges i 2011 års förlängningsmeddelande. Den totala ersättning som staten begär kan därför anses vara tillräcklig. Greklands centralbank och ECB ser regelbundet över storleken på det statsgaranterade akuta likviditetsstödet utifrån bankens faktiska behov. De övervakar noggrant användningen av detta och ser till att det begränsas till vad som är absolut nödvändigt. Åtgärd L2 innebär därför inte att banken får ett överskott av likvida medel som skulle kunna användas för att finansiera verksamhet som snedvrider konkurrensen. Det är begränsat till vad som är absolut nödvändigt.
- (200) Genom en sådan noggrann granskning av användningen av det statsgaranterade akuta likviditetsstödet och den regelbundna kontrollen av att användningen begränsas till vad som är absolut nödvändigt säkerställs också att likviditeten är proportionerlig och inte leder till en otillbörlig snedvridning av konkurrensen. Kommissionen noterar också att Grekland har åtagit sig att se till att banken genomför omstruktureringsåtgärder för att minska sitt beroende av finansiering från centralbanken och att banken kommer att uppfylla beteendemässiga begränsningar, vilket analyseras i avsnitt 7.6. Med hjälp av dessa faktorer säkerställs att beroendet av likviditetsstöd kommer att upphöra så snart som möjligt och att stödet är proportionellt.
- (201) Åtgärd L2 är därför förenlig med 2008 års bankmeddelande och 2011 års förlängningsmeddelande. Eftersom man i 2013 års bankmeddelande inte har infört ytterligare krav när det gäller garantier är även åtgärd L2 förenlig med 2013 års bankmeddelande.

7.4 ÅTGÄRDERNA B1, B2, B3 OCH B4 OCH DERAS FÖRENLIGHET MED 2008 ÅRS BANKMEDDELANDE, REKAPITALISERINGSMEDDELANDET OCH 2011 ÅRS FÖRLÄNGNINGSMEDDELANDE

- (202) Som anges i skäl 189 och i enlighet med punkt 15 i 2008 års bankmeddelande måste stöd, för att vara förenligt med artikel 107.3 b i fördraget, uppfylla de allmänna kriterierna för förenlighet med den inre marknaden⁽⁹³⁾: lämplighet, nödvändighet och proportionalitet.

⁽⁹³⁾ Se skäl 41 i kommissionens beslut i ärende NN 51/2008, Garantiordning för banker i Danmark (EUT C 273, 28.10.2008, s. 2).

- (203) Rekapitaliseringsmeddelandet och 2011 års förlängningsmeddelande innehåller närmare information om hur stor ersättning som krävs för statliga kapitaltillskott.

7.4.1 Åtgärdernas lämplighet

- (204) Kommissionen anser att HFSF:s rekapitaliseringar (åtgärderna B1, B2, B3 och B4) är lämpliga, eftersom de gör det möjligt för banken att uppfylla kapitalkraven. Utan HFSF:s rekapitaliseringar skulle banken inte ha kunnat bedriva sin verksamhet och skulle inte längre ha haft tillgång till ECB:s refinansiering.
- (205) I detta hänseende konstaterade kommissionen i beslutet om att inleda ett förfarande avseende Alpha att banken är en av de största bankinrättningarna i Grekland, när det gäller såväl utlåning som inlåning. Banken är således en systemviktig bank för Grekland. Ett bankfallissemang skulle därför ha gett upphov till en allvarlig störning i den grekiska ekonomin. Enligt de då rådande omständigheterna hade finansinstituten i Grekland svårt att få tillgång till finansiering. Denna brist på finansiering begränsade deras möjligheter att ge lån till den grekiska ekonomin. I detta sammanhang skulle störningen i ekonomin ha förvärrats av ett bankfallissemang. Dessutom infördes åtgärderna B1, B2, B3 och B4 främst till följd av PSI-programmet, vilket var en mycket ovanlig och oförutsägbar händelse, och inte på grund av vanskötsel eller överdrivet risktagande från bankens sida. Åtgärderna syftar därför främst till att hantera resultaten av PSI-programmet och bidrar till att bevara den finansiella stabiliteten i Grekland.
- (206) I beslutet om att inleda ett förfarande avseende Alpha uttryckte kommissionen tvivel om att alla nödvändiga åtgärder hade vidtagits utan dröjsmål för att undvika att banken skulle behöva stöd igen i framtiden. Såsom anges i skälen 121 och 122 i detta beslut har Grekland åtagit sig att genomföra ett antal åtgärder när det gäller företagsstyrningen och bankens kommersiella verksamhet. Såsom beskrivs i skälen 99 och 106 har banken också gjort en betydande omstrukturering av sin verksamhet och har redan genomfört många kostnadsminskningar. Därför har kommissionens tvivel skingrats.
- (207) I beslutet om att inleda ett förfarande avseende Alpha uttryckte kommissionen även tvivel om huruvida det fanns tillräckliga garantier om banken skulle hamna under statlig kontroll eller om privata aktieägare skulle behålla kontrollen samtidigt som staten skulle ha ägarmajoriteten. De åtaganden som beskrivs i skälen 121 och 122 i detta beslut gör att bankens kreditverksamhet kommer att bedrivas kommersiellt och att den dagliga verksamheten kommer att skyddas från statligt inflytande. Den ram för förbindelserna som har avtalats mellan HFSF och banken säkerställer också att statens intressen som största aktieägare skyddas mot ett alltför stort risktagande från bankledningens sida.
- (208) Åtgärderna B1, B2, B3 och B4 säkerställer därför att den finansiella stabiliteten i Grekland upprätthålls. Betydande åtgärder håller på att vidtas för att minimera framtida förluster och se till att bankens verksamhet inte äventyras genom olämplig styrning. På grundval av detta konstaterar kommissionen att åtgärderna B1, B2, B3 och B4 är lämpliga.

7.4.2 Nödvändighet – begränsning av stödet till vad som är absolut nödvändigt

- (209) Enligt 2008 års bankmeddelande måste stödåtgärden vara nödvändig för att nå målet, såväl när det gäller stödbeloppet som när det gäller åtgärdens utformning. Detta innebär att ett kapitaltillskott måste begränsas till vad som är absolut nödvändigt för att nå målet.
- (210) Greklands centralbank beräknade kapitalstödet inom ramen för ett stresstest för att se till att kärnprimärkapitalet höll sig över en viss nivå under perioden 2012–2014, vilket framgår av tabell 3. Det ger därför inte banken något kapitalöverskott. Såsom förklaras i skäl 206 har åtgärder vidtagits för att minska risken för att banken kan komma att behöva ytterligare stöd i framtiden.
- (211) När det gäller ersättningen för den första och andra tillfälliga rekapitaliseringen (åtgärderna B1 och B2) påminner kommissionen om att den beviljades i maj 2012 respektive december 2012 och betalades in natura i form av

obligationer från den europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten. Som ersättning har HFSF fått en upplupen ränta på obligationerna plus en avgift på 1 % ⁽⁹⁴⁾, från utbetalningen av obligationerna från den europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten till rekapitaliseringen våren 2013. Som understryks i beslutet om att inleda ett förfarande avseende Alpha är denna ersättning lägre än det intervall på 7–9 % som anges i rekapitaliseringsmeddelandet. Perioden med låg ersättning var dock begränsad till ett år för åtgärd B1 och fem månader för åtgärd B2 (dvs. tills den tillfälliga rekapitaliseringen omvandlades till en standardrekapitalisering i stamaktier, dvs. åtgärd B4). Den första och andra tillfälliga rekapitaliseringen innebar inte någon försvagning av befintliga aktieägare. Rekapitaliseringen våren 2013, dvs. omvandlingen av den första och andra rekapitaliseringen, innebar däremot en kraftig försvagning av befintliga aktieägare, eftersom deras andel av bankens kapital minskade till 4,9 %. Därefter lyckades man åtgärda den onormala situation som rådde efter den första tillfälliga rekapitaliseringen. De tvivel som kommissionen uttryckte i beslutet om att inleda ett förfarande avseende Alpha har därför skingrats.

- (212) Med tanke på de ovanliga orsakerna till bankens problem, där förlusterna främst härrörde från en skuldavskrivning till förmån för staten (PSI-programmet och inlösen av skulden, som ger staten en betydande fördel, dvs. en skuldminskning) och från effekterna av en utdragen lågkonjunktur i den inhemska ekonomin, kan kommissionen godta en sådan tillfällig avvikelse från de normala ersättningskrav som fastställs i rekapitaliseringsmeddelandet ⁽⁹⁵⁾.
- (213) Åtgärd B3 utgjordes av ett åtagande om att tillhandahålla kapital. Åtagandet gjordes i december 2012 och genomfördes i form av ett faktiskt kapitaltillskott i maj och juni 2013, endast fem månader senare. Av denna anledning och på de grunder som anges i skäl 212 är det godtagbart att ingen ersättning betalades för åtagandet.
- (214) När det gäller åtgärd B4 bör kapitaltillskott, enligt punkt 8 i 2011 års förlägningsmeddelande, göras med ett tillräckligt avdrag på aktiepriset justerat för utspädningseffekten för att ge en rimlig garanti för att staten får en tillräcklig ersättning. Samtidigt som det vid denna rekapitalisering inte gjordes något betydande avdrag på aktiepriset justerat för utspädningseffekten, var det i själva verket omöjligt att åstadkomma något betydande prisavdrag i förhållande till det teoretiska priset utan teckningsrätter ⁽⁹⁶⁾. Före rekapitaliseringen våren 2013 var bankens börsvärde bara några hundra miljoner euro. Under sådana omständigheter uppkommer frågan om man borde ha gjort sig av med de befintliga aktieägarna. Kommissionen noterar att emissionspriset var 50 % lägre än det genomsnittliga marknadspriset under de 50 dagar som föregick fastställandet av emissionspriset. Kommissionen noterar också att det skett en kraftig försvagning av befintliga aktieägare, eftersom de endast stod för 4,9 % av aktieinnehavet i banken efter rekapitaliseringen. Ett ytterligare avdrag på marknadspriset skulle därför ha haft en liten inverkan på ersättningen från HFSF. Med tanke på de grekiska bankernas särskilda situation, som beskrivs i skäl 212, och med tanke på att behovet av stöd härrör från en skuldavskrivning till förmån för staten, anser kommissionen att priset på de aktier som staten tecknat var tillräckligt lågt.
- (215) HFSF emitterade även warrant, med en warrant för varje ny aktie som tecknades av en privat investerare som deltog i rekapitaliseringen våren 2013. HFSF beviljade dessa warrant utan ersättning. Såsom förklaras i skäl 93 ger varje warrant rätt att köpa 7,40 aktier av HFSF enligt vissa fastställda mellanrum och priser. Lösenpriset är lika med HFSF:s teckningspris ökat med en årlig och kumulativ marginal (4 % för år ett, 5 % för år två, 6 % för år tre, 7 % för år fyra och därefter 8 % för de senaste sex månaderna uppräknat på årsbasis). HFSF:s ersättning för sitt aktieinnehav är de facto begränsad till dessa nivåer. Denna ersättning är lägre än det intervall på 7–9 % som anges i rekapitaliseringsmeddelandet. Eftersom dessa warrant var en viktig faktor för att den nyemission och de privata placeringar som banken inledde före rekapitaliseringen våren 2013 skulle lyckas, anser kommissionen att de gjorde att banken kunde minska stödbeloppet med 550 miljoner euro. På grund av bankens låga kapitaltäckningsgrad före rekapitaliseringen och den stora osäkerhet som då rådde, visade de simuleringar som då var tillgängliga att privata investerare, utan warranterna, inte skulle få tillräcklig avkastning och inte skulle delta. Av de orsaker som anges i skäl 205 och 212 kan kommissionen godta en sådan avvikelse från de normala ersättningskrav som anges i rekapitaliseringsmeddelandet, eftersom HFSF skulle få en minimal positiv ersättning om warranterna skulle lösas in och eftersom ett av målen i avtalet om ekonomiska och finansiella frågor var att få privata investerare att låta vissa banker stå under privat förvaltning och undvika situationer där hela banksektorn skulle kontrolleras av HFSF. Detta godtagande grundar sig även på det faktum att warranterna, enligt HFSF:s lag, i dess ändrade lydelse från mars 2014, inte kan justeras vid en aktiekapitalökning utan teckningsrätter. Vid en nyemission är det endast warrantens lösenpris som kan justeras och denna justering får endast ske i efterhand och endast upp till den realiserade

⁽⁹⁴⁾ Se skäl 83: Den upplupna räntan räknas som ett extra bidrag från HFSF och har därmed minskat det belopp som fonden behövde betala till banken för att betala rekapitaliseringen våren 2013.

⁽⁹⁵⁾ Se även avsnitt 7.5.1.

⁽⁹⁶⁾ Det teoretiska priset utan teckningsrätter är en allmänt vedertagen metod för att bedöma en aktiekapitalökningens utspädningseffekt.

avkastningen från försäljningen av teckningsrätter för HFSF. Dessutom åtog sig Grekland att se till att man skulle inhämta kommissionens godkännande före en eventuell inlösen av de warranter som HFSF emitterat. På så sätt kan kommissionen se till att en framtida inlösen inte ytterligare minskar ersättningen till fonden och ökar ersättningen till innehavarna av warranterna.

- (216) När det gäller omständigheten att HFSF:s aktier är utan rösträtt, påminner kommissionen om att behovet av stöd inte i huvudsak kommer från överdrivet risktagande. Dessutom var ett av målen i avtalet om ekonomiska och finansiella frågor att låta vissa banker stå under privat förvaltning. Dessutom innebär ramen för förbindelserna och det automatiska återinförandet av rösträtter vid underlåtenhet att genomföra omstruktureringsplanen en garanti mot ett överdrivet risktagande från privata förvaltares sida i framtiden. Slutligen utgör PSI-programmet och den inlösen som ägde rum i december 2012 en form av ersättning till staten, eftersom statens skuld till banken minskades med flera miljarder euro. Av alla dessa skäl kan kommissionen godta att HFSF mottar aktier utan rösträtt. Kommissionen drar därför slutsatsen att åtgärd B4 var nödvändig.

Sammanfattningsvis är åtgärderna B1, B2, B3 och B4 nödvändiga som undsättningsstöd såväl när det gäller stödbeloppet som när det gäller åtgärdernas utformning.

7.4.3 Proportionalitet – åtgärder för att minska negativa spridningseffekter

- (217) Kommissionen konstaterar att banken har mottagit ett mycket omfattande statligt stöd. Denna omständighet kan därför leda till en allvarlig snedvridning av konkurrensen. Grekland har emellertid åtagit sig att vidta ett antal åtgärder som syftar till att minska negativa spridningseffekter. Till exempel innebär åtagandena att bankens verksamhet kommer att fortsätta att drivas kommersiellt. Som förklaras i skälen 121 och 122 har Grekland också åtagit sig att införa ett förvärvsförbud och göra ett antal avyttringar, såsom anges i skälen 123–124. Begränsningarna av konkurrenssnedvridningen kommer att utvärderas ytterligare i avsnitt 7.6.
- (218) Banken har också utsett en övervakningsförvaltare som ska se till att åtagandena om företagsstyrning och kommersiella transaktioner fullgörs på ett riktigt sätt. Detta kommer att undanröja eventuella skadliga förändringar i bankens affärsmetoder och därigenom minska eventuella negativa spridningseffekter.
- (219) Slutligen inlämnades en ny genomgripande omstruktureringsplan till kommissionen den 12 juni 2014. Omstruktureringsplanen kommer att behandlas i avsnitt 7.6.
- (220) Sammanfattningsvis har de tvivel som uttrycktes i beslutet om att inleda ett förfarande avseende Alpha skingrats. Åtgärderna B1, B2, B3 och B4 är proportionerliga mot bakgrund av punkt 15 i 2008 års bankmeddelande.

7.4.4 Slutsats om HFSF:s rekapitaliseringar och deras förenlighet med 2008 års bankmeddelande, rekapitaliseringsmeddelandet och 2011 års förlängningsmeddelande

- (221) Slutsatsen dras därför att HFSF:s rekapitaliseringar (åtgärderna B1, B2, B3 och B4) är lämpliga, nödvändiga och proportionerliga, mot bakgrund av punkt 15 i 2008 års bankmeddelande, rekapitaliseringsmeddelandet och 2011 års förlängningsmeddelande.

7.5 FÖRVÄRVENS FÖRENLIGHET MED OMSTRUKTURERINGSMEDDELANDET

- (222) I punkt 23 i omstruktureringsmeddelandet förklaras att stödmottagande bankers förvärv av företag inte får finansieras med hjälp av statligt stöd, såvida detta inte är av avgörande betydelse för att återställa företagets lönsamhet. I punkterna 40 och 41 i omstruktureringsmeddelandet anges dessutom att banker inte bör använda statligt stöd för förvärv av konkurrerande verksamheter, såvida förvärvet inte ingår som ett led i en konsolideringsprocess som är nödvändig för att återställa den finansiella stabiliteten eller för att säkerställa en effektiv konkurrens. Dessutom kan ett sådant förvärv äventyra eller försvåra återställandet av lönsamheten. Kommissionen måste därför bedöma huruvida de förvärv som banken har gjort kan vara förenliga med omstruktureringsmeddelandet.

7.5.1 Förvärvet av Emporiki Bank och förenligheten med omstruktureringsmeddelandet

7.5.1.1 Förvärvet av Emporiki Bank och effekten på bankens långsiktiga lönsamhet

- (223) Sett till bankens rörelsevinster innebär förvärvet av Emporiki Bank att banken förbättrar sina möjligheter att återställa sin långsiktiga lönsamhet, eftersom en sammanslagning av två banker på samma geografiska marknad ger banken möjlighet att skapa meningsfulla synergier, exempelvis i form av personalnedskärningar, stängning av filialer och allmänna kostnadsminskningar. Banken skaffar nya kunder och ökar sin inlåning, samtidigt som den avsevärt minskar sina distributionskostnader. Den lägger ned ett betydande antal av det sammanslagna företags filialer, förutom att rationalisera huvudkontorets funktioner.
- (224) När det gäller behållningen av likvida medel har förvärvet en positiv inverkan på banken. Relationen mellan utlåning och inlåning för det förvärvade företaget låg på omkring 115 %, vilket var klart under bankens mycket höga relation mellan utlåning och inlåning ⁽⁹⁷⁾. Det bidrar därför till att avsevärt förbättra relationen mellan utlåning och inlåning i banken.
- (225) Ur statisk synvinkel har transaktionen också en positiv effekt på bankens kapitaltäckningsgrad, eftersom banken förvärvar en högt kapitaliserad bank för 1 euro. Den 31 mars 2012 låg det sammanslagna företags kapitaltäckningsgrad pro forma på 11,8 %, medan bankens kapitaltäckningsgrad endast var 8,8 %. På samma sätt uppgick kärnprimärkapitalrelationen för det sammanslagna företaget till 11,1 %, medan bankens kärnprimärkapitalrelation låg på 7,9 %. Emporiki Banks stora kapital skyddar banken mot framtida förluster som kan visa sig vid stresstestet, vilket framgår av tabell 3. De statistiska iakttagelserna av bankens ökade kapitaltäckningsgrad innebar en överskattning av de positiva verkningarna av bankens långsiktiga kapital situation. Förvärvet är därför positivt för att återställa bankens långsiktiga lönsamhet.

7.5.1.2 Förvärvens effekt på det stödbelopp som banken behövde

- (226) Enligt punkt 23 i omstruktureringsmeddelandet bör omstruktureringsstöd inte användas för förvärv av andra företag utan endast för att täcka omstruktureringskostnader som är nödvändiga för att återställa bankens lönsamhet. I det här fallet är förvärvet, även om det har en positiv effekt på bankens lönsamhet, inte nödvändigt för dess lönsamhet i den mening som avses i punkt 23 i omstruktureringsmeddelandet.
- (227) Banken betalade endast 1 euro för att köpa Emporiki Bank. Köpeskillingen finansierades därför inte med statligt stöd. Detta innebär också att betalningen av köpeskillingen inte gav upphov till något kapitalbehov för banken. Dessutom var Emporiki Bank tillräckligt kapitaliserad (det vill säga upp till den nivå som krävdes enligt 2012 års stresstest, vilket illustreras i tabell 3). Det är därför osannolikt att förvärvet kommer att ge upphov till något framtida kapitalbehov för banken.
- (228) Sammanfattningsvis strider förvärvet av Emporiki Bank undantagsvis inte mot kravet att minimera stödet på grund av de atypiska villkoren (att till priset av 1 euro köpa en fullständigt kapitaliserad bank för att uppfylla stresstestskraven).

7.5.1.3 Förvärvens snedvridande effekt på konkurrensen

- (229) I enlighet med punkterna 39 och 40 i omstruktureringsmeddelandet bör statligt stöd inte användas till skada för företag som inte åtnjuter stöd, och särskilt inte för förvärv av konkurrerande verksamheter. I punkt 41 i omstruktureringsmeddelandet anges även att förvärven kan godkännas om de ingår som ett led i en konsolideringsprocess som är nödvändig för att återställa den finansiella stabiliteten eller för att säkerställa en effektiv konkurrens. Under sådana omständigheter bör förvärvsprocessen vara rättvis och förvärvet bör säkerställa en effektiv konkurrens på den relevanta marknaden.
- (230) Greklands centralbank gjorde bedömningen att Emporiki Bank inte kunde stå på egna ben, baserat på en lönsamhetsgranskning som genomfördes av en extern konsult i början av 2012. Emporiki Bank gav upphov till stora förluster för Crédit Agricole som därför ville sälja banken. Om en försäljning inte hade varit möjlig kunde Crédit Agricole ha övervägt att låta den gå i konkurs. Transaktionen kan därför ses som ett led i en konsolideringsprocess som var nödvändig för att återställa sådan finansiell stabilitet som avses i punkt 41 i omstruktureringsmeddelandet.

⁽⁹⁷⁾ Se tabell 5.

- (231) Ingen anbudsgivare som inte uppbar stöd lämnade in ett giltigt anbud för att förvärva Emporiki Bank och försäljningsprocessen var öppen, insynsvänlig och icke-diskriminerande. Banken trängde därför inte ut någon anbudsgivare som inte uppbar stöd. Eftersom förvärvet godkändes av den grekiska konkurrensmyndigheten innebär resultatet av försäljningen inte något äventyrande av en effektiv konkurrens.
- (232) Dessutom beror bankens behov av stöd inte på dålig förvaltning eller olämpligt risktagande. Såsom anges i skäl 227 användes inget statligt stöd för att finansiera detta förvärv (inköp till 1 euro av en bank som är kapitaliserad upp till den nivå som krävs för att klara den grekiska centralbankens stresstest).
- (233) Med hänsyn till dessa faktorer kan det konstateras att förvärvet av Emporiki Bank är förenligt med punkt 4 i omstruktureringsmeddelandet.

7.5.1.4 Slutsats om förvärvet av Emporiki Bank

- (234) Mot bakgrund av de grekiska bankernas unika situation och de särskilda omständigheterna kring förvärvet av Emporiki Bank dras slutsatsen att förvärvet är förenligt med kraven i omstruktureringsmeddelandet.

7.5.2 Förvärvet av utvalda tillgångar och skulder i tre kooperativa banker och dess förenlighet med omstruktureringsmeddelandet

7.5.2.1 Förvärvets effekt på bankens långsiktiga lönsamhet

- (235) Förvärvet av utvalda tillgångar och skulder i tre kooperativa banker kommer att öka bankens långsiktiga lönsamhet.
- (236) Närmare bestämt bidrog integreringen av de tre kooperativa bankernas inlåning i bankens balansräkning till att förbättra bankens likviditetsprofil. Relationen mellan nettoutlåning och nettoinlåning för Alpha Bank SA minskade med omkring 1,5 % och dess beroende av Eurosystemet minskade.
- (237) Dessutom gav förvärven banken möjlighet att öka sina intäkter genom att bredda sin kundbas i flera geografiska områden. Banken övertog inte någon kostsam infrastruktur eller några kostsamma filialer. Banken övertog inte heller några lån. Den ökade därför inte sin risk eller sina kapitalkrav.

7.5.2.2 Förvärvets effekt på det stödbelopp som banken behövde

- (238) I enlighet med punkt 23 i omstruktureringsmeddelandet bör omstruktureringsstöd inte användas för förvärv av andra företag utan endast för att täcka omstruktureringskostnader som är nödvändiga för att återställa bankens lönsamhet. I det här fallet är förvärvet, även om det har en positiv effekt på bankens lönsamhet, inte nödvändigt för dess lönsamhet i den mening som avses i punkt 23 i omstruktureringsmeddelandet.
- (239) Det belopp som banken betalade för förvärvet av de överförda tillgångarna och skulderna i de tre kooperativa bankerna fastställdes till 2,1 % av värdet av de överförda inlåningsmedlen och uppgick till omkring 9 miljoner euro, vilket motsvarar 0,01 % av bankens totala balansräkning vid tidpunkten för förvärvet. Denna ersättning kan därför betraktas som mycket liten. Dessutom hade banken redan fått in 550 miljoner euro i riskkapital under rekapitaliseringen våren 2013.
- (240) Slutsatsen blir att köpeskillingen för de överförda tillgångarna och skulderna i de tre kooperativa bankerna (huvudsakligen inlåningsmedel) var så låg att den inte hindrade att stödet var begränsat till vad som var absolut nödvändigt.

7.5.2.3 Förvärvets snedvridande effekt på konkurrensen

- (241) Som anges i skäl 229 bör statligt stöd enligt punkterna 39 och 40 i omstruktureringsmeddelandet inte användas till skada för företag som inte åtnjuter stöd och särskilt inte för att förvärva konkurrerande företag, annat än i undantagsfall.
- (242) Greklands centralbank ansåg att de tre kooperativa bankerna inte var lönsamma och att det var nödvändigt att anta rekonstruktionsåtgärder för att bevara den finansiella stabiliteten. Förvärven kan därför ses som ett led i en konsolideringsprocess som var nödvändig för att återställa sådan finansiell stabilitet som avses i punkt 41 i omstruktureringsmeddelandet.

(243) Dessutom hade ingen anbudsgivare som inte uppbar stöd lämnat något giltigt anbud om att förvärva tillgångar och skulder i de tre kooperativa bankerna, och det enda andra anbudet kom från en bank som hade tagit emot ännu mer stöd. Dessutom var de förvärvade tillgångarna och skulderna små och ändrade inte marknadsstrukturen ⁽⁹⁸⁾.

(244) Sammanfattningsvis anser kommissionen att detta undantagsfall motiverar godkännandet av förvärven, i enlighet med punkt 41 i omstruktureringsmeddelandet.

7.5.2.4 Slutsats om förvärvet av de utvalda tillgångarna och skulderna i de tre kooperativa bankerna

(245) Slutsatsen blir att dessa förvärv, mot bakgrund av de särskilda omständigheterna kring förvärven av de utvalda tillgångarna och skulderna i de tre kooperativa bankerna, är förenliga med kraven i omstruktureringsmeddelandet.

7.5.3 Förvärvet av Citibank Grekland och förenligheten med omstruktureringsmeddelandet

7.5.3.1 Förvärvets effekt på bankens långsiktiga lönsamhet

(246) Förvärvet av Citibank Grekland, inklusive Diners, kommer att stärka bankens långsiktiga lönsamhet. Banken förvärvade ett mycket väl bemedlat låneinstitut. Dessutom är nettolåneportföljen mycket mindre än de förvärvade inlåningsmedlen.

(247) Integreringen av Citibank Greklands inlåningsmedel i bankens balansräkning kommer att förbättra bankens finansieringsprofil på medellång och lång sikt, och samtidigt öka bankens lönsamhet.

(248) Genom förvärvet kommer banken dessutom att stärka sin verksamhet och kapacitet för anskaffning av inlåningsmedel, och därmed åstadkomma en balanserad och hållbar affärsmodell.

(249) Slutligen förväntas betydande synergieffekter i form av centrala funktioner, it-tjänster och rörelsekostnader bidra till bankens långsiktiga lönsamhet.

(250) Förvärvet är därför positivt för att återställa bankens långsiktiga lönsamhet.

7.5.3.2 Förvärvets effekt på det stödbelopp som banken behövde

(251) I enlighet med punkt 23 i omstruktureringsmeddelandet bör omstruktureringsstöd inte användas för förvärv av andra företag utan endast för att täcka omstruktureringskostnader som är nödvändiga för att återställa bankens lönsamhet. I det här fallet är förvärvet, även om det har en positiv effekt på bankens lönsamhet, inte nödvändigt för dess lönsamhet i den mening som avses i punkt 23 i omstruktureringsmeddelandet.

(252) Banken betalade endast 2 miljoner euro ⁽⁹⁹⁾ för att köpa Citibank Grekland och Diners.

(253) Den förvärvade portföljen omfattar ett stort antal lån som är helt avskrivna. Värderingen av den nya låneportföljen skulle kunna uppväga det begränsade kapitalbehov som härrör från dess integration i bankens balansräkning.

(254) Banken har även samlat in 1,2 miljarder euro i riskkapital till ett pris per aktie som är högre än det pris per aktie som HFSF tecknade under rekapitaliseringen våren 2013.

(255) Under dessa specifika omständigheter kan det inte anses att förvärvet finansierades genom statligt stöd. Förvärvet kommer inte att öka behovet av stöd eller minska det befintliga stödet.

7.5.3.3 Förvärvets snedvridande effekt på konkurrensen

(256) Såsom anges i skäl 241 bör statligt stöd inte användas till skada för de företag som inte uppbar stöd, särskilt inte för att förvärva konkurrerande företag.

⁽⁹⁸⁾ Förvärvet av de överförda tillgångarna och skulderna i Western Macedonia Bank och Evia Bank anmäldes inte till den grekiska konkurrensmyndigheten, eftersom omsättningen i den överförda delen av varje kooperativ bank inte överskred det tröskelvärde på 15 miljoner euro som fastställs i artikel 6.1 i lag 3959/2011 i kombination med artikel 10.3 a i samma lag.

⁽⁹⁹⁾ Beloppet beräknades utifrån antagandet om en erodering av inlåningsmedel på 30 % från undertecknandet till fullbordandet av transaktionen. Beloppet kommer att justeras i efterhand beroende på den faktiska erodering som noterades före transaktionens fullbordande.

- (257) Köpeskillingen för Citibank Grekland var extremt låg och banken fick in omfattande riskkapital till ett högt pris per aktie. Därför kan det inte anses att stödet använts för att finansiera förvärvet.
- (258) Eftersom ingen anbudsgivare som inte uppbar stöd lämnat något anbud om att förvärva den del av verksamheten som banken förvärvat föreligger inte heller någon utträngning av de investerare som inte uppbar stöd.
- (259) Sammanfattningsvis omfattas förvärvet, mot bakgrund av det som anges i skälen 257 och 258, inte av det förbud som anges i punkterna 39 och 40 i omstruktureringsmeddelandet. Dessutom påpekar kommissionen att bankens behov av stöd inte beror på dålig förvaltning eller olämpligt risktagande.

7.5.3.4 Slutsats om förvärvet av Citibank Grekland

- (260) Slutsatsen blir att förvärvet, mot bakgrund av bankens unika situation ⁽¹⁰⁰⁾ och de särskilda omständigheterna kring förvärvet av Citibank Grekland, är förenligt med kraven i omstruktureringsmeddelandet.

7.6 ÅTGÄRDERNA A, B1, B2, B3 OCH B4 OCH DERAS FÖRENLIGHET MED OMSTRUKTURERINGSMEDELANDET

7.6.1 Svårigheter och konsekvenser för bedömningen enligt omstruktureringsmeddelandet

- (261) Såsom anges i avsnitten 2.1.1 och 2.1.2 beror de svårigheter som banken möter främst på den grekiska stats-skuldkrisen och den djupa recessionen i Grekland och södra Europa. Vad beträffar den förstnämnda faktorn har den grekiska regeringen förlorat tilltröste till finansmarknaderna och till sist varit tvungen att förhandla fram ett avtal med de nationella och internationella långgivarna, PSI-programmet, vilket resulterade i att fordringarna gentemot staten minskade med 53,3 %. Dessutom byttes 31,5 % av fordringarna ut mot nya grekiska statsobligationer med lägre räntesatser och längre löptider. Staten köpte tillbaka de nya grekiska statsobligationerna från de grekiska bankerna i december 2012 till ett pris på mellan 30,2 % och 40,1 % av det nominella värdet, vilket innebar en ytterligare förlust för de grekiska bankerna. Utöver PSI-programmets och skuldinlösens inverkan på bankens kapitalsituation, noterade banken även mycket stora utflöden av inlåningsmedel mellan 2010 och mitten av 2012, på grund av risken för att Grekland skulle lämna euroområdet till följd av en ohållbar offentlig skuldsättning och recessionen.
- (262) Åtgärderna B1, B2, B3 och B4 uppgår till 4 571 miljoner euro, vilket är mindre än den förlust som noterades efter PSI-programmet (4 786 miljoner euro). I sådana fall, och om svårigheterna inte i första hand har sin grund i överdrivet risktagande, föreskrivs i punkt 14 i 2011 års förlämningsmeddelande att kommissionen ska lätta på sina krav.
- (263) Den största delen av kapitalbehovet beror på ett finansinstituts normala exponering mot den statsfinansiella risken i hemlandet. Detta påpekades också i skälen 58 och 69 i beslutet om att inleda ett förfarande avseende Alpha. Kommissionen noterar också att bankens exponering mot den grekiska statsfinansiella risken var mindre än i övriga grekiska storbanker. Den kan därför inte anses ha ackumulerat en alltför stor exponering mot statspapper. Följaktligen har banken ett mindre behov av att ta upp den moraliska risken i sin omstruktureringsplan än andra stödmottagande finansinstitut som ackumulerat överdrivna risker. Eftersom stödåtgärderna är mindre snedvridande, bör de åtgärder som vidtas för att begränsa snedvridningen av konkurrensen därför mjukas upp i proportion därtill. PSI-programmet och skuldinlösen utgör en skuldavskrivning till förmån för staten, och därför kan ersättningen till staten sänkas vid rekapitalisering av banker.
- (264) Eftersom den grekiska ekonomin har minskat med cirka 25 % sedan 2008 och eftersom banken har förvärvat en mindre lönsam bank i form av Emporiki Bank måste banken anpassa sin organisation, sin kostnadsstruktur och sitt kommersiella nätverk till de nya förutsättningarna för att återställa lönsamheten. Trots avsaknaden av moralisk risk, måste banken rationalisera sin verksamhet i Grekland för att säkra sin långsiktiga lönsamhet.

⁽¹⁰⁰⁾ Se även avsnitten 7.5.1 och 7.5.2.

- (265) Den andra viktiga orsaken till bankens förluster var lånen till grekiska hushåll och företag. Kommissionen anser att dessa förluster främst beror på den ovanligt djupa och långvariga recessionen, med en BNP-minskning på cirka 25 % under fem år, och inte på en riskabel lånepolicy från bankens sida. Följaktligen ger det stöd som beviljats för att täcka dessa förluster inte upphov till någon moralisk risk, vilket är fallet när stödet skyddar en bank från konsekvenserna av tidigare riskbeteenden. Stödet är därför mindre snedvridande ⁽¹⁰¹⁾.
- (266) En del av bankens kapitalbehov och kreditförluster kommer dock från vissa internationella dotterbolag. Under 2012 gick till exempel verksamheterna i Cypern, Rumänien, Serbien, f.d. jugoslaviska republiken Makedonien och Bulgarien med förlust, medan verksamheten i Albanien endast uppvisade nollresultat. De stresstester som genomfördes 2012 för att fastställa bankens kapitalbehov visade att kreditförlusterna för utländska lån beräknades uppgå till 921 miljoner euro i grundscenariot och 1 201 miljoner euro i det ogynnsamma scenariot. De utländska tillgångarna minskade också likviditeten, eftersom den koncerninterna finansieringen uppgick till flera miljarder euro.
- (267) Vid tidpunkten för PSI-programmet hade banken det lägsta innehavet av grekiska statsobligationer av de fyra största grekiska bankerna och den förlust som följde av PSI-programmet var större än det stöd som erhållits genom åtgärderna B, B2, B3 och B4. Sammanfattningsvis kan slutsatsen därför dras att merparten av förlusterna och stödbehovet omfattas av punkt 14 i 2011 års förlämningsmeddelande, som ger kommissionen rätt att lätta på sina krav. En del av stödbehovet beror inte på riskfylld utlåning utan på grekiska kreditförluster på grund av den ovanligt djupa och långa recessionen. Sådant stöd ger inte upphov till moralisk risk och är därför mindre snedvridande.
- (268) Avslutningsvis härrör en begränsad del av stödbehovet från bankens eget risktagande när det gäller dess utländska dotterbolag.

7.6.2 Lönsamhet

- (269) Målet med omstruktureringsplanen måste vara att finansinstitutet kan återställa sin långsiktiga lönsamhet vid omstruktureringsperiodens slut (avsnitt 2 i omstruktureringsmeddelandet). I det här fallet definieras omstruktureringsperioden som perioden mellan antagandet av detta beslut och den 31 december 2018.
- (270) I enlighet med punkterna 9, 10 och 11 i omstruktureringsmeddelandet lade Grekland fram en omfattande och detaljerad omstruktureringsplan med fullständiga uppgifter om bankens affärsmodell. I omstruktureringsplanen fastställs också orsakerna till bankens svårigheter samt vilka åtgärder som vidtagits för att lösa alla dess lönsamhetsproblem. I omstruktureringsplanen beskrivs den strategi som valts för att bevara bankens operativa effektivitet och för att ta itu med bankens höga andel nödlidande lån, dess sårbara likviditet och kapitalsituation, samt dess utländska verksamheter, som under de senaste åren har varit beroende av sitt moderbolag för finansiering och kapital.

7.6.2.1 Den grekiska bankverksamheten

- (271) När det gäller likviditeten och bankens beroende av finansiering från Eurosystemet, räknar man i omstruktureringsplanen med en begränsad tillväxt i balansräkningen i Grekland men en ökande inlåningsbas. Beroendet av statsgaranterat akut likviditetsstöd, som redan har minskat, kommer att fortsätta att minska, vilket också kommer att göra det enklare för banken att minska sina finansieringskostnader.
- (272) Genom det åtagande om relationen mellan utlåning och inlåning som anges i skäl 118 säkerställs att bankens balansräkning kommer att vara hållbar före omstruktureringsperiodens slut. Försäljningen av värdepapper och andra verksamheter som ligger utanför kärnverksamheten kommer också att öka bankens likviditet. På grund av bankens fortsatt ansträngda likviditetssituation kan kommissionen godta de grekiska myndigheternas begäran om att få förse banken med likvida medel inom ramen för garantiåtgärden och åtgärden för statliga obligationslån inom stödssystemet för de grekiska bankerna och inom ramen för det statsgaranterade akuta likviditetsstödet.
- (273) För att minska sina finansieringskostnader har Grekland också åtagit sig att se till att banken fortsätter att minska de räntor som den betalar på inlåning i Grekland, såsom anges i skäl 118. En sådan minskning av kostnaden för inlåning kommer att ha stor betydelse när det gäller att förbättra bankens lönsamhet före avskrivningar.

⁽¹⁰¹⁾ Se punkt 28 i omstruktureringsmeddelandet och skäl 320 i kommissionens beslut 2011/823/EU av den 5 april 2011 om åtgärderna C 11/09 (ex NN 53b/08, NN 2/10 och N 19/10) som Nederländerna genomfört till förmån för ABN AMRO Group NV (som skapades efter sammanslagningen av Fortis Bank Nederland och ABN AMRO N) (EUT L 333, 15.12.2011, s. 1).

- (274) Sedan krisen började har banken börjat rationalisera sitt kommersiella nätverk i Grekland, genom att minska antalet filialer och anställda ⁽¹⁰²⁾. År 2017 kommer bankens totala kostnader att ha minskat med ytterligare [...] % jämfört med 2013. För att nå detta mål har Grekland åtagit sig att se till att banken minskar antalet filialer och anställda i Grekland till [...] respektive [...] den 31 december 2017, så att de totala kostnaderna ⁽¹⁰³⁾ i Grekland uppgår till högst [...] miljoner euro. K/I-talet beräknas vara mindre än [...] % vid omstruktureringsperiodens slut. Kommissionen anser att omstruktureringsplanen bevarar bankens effektivitet i den nya marknadskontexten.
- (275) En annan viktig fråga är hanteringen av nödlidande lån, eftersom de uppgick till 32,4 % av portföljen per den 31 december 2013 ⁽¹⁰⁴⁾. Banken planerar att förbättra sin kreditpolicy (gränser, säkerhet) och att fokusera på kärnverksamheten för att minimera sina förluster. Grekland har också åtagit sig att se till att banken med sin kreditpolicy uppfyller högt ställda krav när det gäller att hantera risker och maximera värdet för banken i varje led i kreditprocessen, i enlighet med skäl 122.

7.6.2.2 Företagsstyrning

- (276) En annan viktig fråga är styrningen av banken, eftersom HFSF, efter 2014 års ökning av aktiekapitalet, äger 69,9 % ⁽¹⁰⁵⁾ av aktierna i banken, men med begränsad rösträtt. Dessutom äger vissa av de privata investerare som kontrollerar banken även warrant och skulle därför gynnas av om aktiekursen skulle stiga kraftigt under omstruktureringsperioden. På grund av att denna omständighet skulle kunna ge upphov till en moralisk risk kom banken och HFSF 2013 överens om en särskild ram för förbindelserna. Detta avtal skyddar bankens löpande verksamhet från inblandning från dess största aktieägare, samtidigt som HFSF kan övervaka genomförandet av omstruktureringsplanen och förhindra att bankens ledning tar alltför stora risker genom lämpliga samrådsförfaranden. Banken har också åtagit sig att noga övervaka sin exponering mot anslutna låntagare. Kommissionen noterar med tillfredsställelse att HFSF automatiskt kommer att återfå sin rösträtt om banken inte genomför sin omstruktureringsplan.

7.6.2.3 Internationell verksamhet

- (277) En del av bankens internationella verksamhet har tidigare minskat bankens kapital, likviditet och lönsamhet, såsom anges i skäl 266.
- (278) I omstruktureringsplanen räknar man med att banken kommer att fortsätta att åter lägga fokus på sin inhemska marknad. Banken har redan sålt sitt olönsamma dotterbolag i Ukraina. Den har börjat rationalisera de andra dotterbolagen, stärka garantiförfarandet vid lån och minska dotterbolagens finansieringsbehov. Den planerar ytterligare effektivisering av sitt nätverk i kvarvarande dotterbolag, vilket beskrivs i skäl 109.
- (279) Det totala beloppet utländska tillgångar kommer att minska med ytterligare minst [...] % till den 31 december 2017 (jämfört med den 31 december 2012).
- (280) Den totala lönsamheten i den internationella verksamheten kommer att återställas från och med [...].
- (281) Därför anser kommissionen att banken kommer att ha omstrukturerats och minskat de utländska verksamheternas storlek i tillräcklig utsträckning för att den inte ska riskera ytterligare kapitalbehov och likviditetsbrister i framtiden. Det åtagande som beskrivs i skäl 119 om att avstå från att tillföra stora kapitalmängder till bankens internationella dotterbolag säkerställer också att utländska dotterbolag inte utgör ett hot mot kapital eller likviditet.

7.6.2.4 Slutsats om lönsamheten

- (282) Det grundscenari som beskrivs i avsnitt 2.4 visar att banken vid omstruktureringsperiodens slut kommer att kunna få en avkastning som gör att den kan täcka alla sina kostnader och uppvisa en rimlig avkastning på eget kapital med hänsyn till bankens riskprofil. Samtidigt beräknas bankens kapitalsituation ligga kvar på en tillfredsställande nivå.

⁽¹⁰²⁾ Se skäl 99.

⁽¹⁰³⁾ Inklusive bidrag till insättnings- och investeringsgarantifonden (TEKE).

⁽¹⁰⁴⁾ Bilaga till omstruktureringsplanen för Alpha Bank från juni 2014 med finansiella prognoser för Alpha Bank SA.

⁽¹⁰⁵⁾ *Hellenic Financial Stability Fund, Annual financial report for the year ended 31 December 2013*, s. 68. Se http://www.hfsf.gr/files/hfsf_annual_report_2013_en.pdf

- (283) Avslutningsvis noterar kommissionen det ogynnsamma scenario som beskrivs i bankens omstruktureringsplan som lämnats in av de grekiska myndigheterna. Detta ogynnsamma scenario bygger på en rad antaganden som fastställts tillsammans med HFSF. I detta scenario räknar man med en längre och djupare recession samt en kraftigare minskning av fastighetspriserna⁽¹⁰⁶⁾. Omstruktureringsplanen visar att banken kan klara en rimlig stressnivå, eftersom banken, i det ogynnsamma scenariot, förblir lönsam och välkapitaliserad vid omstruktureringsperiodens slut.
- (284) Det ytterligare kapital på 1,2 miljarder euro som anskaffades under 2014 är tillräckligt för att klara grundscenariot i 2013 års stresstest under omstruktureringsperioden och för att återbetala preferensaktierna, vilket banken gjorde i april 2014⁽¹⁰⁷⁾. Banken kommer även att lägga fram en villkorad kapitalplan för Greklands centralbank med åtgärder som ska genomföras om det ekonomiska klimatet försämras ytterligare. Kommissionen erinrar om att Greklands centralbank vid bedömningen av kapitalbehoven i grundscenariot redan infört flera justeringar, vilket ledde till en ökning av de beräknade kapitalbehoven jämfört med de som banken uppskattade i det egna grundscenariot. Kommissionen anser därför att Greklands centralbank i sin beräkning av kapitalhovel i grundscenariot förutsätter en viss grad av stress. För att kommissionen ska dra slutsatsen att banken är ekonomiskt bärkraftig kräver den inte att banken i inledningsskedet har tillräckligt med kapital för att täcka de kapitalbehov som Greklands centralbank uppskattat föreligga i stressscenariot, eftersom denna uppskattade nivå innebär en hög grad av stress och eftersom anskaffningen av kapital i mars 2014 visar att banken åter har fått tillträde till kapitalmarknaderna.
- (285) Dessutom är det positivt att banken inte kommer att göra några extra investeringar i värdepapper med låg kreditvärdighet, vilket kommer att bidra till att banken behåller sitt kapital och sin likviditet.
- (286) Slutsatsen blir därför att banken har vidtagit tillräckliga åtgärder för att återställa sin långsiktiga lönsamhet.

7.6.3 Eget bidrag och ansvarsfördelning

- (287) Enligt omstruktureringsmeddelandet måste banker och deras kapitalägare i så stor utsträckning som möjligt bidra till omstrukturen för att kunna säkerställa att stödet begränsas till vad som är absolut nödvändigt. Bankerna bör således använda sina egna medel för att finansiera omstrukturen, genom att exempelvis avyttra tillgångar, medan kapitalägarna om möjligt bör absorbera bankens förluster.

7.6.3.1 Bankens egna bidrag: avyttring och nedskärning av kostnader

- (288) Banken har redan avyttrat vissa små utländska verksamheter (Ukraina) och minskat sin skuldsättning för delar av sin portfölj för att öka både sin kapitaltäckning och sin likviditet. Exempelvis har banken minskat sin skuldsättning med 1,9 miljarder euro i utländska tillgångar från 2009 till 2013⁽¹⁰⁸⁾.
- (289) Enligt omstruktureringsplanen ska ytterligare tillgångar i Sydosteuropa säljas, i enlighet med skäl 107. Med tanke på de avyttringar och den skuldsanering som redan genomförts och efter genomförandet av dessa åtaganden, kommer banken att avsevärt ha minskat sin geografiska närvaro i sydöstra Europa. Minskningen av bankens internationella tillgångar kommer också att avsevärt minska risken för att banken kommer att behöva stöd i framtiden. Det bidrar därför till att begränsa stödbeloppet till vad som är absolut nödvändigt.
- (290) Banken sålde sin försäkringsverksamhet under 2007. Den har därför ingen betydande verksamhet på denna marknad som kan säljas för att generera resurser.
- (291) För att begränsa sitt kapitalbehov kommer banken inte att använda kapital för att stödja eller utveckla sina utländska dotterbolag, vilket beskrivs i skäl 119. Grekland har dessutom åtagit sig att se till att banken inte gör några ytterligare förvärv.
- (292) Banken har också inlett ett omfattande program för att minska sina kostnader, vilket framgår av avsnitt 2.4.2. Bankens kostnader kommer att minska ytterligare fram till 2017. Arbetsstyrkan minskas och lönerna justeras nedåt. Grekland har också åtagit sig att begränsa ersättningen till bankens ledning, [...].

⁽¹⁰⁶⁾ De finansiella prognoserna i omstruktureringsplanen skiljer sig från resultatet av det stresstest som Greklands centralbank genomfört, eftersom man i det sistnämnda inte utgått från samma antaganden och tagit hänsyn till ytterligare justeringar som gjorts av Greklands centralbank.

⁽¹⁰⁷⁾ http://www.alpha.gr/files/deltia_typou/deltio_typou_170414EN.pdf

⁽¹⁰⁸⁾ Omstruktureringsplan för Alpha Bank, juni 2014, s. 107.

7.6.3.2 De tidigare aktieägarnas egna bidrag och nytt kapital på marknaden

- (293) Bankens tidigare aktieägare försvagades vid den nyemission som avslutades 2009⁽¹⁰⁹⁾ och återigen vid HFSF:s rekapitalisering (åtgärd B4) och vid anskaffandet av riskkapital under 2013 och i mars 2014. Till exempel såg bankens aktieägare, som vid den tidpunkten omfattade de investerare som tillförde pengar 2009, sin andel minska från 100 % före rekapitaliseringen våren 2013 till endast 4,9 % efter denna. Dessutom har banken inte gjort någon kontantutdelning sedan 2008. Utöver de tidigare aktieägarnas egna bidrag har banken fått in omfattande riskkapital sedan krisen inleddes 2008, närmare bestämt 986 miljoner euro 2009, 550 miljoner euro 2013 och 1 200 miljoner euro 2014.

7.6.3.3 Eget bidrag från innehavare av efterställda lån

- (294) Bankens innehavare av efterställda lån har bidragit till att täcka bankens omstruktureringskostnader. Banken genomförde flera skuldförvaltningsåtgärder i syfte att generera kapital. Det totala skuldbelopp som utbyttes uppgick till 828 miljoner euro, med en vinst på 436 miljoner euro, såsom anges i skäl 114.
- (295) De instrument som fortfarande är utestående omfattas av det kupongförbud som anges i skäl 124. Därför anser kommissionen att bankens privata hybridinvestorer står för en rimlig ansvarsfördelning och att de krav i detta hänseende som ställs i omstruktureringsmeddelandet är uppfyllda.

7.6.3.4 Slutsats om eget bidrag och ansvarsfördelning

- (296) I jämförelse med det totala statliga kapitaltillskottet är det egna bidraget och ansvarsfördelningen, särskilt i form av avyttring av tillgångar och minskning av låneportföljen, mycket lägre än vad kommissionen normalt skulle anse vara tillräckligt. Nedskärningarna rör endast den utländska verksamheten⁽¹¹⁰⁾, som utgör en begränsad del av banken⁽¹¹¹⁾, och det finns i samband med omstruktureringen inga planer på att minska utlånings- och inlåningsverksamheten i Grekland. Omstruktureringsplanen kan anses innehålla tillräckliga åtgärder i form av egna bidrag och ansvarsfördelning, mot bakgrund av de faktorer som diskuteras i avsnitt 7.6.1, särskilt uppgifterna om att Alpha Bank är den minst understödda banken bland de grekiska storbankerna och att det mottagna stödet helt omfattas av undantaget i punkt 14 i 2011 års förlängningsmeddelande, enligt vilket kommissionen kan godta ett lägre eget bidrag och en minskad ansvarsfördelning.

7.6.4 Åtgärder för att begränsa snedvridningen av konkurrensen

- (297) Enligt omstruktureringsmeddelandet måste omstruktureringsplanen innehålla åtgärder för att begränsa snedvridningen av konkurrensen och säkra en konkurrenskraftig banksektor. Dessutom måste dessa åtgärder även bidra till att ta itu med den moraliska risken och säkerställa att det statliga stödet inte används för att finansiera konkurrens-hämmande beteenden.
- (298) Enligt punkt 31 i omstruktureringsmeddelandet måste kommissionen, då den bedömer storleken på stödet och dess snedvridande effekter på konkurrensen, ta hänsyn till både det absoluta och det relativa stödbeloppet samt till omfattningen av ansvarsfördelningen och finansinstitutets marknadsposition efter omstruktureringen. I detta sammanhang påminner kommissionen om att banken har mottagit stöd från staten på motsvarande 12 % av dess riskvägda tillgångar⁽¹¹²⁾. Dessutom har banken erhållit likviditetsgarantier motsvarande 14 miljarder euro den 30 november 2011 och statsobligationslån till ett belopp på 1,6 miljarder euro den 30 september 2011, vilket tillsammans motsvarar 25 % av bankens balansräkning den dagen. Dessutom har banken mottagit statsgaranterat akut likviditetsstöd. Åtgärderna för att begränsa en eventuell snedvridning av konkurrensen är således motiverade med tanke på det stora stödbeloppet. Dessutom innehar Greklands centralbank en betydande marknadsandel på 15 % för utlåning och 13 % för inlåning per den 31 december 2012. Förvärvet av Emporiki Bank och, i mycket mindre utsträckning, de tre kooperativa bankerna och Citibanks grekiska verksamhet gjorde att bankens marknadsandelar ökade. Efter förvärvet av Emporiki Bank uppgick bankens marknadsandel för inlåning i Grekland till

⁽¹⁰⁹⁾ Se skäl 116.

⁽¹¹⁰⁾ Enligt åtagandena (se kapitel 2 punkt 7 i bilagan) kan nedskärningarna uppnås genom att minska balansräkningarna för kvarvarande utländska företag och/eller genom försäljning av utländska företag.

⁽¹¹¹⁾ Det föreslagna egna bidragets storlek måste jämföras med bankens storlek före förvärvet av Emporiki Bank, inlåningsmedlen från de tre kooperativa bankerna och Citibank Grekland av de skäl som anges i punkt 7.1.3.5.

⁽¹¹²⁾ Om man endast beaktar stöd som faktiskt betalats ut, vilket är det som är mest fördelaktigt och därför mest snedvridande av konkurrensen, minskar stödet till 11 % av bankens riskvägda tillgångar.

21 % från och med den 30 juni 2013, medan dess marknadsandelar för bolån, konsumtionslån och företagslån var 23 %, 20 % respektive 21 % ⁽¹¹³⁾. Efter förvärvet av Citibanks grekiska verksamhet ökade bankens marknadsandel för inlåning med mindre än 1 %.

- (299) Kommissionen påminner om att bankens problem främst berodde på externa chocker, såsom den grekiska stats-skuldkrisen och den utdragna recession som har präglat den grekiska ekonomin sedan 2008, vilket redan har påpekats i skäl 69 i beslutet om att inleda ett förfarande avseende Alpha. Behovet av att ta itu med den moraliska risken har minskat eftersom banken inte tog några överdrivna risker. Såsom diskuteras i avsnitt 7.6.1 i detta beslut är stödåtgärdernas snedvridande effekt mindre mot bakgrund av dessa omständigheter liksom behovet av åtgärder för att begränsa snedvridningen av konkurrensen. Av dessa skäl kan kommissionen undantagsvis godta att det i omstruktureringsplanen inte föreskrivs någon minskning av balansräkningen eller utlåningen i Grekland, trots det höga stödbeloppet och den höga marknadsandelen.
- (300) Kommissionen konstaterar dock att de statliga rekapitaliseringarna innebar att banken kunde fortsätta med sin bankverksamhet på utländska marknader.
- (301) I detta avseende noterar kommissionen att banken senast den 30 juni 2018 ⁽¹¹⁴⁾, utöver den skuldsanering och de omstruktureringar som redan genomförts, kommer att ytterligare omstrukturera och minska skuldsättningen i utländska tillgångar, utöver åtagandet om att inte använda stöd för att finansiera utvecklingen av dessa verksamheter. Stödet kommer därför inte att användas för att snedvrider konkurrensen på de utländska marknaderna.
- (302) Grekland har också åtagit sig att införa ett förvärvsförbud, för att se till att banken inte använder det statliga stödet för att förvärva ny verksamhet. Detta förbud bidrar till att säkerställa att stödet endast används för att återställa lönsamheten i den grekiska bankverksamheten och inte för att t.ex. utöka verksamheten på utländska marknader.
- (303) Åtagandet att minska den ohållbart höga ränta som betalas på grekiska inlåningsmedel säkerställer också att stödet inte kommer att användas för att finansiera ohållbara strategier för anskaffning av inlåningsmedel som snedvrider konkurrensen på den grekiska marknaden. På samma sätt kommer åtagandet att införa strikta riktlinjer för prissättningen för nya lån, baserat på en ordentlig kreditriskbedömning, att hindra banken från att snedvrider konkurrensen på den grekiska marknaden med olämplig prissättning på lån till kunder.
- (304) Med hänsyn till den särskilda situation som beskrivs i avsnitt 7.6.1 samt de åtgärder som föreskrivs i omstruktureringsplanen, anser kommissionen att det finns tillräckliga skyddsåtgärder för att begränsa snedvridningen av konkurrensen.

7.7 ÖVERVAKNING

- (305) Enligt avsnitt 5 i omstruktureringsmeddelandet ska regelbundna rapporter lämnas in för att kommissionen ska kunna kontrollera att omstruktureringsplanen genomförs på lämpligt sätt. Enligt de åtaganden som Grekland har gjort ⁽¹¹⁵⁾ kommer Grekland att se till att den övervakningsförvaltare som banken har utsett med kommissionens godkännande till och med omstruktureringsperiodens slut, dvs. den 31 december 2018, övervakar de åtaganden som Grekland har gjort om att omstrukturera verksamheten i Grekland och utomlands samt om företagsstyrning och kommersiella transaktioner. Slutsatsen kan därför dras att genomförandet av omstruktureringsplanen kommer att övervakas på lämpligt sätt.

8. SLUTSATS

- (306) Slutsatsen blir att Grekland olagligen har genomfört stödåtgärderna B1, B2, B3 och B4 i strid med artikel 108.3 i fördraget, eftersom de genomfördes innan kommissionen gett sitt formella godkännande. Kommissionen konstaterar emellertid att omstruktureringsplanen, tillsammans med åtagandena i bilagan, säkerställer att bankens långsiktiga lönsamhet återställs, är tillräckliga i fråga om ansvarsfördelning och eget bidrag, samt är lämpliga och proportionella och därmed uppväger de snedvridande effekterna av de stödåtgärder som granskas i detta beslut. Den omstruktureringsplan och de åtaganden som presenterats uppfyller kriterierna i omstruktureringsmeddelandet, vilket gör att stödåtgärderna kan betraktas som förenliga med den inre marknaden.

⁽¹¹³⁾ Omstruktureringsplan för Alpha Bank, juni 2014, s. 36.

⁽¹¹⁴⁾ Se kapitel II i bilagan.

⁽¹¹⁵⁾ Se skäl 129.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. Följande åtgärder som Grekland har genomfört utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget:

- a) Det akuta likviditetsstöd till Alpha Bank SA som beviljats av Greklands centralbank och garanterats av Grekland (åtgärd L2).
- b) Den andra tillfälliga rekapitalisering på 1 042 miljoner euro som den grekiska finansiella stabilitetsfonden (nedan kallad HFSF) beviljade Alpha Bank SA i december 2012 (åtgärd B2).
- c) Det finansieringsåtagande på 1 629 miljoner euro som HFSF beviljade Alpha Bank SA den 21 december 2012 (åtgärd B3).
- d) Den rekapitalisering på 4 021 miljoner euro som HFSF beviljade Alpha Bank våren 2013 (åtgärd B4).

2. HFSF:s finansiering av det totala finansieringsbehovet på 427 miljoner euro, inom ramen för överföringen av utvalda tillgångar och skulder i Cooperative Bank of Dodecanese, Evia Cooperative Bank och Cooperative Bank of Western Macedonia till Alpha Bank SA i december 2013, utgör inte statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget.

3. Mot bakgrund av den omstruktureringsplan för Alpha Bank Group (Alpha Bank och alla dess dotterbolag och filialer) som lades fram den 12 juni 2014 och de åtaganden som Grekland gjorde den dagen, är följande statliga stöd förenliga med den inre marknaden:

- a) Det kapitaltillskott på 940 miljoner euro som Grekland beviljade Alpha Bank SA i maj 2009 inom ramen för rekapitaliseringsåtgärden (åtgärd A).
- b) Det akuta likviditetsstöd till Alpha Bank SA som beviljats av Greklands centralbank och garanterats av Grekland sedan juli 2011, till ett belopp på 23,6 miljarder euro per den 31 december 2012 (åtgärd L2).
- c) Den första tillfälliga rekapitalisering på 1 900 miljoner euro som HFSF beviljade Alpha Bank SA i maj 2012 (åtgärd B1).
- d) Den andra tillfälliga rekapitalisering på 1 042 miljoner euro som HFSF beviljade Alpha Bank SA i december 2012 (åtgärd B2).
- e) Det finansieringsåtagande på 1 629 miljoner euro som HFSF beviljade Alpha Bank SA den 21 december 2012 (åtgärd B3).
- f) Den rekapitalisering på 4 021 miljoner euro som HFSF beviljade Alpha Bank SA i maj 2013 (åtgärd B4).

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till Republiken Grekland.

Utfärdat i Bryssel den 9 juli 2014.

På kommissionens vägnar
Joaquín ALMUNIA
Vice ordförande

BILAGA

ALPHA BANK – ÅTAGANDEN AV REPUBLIKEN GREKLAND

Republiken Grekland ska se till att Alpha Bank (nedan kallad *banken*) genomför den omstruktureringsplan som lades fram i juni 2014. Omstruktureringsplanen grundar sig på makroekonomiska antaganden som görs av Europeiska kommissionen (nedan kallad *kommissionen*) i bilagan samt rättsliga antaganden.

Republiken Grekland gör härmed följande åtaganden (nedan kallade *åtagandena*) som är en integrerad del av omstruktureringsplanen. Här ingår åtaganden om genomförandet av omstruktureringsplanen (nedan kallade *åtaganden om omstrukturering*) och åtaganden om företagsstyrning och kommersiella transaktioner.

Åtagandena träder i kraft dagen för antagandet av kommissionens beslut om att godkänna omstruktureringsplanen (nedan kallat *beslutet*).

Omstruktureringsperioden avslutas den 31 december 2018. Åtagandena gäller under hela omstruktureringsperioden, om inte annat anges i ett enskilt åtagande.

Denna text ska tolkas mot bakgrund av beslutet i den allmänna ramen för unionsrätten och med hänvisning till rådets förordning (EG) nr 659/1999 ⁽¹⁾.

KAPITEL I. DEFINITIONER

Med avseende på åtagandena gäller följande definitioner:

1. **banken:** Alpha Bank SA och alla dess dotterbolag. Begreppet omfattar därför hela Alpha Bank Group med alla grekiska och icke-grekiska dotterbolag och filialer, både inom och utanför banksektorn.
2. **kapitalförstärkande anbud inom banksektorn:** ett anbud som resulterar i en ökning av bankens lagstadgade kapitaltäckningsgrad, med beaktande av alla relevanta faktorer, särskilt den vinst/förlust som bokförts för transaktionen och minskningen av riskvägda tillgångar till följd av försäljningen (korrigeras om nödvändigt vid ökade riskvägda tillgångar från återstående finansieringsled).
3. **överlåtelsedatum:** datum då äganderätten till den avyttrade verksamheten överförs till köparen.
4. **avyttrad verksamhet:** alla verksamheter och tillgångar som banken åtar sig att sälja.
5. **ikraftträdande:** datum för antagande av beslutet.
6. **omstruktureringsperiodens slut:** den 31 december 2018.
7. **utländska eller icke-grekiska tillgångar:** tillgångar med anknytning till kunder utanför Grekland, oberoende av det land där tillgångarna bokförs. Denna definition omfattar till exempel inte tillgångar som bokförts i Luxemburg men som har anknytning till kundernas verksamhet i Grekland. Omvänt gäller att tillgångar som bokförts i Luxemburg eller Grekland men som har anknytning till kunder i andra sydosteuropiska länder betraktas som utländska tillgångar och omfattas av denna definition.
8. **utländska verksamheter:** bankens utländska dotterbolag och filialer både inom och utanför banksektorn.
9. **utländska dotterbolag:** alla bankens dotterbolag både inom och utanför banksektorn utanför Grekland.
10. **grekisk bankverksamhet:** bankens grekiska bankverksamhet oberoende av var tillgångarna bokförs.
11. **grekisk verksamhet utanför banksektorn:** bankens grekiska verksamhet utanför banksektorn oberoende av var tillgångarna bokförs.
12. **grekiska dotterbolag:** bankens alla grekiska dotterbolag både inom och utanför banksektorn.
13. **övervakningsförvaltare:** en eller flera fysiska eller juridiska personer, oberoende av banken, som godkänts av kommissionen och utsetts av banken. Övervakningsförvaltaren har i uppgift att övervaka att banken fullgör sina åtaganden.

⁽¹⁾ Rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EGT L 83, 27.3.1999, s. 1).

14. **köpare:** en eller flera fysiska eller juridiska personer som, helt eller delvis, köper den avyttrade verksamheten.
15. **försäljning:** försäljning av 100 procent av bankens aktieinnehav, om inte annat anges i ett enskilt åtagande.

Med avseende på dessa åtaganden ska singularis inbegripa pluralis (och vice versa), om inte annat anges i åtagandena.

KAPITEL II. ÅTAGANDEN OM OMSTRUKTURERING

1. **Antal filialer i Grekland:** Antalet filialer i Grekland ska vara högst [...] den 31 december 2017.
2. **Antal anställda i Grekland:** Antalet heltidsekvivalenter i Grekland (grekisk bankverksamhet och annan verksamhet) ska vara högst [...] den 31 december 2017.
3. **Totala kostnader i Grekland:** De totala kostnaderna i Grekland (grekisk bankverksamhet och annan verksamhet) ska vara högst [...] miljoner euro den 31 december 2017.
4. **Kostnader för inlåning i Grekland:** För att återställa sin lönsamhet före avskrivningar (*pre-provisioning profitability*) på den grekiska marknaden, ska banken minska sina finansieringskostnader genom minskade inlåningskostnader i Grekland (inklusive besparingar, insättningar på transaktions- och terminkonton och andra liknande produkter som erbjuds till kunder och vars kostnader ska bäras av banken) [...].
5. **Relationen mellan nettoutlåning och nettoinlåning i Grekland:** För grekisk bankverksamhet ska relationen mellan nettoutlåning och nettoinlåning uppgå till högst 119 % den 31 december 2017. [...]
6. **Stöd till utländska dotterbolag:** Banken får inte, totalt sett från och med ikraftträdandet och till och med den 30 juni 2018, ge något ytterligare eget kapital eller sekundärt kapital till något utländskt dotterbolag som överstiger det högsta av antingen i) [...] % av de riskvägda tillgångarna i ifrågavarande dotterbolag den 31 december 2012 eller ii) [...] miljoner euro. Om banken har för avsikt att skjuta till eget kapital eller efterställda lån till det utländska dotterbolaget till ett belopp som är högre än det angivna tröskelvärdet, måste den begära att de grekiska myndigheterna försöker få kommissionen att fatta ett beslut om att ändra omstruktureringsplanen.

[...]:

a) [...].

b) [...].

c) [...].

d) [...].

e) [...].

f) [...].

[...]

7. **Skuldsanering av icke-grekiska tillgångar fram till den 30 juni 2018:** Portföljen av utländska tillgångar ska begränsas till ett högsta belopp på totalt [...] miljarder euro den 30 juni 2018 (tak för utländska tillgångar).

7.1 [...]

7.2 [...]

8. **Försäljning av värdepapper:** Portföljen av börsnoterade värdepapper, enligt definitionen nedan, ska avyttras senast den [...], medan portföljen av onoterade värdepapper ska avyttras senast den [...]. I denna portfölj ingår alla kapitalinvesteringar på mer än [...] miljoner euro och alla investeringar i efterställda obligationer och hybridobligationer. Detta åtagande ska inte tillämpas på [...]-aktierna ([...] miljoner euro). För dotterbolag och intressebolag utanför kärnverksamheten ([...]), ska tidsfristen för att avyttra ägarandelarna skjutas upp till den [...] om banken den [...] aktivt har letat efter potentiella köpare och ingen kapitalneutral eller kapitalförstärkande transaktion kan äga rum.

9. **Risikkapitalportföljens storlek:** Risikkapitalportföljens storlek ska minskas till [...] miljoner euro den 31 december 2017.
10. Republiken Grekland åtar sig följande i fråga om all försäljning:
- a) Köparen ska vara oberoende av banken och sakna anknytning till denna.
 - b) För att förvärva den avyttrade verksamheten ska köparen inte finansieras vare sig direkt eller indirekt av banken. Detta gäller inte för försäljning av fast egendom, där banken kan tillhandahålla köparen finansiering, om denna nya utlåning sker i linje med ansvarsfull utlåningspraxis. För att kontrollera efterlevnaden av åtagandet om att minska skuldsättningen för icke-grekiska tillgångar, kommer all ny utlåning som omfattas av definitionen av icke-grekiska tillgångar att beaktas.
 - c) Banken ska, under en period på fem år efter slutförandet av försäljningen, inte skaffa sig något direkt eller indirekt inflytande över hela eller delar av den avyttrade verksamheten utan förhandsgodkännande från kommissionen.
11. **Investeringspolicy:** Banken ska inte köpa värdepapper med låg kreditvärdighet fram till den 30 juni 2017.
- Detta åtagande ska inte tillämpas på följande värdepapper (undantagna värdepapper):
- i) [...].
 - ii) [...].
 - iii) [...].
 - iv) [...].
 - v) [...].
 - vi) [...].
12. **Lönetak:** Banken kommer till och med [...] inte att betala en total årlig ersättning (löner, pensionsavgifter, bonus) som överstiger [...] till någon anställd eller chef. Vid ett kapitaltillskott från HFSF kommer ersättningstaket att omvärderas enligt det europeiska bankmeddelandet av den 1 augusti 2013.

KAPITEL III. ÅTAGANDEN OM FÖRETAGSSTYRNING OCH KOMMERSIELLA TRANSAKTIONER – FÖRLÄNGNING OCH ÄNDRING

1. Banken ska fortsätta att genomföra åtagandena om företagsstyrning och kommersiella transaktioner, som lades fram av Republiken Grekland den 20 november 2012, med de ändringar som anges i kapitel III i åtagandena, till och med den 30 juni 2018.
2. Om ett enskilt åtagande inte omfattar banken, ska banken inte utnyttja dotterbolag eller verksamheter som inte omfattas av det enskilda åtagandet för att kringgå detta åtagande.

Avsnitt A. Inrättande av en effektiv och lämplig intern organisation

3. Banken ska, med undantag för sina utländska dotterbolag, alltid uppfylla samtliga bestämmelser i lag 3016/2002 om företagsstyrning och lag 2190/1920 om aktiebolag, särskilt bestämmelser som reglerar företagsfunktioner såsom bolagsstämma och styrelse, för att säkerställa en tydlig ansvarsfördelning och öppenhet. Bolagsstämmans befogenheter ska begränsas till de uppgifter som en sådan ska ha enligt bolagsrätten, särskilt när det gäller rättigheter som rör information. Ytterligare befogenheter, som skulle ge ett otillbörligt inflytande över företagsledningen, ska återkallas. Ansvaret för den löpande förvaltningen ska vila hos bankens styrelseledamöter.
4. Banken ska, med undantag för dess utländska dotterbolag, alltid följa HFSF:s ram för förbindelser.

5. Banken ska iaktta bestämmelserna i lag 2577/9.3.2006, i dess nuvarande form, för att på företags- och koncernnivå upprätthålla en effektiv organisationsstruktur och ett adekvat internt kontrollsystem som inbegriper de tre centrala pelarna, nämligen internrevision, riskhanterings- och regel efterlevnadsfunktioner samt bästa internationella praxis för företagsstyrning.
6. Banken ska ha en effektiv organisationsstruktur för att se till att internrevisions- och riskhanteringsavdelningarna är helt oberoende av kommersiella nätverk och rapporterar direkt till styrelsen. En revisionskommitté och en riskkommitté, som bildas inom styrelsen, ska bedöma alla frågor som tas upp av respektive avdelning. Avdelningarnas roller, ansvarsområden och resurser ska anges i lämpliga stadgar för internrevision och riskhantering. Dessa stadgar ska vara förenliga med internationella standarder och säkerställa att avdelningarna är helt oberoende. Vägledning och instruktioner som rör beviljandet av lån, inklusive prissättning på och omstrukturering av dessa, ska anges i en kreditpolicy.
7. Banken ska för behöriga myndigheter offentliggöra förteckningen över aktieägare som innehar minst 1 % av stamaktierna.

Avsnitt B. Affärsmetoder och riskbedömning

Allmänna principer

8. Enligt kreditpolicy ska alla kunder behandlas rättvist genom icke-diskriminerande förfaranden, bortsett från de som avser kreditrisk och betalningsförmåga. De tröskelvärden över vilka beviljandet av lån måste godkännas av högre chefer ska anges i kreditpolicy. Liknande tröskelvärden ska anges när det gäller omstruktureringen av lån och hanteringen av fordringar och rättstvister. Kreditpolicy ska föreskriva att beslutsprocessen centraliseras till utvalda instanser på nationell nivå och ge tydliga garantier för en konsekvent tillämpning av dess instruktioner vid all grekisk bankverksamhet.
9. Banken ska för all grekisk bankverksamhet fullt ut införliva kreditpolicy i sina rutiner för uppläggning och refinansiering av lån samt i sina utbetalningssystem.

Särskilda bestämmelser

10. De särskilda bestämmelser som anges i punkterna 11–18 i kapitel III i åtagandena ska omfatta grekisk bankverksamhet, om inte annat uttryckligen anges.
11. Enligt kreditpolicy ska prissättningen på lån och hypotekslån följa stränga riktlinjer. Dessa riktlinjer ska omfatta en skyldighet att strikt iaktta de standardtabeller för räntenivåer (intervaller) som anges i kreditpolicy beroende på lånets löptid, kreditbedömningen av kunden, den förväntade indrivningsbarheten av säkerheten (inklusive tidsramen för en potentiell likvidation), den allmänna relationen med banken (t.ex. nivå och stabilitet när det gäller inlåning, avgiftsstruktur och annan intern försäljningsverksamhet) och bankens finansieringskostnad. Särskilda tillgångsklasser för lån (t.ex. kommersiella lån, hypotekslån samt lån med eller utan säkerhet) och prissättningen på dessa ska sammanställas i en lämplig kreditpolicytabell som ska uppdateras regelbundet av kreditkommittén. Alla undantag måste godkännas av kreditkommittén, eller av lägre instans när detta medges enligt kreditpolicy. Skräddarsydda transaktioner, t.ex. syndikerade lån eller projektfinansiering, ska följa samma principer, med vederbörlig hänsyn till att de kanske inte alltid passar in i de standardiserade kreditpolicytabellerna. Överträdelser av prissättningspolicy ska rapporteras till övervakningsförvaltaren.
12. Riskhanteringsavdelningen ska ansvara för bedömningen av kreditrisken och värderingen av säkerheter. Vid bedömningen av lånets kvalitet ska riskhanteringsavdelningen agera oberoende och avge ett skriftligt yttrande för att se till att de kriterier som används vid bedömningen tillämpas konsekvent över tiden och på kunderna samt i enlighet med bankens kreditpolicy.
13. När det gäller lån till fysiska och juridiska personer ska banken, i fråga om all grekisk bankverksamhet och utifrån bästa internationella praxis, tillämpa strikta individuella och gemensamma gränser för högsta lånebelopp som kan beviljas en och samma kreditrisk (när det är tillåtet enligt grekisk och europeisk rätt). Dessa gränsvärden ska fastställas med hänsyn till lånets löptid och kvaliteten på eventuell säkerhet och ställas mot viktiga referensvärden inklusive kapital.

14. Det ska vara förbjudet att bevilja lån ⁽¹⁾ för att göra det möjligt för låntagare att köpa aktier eller hybridinstrument i banken och i andra banker ⁽²⁾, oavsett vilka låntagarna är ⁽³⁾. Denna bestämmelse ska gälla och övervakas av banken.
15. Alla låneansökningar från icke-anslutna låntagare på över [...] % av bankens riskvägda tillgångar eller lån som innebär att exponeringen mot en grupp (dvs. en grupp av anslutna låntagare som utgör en enda kreditrisk) och som överstiger [...] % av bankens riskvägda tillgångar ska rapporteras till övervakningsförvaltaren som, om villkoren inte verkar vara marknadsmässiga eller om otillräckliga uppgifter har lämnats till övervakningsförvaltaren, får skjuta upp beviljandet av krediten eller lånet med [...] arbetsdagar. I nödfall kan denna period minskas till [...] arbetsdagar, förutsatt att tillräckliga uppgifter har lämnats till övervakningsförvaltaren. Under denna period kommer övervakningsförvaltaren att kunna rapportera ärendet till kommissionen och HFSF innan banken fattar något slutgiltigt beslut.
16. Kreditpolicyn ska innehålla klara instruktioner om omstruktureringen av lån. I den ska tydligt anges vilka lån som får beviljas under vilka omständigheter, och vilka villkor som får erbjudas berättigade kunder. Banken ska för all grekisk bankverksamhet se till att alla omstruktureringar syftar till att förbättra bankens framtida återvinning av tillgångar och därmed skydda bankens intressen. Omstruktureringspolicyn får inte under några omständigheter äventyra bankens framtida lönsamhet. För detta ändamål ska bankens riskhanteringsavdelning ansvara för att utveckla och införa lämpliga mekanismer för omstruktureringseffektivitet, göra djupgående analyser av intern och/eller extern bästa praxis, rapportera sina resultat åtminstone kvartalsvis till kreditkommittén och styrelsens riskkommitté, föreslå genomförbara förbättringar av förfarandena och policyerna samt övervaka och rapportera genomförandet av dessa till kreditkommittén och styrelsens riskkommitté.
17. Banken ska för all grekisk bankverksamhet tillämpa en policy för fordringar och tvister som syftar till att maximera återvinningen av tillgångar samt förhindra diskriminering och förmånsbehandling vid tvisthantering. Banken ska se till att alla nödvändiga åtgärder vidtas för att maximera bankens återvinning av tillgångar och skydda dess finansiella ställning på lång sikt. Alla överträdelser vid genomförandet av policyn ska rapporteras till övervakningsförvaltaren.
18. Banken ska övervaka kreditrisken med hjälp av ett välutvecklat varnings- och rapporteringssystem, som gör det möjligt för riskhanteringsavdelningen att i) hitta tidiga tecken på lånenedskrivning och fallissemang, ii) bedöma låneportföljens återvinningsbarhet (däribland alternativa återbetalningskällor, såsom medgäldenärer och borgenmän samt ställda säkerheter eller tillgängliga men inte ställda säkerheter), iii) bedöma bankens allmänna exponering mot en enskild kund eller portfölj och iv) föreslå avhjälpande och förbättrande åtgärder för styrelsen efter behov. Övervakningsförvaltaren ska få tillgång till denna information.

Bestämmelser om anslutna låntagare

19. Alla bestämmelser som rör anslutna låntagare ska tillämpas på banknivå.
20. En särskild del av kreditpolicyn ska handla om de bestämmelser som styr relationerna med anslutna låntagare. Anslutna låntagare inbegriper anställda, aktieägare, styrelseledamöter, chefer, samt deras makar, barn och syskon och varje juridisk person som direkt eller indirekt kontrolleras av anställda med nyckelpositioner (dvs. anställda som deltar i beslutsprocessen kring kreditpolicyn), aktieägare, styrelseledamöter eller chefer eller deras makar, barn och syskon. I förlängningen ska alla offentliga institutioner eller statskontrollerade organ, offentliga företag eller statliga organ betraktas som anslutna låntagare. Politiska partier ska också behandlas som anslutna låntagare inom ramen för kreditpolicyn. Särskilt fokus bör läggas på beslut om eventuella omstruktureringar och nedskrivningar av lån till nuvarande eller tidigare anställda, styrelseledamöter, aktieägare, chefer och deras anhöriga samt policyer som följs när det gäller lämpligheten, värderingen, registreringen av panträtter och utmätningen av säkerheter för lån. Definitionen av anslutna låntagare har angetts närmare i ett separat dokument.
21. Riskhanteringsavdelningen ska ansvara för att kartlägga alla anslutna grupper av låntagare som utgör en enda kreditrisk för att få till stånd en riktig övervakning av kreditriskkoncentrationen.

⁽¹⁾ I fråga om detta åtagande ska begreppet *lån* i vidare bemärkelse tolkas som all slags finansiering, t.ex. kreditfacilitet, garanti osv.

⁽²⁾ Med uttrycket *andra banker* avses alla banker och finansinstitut i världen.

⁽³⁾ Av tydlighetsskäl bör understrykas att alla låntagare, inklusive bankens privatkunder, omfattas av detta åtagande.

22. När det gäller lån till fysiska och juridiska personer ska banken, utifrån bästa internationella praxis, tillämpa strikta individuella och gemensamma gränser för högsta lånebelopp som kan beviljas för en och samma kreditrisk avseende anslutna låntagare (när det är tillåtet enligt grekisk och europeisk rätt).
23. Banken ska separat övervaka exponeringen mot anslutna låntagare inbegripet offentliga organ och politiska partier. Nyproduktionen av lån ⁽¹⁾ till anslutna låntagare (årlig tillväxt i procent av beståndet år 1 ⁽²⁾) får inte vara större än nyproduktionen i den totala låneportföljen för Grekland (årlig tillväxt i procent av beståndet år 1). Detta åtagande ska fullgöras separat för varje typ av ansluten låntagare (anställda, aktieägare, chefer, offentliga organ och politiska partier). Kreditvärderingen av de anslutna låntagarna, liksom prisvillkoren och eventuella omstruktureringar som erbjudits dem, ska inte innebära större fördelar jämfört med de villkor som erbjuds liknande men icke-anslutna låntagare, för att säkerställa lika villkor i den grekiska ekonomin. Denna skyldighet avser inte befintliga allmänna ordningar till förmån för anställda, där de erbjuds subventionerade lån. Banken ska varje månad rapportera om utvecklingen av denna exponering, nyproduktionen av lån och den senaste tidens ansökningar som överstiger [...] % av bankens riskvägda tillgångar] som ska tas upp i kreditkommittén.
24. De kreditkriterier som tillämpas på anställda/chefer/aktieägare får inte vara mindre strikta än de som tillämpas för andra, icke-anslutna låntagare. Om den totala kreditexponeringen mot en enskild anställd/chef/aktieägare överstiger ett belopp som motsvarar en fast lön [...] för lån mot säkerhet och ett belopp som motsvarar en fast lön [...] för lån utan säkerhet, ska exponeringen utan dröjsmål anmälas till övervakningsförvaltaren som kan ingripa och skjuta upp beviljandet av lånet i enlighet med det förfarande som beskrivs i punkt 25 i kapitel III i åtagandena.
25. Alla låneansökningar från anslutna låntagare på över [...] % av bankens riskvägda tillgångar] eller lån som innebär att exponeringen mot en grupp (dvs. en grupp av anslutna låntagare som utgör en enda kreditrisk) överstiger [...] % av bankens riskvägda tillgångar] ska rapporteras till övervakningsförvaltaren som, om villkoren inte verkar vara marknadsmässiga eller om otillräckliga uppgifter har lämnats till övervakningsförvaltaren, får skjuta upp beviljandet av krediten eller lånet med [...] arbetsdagar. I nödfall kan denna period minskas till [...] arbetsdagar, förutsatt att tillräckliga uppgifter har lämnats till övervakningsförvaltaren. Under denna period kommer övervakningsförvaltaren att kunna rapportera ärendet till kommissionen och HFSF innan banken fattar något slutgiltigt beslut.
26. Omstrukturering av lån som involverar anslutna låntagare ska uppfylla samma krav som för icke-anslutna låntagare. Dessutom ska fastställda ramar och policyer för hantering av osäkra tillgångar utvärderas och förbättras vid behov. Det förväntas dock att omstrukturerade lån till förmån för anslutna låntagare rapporteras separat, åtminstone per tillgångsklass och typ av ansluten låntagare.

Avsnitt C. Övriga restriktioner

27. **Förbud mot utdelning, kupong, inlösen och återköp:** Såvida inte kommissionen godkänner ett undantag, åtar sig Republiken Grekland följande:
- a) Banken ska inte betala ut några kuponger på hybridkapitalinstrument (eller andra instrument för vilka kupongbetalningar är diskretionära) eller utdelningar på instrument för egna medel och efterställda skuldinstrument, utom då det finns en rättslig skyldighet att göra detta. Banken ska inte frigöra reserver för att försätta sig själv i en sådan situation. Om det råder tvivel om huruvida det finns en rättslig skyldighet att göra detta ska banken, inom ramen för åtagandet, förelägga den föreslagna kupongen eller utdelningen för kommissionen för godkännande.
- b) Banken ska inte köpa tillbaka sina egna aktier eller lösa in en köpoption för dessa instrument för egna medel och efterställda skuldinstrument.
- c) Banken får inte köpa tillbaka hybridkapitalinstrument.

⁽¹⁾ Med nyproduktion av lån avses också överföring och omstrukturering av befintliga lån.

⁽²⁾ Med årlig tillväxt i procent av beståndet år 1 avses nyproduktionen i procent av beståndet i slutet av föregående år. Med riskvägda tillgångar avses de riskvägda tillgångarna vid årets slut.

28. **Förvärvsförbud:** Republiken Grekland åtar sig att se till att banken inte förvärvar någon andel i något företag, oavsett om det är fråga om överlåtelse av tillgångar eller aktier. Detta förvärvsförbud omfattar både företag som har den rättsliga formen av ett bolag och alla tillgångar som utgör en verksamhet ⁽¹⁾.
- a) **Undantag som kräver ett förhandsgodkännande från kommissionen:** Trots detta förbud får banken, efter att ha fått kommissionens godkännande och, i förekommande fall, på förslag av HFSF, förvärva verksamheter och företag om det i undantagsfall är nödvändigt för att återställa den finansiella stabiliteten eller för att säkerställa en effektiv konkurrens.
- b) **Undantag som inte kräver något förhandsgodkännande från kommissionen:** Banken får förvärva andelar i företag förutsatt att följande krav uppfylls:
1. Den köpeskilling som banken betalar för förvärvet ska understiga [...] % av bankens balansräkning ⁽²⁾ vid åtagandenas ikraftträdande ⁽³⁾.
 2. Den kumulativa köpeskilling som banken betalar för alla sådana förvärv, från och med åtagandenas ikraftträdande till och med omstruktureringsperiodens slut, ska understiga [...] % av bankens balansräkning vid åtagandenas ikraftträdande.
- c) **Verksamhet som inte omfattas av förvärvsförbudet:** Förvärvsförbudet ska inte omfatta förvärv som sker i samband med normal bankverksamhet som rör förvaltning av befintliga fordringar gentemot företag i svårigheter, inbegripet omvandling av befintlig skuld till aktieinstrument.
29. **Reklamförbud:** Republiken Grekland åtar sig att se till att banken avstår från att göra reklam som innehåller hänvisningar till statligt stöd och från att tillämpa en aggressiv affärsstrategi som den inte skulle ha tillämpat utan stöd från Republiken Grekland.

KAPITEL IV. ÖVERVAKNINGSFÖRVALTARE

1. Republiken Grekland åtar sig att se till att banken ändrar och förlänger mandatet för den övervakningsförvaltare som godkänts av kommissionen och utsetts av banken den 16 januari 2013 till och med omstruktureringsperiodens slut. Banken ska också utöka mandatet så att det omfattar övervakning av i) omstruktureringsplanen och ii) alla åtaganden i denna förteckning.
2. Fyra veckor efter åtagandenas ikraftträdande ska Republiken Grekland förelägga de fullständiga villkoren för det ändrade mandatet för kommissionen, vilka ska innehålla alla nödvändiga bestämmelser för att övervakningsförvaltaren ska kunna fullgöra sina uppgifter enligt åtagandena.
3. Ytterligare bestämmelser om övervakningsförvaltaren anges i ett separat dokument.

Christina PAPAKONSTANTINOOU

Generalsekreterare

⁽¹⁾ Av tydlighetsskäl bör understrykas att bankens riskkapitalverksamhet, inom ramen för åtagandet, bör undantas från detta åtagande. I detta avseende ska banken göra en formell begäran till kommissionen, som ska innefatta en verksamhetsplan för detta företag.

⁽²⁾ Av tydlighetsskäl bör understrykas att balansräkningen, inom ramen för åtagandet, ska motsvara bankens totala tillgångar.

⁽³⁾ Av tydlighetsskäl bör understrykas att om kommissionens godkännande om att häva förvärvsförbudet inhämtas enligt punkt 28 a i kapitel III i åtagandena, ska bankens balansräkning vid åtagandenas ikraftträdande beräknas så att den även omfattar tillgångarna i de förvärvade företagen eller de förvärvade tillgångarna dagen för förvärvet.

Tillägg

Makroekonomiska prognoser för grekisk inhemsk verksamhet

Tillväxt i % per år (om inget annat anges)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Kumulativ tillväxttakt 2013–2017
Real BNP	– 6,4	– 4,2	0,6	2,9	3,7	3,5	6,4
Nominell lånetillväxt i Grekland	– 6,4	– 4,2	0,6	2,9	3,7	3,5	6,4
BNP-deflator	– 0,8	– 1,1	– 0,4	0,4	1,1	1,3	1,3
Fastighetspriser	– 11,7	– 10	– 5	0	2	3,5	
Hushållens nominella disponibla inkomst	– 8,8	– 9,5	– 0,3	– 0,4	2,6	3,6	– 4,5
Inlåning – privata sektorn	– 7	1,3	1	3,4	5	5	16,6
Arbetslöshet (%)	24,2	27	26	24	21	18,6	
ECB:s refinansierings- ränta (%)	0,75	0,5	0,5	1	1,5	1,75	
Kulmen för nödlidande lån			2H2014				
Euribor 3 månader (genomsnitt i %)		0,24	0,43	0,75	1,25	1,80	
Tillträde till kapitalmark- naderna – repor		Tak JA					
Tillträde till kapitalmark- naden – med/utan säker- het		JA – upp till 500 miljoner euro för varje	JA – upp till 1 miljard euro för varje	Tak JA			

KOMMISSIONENS BESLUT (EU) 2015/455**av den 23 juli 2014****om det statliga stöd SA.34826 (2012/C), SA.36005 (2013/NN) som Grekland har genomfört till förmån för Piraeus Bank Group beträffande rekapitaliseringen och omstruktureringen av Piraeus Bank SA***[delgivet med nr C(2014) 5217]***(Endast den engelska texten är giltig)****(Text av betydelse för EES)**

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 108.2 första stycket,

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a,

efter att i enlighet med nämnda artiklar ha gett medlemsstaterna och berörda parter tillfälle att yttra sig ⁽¹⁾, och

av följande skäl:

1. FÖRFARANDE**1.1 FÖRFARANDE I SAMBAND MED PIRAEUS BANK**

- (1) Genom beslut av den 19 november 2008 godkände kommissionen en stödordning med namnet "Support Measures for the Credit Institutions in Greece" (stödåtgärder till förmån för kreditinstituten i Grekland) (nedan kallad *stödordningen för bankindustrin i Grekland*) för att säkerställa stabiliteten i det grekiska finansiella systemet. Stödordningen för bankindustrin i Grekland gör det möjligt att bevilja stöd i form av en av de tre åtgärder som ingår i stödordningen, dvs. en rekapitaliseringsåtgärd, en garantiåtgärd och en åtgärd i form av statsobligationslån ⁽²⁾. I maj 2009 rekapitaliserade Grekland Piraeus Bank (nedan kallad *banken* ⁽³⁾) inom ramen för rekapitaliseringsåtgärden.
- (2) I skäl 14 i beslutet av den 19 november 2008 angavs att en omstruktureringsplan för mottagarna av rekapitaliseringsåtgärden skulle anmälas till kommissionen.
- (3) Den 23 juli 2010 överlämnade de grekiska myndigheterna en omstruktureringsplan till kommissionen. Kommissionen registrerade den planen, efterföljande uppdateringar av planen och kompletterande upplysningar från de grekiska myndigheterna som stödärende SA.30342 (PN 26/2010) respektive stödärende SA.32787 (2011/PN).

⁽¹⁾ Se kommissionens beslut av den 27 juli 2012 om det statliga stödet SA 34826 (2012/C, f.d. 2012/NN), *Grekiska finansiella stabilitetsfondens rekapitalisering av Piraeus Bank* (EUT C 359, 21.11.2012, s. 43).

⁽²⁾ Kommissionens beslut av den 19 november 2008 i stödärende N 560/2008, *Support Measures for the Credit Institutions in Greece* (stödåtgärder till förmån för kreditinstitutionerna i Grekland), EUT C 125, 5.6.2009, s. 6. Ärendet registrerades som SA.26678 (N 560/2008). Stödordningen förlängdes och ändrades sedan på det sätt som beskrivs i fotnot 4.

⁽³⁾ Med banken avses här Piraeus Bank Group.

- (4) Banken har flera gånger erhållit statliga garantier och statsobligationslån inom ramen för stödordningen för bankindustrin i Grekland ⁽⁴⁾. Den har även erhållit statligt garanterat akut likviditetsstöd.
- (5) Den 20 april 2012 lämnade den grekiska finansiella stabilitetsfonden en utfästelse till banken där den åtog sig att delta i bankens ökning av aktiekapitalet. Den 28 maj 2012 beviljade den grekiska finansiella stabilitetsfonden en tillfällig rekapisering på 4 700 miljoner euro till banken (nedan kallad *den första tillfälliga rekapiseringen*).
- (6) Den 10 maj 2012 underrättade de grekiska myndigheterna formellt kommissionen om den utfästelse om åtagande som den grekiska finansiella stabilitetsfonden hade lämnat till banken. Kommissionen registrerade detta som ett icke anmält stöd (stödjande SA.34826 (2012/NN)) eftersom åtgärden redan hade genomförts.
- (7) Genom beslut av den 27 juli 2012 inledde kommissionen det formella granskningsförfarandet beträffande den första tillfälliga rekapiseringen (nedan kallat *beslutet att inleda förfarandet i ärendet Piraeus*) ⁽⁵⁾.
- (8) I december 2012 beviljade den grekiska finansiella stabilitetsfonden en andra tillfällig rekapisering på 1 553 miljoner euro till banken (nedan kallad *den andra tillfälliga rekapiseringen*). Den 21 december 2012 lämnade den grekiska finansiella stabilitetsfonden även en utfästelse till banken om att delta i bankens ökning av aktiekapitalet och emittering av konvertibla kapitalinstrument till ett värde av 1 082 miljoner euro ⁽⁶⁾. De grekiska myndigheterna anmälde dessa åtgärder till kommissionen den 20 december 2012 ⁽⁷⁾.
- (9) I september 2012 meddelade banken att den hade för avsikt att förvärva Geniki från Société Générale SA (nedan kallad *Société Générale*). Under september och oktober hade kommissionen många telefonkonferenser och omfattande e-postkorrespondens med företrädare för de grekiska myndigheterna och banken angående förvärvet av Geniki.
- (10) Den 19 oktober 2012 ingick banken ett aktieköpsavtal med Société Générale om förvärvet av Sociétés Générales hela aktieinnehav (99,08 %) i Geniki.
- (11) Den 12 december 2012 översände kommissionens avdelningar en skrivelse till Grekland med deras preliminära bedömning av förvärvet av Geniki.
- (12) Den 26 februari 2013 informerade banken kommissionen om att den hade för avsikt att förvärva Millennium Bank Greece SA (nedan kallad MBG). Kommissionen hade många telefonkonferenser och omfattande e-postkorrespondens med de grekiska myndigheterna och banken angående förvärvet av MBG.
- (13) Den 25 mars 2013 översände kommissionens avdelningar en skrivelse till Grekland med deras preliminära bedömning av förvärvet av MBG.

⁽⁴⁾ Den 2 september 2009 anmälde Grekland flera ändringar av stödåtgärderna och en förlängning av åtgärderna fram till den 31 december 2009, som godkändes den 18 september 2009, (se kommissionens beslut av den 18 september 2009 i stödärende N 504/2009, *Prolongation and amendment of the Support Measures for the Credit Institutions in Greece* (förlängning av stödåtgärderna till förmån för kreditinstitut i Grekland) (EUT C 264, 6.11.2009, s. 5)). Den 25 januari 2010 godkände kommissionen en andra förlängning av stödåtgärderna fram till den 30 juni 2010 (se kommissionens beslut av den 25 januari 2010 i stödärende N 690/2009, *Prolongation of the Support Measures for the Credit Institutions in Greece* (förlängning av stödåtgärderna till förmån för kreditinstitut i Grekland) (EUT C 57, 9.3.2010, s. 6)). Den 30 juni 2010 godkände kommissionen flera ändringar av stödåtgärderna och en förlängning av åtgärderna fram till den 31 december 2010 (se kommissionens beslut av den 30 juni 2010 i stödärende N 260/2010, *Extension of the Support Measures for the Credit Institutions in Greece* (förlängning av stödåtgärderna till förmån för kreditinstitut i Grekland) (EUT C 238, 3.9.2010, s. 3)). Den 21 december 2010 godkände kommissionen en förlängning av stödåtgärderna fram till den 30 juni 2011 (se kommissionens beslut av den 21 december 2010 i stödärende SA 31998 (2010/N), *Fourth extension of the Support Measures for the Credit Institutions in Greece* (fjärde förlängningen av stödåtgärderna till förmån för kreditinstitut i Grekland) (EUT C 53, 19.2.2011, s. 2)). Den 4 april 2011 godkände kommissionen en ändring av stödåtgärderna (se kommissionens beslut av den 4 april 2011 i stödärende SA 32767 (2011/N), *Amendment of the Support Measures for the Credit Institutions in Greece* (ändring av stödåtgärderna till förmån för kreditinstitut i Grekland) (EUT C 164, 2.6.2011, s. 8)). Den 27 juni 2011 godkände kommissionen en förlängning av stödåtgärderna fram till den 31 december 2011 (se kommissionens beslut av den 27 juni 2011 i stödärende SA 33153 (2011/N), *Fifth prolongation of the Support Measures for the Credit Institutions in Greece* (femte förlängningen av stödåtgärderna till förmån för kreditinstitut i Grekland) (EUT C 274, 17.9.2011, s. 6)). Den 6 februari 2012 godkände kommissionen en förlängning av stödåtgärderna fram till den 30 juni 2012 (se kommissionens beslut av den 6 februari 2012 i stödärende SA 34149 (2011/N), *Sixth prolongation of the Support Measures for the Credit Institutions in Greece* (sjätte förlängningen av stödåtgärderna till förmån för kreditinstitut i Grekland) (EUT C 101, 4.4.2012, s. 2)). Den 6 juli 2012 godkände kommissionen en förlängning av stödåtgärderna fram till den 31 december 2012 (se kommissionens beslut av den 6 juli 2012 i stödärende SA 35002 (2012/N) – Grekland, *Prolongation and amendment of the Support Measures for the Credit Institutions in Greece* (förlängning av stödåtgärderna till förmån för kreditinstitut i Grekland) (EUT C 77, 15.3.2013, s. 14)). Den 22 januari 2013 godkände kommissionen en förlängning av garantiordningen och ordningen för obligationslån fram till den 30 juni 2013 (se kommissionens beslut av den 22 januari 2013 i stödärende SA 35999 (2012/N) – Grekland, *Prolongation of the Guarantee Scheme and the Bond Loan Scheme for Credit Institutions in Greece* (förlängning av garantiordningen och ordningen för obligationslån till förmån för kreditinstitut i Grekland) (EUT C 162, 7.6.2013, s. 6)). Den 25 juli 2013 godkände kommissionen en förlängning av garantiordningen och ordningen för obligationslån fram till den 31 december 2013 (se kommissionens beslut av den 25 juli 2013 i stödärende SA 36956 (2013/N) – Grekland, *Prolongation of the Guarantee Scheme and the Bond Loan Scheme for Credit Institutions in Greece* (förlängning av garantiordningen och ordningen för obligationslån till förmån för kreditinstitut i Grekland), ännu ej offentliggjort). Den 14 januari 2014 godkände kommissionen en förlängning av garantiordningen och ordningen för obligationslån fram till den 30 juni 2014 (se kommissionens beslut av den 14 januari 2014 i stödärende SA 37958 (2013/N) – Grekland, *Prolongation of the Guarantee Scheme and the Bond Loan Scheme for Credit Institutions in Greece*, (förlängning av garantiordningen och ordningen för obligationslån till förmån för kreditinstitut i Grekland), ännu ej offentliggjort).

⁽⁵⁾ Se fotnot 1.

⁽⁶⁾ Pressmeddelande från den grekiska finansiella stabilitetsfonden av den 24 december 2012, tillgängligt online på: http://www.hfsf.gr/files/press_release_20121224_en.pdf.

⁽⁷⁾ Åtgärderna registrerades av kommissionen som ärende SA.36005 (2013/NN).

- (14) Den 22 april 2013 meddelade banken att den hade ingått ett avtal med Millennium Banco Portugues (nedan kallad BCP) angående förvärvet av hela MBG:s aktiekapital och att BCP skulle delta i den kommande ökningen av Piraeus kapital.
- (15) Den 3 juni 2013 omvandlade den grekiska stabilitetsfonden delvis den första och andra tillfälliga rekapitaliseringen till aktier motsvarande ett värde av 5 891 miljoner euro. Den grekiska finansiella stabilitetsfonden sköt dessutom till ytterligare 1 094 miljoner euro till banken, i enlighet med det åtagande fonden hade gjort i samband med bankens förvärv av den friska delen av Agricultural Bank of Greece (nedan kallad ATE) och av de grekiska filialerna till tre cypriotiska bankerna (se avsnitt 1.2). Dessutom sköt privata investerare till 1 444 miljoner euro. Hela rekapitaliseringen uppgick till 8 429 miljoner euro och kallas nedan *rekapitaliseringen våren 2013*.
- (16) Den 19 december 2013 informerade de grekiska myndigheterna kommissionen om villkoren för rekapitaliseringen våren 2013.
- (17) De grekiska myndigheterna överlämnade en slutlig omstruktureringsplan för banken (nedan kallad *omstruktureringsplanen*) till kommissionen den 25 juni 2014. Samma dag tillhandahöll de information om det statligt garanterade akuta likviditetsstödet. Myndigheterna uppgav att de hade för avsikt att fortsätta tillhandahålla likviditetsstöd till banken, samt statliga garantier för skuldinstrument och statsobligationslån inom ramen för stödordningen för bankindustrin i Grekland.
- (18) Under det administrativa förfarandet höll kommissionen flera telefonkonferenser och bedrev omfattande e-post-korrespondens med företrädare för de grekiska myndigheterna och banken.
- (19) Grekland godtar att föreliggande beslut undantagsvis endast antas på engelska.

1.2 FÖRFARANDE I SAMBAND MED DE FÖRVÄRVADE AFFÄRSVERKSAMHETERNA

1.2.1 Förfarande i samband med ATE

- (20) I april 2011 genomförde Grekland ett kapitaltillskott på 1 445 miljoner euro till ATE (i detta belopp ingick de 675 miljoner euro som ursprungligen hade beviljats inom ramen för det grekiska rekapitaliseringsprogrammet). Dessutom erhöll ATE likviditetsstöd på 6 103 miljoner euro. Genom beslut av den 23 maj 2011 godkände kommissionen dessa åtgärder på grundval av en omstruktureringsplan för ATE (nedan kallat *beslutet om omstrukturering av ATE*)⁽⁸⁾.
- (21) Den 29 december 2011 deltog Grekland i en nyemission i ATE på 290 miljoner euro.
- (22) Den 22 mars 2012 överlämnade Grekland en rapport från den grekiska centralbanken i vilken det föreslogs att ATE skulle avvecklas via ett köp- och övertagandeförfarande⁽⁹⁾ av utvalda tillgångar och skulder i ATE (nedan kallad *ATE:s överlåtna verksamhet*), medan resterande tillgångar och skulder skulle avvecklas via en skräpbank.
- (23) I juli 2012 meddelade banken att den hade förvärvat den friska delen av ATE, som hade befunnit sig i likvidation.
- (24) Samtidigt åtog sig den grekiska finansiella stabilitetsfonden att täcka bankens kapitalbehov till följd av de förvärvade tillgångarna. Den 27 januari 2013 konstaterade den grekiska centralbanken att det kapital som behövdes för regleringsändamål till följd av förvärvet av ATE:s överlåtna verksamhet uppgick till 570 miljoner euro, och att detta belopp skulle täckas av den grekiska finansiella stabilitetsfonden.
- (25) Genom beslut av den 3 maj 2013⁽¹⁰⁾ (nedan kallat *beslutet om likvidation av ATE*) konstaterade kommissionen att de stödåtgärder som hade beviljats vid tidpunkten för överlåtelsen av ATE:s verksamhet inte utgör statligt stöd till banken utan till ATE:s överlåtna verksamhet. Kommissionen konstaterade dessutom att stödet skulle vara förenligt med den inre marknaden om bankens omstruktureringsplan, som numera innefattar ATE:s överlåtna verksamhet, gör det möjligt att återställa bankens långsiktiga lönsamhet.
- (26) I juni 2013 gav den grekiska finansiella stabilitetsfonden banken ett kapitaltillskott på 570 miljoner euro inom ramen för rekapitaliseringen våren 2013⁽¹¹⁾.

⁽⁸⁾ Kommissionens beslut av den 23 maj 2011 i stödärende SA.31154, *Restructuring of Agricultural Bank of Greece*, (omstrukturering av Agricultural bank of Greece) (EUT C 317, 29.10.2011, s. 4)

⁽⁹⁾ Ett köp- och övertagandeförfarande är ett avvecklingsförfarande som består av att i en juridisk enhet som är föremål för likvidation identifiera tillgångar och skulder av god kvalitet och auktionera ut dem så att de kan överföras till ett lönsamt bolag.

⁽¹⁰⁾ Kommissionens beslut av den 3 maj 2013 i stödärende SA.31154, *Liquidation aid for ATE Bank resolution* (likviditetsstöd till avvecklingen av ATE Bank), (EUT C 261, 10.9.2013, s. 1).

⁽¹¹⁾ Se avsnitt 2.3.3.3.

1.2.2 Förfarande i samband med den grekiska verksamheten i Bank of Cyprus, Cyprus Popular Bank och Hellenic bank (nedan kallade de tre cypriotiska bankerna)

- (27) Efter det extrainsatta eurogruppsmötet ⁽¹²⁾ den 15 mars 2013 enades de cypriotiska myndigheterna och EU, Internationella valutafonden (nedan kallad IMF) och Europeiska centralbanken (nedan kallad ECB) om en politisk överenskommelse om vad ett kommande makroekonomiskt anpassningsprogram bör grundas på. Framför allt enades man om att de tre cypriotiska bankernas verksamhet i Grekland skulle överföras till en grekisk bank.
- (28) Banken och andra grekiska banker uppgav sig vara intresserade av att ta över de cypriotiska bankernas verksamhet i Grekland.
- (29) Den 22 mars 2013 godkände den grekiska finansiella stabilitetsfonden bankens erbjudande om att förvärva de tre cypriotiska bankernas grekiska filialer, inlånings- och utlåningsverksamhet. Som villkor för erbjudandet ålades HFSF att tillhandahålla aktiekapital till banken motsvarande värdet på köpeskillingen för den förvärvade verksamhetens aktiekapital.
- (30) De grekiska myndigheterna och den grekiska finansiella stabilitetsfonden höll även kommissionens avdelningar underrättade om processen och villkoren för förvärvet.
- (31) Den 26 mars 2013 undertecknade banken ett köp- och överlåtelseavtal med var och en av de cypriotiska bankerna beträffande deras grekiska verksamhet (inlåning, utlåning och nät av filialer).
- (32) I enlighet med överenskommelsen i mars 2013 gav den grekiska finansiella stabilitetsfonden banken ett kapitaltillskott på 524 miljoner euro ⁽¹³⁾ för att möta de kapitaltäckningskrav som uppstod till följd av dessa förvärv.

2. BESKRIVNING

2.1 BANKEN OCH DESS SVÅRIGHETER

2.1.1 Den grekiska banksektorn generellt

- (33) Som framgår av tabell 1 föll Greklands reala bruttonationalprodukt (BNP) 20 % under perioden 2008–2012. Till följd av detta riskerade grekiska banker i allt högre utsträckning att deras lån till grekiska hushåll och företag inte skulle kunna återbetalas ⁽¹⁴⁾. Utvecklingen har varit negativ för de grekiska banktillgångarnas värdeutveckling och skapat ett kapitalbehov.

Tabell 1

Real BNP-tillväxt i Grekland, 2008–2013

Grekland	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Real BNP-tillväxt (i %)	– 0,2	– 3,1	– 4,9	– 7,1	– 7,0	– 3,9

Källa: Eurostat, uppgifterna tillgängliga online på <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tec00115>

- (34) I februari 2012 genomförde Grekland dessutom ett obligationsutbyte med deltagande av den privata sektorn (nedan kallat PSI-programmet). Grekiska banker deltog i PSI-programmet och under programperioden erbjöd den grekiska regeringen privata obligationsinnehavare nya värdepapper (inklusive nya grekiska statsobligationer, BNP-knutna värdepapper och PSI-betalningsanvisningar som getts ut av Europeiska finansiella stabilitetsfonden (EFSF)) i utbyte mot befintliga grekiska statsobligationer med en nominell diskonteringsränta på 53,5 % och längre löptider ⁽¹⁵⁾. De grekiska myndigheterna meddelade resultatet av detta obligationsutbyte den 9 mars 2012 ⁽¹⁶⁾. Utbytet resulterade i stora förluster för obligationsinnehavarna (banken beräknar att de grekiska bankernas förluster i genomsnitt uppgick till 78 % av det nominella värdet på gamla grekiska statsobligationer) och kapitalbehov som bokfördes retroaktivt i de grekiska bankernas årsredovisning 2011. De största grekiska bankernas totala förluster till följd av PSI-programmet sammanfattas i tabell 2.

⁽¹²⁾ Med eurogruppsmöten avses de möten som euroområdet finansministrar håller, dvs. finansministrarna i de länder som har antagit euron som sin officiella valuta.

⁽¹³⁾ Se avsnitt 2.3.3.3.

⁽¹⁴⁾ Europeiska kommissionens generaldirektorat för ekonomi och finans. *The Second Economic Adjustment Programme for Greece - March 2012*, s. 17, tillgängligt på http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/occasional_paper/2012/pdf/ocp94_en.pdf.

⁽¹⁵⁾ Se avsnitt II om omstruktureringen av den grekiska statsskulden i *Report on the Recapitalisation and Restructuring of the Greek Banking Sector*, Grekiska centralbanken, december 2012, tillgänglig online på: http://www.bankofgreece.gr/BogEkdoseis/Report_on_the_recapitalisation_and_restructuring.pdf.

⁽¹⁶⁾ Pressmeddelande från finansministern av den 9 mars 2012, tillgängligt online på: <http://www.pdma.gr/attachments/article/80/9%20MARCH%202012%20-%20RESULTS.pdf>.

Tabell 2

De största grekiska bankernas totala förluster på grund av den privata sektorns deltagande (i miljoner euro)

Banker	Nominellt värde grekiska statsobligationer	Nominellt värde statligt knutna lån	Summa nominellt värde	Grekiska statsobligationers värdeminskning till följd av PSI-programmet	Värdeminskning av statligt knutna lån till följd av PSI-programmet	Summa bruttovärdeminskning till följd av PSI-programmet	Summa bruttovärdeminskning till följd av PSI-programmet / Primärkapital (%)	Summa bruttovärdeminskning till följd av PSI-programmet / Summa tillgångar (%)
NBG	13 748	1 001	14 749	10 985	751	11 735	161,0	11,0
Eurobank	7 001	335	7 336	5 517	264	5 781	164,5	7,5
Alpha	3 898	2 145	6 043	3 087	1 699	4 786	105,7	8,1
Piraeus	7 063	280	7 343	5 686	225	5 911	226,0	12,0
ATEbank	5 164	608	5 772	3 873	456	4 329	1 144	17,1
Geniki	384	7	391	287	5	292	78,1	8,9
MBG	185	0	185	137	0	137	29	2,2

Källa: Grekiska centralbanken, *Report on the Recapitalisation and the Restructuring of the Greek Banking Sector*, december 2012, s. 14.

- (35) Eftersom de grekiska bankerna riskerade stora kapitalunderskott till följd av PSI-programmet och den fortsatta recessionen tillhandahölls medel för rekapitaliseringen av dessa banker i memorandumet om den ekonomiska och finansiella politiken i det andra ekonomiska anpassningsprogrammet för Grekland mellan den grekiska regeringen, EU, IMF och ECB av den 11 mars 2012. De grekiska myndigheterna beräknade bankens totala rekapitaliseringsbehov och avvecklingskostnader som ska finansieras inom ramen för det programmet till 50 miljarder euro⁽¹⁷⁾. Det beloppet beräknades på grundval av ett stresstest som den grekiska centralbanken genomförde för perioden december 2011–december 2014 (2012 års stresstest), som byggde på Blackrocks kreditförlustprognos⁽¹⁸⁾. Medlen för rekapitaliseringen av de grekiska bankerna tillhandahålls via den grekiska finansiella stabilitetsfonden. I tabell 3 sammanfattas beräkningen av de största grekiska bankernas kapitalbehov till följd av 2012 års stresstest.

Tabell 3

2012 års stresstest: De största grekiska bankernas kapitalbehov (miljoner euro)

Banker	Referensprimärkapital 1 (december 2011)	Summa bruttovärdeminskning till följd av privata sektorns deltagande (december 2011)	Bestämmelser i samband med privata sektorns deltagande (juni 2011)	Akkumulerad förlust brutto Kreditriskprognoser	Kreditförlustreserver (december 2011)	Generering av internt kapital	Målprimärkapital (december 2014)	Kapitalbehov
NBG	7 287	– 11 735	1 646	– 8 366	5 390	4 681	8 657	9 756
Eurobank	3 515	– 5 781	830	– 8 226	3 514	2 904	2 595	5 839
Alpha	4 526	– 4 786	673	– 8 493	3 115	2 428	2 033	4 571

⁽¹⁷⁾ Se fotnot 14, s. 106.

⁽¹⁸⁾ Se fotnot 15.

Banker	Referensprimärkapital 1 (december 2011)	Summa bruttovärdeminskning till följd av privata sektorns deltagande (december 2011)	Bestämmelser i samband med privata sektorns deltagande (juni 2011)	Akkumulerad förlust brutto Kreditriskprognoser	Kreditförlustreserver (december 2011)	Generering av internt kapital	Målprimärkapital (december 2014)	Kapitalbehov
Piraeus	2 615	- 5 911	1 005	- 6 281	2 565	1 080	2 408	7 335
ATEbank	378	- 4 329	836	- 3 383	2 344	468	1 234	4 920
Geniki	374	- 292	70	- 1 552	1 309	- 40	150	281
MBG	473	- 137	0	- 638	213	- 79	230	399

Källa: Grekiska centralbanken, *Report on the Recapitalisation and the Restructuring of the Greek Banking Sector*, december 2012, s. 8.

- (36) I linje med memorandumet av den 22 mars 2012 om den ekonomiska och finansiella politiken ska banker som lämnar in genomförbara kapitalökningsplaner ges möjlighet att ansöka om och erhålla offentligt stöd på ett sätt som bevarar den privata sektorns incitament att skjuta till kapital och således minskar skattebetalarnas börd (19). Den grekiska centralbanken fann att endast de fyra största bankerna (Eurobank, NBG, banken och Alpha Bank) hade lämnat in genomförbara kapitalökningsplaner (20). Dessa erhöll en första rekapitalisering från den grekiska finansiella stabilitetsfonden i maj 2012.
- (37) Den inhemska inlåningen i de grekiska bankerna minskade med totalt 37 % mellan slutet av 2009 och juni 2012 på grund av recessionen och den politiska osäkerheten. Bankerna var tvungna att betala högre ränta för att försöka behålla de insatta medlen. Inlåningskostnaderna ökade och minskade därför bankernas nettoräntemarginal. Eftersom de grekiska bankerna inte hade tillgång till marknaderna för kapitalmarknadsfinansiering blev de helt beroende av finansiering från eurosystelet (21). En allt större andel av finansieringen utgjordes dessutom av statligt garanterat akut likviditetsstöd.
- (38) Den 3 december 2012 lanserade Grekland ett återköpsprogram för de nya grekiska statsobligationer som investerarna hade mottagit inom ramen för PSI-programmet. Priserna varierade mellan 30,2 % och 40,1 % av det nominella värdet (22). De grekiska bankerna deltog i återköpsprogrammet, vilket gav upphov till ytterligare förluster i deras balansräkningar eftersom det mesta av det bokföringsmässiga underskott (dvs. skillnaden mellan marknadsvärdet och det nominella värdet) som redovisades för de nya grekiska statsobligationerna vid tidpunkten för PSI-programmet blev definitivt och oåterkalleligt (23).
- (39) I december 2012 mottog de fyra största grekiska bankerna ytterligare en tillfällig rekapitalisering från den grekiska finansiella stabilitetsfonden.
- (40) Våren 2013 omvandlades den tillfälliga rekapitaliseringen av de fyra bankerna till en permanent rekapitalisering i stamaktier, där den grekiska finansiella stabilitetsfonden innehade 80 % av aktieinnehavet i var och en av de fyra bankerna. För de banker som lyckades dra till sig ett på förhand fastställt belopp i privat kapital (banken, Alpha Bank och NBG) erhölet den grekiska finansiella stabilitetsfonden aktier utan rösträtt och privata investerare beviljades teckningsoptioner på den grekiska finansiella stabilitetsfondens aktier.
- (41) I juli 2013 lät den grekiska centralbanken en rådgivare analysera de grekiska bankernas låneportföljer. Rådgivaren gjorde kreditförlustprognoser för alla inhemska kreditstockar hos de grekiska bankerna samt för lån med grekisk risk i utländska filialer och dotterbolag, dels för en period av tre och ett halvt år, dels under lånens hela löptid. Analysen resulterade i kreditförlustprognoser under två makroekonomiska scenarier, ett referensscenario och ett negativt scenario. Den grekiska centralbanken byggde delvis sin beräkning av kreditförlustprognoserna för utländska låneportföljer på uppgifter från rådgivaren.

(19) Se fotnot 14, s. 104.

(20) Se fotnot 15.

(21) Europeiska centralbanken och de nationella centralbankerna utgör tillsammans eurosystelet, systemet bestående av euroområdets centralbanker.

(22) Pressmeddelande från finansministern av den 3 december 2012, tillgängligt online på: <http://www.pdma.gr/attachments/article/248/Press%20Release%20-%20December%202012.pdf>.

Återköpet av dess egna skulder till ett pris som klart understeg det nominella värdet gjorde att Grekland kraftigt kunde minska sina skulder.

(23) Utan ett sådant återköp kunde marknadsvärdet på de nya grekiska statsobligationerna ha ökat beroende på utvecklingen av marknadsparametrar som räntor och sannolikheten för att Grekland skulle ställa in betalningarna.

- (42) Grundat på rådgivarens bedömning av kreditförlustprognoserna genomförde den grekiska centralbanken ett nytt stresstest hösten 2013 (2013 års stresstest) för att bedöma hur robust de grekiska bankernas kapitalposition var under både ett referensscenario och ett negativt scenario. Den grekiska centralbanken genomförde bedömningen av kapitalbehoven med tekniskt stöd från en andra rådgivare.
- (43) De viktigaste beståndsdelarna i bedömningen av kapitalbehoven i 2013 års stresstest var i) kreditförlustprognoserna ⁽²⁴⁾ för bankernas låneportföljer på gruppbasis för grekiska och utländska risker, befintliga lånereserver netto och ii) bankernas beräknade rörelseöverskott under perioden juni 2013–december 2016, grundat på en försiktig anpassning av de omstruktureringsplaner som hade överlämnats till den grekiska centralbanken fjärde kvartalet 2013. I tabell 4 sammanfattas beräkningen av de största grekiska bankernas kapitalbehov till följd av 2013 års stresstest.

Tabell 4

2013 års stresstest: De grekiska bankernas kapitalbehov på gruppbasis i referensscenariot (i miljoner euro)

Banker	Referensprimärkapital 1 (juni 2013) (1)	Kreditförlustreserver (juni 2013) (2)	Kreditförlustprognoser för grekisk risk (3)	Kreditförlustprognoser för utländsk risk ⁽¹⁾ (4)	Generering av internt kapital (5)	Stresstets kärnkapitalkvot (december 2016) (6)	Kapitalbehov (7)=(6)-(1)-(2)-(3)-(4)-(5)
NBG ⁽²⁾	4 821	8 134	– 8 745	– 3 100	1 451	4 743	2 183
Eurobank ⁽³⁾	2 228	7 000	– 9 519	– 1 628	2 106	3 133	2 945
Alpha	7 380	10 416	– 14 720	– 2 936	4 047	4 450	262
Piraeus	8 294	12 362	– 16 132	– 2 342	2 658	5 265	425

⁽¹⁾ Effekterna av kreditförlustprognoserna beträffande de utländska riskerna beräknades efter utländsk skatt och med hänsyn till de avyttringsåtaganden som hade gjorts till den dåvarande generaldirektören för konkurrenspolitik.

⁽²⁾ NBG:s kreditförlustreserver den 30 juni 2013 pro forma tillskotten från First Business Bank och Probank.

⁽³⁾ Eurobanks kreditförlustreserver den 30 juni 2013 pro forma tillskotten från New Hellenic Postbank och New Proton Bank, som förvärvades i augusti 2013.

Källa: Grekiska centralbanken, 2013 Stress Test of the Greek Banking Sector (2013 års stresstest av den grekiska banksektorn), mars 2014, s. 42

- (44) Den 6 mars 2014 meddelade den grekiska centralbanken resultatet av 2013 års stresstest och ålade bankerna att senast i mitten av april 2014 lämna in sina kapitalökningsplaner för att täcka kapitalbehoven enligt referensscenariot.
- (45) Från slutet av mars 2014 till början av maj 2014 fortsatte bankerna att öka sitt kapital

2.1.2 Stödmottagaren

- (46) Banken tillhandahåller allmänna banktjänster i framför allt Grekland och Central-, Öst- och Sydösteuropa (Rumänien, Bulgarien, Serbien, Albanien, Ukraina och Cypern) samt i Egypten. Den erbjuder ett komplett utbud produkter och tjänster på bank- och finansområdet till hushåll och företag. Den tillhandahåller banktjänster till privatpersoner och företag, Private Banking-tjänster, kapitalförvaltning, finans- och investeringstjänster. Banken är etablerad i Grekland och dess aktier är noterade på Atenbörsen. Den 30 december 2012 hade banken totalt 18 597 anställda ⁽²⁵⁾.

⁽²⁴⁾ Inkluderade förväntade förluster från nya lån i Grekland under perioden juni 2013–december 2016.

⁽²⁵⁾ Årsrapport 2012, <http://www.piraeusbankgroup.com/en/investors/financials/annual-reports>

- (47) Banken deltog i PSI-programmet och bytte ut grekiska statsobligationer och statliga lån till ett nominellt värde av 7,7 miljarder euro. Bankens totala PSI-relaterade avgifter uppgick till 5 911 miljoner euro före skatt och bokfördes helt i 2011 års räkenskaper ⁽²⁶⁾. Under återköpsprogrammet i december 2012 sålde banken de nya grekiska statsobligationer som det hade erhållit inom ramen för PSI till ett pris klart under det nominella värdet. Försäljningen befäste dess förluster på de nya grekiska statsobligationerna.
- (48) Bankens nyckeltal i december 2010, december 2011, december 2012 och december 2013 (konsoliderade uppgifter) återges i tabell 5.

Tabell 5

Piraeus Banks nyckeltal 2010, 2011, 2012 och 2013

Vinst och förlust (miljoner euro)	2010	2011	2012 (*)	2013 (**)
Räntenetto	1 207	1 194	1 047	1 664
Total rörelseintäkt	1 510	1 245	1 921	2 205
Totala rörelsekostnader	(884)	(840)	(931)	(1 680)
Intäkter före provision	625	405	989	525
Kreditförluster för att täcka kreditrisk	(611)	(1 973)	(2 519)	(2 536)
Kreditförluster på grekiska statsobligationer och lån som berättigar till PSI		(5 911)		
Negativ goodwill			351	3 810
Nettovinst eller nettoförlust	(21)	(6 618)	(507)	2 546
Utvalda volymuppgifter (miljoner euro)	31 december 2010	31 december 2011	31 december 2012 (*)	31 december 2013 (**)
Total nettoutlåning och förskottsutbetalningar till kunder (netto)	40 150	35 634	44 613	62 366
Inlåning	29 475	21 796	36 971	54 279
Summa tillgångar	57 561	49 352	70 408	92 010
Summa eget kapital ⁽¹⁾	3 273	(1 940)	(2 316)	8 543

⁽¹⁾ För 2012 innefattar det beloppet inte de två tillfälliga rekapitaliseringar som banken har mottagit. 2013 års belopp innefattar hela rekapitaliseringen våren 2013.

^(*) Inklusive ATE och Geniki.

^(**) Inklusive ATE och Geniki, de grekiska filialerna till de tre cypriotiska bankerna, MBG.

Källa: Årsrapporter 2011, 2012, redovisning 2013.

⁽²⁶⁾ Se tabell 2.

- (49) Av tabell 5 framgår att utöver de stora förluster banken bokförde 2011 till följd av PSI-programmet (5 911 miljoner euro ⁽²⁷⁾), led banken av minskade intäkter (på grund av bland annat högre inlåningskostnader) och höga och stigande kreditförluster på sina låneportföljer i Grekland och i utlandet fram till mitten av 2012. Bankens likviditet drabbades hårt av massuttag. Situationen förbättrades något efter det att banken började förvärva andra verksamheter i juli 2012.
- (50) Inom ramen för 2013 års stresstest beräknade den grekiska centralbanken bankens kapitalbehov till 465 miljoner euro i referensscenariot.
- (51) I mars 2014 ökade banken sitt kapital med 1 752 miljoner euro för att täcka de kapitalbehov som nämndes i skäl 50 och för att betala tillbaka de 940 miljoner euro i preferensaktier som Grekland innehade ⁽²⁸⁾. Till skillnad från Eurobanks kapitalökning i april 2014 åtog den grekiska finansiella stabilitetsfonden inte sig att skjuta till kapital till banken inom ramen för kapitalökningen i händelse av otillräcklig privat efterfrågan. Bankens kapitalökning uppnåddes med hjälp av ett erbjudande om att teckna aktier utan förköpsrätt (dvs. en kapitalökning som upphäver aktieägarers förköpsrätt) till internationella investerare och via offentlig emission. Teckningspriset sattes till 1,7 euro per aktie.
- (52) Efter kapitalökningen meddelade banken den 22 maj 2014 att den hade löst in sina preferensaktier till Grekland, till ett belopp motsvarande totalt 750 miljoner euro ⁽²⁹⁾.

2.2 BANKENS FÖRVÄRV AV GREKISK BANKVERKSAMHET

2.2.1 Förvärvet av ATE

- (53) ATE bildades av Grekland 1929 som en ideell organisation. Fram till början av 1990-talet var ATE ett specialiserat finansiellt institut som på den grekiska statens vägnar stödde jordbrukssektorns utveckling. I december 2000 noterades ATE på Atenbörsen. Den 14 november 2011 var Grekland ATE:s största aktieägare med ett aktieinnehav på 89,9 %.
- (54) ATE bedrev all form av bankverksamhet, både tjänster riktade till privatpersoner och företagstjänster. Företaget tillhandahöll finansiella tjänster såsom försäkrings- och leasingverksamhet och förvärvade betydande ägarandelar i företag som bedrev verksamhet inom andra sektorer än finanssektorn, däribland sockertillverkningsindustrin och mejeriindustrin.
- (55) I juli 2012 erbjöd ATE sina tjänster via sitt nät av 468 filialer och ATE hade vid denna tidpunkt 5 024 anställda. I juli 2012 uppgick ATE:s totala inlåning till 14,9 miljarder euro och de totala tillgångarna till 21,8 miljarder euro ⁽³⁰⁾.
- (56) Sedan 2006 har ATE även erbjudit sina tjänster utanför Grekland med en ägarandel på 74 % i ATE Bank Romania och 20,3 % av det gemensamma aktiekapitalet och 25 % av preferensaktierna i AIKBanka Serbia.
- (57) ATE:s svårigheter uppstod före den grekiska statsskuldskrisen, huvudsakligen till följd av dålig kvalitet på tillgångarna och av traditionell låg lönsamhet före nedskrivningar. Dessutom påverkade den grekiska statsskuldskrisen alla grekiska banker, inklusive ATE, på följande två sätt: i) förlusten av Greklands tillgång till internationella kreditmarknader drabbade de grekiska bankerna hårt och ii) tillgångarnas kvalitet försämrades och nedskrivningarna ökade.
- (58) I april 2011 genomförde Grekland ett kapitaltillskott på 1 445 miljoner euro till ATE (inklusive 675 miljoner euro som ursprungligen hade beviljats inom ramen för den grekiska rekapitaliseringsåtgärden). Dessutom mottog ATE likviditetsstöd på 6 103 miljoner euro. Kommissionen godkände dessa åtgärder i beslutet om omstrukturering av ATE.
- (59) Trots det försämrades ATE:s kapital situation under andra halvåret 2011, framför allt på grund av dess deltagande i PSI-programmet. Som framgår av tabell 2 uppgick bankens totala PSI-relaterade avgifter till omkring 4 329 miljoner euro före skatt och bokfördes helt i 2011 års räkenskaper. Som framgår av tabell 3 beräknades kapitalbehoven för ATE:s överlätna verksamhet uppgå till 4 920 miljoner euro.
- (60) Den 22 mars 2012 överlämnade Grekland en rapport från den grekiska centralbanken i vilken det förslags att ATE skulle avvecklas via ett köp- och övertagandeförfarande av utvalda tillgångar och skulder i ATE:s överlätna verksamhet, medan resterande tillgångar och skulder skulle avvecklas via en skräpbank. Banken och en annan stor grekisk bank lämnade in icke-bindande bud till den grekiska finansiella stabilitetsfonden. Den 26 juli 2012 godkände den grekiska finansiella stabilitetsfondens styrelse bankens bud.

⁽²⁷⁾ Se tabell 2.

⁽²⁸⁾ Se avsnitt 2.3.1.2 Statlig rekapitalisering som beviljats inom ramen för rekapitaliseringsåtgärden.

⁽²⁹⁾ <http://www.piraeusbankgroup.com/en/press-office/press-release/2014/05/apopliromi-pronomiouxon-metoxon-ellinikou-dimosiou>

⁽³⁰⁾ Omstruktureringsplan inlämnad den 25 juni 2014, s. 40.

- (61) Den 27 juli 2012 påbörjade den grekiska centralbanken överlåtelsen av ATE:s överlåtna verksamhet till banken ⁽³¹⁾.
- (62) Eftersom ATE:s överlåtna verksamhet innehöll färre tillgångar till nominellt värde än skulder var den grekiska finansiella stabilitetsfonden, i linje med den grekiska centralbankens beslut av den 28 januari 2013, tvungen att kompensera skillnaden mellan överförda tillgångar och överförda skulder, dvs. finansieringsgapet. På grundval av granskade sifferuppgifter konstaterade den grekiska centralbanken att finansieringsgapet skulle bli 7 471 miljoner euro och den grekiska finansiella stabilitetsfonden beviljade banken obligationer från Europeiska finansiella stabilitetsfaciliteten (nedan kallade *EFSF-obligationer*) till ett värde av 7 471 miljoner euro.
- (63) Dessutom åtog den grekiska finansiella stabilitetsfonden sig att tillhandahålla kapital till banken för att kunna kapitalisera ATE:s överlåtna verksamhet upp till 9 %. Det beloppet beräknades ursprungligen till 500 miljoner euro, men slutbeloppet fastställdes till 570 miljoner euro. Den grekiska finansiella stabilitetsfonden sköt till det sista beloppet till banken mot stamaktier inom ramen för rekapitaliseringen våren 2013.
- (64) Banken förvärvade ATE:s överlåtna verksamhet för en köpeskilling på 95 miljoner euro.

2.2.2 Förvärvet av Geniki

- (65) Geniki bildades 1937. Geniki tillhandahöll finansiella tjänster till privat- och företagskunder samt kapitalmarknadstjänster. År 2004 förvärvade Société Générale en majoritet av Genikis aktier. Geniki bedrev verksamhet vid 104 filialer och hade 1 391 anställda den 31 december 2012 ⁽³²⁾. De totala tillgångarna uppgick till 2,6 miljarder euro, den totala nettoutlåningen till 1,9 miljarder euro och inlåningen till omkring 2 miljarder euro ⁽³³⁾.
- (66) Den grekiska statsskuldskrisen fick stora negativa effekter för banksektorns resultat. De grekiska bankernas deltagande i PSI-programmet ledde dessutom till att deras kapitalsituation snabbt försämrades. Som framgår av tabell 2 uppgick Genikis totala PSI-relaterade avgifter till omkring 292 miljoner euro före skatt och bokfördes helt i 2011 års räkenskaper. Som framgår av tabell 3 beräknades Genikis kapitalbehov till 281 miljoner euro och denna beräkning grundades på ett stresstest som den grekiska centralbanken hade genomfört.
- (67) I juni 2012 kontaktade Société Générale alla de fyra stora grekiska bankerna i ett försök att sälja Geniki. Banken var den enda som var intresserad av att förvärva Geniki.
- (68) Förhandlingarna mellan Société Générale och banken om försäljningen av Geniki ledde fram till en formell överenskommelse av den 19 oktober 2012 om att i) Société Générale skulle sälja och banken köpa 99,08 % av Société Générales aktieinnehav i Geniki, och ii) Société Générale skulle tilldela och överföra och banken förvärva 100 % av Genikis aktiekapitalförskott som Société Générale har ingått och kommer att ingå avtal om. Société Générale gick till sist med på att göra förskottsbetalningar på ungefär 290 miljoner euro till Geniki och att teckna en obligation som banken utfärdat till ett belopp av ungefär 170 miljoner euro. Banken förvärvade därefter Geniki för 1 miljon euro.
- (69) Den 14 december 2012 meddelade banken att förvärvet av Société Générales aktieinnehav i Geniki hade slutförts.

2.2.3 Förvärvet av den grekiska verksamheten i de tre cypriotiska bankerna

- (70) Bank of Cyprus, Cyprus Popular Bank och Hellenic Bank bildades 1899, 1901 respektive 1976.
- (71) Efter det extrainsatta eurogruppsmötet den 15 mars 2013 enades EU, IMF och ECB om de viktigaste parametrarna i en räddningsplan för Cypern. Det grekiska organet för systemstabilitet (Hellenic Systemic Stability Board, nedan kallat HSSB) föreslog enhälligt att de grekiska tillgångarna och skulderna i de tre cypriotiska bankernas filialer i Grekland skulle överföras till en befintlig grekisk bank. HSSB förklarade framför allt att överenskommelsen helt säkrar insättningarna i de tre cypriotiska bankernas grekiska filialer, skyddar det grekiska allmänintresset och den finansiella stabiliteten och inte innebär en börda för den grekiska statsskulden.
- (72) Den grekiska centralbanken utsågs att undersöka om detta eventuellt var något som grekiska banker var intresserade av, och bad dem i så fall lämna en intresseförklaring. Den grekiska finansiella stabilitetsfonden gick dessutom med på att täcka de kapitalbehov (för förvärvaren) som förvärvet av de grekiska filialerna till de tre cypriotiska bankerna skulle medföra.

⁽³¹⁾ Se skäl 27 i beslutet om likvidation av ATE.

⁽³²⁾ Grekiska bankföreningen, uppgifterna tillgängliga online på: <http://62.1.43.74/4Statistika/UplPDFs/network2012engl.pdf>.

⁽³³⁾ http://www.geniki.gr/Portals/0/PDFs/140321_annual_results_en_2.pdf.

- (73) I tabell 6 sammanfattas tillgångarna och skulderna i de tre cypriotiska banker som i slutändan överfördes till banken (nedan kallad *den cypriotiska överlåtna verksamheten*).

Tabell 6

De tre cypriotiska bankernas överlåtna verksamhet

	Överlåtten verksamhet
Tillgångar	All grekisk inlåning, inklusive leasing- och factoringverksamhet.
	Fartygslån och andra lån som ursprungligen utgivits i och förvaltas i Grekland och som bokförts i den cypriotiska kreditstocken.
	Fasta tillgångar (exklusive uppskjutna skattefordringar).
Skulder	All inlåning i de tre cypriotiska bankerna som skett i Grekland.

Källa: Lista över lånevillkor, *Carve out and sale of the Greek assets of Cypriot banks*, 10 april 2013

- (74) Värdet på de tillgångar som överfördes till banken uppgick till ca 18,9 miljarder euro och värdet på skulderna uppgick till ca 15 miljarder euro. Parterna enades emellertid om att ta hänsyn till PIMCO-rapportens prognos om storleken på de förväntade förlusterna för bankerna i Cypern vid ett negativt scenario ⁽³⁴⁾. Enligt PIMCO-rapporten skulle värdet på de tillgångar som skulle överföras till banken uppgå till ca 16,5 miljarder euro. Värdet på de överförda skulderna uppgick till ca 14,5 miljarder euro.
- (75) Den 21 och 22 mars 2013 lämnade endast tre banker, däribland banken, icke-bindande bud.
- (76) Den 22 mars 2013 godkände den grekiska finansiella stabilitetsfonden bankens förvärv av de tre cypriotiska bankernas bankverksamhet. Banken betalade totalt 524 miljoner euro för förvärvet av den cypriotiska överlåtna verksamheten. Närmare bestämt skulle banken enligt överenskommelsen betala 237 miljoner euro för förvärvet av den verksamhet som överlätts av Bank of Cyprus, 258 miljoner euro för förvärvet av den verksamhet som överlätts av Cyprus Popular Bank och 29 miljoner euro för förvärvet av den verksamheten som överlätts av Hellenic Bank.
- (77) Inom ramen för rekapitaliseringen våren 2013 ⁽³⁵⁾ gav den grekiska finansiella stabilitetsfonden banken ett kapitaltillskott på 524 miljoner euro för att täcka den köpeskilling som banken hade betalat.

2.2.4 Förvärvet av MBG

- (78) MBG bildades 2000. Den 31 december 2012 bedrev MBG verksamhet vid 119 filialer och hade 1 174 anställda ⁽³⁶⁾.
- (79) Den 22 april 2013 undertecknade banken ett slutgiltigt avtal med BCP om förvärvet av hela MBG:s aktiekapital och BCP:s deltagande i en kommande ökning av bankens kapital.
- (80) Enligt avtalet skulle BCP bidra med 400 miljoner euro till den avtalade rekapitaliseringen av MBG (varav BCP redan hade bidragit med 139 miljoner euro i december 2012) genom att konvertera oprioriterade och prioriterade krediter från BCP till MBG till aktier. MBG skulle dessutom i form två utbetalningar betala tillbaka all finansiering som BCP tidigare tillhandahållit MBG. 650 miljoner euro skulle betalas på transaktionsdagen och ca 250 miljoner inom sex månader från transaktionsdagen. Slutligen skulle BCP bidra med 400 miljoner euro till rekapitaliseringen av banken genom en privat placering som inte omfattade förköpsrätter. Banken skulle sedan förvärva det helt rekapitaliserade MBG för 1 miljon euro.
- (81) Den 19 juni 2013 meddelade banken att förvärvet av MBG hade slutförts.

⁽³⁴⁾ Rapport från PIMCO av den 1 februari 2013 med titeln *Independent Due Diligence of the Banking System in Cyprus*. Kapitalberäkningarna avsåg såväl ett grundläggande som ett negativt makroekonomiskt scenario. Referensdagen sattes till den 30 juni 2012 och prognosperioden omfattade perioden 30 juni 2012–30 juni 2015.

⁽³⁵⁾ Se skäl 101.

⁽³⁶⁾ Ibid.

2.2.5 Översikt över förvärvens samlade inverkan

- (82) I tabell 7 ges en översikt över de successiva förvärvens inverkan på bankens storlek och form i Grekland (ingen av de förvärvade enheterna inkluderade utländska tillgångar förutom den verksamhet som ATE överlät, som innehöll små rumänska tillgångar). Till följd av förvärven är banken numera marknadsledande på den grekiska inlånings- och utlåningsmarknaden.

Tabell 7

De successiva förvärvens inverkan på Piraeus storlek i Grekland

31.12.2012 Endast Grekland	Piraeus själv	ATE	Geniki	Cypriotiska banker	MBG	NY GRUPP
Utlåning brutto	27 727	12 200	3 308	24 194	4 710	72 138
del av ny grupp	38 %	17 %	5 %	34 %	7 %	100 %
Utlåning netto	24 811	11 527	1 909	19 481	4 236	61 964
del av ny grupp	40 %	19 %	3 %	31 %	7 %	100 %
Inlåning	15 412	14 986	2 014	14 427	2 912	49 752
del av ny grupp	31 %	30 %	4 %	29 %	6 %	100 %
Anställda	5 926	5 019	1 420	5 268	1 186	18 819
del av ny grupp	31 %	27 %	8 %	28 %	6 %	100 %
Filialer	325	460	104	307	120	1 316
del av ny grupp	25 %	35 %	8 %	23 %	9 %	100 %

Källa: Uppgifter som överlämnades av Piraeus bank den 10 juni 2014

2.3 STÖDÅTGÄRDER

2.3.1 Stödåtgärder som banken beviljats inom ramen för stödordningen för bankindustrin i Grekland (åtgärderna L1 och A)

- (83) Banken erhöll flera olika stöd inom ramen för stödordningen för bankindustrin i Grekland, rekapitaliseringsåtgärden, garantiåtgärden och åtgärden om statsobligationslån.

2.3.1.1 Statligt likviditetsstöd beviljat inom ramen för garantiåtgärden och åtgärden om statsobligationslån (åtgärd L1)

- (84) Banken har fått och får fortfarande stöd inom garantiåtgärden och åtgärden om statsobligationslån. I detta beslut kallas det stödet *åtgärd L1*. År 2010 utfärdade banken statligt garanterade obligationer till ett värde av totalt 9,9 miljarder euro. Grekland lånade även ut 1 289 miljoner euro till banken i form av statsobligationer. I slutet av mars 2014 uppgick värdet på de utestående statsobligationerna till 1 024 miljoner euro ⁽³⁷⁾.

- (85) I den omstruktureringsplan för banken som de grekiska myndigheterna överlämnade till kommissionen den 25 juni 2014 bad de grekiska myndigheterna om tillstånd att under omstruktureringsperioden fortsätta bevilja garantier och låna ut statsobligationer till banken inom ramen för stödordningen för bankindustrin i Grekland om behovet av ett sådant likviditetsstöd skulle uppstå, även om detta inte förväntas ske.

⁽³⁷⁾ Omstruktureringsplan inlämnad den 25 juni 2014, s. 51.

2.3.1.2 Statlig rekapitalisering beviljad inom ramen för rekapitaliseringsåtgärden (åtgärd A)

- (86) Inom ramen för rekapitaliseringsåtgärden i stödordningen för bankindustrin i Grekland för fick banken i maj 2009 respektive december 2011 kapitaltillskott från Grekland på 370 miljoner euro respektive 380 miljoner euro, dvs. totalt 750 miljoner euro (åtgärd A). Detta motsvarar 2,1 % av bankens riskvägda tillgångar ⁽³⁸⁾ vid den aktuella tidpunkten.
- (87) Rekapitaliseringen skedde genom att Grekland tecknade preferensaktier, vilka hade en kupong på 10 % och en löptid på fem år.
- (88) Som nämndes i skäl 52 löste banken in preferensaktierna den 22 maj 2014.

2.3.2 Statligt garanterat akut likviditetsstöd ELA (åtgärd L2)

- (89) Akut likviditetsstöd är en exceptionell åtgärd som gör det möjligt för ett solvent institut, med tillfälliga likviditetsproblem, att få medel från eurosystelet utan att en sådan åtgärd anses ingå i den gemensamma penningpolitiken. Den ränta som ett finansinstitut betalar för det akuta likviditetsstödet är [...] räntepunkter högre än den ränta det betalar för vanlig centralbanksrefinansiering.
- (90) Den grekiska centralbanken ansvarar för programmet för akut likviditetsstöd. Detta innebär att den grekiska centralbanken bär alla kostnader och risker som följer på tillhandahållandet av akut likviditetsstöd ⁽³⁹⁾. Grekland beviljade den grekiska centralbanken en statlig garanti för det totala belopp som den grekiska centralbanken har beviljat i akut likviditetsstöd. Antagandet av artikel 50.7 i lag 3943/2011, som ändrade artikel 65.1 i lag 2362/1995, gjorde det möjligt för finansministern att på statens vägnar bevilja garantier till den grekiska centralbanken för att skydda den grekiska centralbankens fordringar gentemot kreditinstituten. De banker som får akut likviditetsstöd måste betala en garantiavgift till staten på [...] räntepunkter.
- (91) Den 31 december 2011 hade banken fått in 11,64 miljarder euro i statligt garanterat akut likviditetsstöd, och den 31 december 2012 hade banken fått in 31,4 miljarder euro i statligt garanterat akut likviditetsstöd ⁽⁴⁰⁾. Efter en kraftig minskning 2013 fick banken i slutet av det året endast in 750 miljarder euro i statligt garanterat akut likviditetsstöd.

2.3.3 Stödåtgärder som beviljats banken via den grekiska finansiella stabilitetsfonden (åtgärderna B1, B2, B3 och B4)

- (92) Sedan 2012 har banken omfattats flera olika kapitalstödåtgärder som beviljats av den grekiska finansiella stabilitetsfonden. I tabell 9 ges en översikt av dessa stödåtgärder.

Tabell 8

Stödåtgärder som HFSF beviljat banken

	Första tillfälliga rekapitaliseringen - maj 2012 (miljoner euro)	Andra tillfälliga rekapitaliseringen - december 2012 (miljoner euro)	Utfästelse om åtagande - december 2012 (miljoner euro)	Deltagande i rekapitaliseringen i maj 2013 (miljoner euro) ⁽¹⁾
Åtgärd	B1	B2	B3	B4
Belopp (miljoner euro)	4 700	1 553	1 082	5 891

⁽¹⁾ Med undantag av den del av rekapitaliseringen som den grekiska finansiella stabilitetsfonden tecknat för att uppfylla kapitalkraven till följd av köpet av ATE Bank och de grekiska filialerna till de tre cypriotiska bankerna. För närmare detaljer, se skäl 101.

2.3.3.1 Den första tillfälliga rekapitaliseringen (åtgärd B1)

- (93) I skälen 14–33 i beslutet om att inleda förfarandet i ärendet Piraeus ges en detaljerad beskrivning av den första rekapitaliseringen i maj 2012 (åtgärd B1). Bakgrunden till åtgärden och dess viktigaste funktioner anges i det avsnittet.

⁽³⁸⁾ Med begreppet "riskvägda tillgångar" avses ett aggregat av tillgångar enligt gällande regler som mäter ett finansinstituts riskexponering och begreppet används av tillsynsmyndigheter för att kontrollera att finansinstituten uppfyller kapitalkraven.

⁽³⁹⁾ Enligt en skrivelse från den grekiska centralbanken av den 7 november 2011 gäller garantierna det totala beloppet akut likviditetsstöd.

⁽⁴⁰⁾ Omstruktureringsplan inlämnad den 25 juni 2014, s. 133.

- (94) Den 20 april 2012 överlämnade den grekiska finansiella stabilitetsfonden en skrivelse till banken i vilken fonden åtog sig att delta i en planerad ökning av aktiekapitalet i banken med upp till 5 miljarder euro.
- (95) Genom åtgärd B1 överförde den grekiska finansiella stabilitetsfonden 4,7 miljarder i EFSF-obligationer till banken i maj 2012, i linje med bestämmelserna om tillfälliga rekapitaliseringar i lag 3864/2010 om inrättande av en grekiska finansiell stabilitetsfond (nedan kallad lagen om inrättandet av den grekiska finansiella stabilitetsfonden). I skäl 53 i beslutet att inleda förfarandet i ärendet Piraeus konstaterade kommissionen att den tillfälliga rekapitalisering som slutfördes den 28 maj 2012 genomför åtagandet i utfästelsen om åtagande och således utgör en fortsättning på samma stöd. Storleken på de belopp som angavs i utfästelsen om åtagande och i den första rekapitaliseringen beräknades av den grekiska centralbanken för att säkerställa att banken nådde upp till en total kapitaltäckningskvot på 8 % den 31 december 2011, den dag den tillfälliga rekapitaliseringen retroaktivt skulle bokföras i bankens bokföring. Som framgår av tabell 3 omfattade åtgärd B1 endast en del av de totala kapitalbehov som fastställdes i 2012 års stresstest. Tanken var att banken skulle anskaffa kapital genom en framtida kapitalökning och den tillfälliga rekapitaliseringen var endast tänkt att säkerställa att banken fortsatte att vara berättigad till ECB-finansiering fram till dess att kapitalökningen hade ägt rum.
- (96) För perioden mellan dagen för den första tillfälliga rekapitaliseringen och dagen för konverteringen av den första tillfälliga rekapitaliseringen till stamaktier och andra konvertibler angavs det i det avtal om förhandsteckning som hade ingåtts mellan banken och den grekiska finansiella stabilitetsfonden att banken var tvungen att betala en årsavgift på 1 % av det nominella värdet till den grekiska finansiella stabilitetsfonden för EFSF-obligationerna och att all betalning av kuponger och upplupen ränta på EFSF-obligationerna för den perioden skulle betraktas som ytterligare ett kapitaltillskott till banken⁽⁴¹⁾.

2.3.3.2 Den andra tillfälliga rekapitaliseringen (åtgärd B2)

- (97) Banken redovisade ytterligare förluster hösten 2012. Kapitalet föll därför på nytt under det gällande minimikapitalkravet för att banken skulle vara berättigad till ECB-finansiering.
- (98) Därför blev en andra rekapitalisering nödvändig. Den 20 december 2012 genomförde den grekiska finansiella stabilitetsfonden en andra rekapitalisering på 1 553 miljoner euro (åtgärd B2). Även denna betalades genom att EFSF-obligationer överfördes till banken.

2.3.3.3 Utfästelsen om åtagande av den 20 december 2012 (åtgärd B3)

- (99) Utöver den andra rekapitaliseringen lämnade den grekiska finansiella stabilitetsfonden den 20 december 2012 även en utfästelse till banken om att delta i bankens ökning av aktiekapitalet och i emitteringen av konvertibler, motsvarande ett belopp på totalt 1 082 miljoner euro (åtgärd 3).
- (100) Det sammanlagda värdet av de två tillfälliga rekapitaliseringarna (åtgärderna B1 och B2) och det kompletterande belopp som den grekiska finansiella stabilitetsfonden i december 2012 (åtgärd B3) åtog sig att betala innebar att den grekiska finansiella stabilitetsfonden hade åtagit sig att täcka hela det kapitalbehov som hade fastställts i 2012 års stresstest (7 335 miljoner euro⁽⁴²⁾).

2.3.3.4 Den grekiska finansiella stabilitetsfondens deltagande i rekapitaliseringen våren 2013 (åtgärd B4) och delvis återbetalning av åtgärderna B1 och B2.

- (101) Den 23 april 2013 godkände bankens bolagsstämma en ökning av aktiekapitalet med 8 429 miljoner euro⁽⁴³⁾. Det beloppet beräknades som summan av följande:
- i) 7 335 miljoner euro för att täcka de kapitalbehov som identifierades i 2012 års stresstest. Av detta belopp tecknade den grekiska finansiella stabilitetsfonden sig för 5 891 miljoner euro (åtgärd B4) och privata investerare för 1 444 miljoner euro.
 - ii) Ett kapitaltillskott från den grekiska finansiella stabilitetsfonden på 570 miljoner euro för att uppfylla de lagstadgade kapitalkraven till följd av förvärvet av ATE Banks verksamhet, i enlighet med åtagandet i juli 2012. Den åtgärden utvärderades av kommissionen i beslutet om likvidation av ATE, i vilket kommissionen fann att åtgärden inte utgjorde statligt stöd till banken.
 - iii) Ett kapitaltillskott från den grekiska finansiella stabilitetsfonden på 524 miljoner euro för att uppfylla kapitalbehoven till följd av betalningen av köpeskillingen för den grekiska verksamheten i de tre cypriotiska bankerna. Den delen av kapitalökningen utgör åtgärd C⁽⁴⁴⁾.

⁽⁴¹⁾ I avtalet om förhandsteckning anges att den effektiva ränta som ska betalas till banken ska inbegripa EFSF-obligationerna, all betalning av kuponger och upplupen ränta på EFSF-obligationerna för perioden från emitteringen av obligationerna till konverteringen av förskottet till aktiekapital och andra konvertibler i enlighet med bestämmelserna i detta avtal.

⁽⁴²⁾ Se tabell 3.

⁽⁴³⁾ http://www.piraeusbankgroup.com/~media/Com/Piraeus-Bank-Documents/Press-Releases/2013/Apofaseis_BGM_23042013_en.pdf

⁽⁴⁴⁾ Se skäl 112.

- (102) Priset på de nya aktierna fastställdes till 1,70 euro per aktie, vilket motsvarar 50 % av det genomsnittliga volymviktade aktiepriset under de 50 handelsdagar som föregick fastställandet av priset.
- (103) Den 3 juni 2013 meddelade bankens styrelse att den skulle emittera 3 888 268 914 nya aktier med det nominella värde 0,30 euro till priset 1,70 euro per aktie ⁽⁴⁵⁾. Den 28 juni 2013 ⁽⁴⁶⁾ meddelade banken att styrelsen intygade full betalning av den totala kapitalökningen i aktier till ett totalt belopp på 8 429 miljoner euro, inklusive premier.
- (104) Den privata sektorns deltagande i ökningen av bankens aktiekapital uppgick totalt till 1 444 miljoner euro ⁽⁴⁷⁾. Det beloppet inbegriper BCP:s deltagande, som beskrivs närmare i skäl 80.
- (105) Den grekiska finansiella stabilitetsfondens deltagande i ökningen av bankens aktiekapital uppgick följaktligen till 6 985 miljoner euro.
- (106) Direkt efter rekapitaliseringen våren 2013 blev den grekiska finansiella stabilitetsfonden majoritetsägare i banken med ett aktieinnehav på 81 % ⁽⁴⁸⁾. Den grekiska finansiella stabilitetsfonden utfärdade teckningsoptioner och beviljade privata investerare en teckningsoption för varje tecknad aktie, utan vederlag ⁽⁴⁹⁾. Varje teckningsoption gav rätt att köpa 4,48 aktier i den grekiska finansiella stabilitetsfonden, vid bestämda intervaller och till bestämda lösenpriser. Den första inlösendagen var den 2 januari 2014 och teckningsoptionerna kan lösas in var sjätte månad fram till den 2 januari 2018. Lösenpriset är lika med teckningspriset 1,70 euro jämte årlig ränta (4 % för år ett, 5 % för år två, 6 % för år tre, 7 % för år fyra och sedan 8 % för de sista sex månaderna, beräknat på årsbasis) ⁽⁵⁰⁾.
- (107) I lagen om inrättandet av den grekiska finansiella stabilitetsfonden, i dess ändrade lydelse från 2014, anges att endast lösenpriset på teckningsoptionerna får justeras i händelse av en nyemission. Dessutom ska varje sådan justering ske i efterhand och endast upp till de realiserade intäkterna från försäljningen av den grekiska finansiella stabilitetsfondens förköpsrätter. Ingen justering tillhandahålls i händelse av en kapitalökning som inte omfattar förköpsrätter.

2.3.4 Stödåtgärder till förmån för de förvärvade affärsverksamheterna (åtgärd C)

2.3.4.1 Stödåtgärder till förmån för ATE

- (108) Som påpekades i skäl 58 hade ATE redan omfattats av stödåtgärder vid tidpunkten för beslutet om omstrukturering av ATE.
- (109) I december 2011 gav den grekiska staten ATE ett kapitaltillskott 290 miljoner euro.
- (110) Avvecklingen den 27 juli 2012, vilken beskrivs närmare i skälen 62 och 63, inbegrep även kompletterande statligt stöd. Den grekiska finansiella stabilitetsfonden beviljade banken EFSF-obligationer värda 7 471 miljoner euro för att täcka finansieringsgapet. Den grekiska finansiella stabilitetsfonden åtog sig även att rekapitalisera banken med 570 miljoner euro.
- (111) Sammantaget uppgår stödet i samband med köp- och övertagandeförfarandet till 8 041 miljoner euro.

2.3.4.2 Stödåtgärder till förmån för den grekiska verksamheten i de tre cypriotiska bankerna (åtgärd C)

- (112) Som påpekades i skälen 77 och 101, åtog sig den grekiska finansiella stabilitetsfonden vid tidpunkten för förvärvet av de tre cypriotiska bankerna att tillhandahålla 524 miljoner euro i kapital till banken (åtgärd C). Det åtagandet genomfördes i juni 2013 ⁽⁵¹⁾.

2.4 OMSTRUKTURERINGSPLANEN

2.4.1 Inhemsk verksamhet

- (113) I och med omstruktureringsplanen kommer banken att koncentrera sig på sin kärnverksamhet i Grekland.
- (114) Det viktigaste är att återställa lönsamheten i bankens grekiska verksamhet. Därför inbegriper omstruktureringsplanen en mängd åtgärder för att förbättra bankens operativa effektivitet och nettoräntemarginal, samt åtgärder för att stärka dess kapitalposition och balansräkning.
- (115) När det gäller den operativa effektiviteten har banken redan påbörjat ett omfattande rationaliseringsprogram.

⁽⁴⁵⁾ <http://www.piraeusbankgroup.com/~media/Com/Piraeus-Bank-Documents/Press-Releases/2013/Anakoinwsi-apokomis-DS-gia-AMK.pdf>

⁽⁴⁶⁾ <http://www.piraeusbankgroup.com/en/press-office/announcement/2013/06/anakoinosi-kalipsis>

⁽⁴⁷⁾ http://www.hfsf.gr/files/HFSF_activities_Jan_2013_Jun_2013_en.pdf

⁽⁴⁸⁾ http://www.hfsf.gr/files/HFSF_activities_Jan_2013_Jun_2013_en.pdf

⁽⁴⁹⁾ <http://www.piraeusbankgroup.com/~media/Com/Downloads/Investors/PIRAEUS-BANKS-ANNOUNCEMENTS-ON-THE-CHARACTERISTICS-OF-HFSF-WARRANTS.pdf>

⁽⁵⁰⁾ Lösenpriset var exempelvis 1,7340 euro den 2 januari 2014 och 1,7680 euro den 2 juli 2014, och kommer att bli 1,8105 euro den 2 januari 2015, 1,8530 euro den 2 juli 2015 osv.

⁽⁵¹⁾ Se avsnitt 2.3.3.4.

- (116) Under perioden 31 december 2011–31 december 2013 minskade bankens sin fysiska närvaro i Grekland med 322 filialer, om hänsyn tas till omstruktureringen av de förvärvade enheterna efter förvärvsdagen. Banken har hållit en fortsatt jämn rytm 2014, och slutfört nedläggningen av [...] filialer under första kvartalet.

Tabell 9

Omstrukturering av det grekiska nätet av filialer mellan 2010 och första kvartalet 2014

Period	2011	2012	2013	Första kvartalet 2014
Totalt antal filialer i början av perioden och på förvärvsdagen	360	918	1 316	1 037
varav Piraeus	(...)	(...)	(...)	(...)
ATE	(...)	(...)		
Geniki	(...)	(...)		
Cypriotiska filialer	(...)	(...)		
MBG	(...)	(...)		
Totalt i slutet av perioden	346	889	1 037	899
Totalt antal filialer som lagts ned under perioden	14	29	279	138

Källa: Omstruktureringsplan inlämnad den 25 juni 2014, s. 40 och 125, årsrapporter från 2011 och 2012

- (117) Under perioden 2011–2013 minskade banken även antalet personer i Grekland som är anställda inom bankens kärnverksamhet och annan verksamhet med 2 519 personer. Framför allt kan 2 114 avgångar tillskrivas det frivilliga avgångsprogram som banken tillämpat.

Tabell 10

Minskning av antalet anställda i Grekland 2010–2013

Period	2011	2012	2013
Totalt antal anställda vid inledningen av perioden eller på förvärvsdagen	6 370	12 616	18 628
varav Piraeus	(...)	(...)	(...)
ATE	(...)	(...)	
Geniki	(...)	(...)	
Cypriotiska filialer	(...)	(...)	(...)
MBG	(...)	(...)	(...)
Totalt i slutet av perioden	6 172	12 365	16 558
Personalsminskning	198	251	2 070

Källa: Omstruktureringsplan inlämnad den 25 juni 2014, s. 40 och 125, årsrapporter från 2011 och 2012.

- (118) Från december 2013 till slutet av 2017 planerar banken att ytterligare minska antalet anställda i Grekland (från 16 558 till [...] anställda) samt att minska storleken på sitt nät av filialer (från 1 037 till [...] filialer).⁽⁵²⁾ [...]

⁽⁵²⁾ Omstruktureringsplan inlämnad den 25 juni 2014, s. 117.

- (119) Den ökade effektiviteten i fråga om filialer och personal kommer att göra det möjligt att sänka kostnaderna för bankens grekiska verksamhet med [...] % från 1 395 miljoner euro pro forma 2013 till [...] miljoner euro ⁽⁵³⁾ 2017 ⁽⁵⁴⁾. Till följd av detta kommer det förväntade K/I-talet (totala rörelsekostnader i procent av totala rörelseintäkter) för bankens grekiska verksamhet att bli lägre än [...] % i slutet av omstruktureringsperioden.
- (120) I omstruktureringsplanen beskrivs också hur banken ska sänka sina finansieringskostnader, vilket är centralt för att kunna återställa lönsamheten. Banken förväntar sig kunna betala lägre ränta på sin inlåning tack vare det stabilare klimatet och framför allt den förväntade stabiliseringen och ekonomiska återhämtningen i Grekland, vars ekonomi förväntas börja växa igen från 2014 och framåt. Spreads som betalas på insättningar förväntas minska i Grekland ⁽⁵⁵⁾. Minskningen i spreads uppnås i huvudsak genom betalning av mycket lägre räntor på tidsbunden inlåning. På samma sätt kommer bankens beroende av akut likviditetsstöd och finansiering inom ramen för eurosyste­met att minska från mer än 45 % av bankens totala tillgångar 2012 till mindre än [...] % år 2017 ⁽⁵⁶⁾.
- (121) Enligt omstruktureringsplanen förväntas banken även stärka sin balansräkning. Bankens kvot mellan nettoutlåning och inlåning i Grekland kommer att minska till [...] % år 2017 (ned från 114 % år 2013 ⁽⁵⁷⁾), medan bankens kapitaltäckningsgrad kommer att förbättras ytterligare.
- (122) En annan aspekt som banken prioriterar är förvaltningen av nödlidande lån. Banken kommer att stärka sina kreditprocesser, både när lånen utges (bättre säkerhet och kortare löptider) och vid förvaltningen av nödlidande lån. Andelen nödlidande lån kommer att närma sig [...] % år [...] för att sedan börja minska, och förväntas utgöra [...] % i slutet av omstruktureringsperioden ⁽⁵⁸⁾. Riskkostnaden (kreditförluster) kommer att minska från nästan 2 miljarder euro år 2013 till mindre än [...] miljoner euro år 2018 ⁽⁵⁹⁾.
- (123) Den förbättrade operativa effektiviteten, ökningen av nettoräntemarginalen och minskningen av riskkostnaden kommer att göra det möjligt för banken att bli lönsam i Grekland från [...] och framåt. Banken förväntar sig att vinsten från den inhemska verksamheten kommer att överstiga [...] miljarder euro år 2018.

2.4.2 Internationell bankverksamhet

- (124) För att förbättra den utländska verksamhetens lönsamhet har banken redan påbörjat ett omfattande program för att skära ned kostnaderna i sitt internationella nät. Mellan slutet av 2011 och mars 2014 sjönk antalet anställda med 10 %, från 6 634 till 5 948, och antalet filialer med 18 %, från 499 till 410 ⁽⁶⁰⁾. För att minska kostnadsbasen har sammansättningen av bankens internationella portfölj dessutom förenklats ⁽⁶¹⁾.
- (125) I omstruktureringsplanen framhålls behovet av att minska de utländska dotterbolagens beroende av finansiering från det grekiska moderbolaget och att fortsätta skydda bankens kapitalposition.
- (126) Bankens sålde sitt amerikanska dotterbolag, som hade tillgångar på ca 0,7 miljarder euro (13 filialer och 158 anställda), i september 2012.
- (127) Banken kommer att minska sin exponering i utländska tillgångar till [...] miljarder euro i slutet av juni 2018. Detta innebär en minskning med [...] % ⁽⁶²⁾ jämfört med slutet av 2012 ⁽⁶³⁾.
- (128) Minskningen av utländska tillgångar kommer att bli något mindre - [...] miljarder euro - i händelse av [...] ⁽⁶⁴⁾. I så fall kommer den totala minskningen av de utländska tillgångarna att motsvara [...] % jämfört med slutet av 2012.
- (129) I stället för att respektera ovannämnda tak för bankens totala tillgångar i slutet av 2018 kan banken välja att avveckla [...] ⁽⁶⁵⁾. I så fall kommer de verksamheter som behålls inte att motsvara mer än [...] % av bankens totala utländska verksamhet i slutet av 2012.
- (130) Banken kommer att minska sin totala finansiering till utländska dotterbolag.

⁽⁵³⁾ Inklusive bidrag till inlånings- och investeringsgarantifonden (nedan kallad TEKE).

⁽⁵⁴⁾ Omstruktureringsplan inlämnad den 25 juni 2014, s. 128.

⁽⁵⁵⁾ Omstruktureringsplan inlämnad den 25 juni 2014, s. 117.

⁽⁵⁶⁾ Omstruktureringsplanens tabeller inlämnade den 25 juni 2014, s. 133.

⁽⁵⁷⁾ Omstruktureringsplan inlämnad den 25 juni 2014, s. 117.

⁽⁵⁸⁾ Omstruktureringsplan inlämnad den 25 juni 2014, s. 136.

⁽⁵⁹⁾ Omstruktureringsplan inlämnad den 25 juni 2014, s. 128.

⁽⁶⁰⁾ 2012 års årsrapport för sifferuppgifterna för 2012.

<http://www.piraeusbankgroup.com/en/investors/financials/annual-reports>.

Omstruktureringsplan inlämnad den 25 juni 2014, s. 96 för sifferuppgifterna för 2014.

⁽⁶¹⁾ Omstruktureringsplan inlämnad den 25 juni 2014, s. 97.

⁽⁶²⁾ Omstruktureringsplan inlämnad den 25 juni 2014, s. 149.

⁽⁶³⁾ Se åtagandena i bilagan, kapitel I.

⁽⁶⁴⁾ Se åtagandena i bilagan, kapitel I.

⁽⁶⁵⁾ Se åtagandena i bilagan, kapitel I.

2.4.3 Anskaffande av privat kapital och bidrag från befintliga aktieägare och oprioriterade fordringsägare

- (131) Banken anskaffade betydande kapital på marknaden och minskade därmed sitt behov av statligt stöd.
- (132) För det först anskaffade banken privat kapital 2011 genom en nyemission på 807 miljoner euro⁽⁶⁶⁾. Som nämndes i skäl 104 lyckades banken även anskaffa kapital från privata investerare genom rekapisering våren 2013. De tidigare aktieägarnas innehav späddes dessutom kraftigt ut genom rekapisering våren 2013 eftersom den grekiska finansiella stabilitetsfonden efter rekapisering våren 2013 innehade 81 % av bankens aktier och nya investerare 17 %, medan de tidigare aktieägarna bara innehade 2 %. Ingen utdelning i kontanter har betalats ut sedan 2008.
- (133) Banken anskaffade 1 750 miljoner euro i kapital från marknaden i april 2014 för att täcka sitt övriga kapitalbehov och för att betala tillbaka Greklands preferensaktier. Priset på de nyemitterade aktierna sattes till 1,7 euro, dvs. samma pris som den grekiska finansiella stabilitetsfonden hade betalat inom ramen för rekapisering våren 2013.
- (134) Dessutom drog banken in kapital genom att köpa tillbaka sina egna hybrid- och efterställda skuldinstrument till ett pris under det nominella värdet. I mars 2012 erbjöd banken sig att köpa tillbaka vissa hybrid- och sekundärkapitalinstrument. Priset, som fastställdes utifrån marknadsvärdet och inkluderade en avgift på inte mindre än tio procentenheter, sattes till 37 % av det nominella värdet på hybridinstrumentet och 50 % av det nominella värdet på sekundärkapitalinstrumentet. Deltagandegraden var 52,8 % respektive 18,2 %. I maj 2013 lanserade banken ytterligare en skuldförvaltningsåtgärd för att köpa tillbaka 321 miljarder euro i utestående värdepapper. Deltagandegraden var 20 %. Dessa successiva återköp resulterade i att kapitalet ökade med ca 120 miljoner euro⁽⁶⁷⁾.

2.5 DE GREKISKA MYNDIGHETERNAS ÅTAGANDEN

- (135) Den 25 juni 2014 åtog sig Grekland att se till att banken och dess närstående bolag genomför den omstrukturingsplan som överlämnades samma dag och gjorde även fler åtaganden beträffande genomförandet av omstruktureringen (nedan kallade *åtagandena*). Åtagandena, som återges i bilagan, sammanfattas i detta avsnitt.
- (136) För det första har Grekland åtagit sig att se till att banken omstrukturerar sin affärsverksamhet i Grekland, och fastställt ett maximalt antal filialer och anställda i Grekland per den 31 december 2017, samt en maximal totalkostnad för den grekiska verksamheten under 2017⁽⁶⁸⁾.
- (137) Grekland har även åtagit sig att se till att banken minskar sina inlåningskostnader i Grekland. Banken kommer att följa kravet på en maximal kvot mellan nettoutlåning och nettoinlåning den 31 december 2017⁽⁶⁹⁾. [...]
- (138) När det gäller bankens utländska dotterbolag har Grekland åtagit sig att se till att banken har minskat sina utländska tillgångar senast den 30 juni 2018⁽⁷⁰⁾. Dessutom är det nominella värdet på likviditets- eller kapitalstöd till dessa dotterbolag starkt begränsat och får endast ges under särskilda omständigheter.
- (139) Grekland har åtagit sig att se till att banken avyttrar ett antal värdepapper. Dessutom kommer banken bara i undantagsfall att köpa högriskobligationer⁽⁷¹⁾.
- (140) Grekland gjorde ett antal åtaganden beträffande bankens företagsstyrning. Grekland åtog sig att begränsa ersättningen till bankens anställda och chefer⁽⁷²⁾.
- (141) Grekland har även åtagit sig att se till att banken tillämpar en försiktig kreditpolitik, för att garantera att beslut om att bevilja och omstrukturera lån syftar till att maximera bankens överlevnadsförmåga och lönsamhet. Banken kommer att tillämpa höga standarder vid övervakningen av kreditrisker och omstruktureringen av lån⁽⁷³⁾.
- (142) Ett antal åtaganden avser den del av bankverksamheten som rör närstående låntagare. Syftet med de åtagandena är att se till att banken inte avviker från en ansvarsfull bankpraxis när den t.ex. beviljar eller omstrukturerar lån till sina anställda, chefer eller aktieägare, eller till offentliga organ, politiska partier eller medieföretag⁽⁷⁴⁾.

⁽⁶⁶⁾ Omstruktureringsplan inlämnad den 25 juni 2014, s. 44.

⁽⁶⁷⁾ Omstruktureringsplan inlämnad den 25 juni 2014, s. 147.

⁽⁶⁸⁾ Se åtagandena i bilagan, kapitel II.

⁽⁶⁹⁾ Se åtagandet i bilagan, kapitel II.

⁽⁷⁰⁾ Se bilagan, kapitel II.

⁽⁷¹⁾ Se bilagan, kapitel II.

⁽⁷²⁾ Se bilagan, kapitel III, avsnitt A.

⁽⁷³⁾ Se bilagan, kapitel III, avsnitt A.

⁽⁷⁴⁾ Se bilagan, kapitel III, avsnitt A.

- (143) Avslutningsvis har Grekland åtagit sig att se till att banken kommer att införa vissa begränsningar för hur den betar sig, såsom ett förbud mot kuponger och utdelningar, ett förbud mot förvärv och ett förbud mot att göra reklam för statligt stöd ⁽⁷⁵⁾.
- (144) En övervakningsförvaltare kommer att övervaka dessa åtaganden fram till den 31 december 2018.
- (145) I sin skrivelse av den 25 juni 2014 har Grekland dessutom angett att det kommer att begära kommissionens godkännande innan banken eller något annat statligt organ, inklusive den grekiska finansiella stabilitetsfonden, köper tillbaka teckningsoptioner ⁽⁷⁶⁾.

3. SKÄL TILL ATT INLEDA DET FORMELLA UNDERSÖKNINGSFÖRFARANDET OM DEN FÖRSTA TILLFÄLLIGA REKAPITALISERINGEN

- (146) Den 27 juli 2012 inledde kommissionen det formella granskningsförfarandet för att kontrollera om villkoren om lämplighet, nödvändighet och proportionalitet i 2008 års bankmeddelande ⁽⁷⁷⁾ hade uppfyllts i samband med den första tillfälliga rekapitaliseringen från den grekiska finansiella stabilitetsfonden till förmån för banken (åtgärd B1).
- (147) Beträffande åtgärdens lämplighet hyste kommissionen tvivel om huruvida banken (med tanke på att stödet kom efter tidigare rekapitalisering och likviditetsstöd och med tanke på den utdragna stödperioden) verkligen hade vidtagit alla nödvändiga åtgärder för att undvika att den på nytt skulle behöva stöd i framtiden ⁽⁷⁸⁾. Dessutom ansåg kommissionen att det var oklart vem som skulle kontrollera banken längre fram, när den första tillfälliga rekapitaliseringen ersattes av en permanent rekapitalisering ⁽⁷⁹⁾, eftersom banken kunde komma att kontrolleras av antingen staten eller av de privata minoritetsägarna med kontroll och stor hävstångseffekt. I alla händelser konstaterade kommissionen att kvaliteten på bankens förvaltning och framför allt dess utlåningsprocess borde bevaras för att kommissionen skulle kunna anse att den första tillfälliga rekapitaliseringen var en lämplig åtgärd.
- (148) Beträffande den första rekapitaliseringens nödvändighet ifrågasatte kommissionen i skäl 70 i beslutet att inleda förfarandet i ärendet Piraeus om huruvida banken verkligen hade vidtagit alla nödvändiga åtgärder för att undvika att den på nytt skulle behöva stöd i framtiden. Eftersom det dessutom var oklart under hur lång tid den tillfälliga rekapitaliseringen skulle pågå kunde kommissionen inte avgöra om rekapitaliseringen var tillräcklig och förenlig med principerna om ersättning och bördefördelning i reglerna om statligt stöd. Eftersom villkoren för omvandlingen av den första tillfälliga rekapitaliseringen till en permanent rekapitalisering dessutom inte var kända vid tidpunkten för beslutet att inleda förfarandet i ärendet Piraeus kunde kommissionen inte bedöma dessa.
- (149) Beträffande åtgärdens proportionalitet betvivlade kommissionen att de införda skyddsåtgärderna (det förbud mot reklam för statligt stöd, kupong- och utdelningsförbud, förbud mot att utnyttja köpoptioner och återköpsförbud som beskrivs i skäl 76 i beslutet att inleda förfarandet i ärendet Piraeus) var tillräckliga i samband med den tillfälliga rekapitaliseringen. I skäl 77 i beslutet att inleda förfarandet i ärendet Piraeus konstaterade kommissionen dessutom att bristen på regler för att hindra den grekiska finansiella stabilitetsfonden från att samordna de fyra stora kärnbankerna (dvs. banken, Eurobank, NBG och Alpha Bank), och avsaknaden av tillräckliga skyddsåtgärder för att hindra dessa från att utbyta känslig affärsinformation kan leda till snedvridning av konkurrensen. Kommissionen föreslog därför att en övervakningsförvaltare skulle utses, och att denne skulle vara fysiskt närvarande på banken.

4. SYNUNKTER FRÅN BERÖRDA PARTER OM DET FORMELLA GRANSKNINGSFÖRFARANDET BETRÄFFANDE DEN FÖRSTA TILLFÄLLIGA REKAPITALISERINGEN

4.1 SYNUNKTER FRÅN BANKEN

- (150) Den 30 augusti 2012 mottog kommissionen synpunkter från banken om beslutet att inleda förfarandet beträffande Piraeus.
- (151) Beträffande åtgärdens lämplighet noterade banken att skuldkrisen i Grekland och euroområdet var en situation som saknade motstycke. Kapitaltillskottet i maj 2009, motsvarande 1,0 % av bankens riskvägda tillgångar, var ett direkt svar på den exceptionella turbulensen på de globala finansmarknaderna. I slutet av 2011 motsvarade Greklands kapitaltillskott på 380 miljoner euro 1,1 % av bankens riskvägda tillgångar vid den tidpunkten och syftet med kapitaltillskottet var att avhjälpa den brist på kapital som den fördjupade recessionen förväntades leda till. Den grekiska finansiella stabilitetsfondens kapitaltillskott till banken på 4,7 miljoner euro utgjorde första delen av den rekapitaliseringen som gjordes som svar på kapitalbristen till följd av PSI-programmet, Blackrocks bedömning av låneportföljerna ⁽⁸⁰⁾ och den fördjupade recessionen.

⁽⁷⁵⁾ Se bilagan, kapitel III, avsnitt C.

⁽⁷⁶⁾ "När det gäller de teckningsoptioner som den grekiska finansiella stabilitetsfonden har utfärdat bör det avslutningsvis förtydligas att Grekland kommer att begära kommissionens godkännande innan Alpha bank eller något statligt organ (inklusive den grekiska finansiella stabilitetsfonden) köper tillbaka teckningsoptionerna, så att Europeiska kommissionen kan kontrollera att det planerade återköpet av teckningsoptionerna inte strider mot villkoren för statlig ersättning i reglerna om statligt stöd."

⁽⁷⁷⁾ Meddelande från kommissionen – Tillämpning av reglerna om statligt stöd på åtgärder till förmån för finansinstitut med anledning av den globala finanskrisen (EUT C 270, 25.10.2008, s. 2).

⁽⁷⁸⁾ Skäl 64 i beslutet att inleda förfarandet i ärendet Piraeus.

⁽⁷⁹⁾ Skäl 68 i beslutet att inleda förfarandet i ärendet Piraeus.

⁽⁸⁰⁾ Se skäl 35.

- (152) Banken ansåg även att Greklands och den grekiska finansiella stabilitetsfondens utnämning av en respektive två ledamöter i bankens styrelse som deras företrädare och av en medlem av den grekiska finansiella stabilitetsfonden som en av ledamöterna av bankstyrelsens riskkommitté, utgjorde en garant för att banken inte kunde ta alltför stora risker.
- (153) Beträffande åtgärdernas nödvändighet konstaterade banken att rekapitalisering i form av en tillfällig finansiering var något som hade beslutats av de grekiska myndigheterna och av EU, IMF och ECB och att den tillfälliga rekapitaliseringen på 4,7 miljarder euro nästan uppvägs av PSI-effekten. När det gäller omvandlingen av den tillfälliga rekapitaliseringen till permanent kapital, efter den långa perioden utan regering i Grekland andra kvartalet 2012, skulle godkännandet av en slutgiltig struktur oundvikligen resultera i en utspädning av de befintliga aktieägarnas innehav och en överenskommelse om lämplig ersättning (beroende på vilka villkor och instrument som tillämpades).
- (154) Beträffande åtgärdens proportionalitet konstaterade banken att den hade ändrat sin utlåningspraxis sedan 2009 och numera tillämpade hårdare kreditkriterier, krav på snabbare återbetalning och lägre kreditgränser. Från och med första kvartalet 2009 hade alla ansökningar om återbetalning över ett visst belopp granskats och godkänts av vice VD och chefen för kreditgruppen. Banken skulle inte ändra sin nuvarande affärspraxis i den affärsplan som överlämnats till den grekiska centralbanken och inte undergräva nuvarande utlåningsstandarder. Dessa standarder var bland de hårdaste inom hela branschen, vilket även framgår av bankens mycket goda resultat i Blackrock Solutions analys. Dessa avsikter säkras av att Grekland och den grekiska finansiella stabilitetsfonden finns företrädda i bankens styrelse.
- (155) Beträffande kommissionens förslag om att utse en övervakningsförvaltare ansåg banken att den redan stod under nära tillsyn från flera tredje parter, såsom den grekiska centralbanken, externa revisorer samt Greklands och den grekiska finansiella stabilitetsfondens företrädare i bankens styrelse.

4.2 SYNPKTER FRÅN EN ANNAN GREKISK BANK

- (156) Den 3 januari 2013 mottog kommissionen synpunkter från en grekisk bank om beslutet att inleda förfarandet i ärendet Piraeus. Den grekiska banken konstaterade att den grekiska finansiella stabilitetsfondens rekapitalisering av grekiska banker i princip var ett välkommet steg i riktning mot ett sundare och hållbarare banksystem och hade inga invändningar mot rekapitaliseringen av banken.
- (157) Även om den uttryckte sitt helhjärtade stöd för principen om den grekiska finansiella stabilitetsfondens rekapitalisering av grekiska banker förklarade denna grekiska bank att den, för att minimera snedvridningar av konkurrensen och undvika diskriminering, förväntade sig att den grekiska finansiella stabilitetsfondens rekapitalisering skulle vara öppen för alla banker som bedrev verksamhet i Grekland under liknande villkor.

5. SYNPKTER FRÅN GREKLAND OM DET FORMELLA GRANSKNINGSFÖRFARANDET BETRÄFFANDE DEN FÖRSTA REKAPITALISERINGEN

- (158) Den 5 september 2012 inkom Grekland med synpunkter som hade utarbetats av den grekiska centralbanken och den grekiska finansiella stabilitetsfonden.

5.1 SYNPKTER FRÅN DEN GREKISKA CENTRALBANKEN

- (159) När det gäller den första tillfälliga rekapitaliseringens lämplighet konstaterade den grekiska centralbanken att det belopp på 18 miljarder euro som den grekiska finansiella stabilitetsfonden hade använt för att rekapitalisera de fyra största bankerna i Grekland i maj 2012 var mindre än det slutbelopp som krävdes för att dessa banker gradvist skulle nå och upprätthålla en kärnprimärkapitalkvot på 10 % i juni 2012 och en kärnprimärkapitalkvot på 7 % under ett treårigt negativt stressscenario. Den grekiska centralbanken konstaterade även att den första tillfälliga rekapitaliseringen var just tillfällig, eftersom rekapitaliseringsprocessen skulle slutföras genom en ökning av dessa fyra bankers kapital.
- (160) Den grekiska centralbanken noterade dessutom att rekapitaliseringen av de största grekiska bankerna var ett led i en långsiktig omstrukturering av den grekiska banksektorn. Den grekiska centralbanken konstaterade att om en bank är kvar i privat ägo behåller den troligen samma ledning, medan om en bank blir statsägd (dvs. ägd av den grekiska finansiella stabilitetsfonden) kan den grekiska finansiella stabilitetsfonden utse en ny ledning, som i vilket fall som helst kommer att bedömas av den grekiska centralbanken. Den grekiska centralbanken noterade att den kontinuerligt bedömer företagsstyrningens ramar, ledningens lämplighet och varje banks riskprofil för att se till att allt för stora risker inte tas. Den påpekade dessutom att den grekiska finansiella stabilitetsfonden redan hade utsett företrädare i de rekapitaliserade bankernas styrelser.

- (161) När det gäller den första rekapitaliseringens nödvändighet noterade den grekiska centralbanken att bankens rekapitalisering var begränsad för att se till att de minimikapitalkrav som gällde vid den tidpunkten (8 %) var uppfyllda. Den förklarade också att den långa perioden innan rekapitaliseringarna berodde på den snabba konjunkturedgången i Grekland och effekterna av PSI-programmet, hela programmets komplexitet och behovet av att maximera privata investerares deltagande i ökningarna av aktiekapitalet.
- (162) När det gäller den första rekapitaliseringens proportionalitet påpekade den grekiska centralbanken att det fullständiga genomförandet av den omstruktureringsplan som skulle överlämnas till kommissionen skulle säkerställas av att det tillfälliga upphävandet av den grekiska finansiella stabilitetsfondens rösträtt skulle hävas vid, bland annat, betydande överträdelse av omstruktureringsplanen. Den grekiska centralbanken noterade dessutom att bankens svårigheter varken berodde på att bankens ledning hade underskattat riskerna eller på aggressiva affärsmetoder.

5.2 SYNUNKTER FRÅN DEN GREKISKA FINANSIELLA STABILITETSFONDEN

- (163) Beträffande den första rekapitaliseringens lämplighet när det gäller att hantera frågan om potentiell statlig inblandning i den händelse staten tillhandahåller omfattande statligt stöd via den grekiska finansiella stabilitetsfonden och den grekiska finansiella stabilitetsfonden har fullständig rösträtt, förklarade den grekiska finansiella stabilitetsfonden att banker som finansierats av den grekiska finansiella stabilitetsfonden inte anse utgör offentliga enheter eller enheter som kontrolleras av staten och att de inte kommer att kontrolleras av staten efter det att de har blivit permanent rekapitaliserade av den grekiska finansiella stabilitetsfonden. Den grekiska finansiella stabilitetsfonden påpekade att den är en helt fristående privaträttslig juridisk enhet med rätt att fatta självständiga beslut. Enligt artikel 16.C.2 i lagen om inrättandet av den grekiska finansiella stabilitetsfonden kontrolleras fonden inte av staten och de kreditinstitut till vilka fonden har tillhandahållit kapitalstöd ingår inte i den offentliga sektorn i bredare mening. Den grekiska finansiella stabilitetsfonden lyfte även fram fondens ledningsstruktur.
- (164) När det gäller den grekiska finansiella stabilitetsfondens deltagande i bankens ledning noterade fonden att den skulle respektera bankens oberoende och inte blanda sig i den dagliga ledningen eftersom dess roll begränsas till vad som fastställs i lagen om inrättandet av den grekiska finansiella stabilitetsfonden. Den förklarade att det inte skulle bli tal om någon statlig inblandning eller samordning och att bankens beslut i utlåningsprocessen (bl.a. om säkerhet, prissättning och låntagares solvens) skulle fattas utifrån affärsmässiga kriterier.
- (165) Den grekiska finansiella stabilitetsfonden påpekade att lagen om inrättandet av den grekiska finansiella stabilitetsfonden och avtalet om förhandsteckning innehöll lämpliga skyddsåtgärder för att hindra befintliga privata aktieägare från att ta alltför stora risker. Den grekiska finansiella stabilitetsfonden lyfte fram aspekter som i) att företrädare för fonden hade utsetts till oberoende företagsexterna ledamöter av bankens styrelse och deras närvaro i kommittéer, ii) att fonden utför företagsbesiktning i banken och iii) att fonden efter den sista rekapitaliseringen bara hade begränsad rösträtt så länge banken uppfyllde villkoren i omstruktureringsplanen.
- (166) Den grekiska finansiella stabilitetsfonden förklarade att det har vidtagits lämpliga åtgärder för att se till att de banker som fonden har ett ägarintresse i inte utbyter kommersiellt känsliga uppgifter. Dessa åtgärder innefattar utnämningen av olika företrädare för fonden till dessa banker, mandatet för dessa företrädare med skydd mot flödet av information från en företrädare till en annan och tydliga interna instruktioner till dessa företrädare om att inte översända bankers kommersiellt känsliga uppgifter. Dessutom förklarade den grekiska finansiella stabilitetsfonden att den inte utövar några rättigheter i förhållande till bankerna på ett sätt som kan hindra begränsa, snedvräta eller på ett betydande sätt minska eller hämma effektiv konkurrens. Avslutningsvis påpekade den grekiska finansiella stabilitetsfonden att dess styrelseledamöter och anställda omfattas av stränga sekretessbestämmelser och förvaltningsskyldigheter och är bundna av bestämmelser om tystnadsplikt i fråga om sin verksamhet.

6. BEDÖMNING AV STÖD KOPPLAT TILL FÖRVÄRVET AV ATE OCH DEN GREKISKA VERKSAMHETEN I DE TRE CYPRIOTISKA BANKERNA

6.1 BEDÖMNING AV STÖD KOPPLAT TILL ATE

- (167) I beslutet om omstrukturering av ATE konstaterade kommissionen att de åtgärder som beskrivs i skälen 58 och 108 i detta beslut utgör statligt stöd, men att åtgärderna är förenliga med den inre marknaden.
- (168) I beslutet om likvidation av ATE konstaterade kommissionen att de åtgärder som beskrivs i skälen 109 och 110 i detta beslut utgör statligt stöd till ATE:s överlåtna verksamhet. Kommissionen konstaterade dessutom att stödet till ATE endast är förenligt med den inre marknaden om införlivandet av ATE:s överlåtna verksamhet genomförs enligt plan och om omstruktureringen av banken – som inbegriper ATE:s överlåtna verksamhet – gör det möjligt för banken att återställa sin lönsamhet på lång sikt. Återställandet av den långsiktiga lönsamheten fastställs i avsnitt 7.6.2.
- (169) Därför behöver kommissionen inte göra en ny bedömning av ovannämnda åtgärder och bekräftar att de är förenliga med den inre marknaden.

6.2 BEDÖMNING AV STÖD KOPPLAT TILL DEN GREKISKA VERKSAMHETEN I DE TRE CYPRIOTISKA BANKERNA (ÅTGÄRD C)

6.2.1 Förekomst av statligt stöd och stödbelopp

- (170) Kommissionen ska fastställa om åtgärd C innebär statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget. Enligt den bestämmelsen är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.
- (171) Den grekiska finansiella stabilitetsfonden åtog sig att rekapitalisera banken med 524 miljoner euro i mars 2013, under budgivningen för att förvärva den cypriotiska överlåtna verksamheten. Åtgärden beviljades därför i mars 2013. Den faktiska rekapitaliseringen skedde inom ramen för rekapitaliseringen våren 2013 ⁽⁸¹⁾.
- (172) Rekapitaliseringen av banken gjordes av den grekiska finansiella stabilitetsfonden. Detta är en enhet som Grekland har inrättat och finansierar i syfte att stödja banker. Utbetalningen gjordes därför med hjälp av statliga medel.
- (173) När det gäller stödmottagarna var syftet med rekapitaliseringen, vilket förklaras i skäl 72, att täcka det kapitalbehov som förvärvat av den cypriotiska överlåtna verksamheten skulle leda till. Dessutom skulle rekapitaliseringen vara tillgänglig för varje grekisk bank som önskade förvärva den cypriotiska överlåtna verksamheten. Bankens bud, som lämnades in till den grekiska finansiella stabilitetsfonden för godkännande, tog hänsyn till fondens rekapitalisering. Vid den tidpunkten hade de grekiska bankerna ont om kapital och ingen av dem hade förvärvat den cypriotiska överlåtna verksamheten utan löftet om rekapitalisering. Även om det är banken som är den formella mottagaren av kapitalet från den grekiska finansiella stabilitetsfonden anser kommissionen därför att det är den cypriotiska överlåtna verksamheten som är stödmottagare, eftersom åtgärden gjorde det möjligt att sälja denna verksamhet till en grekisk bank. Utan rekapitaliseringen av banken skulle verksamheten inte ha förvärvats av en grekisk bank. De hade blivit kvar i koncerner som befann sig i extremt stora svårigheter (både Cyprus Popular Bank och Bank of Cyprus var under avveckling på grund av deras stora kapitalbehov) och skulle därför troligen ha gått omkull eller åtminstone drabbats av massuttag av insatta medel. När det gäller förekomsten av en fördel noterar kommissionen även att den grekiska finansiella stabilitetsfondens rekapitalisering av banken inte är förenlig med principen om en investerare i en marknadsekonomi: vid denna mycket osäkra tidpunkt skulle en privat investerare som verkar under normala marknadsförhållanden inte ha åtagit sig att i framtiden skjuta till ett stort kapitalbelopp till banken utan att i förväg ha känt till villkoren för det framtida kapitaltillskottet (dvs. emissionspriset).
- (174) Redan vid första anblicken är åtgärden dessutom selektiv eftersom den enbart gäller den cypriotiska överlåtna verksamheten (där varje verksamhetsområde utgör ett separat företag) och inte något annat företag.
- (175) Avslutningsvis konkurrerar den cypriotiska överlåtna verksamheten, dvs. de grekiska filialerna till de tre cypriotiska bankerna, med andra banker, inklusive dotterbolag till utländska banker som är verksamma i Grekland eller som kan tänkas vara intresserade av att komma in på den grekiska marknaden. Undsättningen av dessa verksamheter snedvrider följaktligen konkurrensen och påverkar handeln mellan medlemsstater.
- (176) Kommissionens slutsats är därför att den grekiska finansiella stabilitetsfondens rekapitalisering av banken med 524 miljoner euro utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget.

Stödmottagare

- (177) Som påpekades i skäl 173 betraktar kommissionen den cypriotiska överlåtna verksamheten som mottagare av stödet i form av den grekiska finansiella stabilitetsfondens utbetalning av EFSF-obligationer.
- (178) Som påpekades i skälen 71 och 173 var det dessutom nödvändigt att den cypriotiska överlåtna verksamheten, dvs. de grekiska filialerna till de tre cypriotiska bankerna, förvärvades av en annan bank, dels för den finansiella stabilitetens skull, men framför allt på grund av att de tre cypriotiska bankerna befann sig i en mycket svår situation. Försäljningen av den cypriotiska överlåtna verksamheten och frågan om huruvida försäljningen utgör statligt stöd till köparen, dvs. banken, bör därför prövas under avsnittet "Lönsamhet genom försäljning av en bank" i omstruktureringsmeddelandet ⁽⁸²⁾.

⁽⁸¹⁾ Se skäl 101.

⁽⁸²⁾ Kommissionens meddelande om återställandet av lönsamheten och bedömningen av omstruktureringsåtgärder inom finanssektorn under den rådande krisen enligt reglerna om statligt stöd, (EUT C 195, 19.8.2009, s. 9).

- (179) Inför försäljningen valde den grekiska centralbanken att endast kontakta de största inhemska grekiska bankerna. Av dessa var det endast banken och två andra banker som lämnade icke-bindande bud. Banken är den enda budgivaren som lämnade ett giltigt bindande bud. Den begränsade uppsättning köpare som kontaktades utesluter inte att det rörde sig om en öppen budgivning eftersom ett formellt bud från andra investerare rimligtvis inte kunde förväntas. På grund av den finansiella instabiliteten i det grekiska banksystemet, som redovisade stora förluster till följd av den djupa och långa recessionen, hade de utländska banker som verkade i Grekland vid den aktuella tidpunkten faktiskt antingen avvecklat eller var på väg att avveckla sin grekiska verksamhet (t.ex. Geniki, MBG och Emporiki Bank). Med andra ord lämnade de den grekiska marknaden och letade inte efter nya investeringsmöjligheter i Grekland. Dessutom är det rimligt att anta att endast en investerare med förmåga att snabbt stabilisera de förvärvade verksamheterna och göra dem lönsamma – dvs. en stor bankkoncern – skulle ha varit intresserad av dessa verksamheter. På grund av den mycket korta tid som stod till förfogande för att avsluta försäljningen – som dikterades av den finanskris inom vilken de säljande bankerna verkade – var det slutligen mycket osannolikt att utländska banker eller andra typer av investerare skulle delta i försäljningsförfarandet. I normala fall skulle sådana investerare nämligen ha velat göra en företagsbesiktning och granskat de tillgångar som låg ute till försäljning innan de lämnade ett formellt bud.
- (180) Kommissionens slutsats är därför att den cypriotiska överlåtna verksamheten såldes till ett marknadsmässigt pris och att man kan bortse från stödet till köparen, dvs. banken.

6.2.2 Rättslig grund för bedömningen av stödets förenlighet

- (181) Enligt artikel 107.3 b i fördraget har kommissionen rätt att anse att ett stöd är förenligt med den inre marknaden om det syftar till att "avhjälpa en allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi".
- (182) Kommissionen har medgett att den globala finanskrisen kan skapa en allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi, och att åtgärder för att stödja banker kan avhjälpa en sådan störning. Detta har bekräftats i 2008 års bankmeddelande, rekaptaliseringsmeddelandet och omstruktureringsmeddelandet. Med tanke på den oro som på nytt råder på finansmarknaderna anser kommissionen att villkoren för att kunna godkänna statligt stöd i artikel 107.3 b i fördraget fortfarande är uppfyllda. Kommissionen bekräftade sin ståndpunkt genom att anta 2011 års förlängningsmeddelande ⁽⁸³⁾ och 2013 års bankmeddelande ⁽⁸⁴⁾.
- (183) När det gäller den grekiska ekonomin har kommissionen, både genom sina beslut om att bevilja och förlänga stödordningen för bankindustrin i Grekland och genom sitt godkännande av stödåtgärder som Grekland beviljat enskilda banker ⁽⁸⁵⁾, erkänt att det finns en risk för en allvarlig störning i den grekiska ekonomin och att statligt stöd till banker är en lämplig åtgärd för att avhjälpa denna störning. Den rättsliga grunden för bedömningen av stödåtgärderna bör därför vara artikel 107.3 b i fördraget.
- (184) Under finanskrisen har kommissionen tagit fram förenlighetskriterier för olika typer av stödåtgärder. Principerna för att bedöma stödåtgärder fastställdes första gången i 2008 års bankmeddelande.
- (185) I linje med punkt 15 i 2008 års bankmeddelande måste ett stöd uppfylla följande allmänna förenlighetskriterier för att vara förenligt med artikel 107.3 b i fördraget:
- a) Lämplighet: Stödet måste vara välriktat för att effektivt kunna uppnå syftet att avhjälpa en allvarlig störning i ekonomin. Så skulle inte vara fallet om åtgärden inte är lämplig för att avhjälpa störningen.
 - b) Nödvändighet: När det gäller stödform och stödbelopp måste åtgärden vara nödvändig för att nå det mål som åsyftas. Därför ska stödet begränsas till vad som är absolut nödvändigt för att nå målet och ges i en form som är mest lämpad för att avhjälpa störningen.
 - c) Proportionalitet: De gynnsamma effekterna av åtgärden måste stå i lämplig proportion till snedvridningen av konkurrensen så att snedvridningen begränsas till vad som är absolut nödvändigt för att uppnå syftet med åtgärden.

⁽⁸³⁾ Meddelande från kommissionen om tillämpning, från och med den 1 januari 2012, av reglerna om statligt stöd på stödåtgärder till förmån för banker i samband med finanskrisen (EUT C 356, 6.12.2011, s. 7).

⁽⁸⁴⁾ Meddelande från kommissionen om tillämpning, från och med den 1 augusti 2013, av reglerna om statligt stöd på stödåtgärder till förmån för banker i samband med finanskrisen (EUT C 216, 30.7.2013, s. 1).

⁽⁸⁵⁾ Se fotnot 6.

- (186) Under finanskrisen har kommissionen tagit fram förenlighetskriterier för olika typer av stödåtgärder. Principerna för att bedöma stödåtgärder fastställdes första gången i 2008 års bankmeddelande.
- (187) I rekapitaliseringsmeddelandet ges ytterligare vägledning om vilken ersättningsnivå som krävs för statliga kapitaltillskott.
- (188) Slutligen har kommissionen i omstruktureringsmeddelandet förklarat hur den bedömer omstruktureringsplaner. Vid sin bedömning av bankens omstruktureringsplan inom ramen för omstruktureringsmeddelandet kommer kommissionen att beakta alla åtgärder som förtecknas i tabell 11.

6.2.3 Stödåtgärd C:s förenlighet med 2008 års bankmeddelande och rekapitaliseringsmeddelandet

6.2.3.1 Lämplighet

- (189) När det gäller åtgärdens lämplighet, dvs. om den grekiska finansiella stabilitetsfondens åtagande att rekapitalisera banken med 524 miljoner euro är lämpligt, anser kommissionen att åtgärden är lämplig eftersom den gjorde det möjligt att sälja de tre cypriotiska bankernas grekiska verksamhet till banken.
- (190) Utan åtgärden skulle inte någon grekisk bank, inklusive banken, ha varit villig att förvärva den cypriotiska överlåtna verksamheten vid en tidpunkt då ingen bank utanför Grekland var villig att ge sig in på den marknaden. Om den cypriotiska överlåtna verksamheten inte hade förvärvats skulle denna verksamhet, och särskilt de grekiska filialernas inlåning, ha äventyrats. Åtgärden säkerställde därför den finansiella stabiliteten i Grekland. Av detta skäl anser kommissionen att åtgärden är lämplig som undsättningsstöd.

6.2.3.2 Nödvändighet

- (191) I linje med 2008 års bankmeddelande måste stödåtgärden vara nödvändig för att uppnå målet med åtgärden. Det innebär att ett kapitaltillskott t.ex. måste begränsas till vad som är absolut nödvändigt för att uppnå det målet.
- (192) Vid en tidpunkt när det var svårt för grekiska banker att hitta kapital täckte åtgärden de kapitalbehov som uppstod till följd av betalningen av köpeskillingen för förvärvet av den cypriotiska överlåtna verksamheten, vilket gjorde att detta förvärv kunde äga rum.
- (193) Kommissionen ser dessutom positivt på att stödet gjordes i form av ett kapitaltillskott inom ramen för rekapitaliseringen våren 2013, eftersom den grekiska finansiella stabilitetsfonden inte gav banken ett bidrag utan erhöll stamaktier till samma värde.
- (194) Åtgärden är därför nödvändig för att uppnå målet att begränsa störningen i det grekiska banksystemet och i hela den grekiska ekonomin.

6.2.3.3 Proportionalitet

- (195) De verksamheter som erhöll stöd såldes efter det att de grekiska myndigheterna utlyste en anbudsinfordran. Dessutom integrerades de förvärvade verksamheterna snabbt i banken. Stödet gjorde det inte möjligt för de verksamheter som erhöll stöd att vara kvar som självständiga konkurrenter på marknaden.
- (196) Dessutom var stödbeloppet relativt litet eftersom det motsvarar ca 3 % av den cypriotiska överlåtna verksamhetens totala nettoutlåning (eller ca 3 % av denna verksamhets riskvägda tillgångar) ⁽⁸⁶⁾.
- (197) Kommissionen anser därför att åtgärden har utformats på ett sådant sätt att den minimerar otillbörlig snedvridning av konkurrensen.

6.2.3.4 Slutsats om förenligheten med 2008 års bankmeddelande och rekapitaliseringsmeddelandet

- (198) På grundval av analysen i skälen 189–197, är kommissionens slutsats att den grekiska finansiella stabilitetsfondens rekapitalisering av banken med 524 miljoner euro var lämplig, nödvändig för att uppnå målet att begränsa störningarna i det grekiska banksystemet och hela den grekiska ekonomin och utformad för att minimera otillbörlig snedvridning av konkurrensen, och att rekapitaliseringen därför är förenlig med 2008 års bankmeddelande och rekapitaliseringsmeddelandet.

⁽⁸⁶⁾ Omstruktureringsplan inlämnad den 25 juni 2014, s. 40.

6.2.4 Stödåtgärdens förenlighet med omstruktureringsmeddelandet

- (199) Som förklarades i skäl (178) faller försäljningen av den cypriotiska överlåtna verksamheten under avsnittet "Lönsamhet genom försäljning av en bank". I linje med punkt 17 i omstruktureringsmeddelandet måste man vid försäljning av en nödlidande bank till ett annat finansinstitut iakttä kraven avseende lönsamhet, eget bidrag och begränsning av snedvridningar av konkurrensen.

6.2.4.1 Den cypriotiska överlåtna verksamhetens långsiktiga lönsamhet genom försäljning

- (200) I punkt 17 i omstruktureringsmeddelandet förtydligas att försäljningen av en nödlidande bank till ett annat finansinstitut kan bidra till att återställa den långsiktiga lönsamheten, om köparen är lönsam och klarar av att överta den nödlidande banken, och till att återupprätta förtroendet på marknaden.
- (201) Banken integrerade framgångsrikt den cypriotiska överlåtna verksamheten. Som förklaras i avsnitt 7.6 kan banken på grundval av sin omstruktureringsplan anses utgöra en lönsam enhet. Att den cypriotiska överlåtna verksamheten har överförs till banken innebär därför att denna verksamhets långsiktiga lönsamhet kan återställas.

6.2.4.2 Eget bidrag och bördefördelning

- (202) Med tanke på i vilken grad de tre cypriotiska bankernas aktieägare har bidragit till omstruktureringskostnaderna konstaterar kommissionen att de tre cypriotiska bankerna inte sålde den cypriotiska överlåtna verksamheten till dess bokförda värde utan till ett justerat värde i enlighet med PIMCO-rapporten. Dessutom överförde de tre cypriotiska bankerna, även efter prisjusteringen, mer tillgångar än skulder till banken. Eftersom den cypriotiska överlåtna verksamhetens värdeförlust bars av säljarna uppnåddes därför en tillräcklig bördefördelning mellan aktieägarna.

6.2.4.3 Åtgärder som syftar till att begränsa snedvridningarna av konkurrensen

- (203) Beträffande åtgärder för att begränsa snedvridningarna av konkurrensen anges följande i punkt 30 i omstruktureringsmeddelandet: "Kommissionen grundar sin bedömning av behovet av sådana åtgärder på storleken, omfattningen och räckvidden på den verksamhet som den berörda banken skulle ha efter genomförandet av en trovärdig omstruktureringsplan ... Valet av typ och form av sådana åtgärder kommer att vara beroende av två kriterier: för det första stödbeloppets storlek och de villkor och omständigheter på grundval av vilka stödet beviljats och för det andra särdragen på den eller de marknader där den stödmottagande banken kommer att bedriva sin verksamhet."
- (204) Som beskrivs i skäl 196, motsvarar stödbeloppet 3 % av den cypriotiska överlåtna verksamhetens riskvägda tillgångar. Kommissionen anser därför att stödbeloppet är relativt litet med tanke på att det beloppet gjorde det möjligt att sälja den cypriotiska överlåtna verksamheten och, som påpekades i skäl 190, säkerställde den finansiella stabiliteten i Grekland.
- (205) Efter försäljningen av den cypriotiska överlåtna verksamheten upphörde de grekiska filialerna att existera eftersom de helt och hållet integrerades i banken.
- (206) Med tanke på det relativt lilla stödbelopp som den cypriotiska överlåtna verksamheten har erhållit, och den omständigheten att de ingående affärsverksamheterna inte kommer att drivas vidare som självständiga konkurrenter, är kommissionens slutsats att det inte rör sig om någon otillbörlig snedvridning av konkurrensen.

6.2.4.4 Slutsats om förenligheten med omstruktureringsmeddelandet

- (207) På grundval av analysen i skälen 199–206 är kommissionens slutsats att försäljningen av den cypriotiska överlåtna verksamheten och dess integrering i banken säkerställer verksamhetens långsiktiga lönsamhet, att stödet begränsas till vad som är absolut nödvändigt och att det inte förekommer någon otillbörlig snedvridning av konkurrensen. Stödet är därför förenligt med omstruktureringsmeddelandet.
- (208) Den grekiska finansiella stabilitetsfondens rekapitalisering av banken med 524 miljoner euro bör därför förklaras förenlig med den inre marknaden.

7. BEDÖMNING AV BEVILJAT STÖD TILL BANKEN

7.1 FÖREKOMST AV STATLIGT STÖD OCH STÖDBELOPP

- (209) Kommissionen ska fastställa förekomsten av statligt stöd till banken i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget.

7.1.1 Förekomst av stöd i de åtgärder som beviljats inom ramen för stödordningen för bankindustrin i Grekland

7.1.1.1 Statligt likviditetsstöd beviljat inom ramen för garantiåtgärden och åtgärden om statsobligationslån (åtgärd L1)

- (210) I sina beslut om godkännande och förlängning av stödordningen för bankindustrin i Grekland har kommissionen redan fastställt ⁽⁸⁷⁾ att likviditetsstöd som beviljas enligt den stödordningen utgör statligt stöd. År 2011 emitterade banken statligt garanterade obligationer till ett värde av totalt 9,9 miljarder euro. Grekland lånade även ut 1 289 miljoner euro till banken i form av statsobligationer. I slutet av mars 2014 var beloppet i statligt garanterade obligationer och statsobligationer 9,9 miljarder euro respektive 1 024 miljoner euro ⁽⁸⁸⁾. Framtida likviditetsstöd som beviljas inom ramen för stödordningen för bankindustrin i Grekland utgör också statligt stöd.

7.1.1.2 Statlig rekapisering beviljad inom ramen för rekapiseringsåtgärden (åtgärd A)

- (211) I sitt beslut av den 19 november 2008 om stödordningen för bankindustrin i Grekland har kommissionen redan fastställt att de rekapiseringar som beviljas inom ramen för stödordningens rekapiseringsåtgärd utgör statligt stöd. Banken har mottagit 750 miljoner euro i preferensaktier, vilket motsvarar 2,1 % av bankens riskvägda tillgångar ⁽⁸⁹⁾.

7.1.2 Förekomst av statligt stöd i det statligt garanterade akuta likviditetsstödet (åtgärd L2)

- (212) I punkt 51 i 2008 års bankmeddelande förtydligade kommissionen att centralbankers tillhandahållande av medel till finansinstitut inte utgör statligt stöd om fyra kumulativa villkor är uppfyllda i fråga om finansinstitutets solvens, facilitetens säkerheter, den ränta som tas ut av finansinstitutet och avsaknaden av motgaranti från staten. Eftersom det statligt garanterade akuta likviditetsstöd som beviljades banken inte uppfyller dessa fyra kumulativa villkor, framför allt eftersom stödet är en statlig garanti och beviljas tillsammans med andra stödåtgärder, måste slutsatsen bli att det statligt garanterade akuta likviditetsstödet utgör statligt stöd.
- (213) Det statligt garanterade akuta likviditetsstödet uppfyller kraven i artikel 107.1 i fördraget. Eftersom åtgärden innehåller en statlig garanti till förmån för den grekiska centralbanken bärs för det första eventuella förluster av staten. Åtgärden omfattar därför statliga medel. Det akuta likviditetsstödet gör det möjligt för banker att få tillgång till finansiering vid en tidpunkt då de inte har tillgång till kapitalmarknadsfinansiering och det vanliga eurosystemets refinansieringstransaktioner. Det statligt garanterade akuta likviditetsstödet ger därför banken en fördel. Eftersom det statligt garanterade akuta likviditetsstödet begränsas till banksektorn är åtgärden selektiv. Eftersom det statligt garanterade akuta likviditetsstödet gör det möjligt för banken att fortsätta sin verksamhet på marknaden och undvika fallissehang, och därmed behöva lämna marknaden, innebär stödet en snedvridning av konkurrensen. Eftersom banken är verksam i andra medlemsstater och eftersom finansinstitut från andra medlemsstater bedriver eller skulle kunna vara intresserade av att bedriva verksamhet i Grekland påverkar den fördel som banken beviljats handeln mellan medlemsstater.
- (214) Mot bakgrund av ovanstående anser kommissionen att det statligt garanterade akuta likviditetsstödet (åtgärd L2) utgör statligt stöd. Storleken på det statligt garanterade akuta likviditetsstödet har varierat över tid. Den 31 december 2012 uppgick stödet till ca 31,4 miljarder euro. Efter en kraftig minskning 2013 uppgick det endast till 750 miljoner euro i slutet av det året.

7.1.3 Förekomsten av stöd i de åtgärder som beviljats via den grekiska finansiella stabilitetsfonden

7.1.3.1 Den första tillfälliga rekapiseringen (åtgärd B1)

- (215) I avsnitt 5.1 i beslutet att inleda förfarandet i ärendet Piraeus har kommissionen redan konstaterat att den första tillfälliga rekapiseringen utgör statligt stöd. Värdet på det mottagna kapitalet uppgick till 4,7 miljarder euro.

7.1.3.2 Den andra tillfälliga rekapiseringen (åtgärd B2)

- (216) Åtgärd B2 genomfördes med medel från den grekiska finansiella stabilitetsfonden, vilket, som förklarades i skäl 65 i beslutet att inleda förfarandet i ärendet Piraeus, innebär statliga medel.

⁽⁸⁷⁾ Se fotnot 4.

⁽⁸⁸⁾ Omstruktureringsplan inlämnad den 25 juni 2014, s. 51.

⁽⁸⁹⁾ Se beslutet att inleda förfarandet i ärendet Piraeus, skäl 41.

- (217) När det gäller förekomsten av en fördel ökade åtgärd B2 bankens kapitaltäckningskvot till en nivå som gjorde det möjligt för den att fortsätta sin verksamhet på marknaden och att få tillgång till finansiering från eurosyste­met. Ersättningen för åtgärd B2 bestod dessutom av upplupen ränta på EFSF-obligationer och en extra avgift på 1 %. Eftersom denna ersättning är klart lägre än ersättningen för liknande kapitalinstrument på marknaden skulle banken säkerligen inte kunnat anskaffa samma kapital till samma villkor på marknaden. Åtgärd B2 gav därför banken en fördel som grundades på statliga medel. Eftersom åtgärden endast gjordes tillgänglig för banken var åtgärden selektiv.
- (218) Bankens ställning stärktes till följd av åtgärd B2 eftersom banken gavs finansiella resurser att fortsätta uppfylla kapitalkraven, vilket ledde till snedvridning av konkurrensen. Eftersom banken är verksam på bankmarknader i andra medlemsstater och eftersom finansinstitut från andra medlemsstater är verksamma i Grekland eller skulle kunna vara intresserade av att bedriva verksamhet i Grekland påverkar åtgärd B2 handeln mellan medlemsstater.
- (219) Kommissionen anser att åtgärd B2 utgör statligt stöd. De nationella myndigheterna anmälde åtgärden som stöd. Värdet på det mottagna kapitalet uppgick till 1 553 miljoner euro.

7.1.3.3 Utfästelse om åtagande (åtgärd B3)

- (220) Genom åtgärd B3 åtog den grekiska finansiella stabilitetsfonden sig att tillhandahålla det ytterligare kapital som behövdes för att slutföra rekapitaliseringen av banken upp till det belopp som den grekiska centralbanken begärde inom ramen för 2012 års stresstest. Den grekiska finansiella stabilitetsfonden får sina medel från staten. Utfästelsen innebär därför ett åtagande om att tillhandahålla statliga medel. De omständigheter under vilka den grekiska finansiella stabilitetsfonden kan bevilja stöd till finansinstitut är noga reglerat och begränsat i lag. Användningen av dessa statliga medel tillskrivs följaktligen staten. Den grekiska finansiella stabilitetsfonden åtog sig att tillhandahålla 1 082 miljoner euro i ytterligare kapital.
- (221) Utfästelsen om åtagande gav banken en fördel eftersom den försäkrade insättare om att banken skulle kunna anskaffa allt kapital den behövde anskaffa, dvs. att den grekiska finansiella stabilitetsfonden skulle tillhandahålla kapitalet om banken inte skulle lyckas anskaffa det på marknaden. Åtagandet gjorde det även lättare att anskaffa privat kapital från marknaden eftersom investerarna försäkrades om att om banken inte kunde få in en del av kapitalet från marknaden skulle den grekiska finansiella stabilitetsfonden tillhandahålla detta. Ingen privat investerare skulle ha gått med på ett åtagande innan villkoren för rekapitaliseringen blev kända, och vid den tidpunkten hade banken ingen tillgång till kapitalmarknaderna. Fördelen är selektiv eftersom inte alla banker verksamma i Grekland gavs samma fördel.
- (222) Eftersom banken är verksam i andra medlemsstater och eftersom finansinstitut från andra medlemsstater bedriver eller skulle kunna vara intresserade av att bedriva verksamhet i Grekland påverkar åtgärd B3 sannolikt handeln mellan medlemsstater och snedvrider konkurrensen.
- (223) Åtgärd B3 utgör därför statligt stöd och stödet anmäldes inte som statligt stöd av de grekiska myndigheterna.

7.1.3.4 Den grekiska finansiella stabilitetsfondens deltagande i rekapitaliseringen våren 2013 för att täcka kapitalbehovet i 2013 års stresstest (åtgärd B4)

- (224) Syftet med den grekiska finansiella stabilitetsfondens deltagande i rekapitaliseringen våren 2013 var att täcka kapitalbehovet i 2012 års stresstest (åtgärd B4). Åtgärden innebär att delar av den första och andra tillfälliga rekapitaliseringen (åtgärderna B1 och B2) omvandlas till en permanent rekapitalisering på 5 891 miljoner euro i stamaktier. Eftersom åtgärd B4 innebär att delar av ett redan beviljat stöd omvandlas omfattar åtgärden fortfarande statliga medel men den ökar inte stödets nominella värde. För ett stöd till ett visst nominellt värde ökar åtgärden emellertid bankens fördel (och därmed snedvridningen av konkurrensen), eftersom det rör sig om en permanent rekapitalisering och inte om en tillfällig rekapitalisering som i åtgärderna B1 och B2.
- (225) Kommissionen konstaterar att ett sådant stöd inte beviljades alla banker verksamma i Grekland. När det gäller snedvridningen av konkurrensen och påverkan på handeln konstaterar kommissionen exempelvis att stödet gjorde det möjligt för banken att fortsätta sin verksamhet i andra medlemsstater. En likvidation av banken skulle ha lett till att bankens utländska verksamhet hade upphört, genom likvidation eller försäljning av denna verksamhet. Dessutom var vissa banker från andra medlemsstater verksamma i Grekland. Åtgärden snedvrider därför konkurrensen och påverkar handeln mellan medlemsstater. Kommissionen anser därför att åtgärd B4 utgör statligt stöd.

7.1.3.5 Slutsats beträffande åtgärderna B1, B2, B3 och B4

- (226) Åtgärderna B1, B2, B3 och B4 utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget. Det statliga stödet i åtgärderna B1, B2, och B3 uppgår till 7 335 miljoner euro. I avsnitt 7.1.3.3 påpekades att eftersom banken

drog till sig privat kapital på 1 444 miljoner euro i rekapitaliseringen våren 2013 omvandlades endast en del av den första och andra tillfälliga rekapitaliseringen (åtgärder B1 och B2) till en permanent rekapitalisering (åtgärd B4). Det ytterligare kapital på 1 082 miljoner euro (åtgärd B3) som den grekiska finansiella stabilitetsfonden åtog sig att skjuta till behövdes inte och betalades därför aldrig ut. Det belopp som betalades ut i statligt stöd uppgick därför endast till summan av den första och andra tillfälliga rekapitaliseringen, dvs. 6 253 miljoner euro och en del av det stödet återbetalades inom sex månader under rekapitaliseringen våren 2013 (åtgärd B4), eftersom det privata deltagandet översteg det belopp som åtagits.

- (227) I punkt 31 i omstruktureringsmeddelandet anges att kommissionen, utöver stödets storlek i absoluta tal, måste ta hänsyn till stödet "i förhållande till bankens riskvägda tillgångar". Åtgärder B1, B2 och B3 beviljades under en ettårsperiod, från april 2012 till maj 2013. Under den perioden ökade bankens riskvägda tillgångar kraftigt till följd av successiva förvärv. Frågan är därför vilken nivå på de riskvägda tillgångarna som ska användas, och närmare bestämt om huruvida det statliga stödet bör bedömas i förhållande till de riskvägda tillgångarna i början av perioden eller i slutet av perioden. Åtgärder B1, B2, och B3 syftar till att täcka ett kapitalbehov som den grekiska centralbanken fastställde i mars 2012 (2012 års stresstest). Med andra ord förekom de kapitalbehov som dessa statliga stödåtgärder syftar till att avhjälpa redan i mars 2012. Kommissionen anser därför att stödbeloppet i åtgärder B1, B2 och B3 bör jämföras med bankens riskvägda tillgångar den 31 mars 2012. Kommissionen påminner även om att efter mars 2012 och fram till rekapitaliseringen våren 2013 tog den grekiska centralbanken inte hänsyn till grekiska bankers förvärv när den justerade upp eller ned deras kapitalbehov. Det är ytterligare ett bevis på att åtgärder B1, B2 och B3 var stödåtgärder kopplade till bankens omkrets den 31 mars 2012.
- (228) Det beviljade stödet till banken uppgick till summan av den första och andra tillfälliga rekapitaliseringen (åtgärder B1 och B2) och den grekiska finansiella stabilitetsfondens åtagande (åtgärd B3), dvs. 7 335 miljoner euro eller 21,5 % av bankens riskvägda tillgångar den 31 mars 2012.
- (229) Det stöd som betalades ut till banken uppgick till summan av den första och andra tillfälliga rekapitaliseringen (åtgärder B1 och B2), dvs. 6 253 miljoner euro eller 18,4 % av bankens riskvägda tillgångar den 31 mars 2012.
- (230) Eftersom banken lyckades dra till sig privat kapital uppgick den grekiska finansiella stabilitetsfondens slutliga kapitaltillskott till banken i form av stamaktier till 5 891 miljoner euro, vilket motsvarar 17,3 % av bankens riskvägda tillgångar den 31 mars 2012.

7.1.4 Slutsats beträffande förekomsten av stöd och det totala stödbelopp som banken erhållit

- (231) Åtgärder A, B1, B2, B3, B4, L1 och L2 utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget. Åtgärder A sammanfattas i tabell 11.

Tabell 11

Översikt över det totala stöd som banken erhållit

Benämning	Åtgärd	Typ av åtgärd	Stödbelopp	Stöd/riskvägda tillgångar
A	Preferensaktier	Kapitalstöd	750 miljoner euro	2,1 %
B1 B2 B3	Första tillfälliga rekapitaliseringen Andra tillfälliga rekapitaliseringen Utfästelse om åtagande	Kapitalstöd	4 700 miljoner euro. 1 553 miljoner euro 1 082 miljoner euro	13,8 % 4,5 % 3,2 %
Totalt beviljat kapitalstöd till banken A + B1 + B2 + B3			8 085 miljoner euro	23,7 %

Benämning	Åtgärd	Typ av åtgärd	Stödbelopp	Stöd/riskvägda tillgångar
Totalt utbetalat stöd till banken A + B1 + B2			7 003 miljoner euro,	21,6 %
B4	Rekapitalisering	Kapitalstöd	5 891 miljoner euro	17,3 %
Totalt utbetalat kapitalstöd till banken minus stöd som återbetalats inom sex månader			6 641 miljoner euro,	19,4 %
Benämning	Åtgärd	Typ av åtgärd	Nominellt stödbelopp	
L1	Likviditetsstöd	Garanti Obligationslån	Garantier: 9,9 miljarder euro Obligationslån: 1,3 miljarder euro	
L2	Statligt garanterat akut likviditetsstöd	Finansiering och garanti	31,4 miljarder euro	
Totalt likviditetsstöd till banken			42,6 miljarder euro	

7.2 RÄTTSLIG GRUND FÖR BEDÖMNINGEN AV STÖDETS FÖRENLIGHET

- (232) Som konstaterades i skäl 183 bör den rättsliga grunden för bedömningen av stödåtgärderna vara artikel 107.3 b i fördraget ⁽⁹⁰⁾.
- (233) Under finanskrisen har kommissionen tagit fram förenlighetskriterier för olika typer av stödåtgärder. Principerna för att bedöma stödåtgärder fastställdes första gången i 2008 års bankmeddelande.
- (234) Vägledning beträffande rekapitaliseringsåtgärder går att hitta i rekapitaliseringsmeddelandet och i 2011 års förlängningsmeddelande.
- (235) I omstruktureringsmeddelandet definieras kommissionens strategi för att bedöma omstruktureringsplaner, särskilt behovet av att återställa lönsamheten, att säkerställa ett tillräckligt stort eget bidrag från stödmottagaren och att begränsa snedvridningar av konkurrensen.
- (236) Detta ramverk kompletterades med 2013 års bankmeddelande, som gäller för stödåtgärder som anmälts eller beviljats utan kommissionens förhandsgodkännande efter den 31 juli 2013.

7.2.1 Rättslig grund för bedömningen av huruvida likviditetsstödet till banken (åtgärd L1) är förenligt

- (237) Det likviditetsstöd som banken redan har erhållit har definitivt godkänts genom de successiva beslut som godkänt åtgärderna inom ramen för stödordningen för bankindustrin i Grekland och ändringarna till och förlängningarna av denna stödordning ⁽⁹¹⁾. Allt framtida likviditetsstöd till banken måste beviljas inom ramen för en stödordning som kommissionen vederbörligen godkänt. Kommissionen ska godkänna villkoren för sådant stöd innan det beviljas och någon ytterligare bedömning av villkoren behöver därför inte göras i detta beslut.

7.2.2 Rättslig grund för bedömningen av huruvida preferensaktierna till banken (åtgärd A) är förenliga

- (238) Den rekapitalisering som beviljades 2009 i form av preferensaktier (åtgärd A) beviljades inom ramen för rekapitaliseringsåtgärden i stödordningen för bankindustrin i Grekland, som godkändes 2008 med stöd av 2008 års bankmeddelande. Denna åtgärd behöver därför inte bedömas på nytt inom ramen för 2008 års bankmeddelande utan ska enbart bedömas inom ramen för rekapitaliseringsmeddelandet.

⁽⁹⁰⁾ Det konstateras också att Grekland beviljade stödet till banken inom ramen för stödordningen för bankindustrin i Grekland, som har godkänts av kommissionen med stöd av artikel 107.3 b i fördraget samt via den grekiska finansiella stabilitetsfonden, vars inrättande också har godkänts genom ett kommissionsbeslut.

⁽⁹¹⁾ Se fotnot 6.

7.2.3 Rättslig grund för bedömningen av huruvida det statligt garanterade akuta likviditetsstödet (åtgärd L2) är förenligt

- (239) Frågan om huruvida det statligt garanterade akuta likviditetsstödet är förenligt bör i första hand bedömas på grundval av 2008 års bankmeddelande och 2011 års förlägningsmeddelande. Allt statligt garanterat akut likviditetsstöd som beviljats utan kommissionen godkännande omfattas efter den 31 juli 2013 av 2013 års bankmeddelande.

7.2.4 Rättslig grund för bedömningen av huruvida den grekiska finansiella stabilitetsfondens rekaptaliseringar (åtgärderna B1, B2, B3, och B4) är förenliga

- (240) Frågan om huruvida den grekiska finansiella stabilitetsfondens rekaptaliseringar (åtgärderna B1, B2, B3 och B4) är förenliga bör i första hand bedömas på grundval av 2008 års bankmeddelande, rekaptaliseringsmeddelandet och 2011 års förlägningsmeddelande. I beslutet att inleda förfarandet i ärendet Piraeus uppgav kommissionen att den betvivlade att åtgärd B1 var förenlig med ovannämnda meddelanden. Eftersom åtgärderna vidtogs före den 1 augusti 2013 omfattas de inte av 2013 års bankmeddelande. Frågan om huruvida den grekiska finansiella stabilitetsfondens rekaptaliseringsåtgärder (åtgärderna B1, B2, B3 och B4) är förenliga bör även bedömas på grundval av omstruktureringsmeddelandet

7.3 ÅTGÄRD L2:S FÖRENLIGHET MED 2008 ÅRS BANKMEDDELANDE, 2011 ÅRS REKAPTALISERINGSMEDDELANDET OCH OMSTRUKTURERINGSMEDDELANDET

- (241) För att ett stöd ska vara förenligt enligt artikel 107.3 b i fördraget måste det uppfylla de allmänna förenlighets-kriterierna, dvs. lämplighet, nödvändighet och proportionalitet.
- (242) Eftersom grekiska banker förlorade sin tillgång till kapitalmarknadsfinansiering och blev helt beroende av centralbanksfinansiering (se skäl 37), och eftersom banken inte kunde låna tillräckliga medel via de vanliga refinansieringstransaktionerna förlitade sig banken på statligt garanterat akut likviditetsstöd för att få tillräcklig likviditet och därmed undvika fallissemang. Kommissionen anser att åtgärd L2 är en lämplig mekanism för att avhjälpa den allvarliga störning som bankens fallissemang hade kunnat leda till.
- (243) Eftersom det statligt garanterade akuta likviditetsstödet medför en relativt hög finansieringskostnad för banken har banken tillräckligt med incitament för att slippa förlita sig på den finansieringskällan när den utvecklar sin verksamhet. Banken var tvungen att betala en ränta som var [...] räntepunkter högre än räntan för vanliga refinansieringstransaktioner inom eurosyste-met. Dessutom var banken tvungen att betala en garantiavgift på [...] räntepunkter till staten. Följaktligen är bankens totalkostnad för det statligt garanterade akuta likviditetsstödet mycket högre än den normala kostnaden för ECB-finansiering. Framför allt är skillnaden mellan dessa båda finansieringsformer större än nivån på den garantiavgift som krävs enligt 2011 års förlägningsmeddelande. Den totala ersättning som staten tar ut kan därför anses tillräcklig. När det gäller storleken på det statligt garanterade akuta likviditetsstödet granskas detta belopp regelbundet av den grekiska centralbanken och ECB utifrån bankens faktiska behov. De följer noga hur stödet används och ser till att det begränsas till vad som är absolut nödvändigt. Därför ger åtgärd L2 inte banken onödigt mycket likviditet som skulle kunna användas för att finansiera verksamheter som snedvrider konkurrensen. Stödet är således begränsat till vad som är absolut nödvändigt.
- (244) En sådan ingående granskning av hur det statligt garanterade akuta likviditetsstödet används och regelbundna bekräftelser på att användningen begränsas till vad som är absolut nödvändigt garanterar att likviditeten är proportionell och inte leder till otillbörlig snedvridning av konkurrensen. Kommissionen noterar också att Grekland har åtagit sig att se till att banken genomför en omstruktureringsplan som minskar bankens beroende av centralbanksfinansiering och att den kommer att införa begränsningar av hur den betar sig, vilket redogörs närmare för i avsnitt 7.6. Dessa faktorer garanterar att beroendet av likviditetsstöd upphör så snart som möjligt och att stödet är proportionellt.
- (245) Åtgärd L2 är därför förenlig med 2008 års bankmeddelande och 2011 års förlägningsmeddelande. Eftersom inga nya villkor beträffande garantier har införts i 2013 års bankmeddelande är åtgärd L2 även förenlig med 2013 års bankmeddelande.

7.4 ÅTGÄRDERNA B1:S, B2:S, B3:S OCH B4:S FÖRENLIGHET MED 2008 ÅRS BANKMEDDELANDE, REKAPTALISERINGS-MEDDELANDET, 2011 ÅRS FÖRLÄGNINGSMEDDELANDE OCH 2013 ÅRS BANKMEDDELANDE

- (246) Som påpekades i skäl 241 och i linje med punkt 15 i 2008 års bankmeddelande, måste ett stöd för att vara förenligt med artikel 107.3 b i fördraget uppfylla de allmänna förenlighetskriterierna⁽⁹²⁾, nämligen lämplighet, nödvändighet och proportionalitet.

⁽⁹²⁾ Se skäl 41 i kommissionens beslut i ärende NN 51/2008, *Garantiordning för banker i Danmark* (EUT C 273, 28.10.2008, s. 2).

- (247) I rekapiseringsmeddelandet och 2011 års förlängningsmeddelande ges ytterligare vägledning om vilken ersättningsnivå som krävs för statliga kapitaltillskott.

7.4.1 Åtgärdernas lämplighet

- (248) Kommissionen anser att den grekiska finansiella stabilitetsfondens rekapiseringar (åtgärderna B1, B2, B3 och B4) är lämpliga eftersom de gör det möjligt för banken att uppfylla de lagstadgade kapitalkraven. Utan den grekiska finansiella stabilitetsfondens rekapiseringar hade banken inte kunnat fortsätta sin verksamhet och förlorat tillgången till ECB:s refinansieringstransaktioner.
- (249) I beslutet att inleda förfarandet i ärendet Piraeus noterade kommissionen i detta sammanhang att banken är en av de största bankerna i Grekland, både när det gäller utlåning och inlåning. Banken är därför en viktig bank i det grekiska banksystemet. Om banken hade fallerat hade detta följaktligen gett upphov till en allvarlig störning i den grekiska ekonomin. Under de omständigheter som rådde vid den aktuella tidpunkten hade finansinstitut i Grekland svårt att få tillgång till finansiering. Bristen på finansiering begränsade deras möjlighet att låna ut pengar till den grekiska ekonomin. Störningen i ekonomin hade därför förvärrats om banken hade gått omkull. Dessutom var åtgärderna B1, B2, B3 och B4 i hög grad ett resultat av PSI-programmet, en mycket ovanlig och oförutsägbart händelse, och inte ett resultat av misskötsel eller onödigt högt risktagande från bankens sida. Huvudsyftet med åtgärderna är därför att hantera följderna av PSI-programmet och bidra till den finansiella stabiliteten i Grekland.
- (250) I beslutet att inleda förfarandet i ärendet Piraeus uttryckte kommissionen tvivel beträffande huruvida alla tänkbara åtgärder omedelbart hade vidtagits för att undvika att banken i framtiden på nytt skulle behöva stöd. Som påpekas i skälen 140 och 141 i detta beslut har Grekland åtagit sig att vidta ett antal åtgärder kopplade till bankens företagsstyrning och kommersiella transaktioner. Som påpekas i skälen 115, 116 och 117 har banken också kraftigt omstrukturerat sin verksamhet, och redan vidtagit många kostnadsbesparande åtgärder. Kommissionens tvivel har därför skingrats.
- (251) I beslutet att inleda förfarandet i ärendet Piraeus uttryckte kommissionen även tvivel beträffande huruvida det fanns tillräckliga skyddsåtgärder om banken hamnade under statens kontroll, eller om privata investerare behöll kontrollen samtidigt som staten blev majoritetsägare. De åtaganden som anges i skälen 140 och 141 i detta beslut utgör en garant för att bankens kredittransaktioner sker på marknadsmässiga villkor och att staten inte blandar sig i den dagliga affärsverksamheten. Genom överenskommen om ramarna för förhållandet mellan den grekiska finansiella stabilitetsfonden och banken garanteras dessutom att statens intressen som majoritetsägare skyddas mot onödigt risktagande från bankledningens sida.
- (252) Åtgärderna B1, B2, B3 och B4 säkrar därmed den finansiella stabiliteten i Grekland. Betydande åtgärder har vidtagits för att minimera framtida förluster och för att se till att bankens verksamhet inte hotas av olämplig företagsstyrning. Mot denna bakgrund anser kommissionen att åtgärderna B1, B2, B3 och B4 är lämpliga.

7.4.2 Nödvändighet – begränsning av stödet till vad som är absolut nödvändigt

- (253) I linje med 2008 års bankmeddelande måste stödåtgärden vara nödvändig för att uppnå målet med åtgärden. Det innebär att ett kapitaltillskott t.ex. måste begränsas till vad som är nödvändigt för att uppnå det målet.
- (254) Stödbeloppet beräknades av den grekiska centralbanken inom ramen för 2012 års stresstest för att se till att bankens kärnprimärkapitalkvot låg över viss nivå under perioden 2012–2014, vilket framgår av tabell 3. Åtgärderna B1, B2, B3 och B4 ger därför inte banken onödigt mycket kapital. Som förklarades i skäl (250) ovan har det vidtagits åtgärder för att minska risken för att banken ska behöva stöd i framtiden.
- (255) När det gäller ersättningen för den första och den andra tillfälliga rekapiseringen (åtgärderna B1 och B2) påminner kommissionen om att dessa beviljades i maj 2012 respektive december 2012, och utbetalade in natura i form av EFSF-obligationer. Den grekiska finansiella stabilitetsfonden har fått ersättning, från utbetalningen av EFSF-obligationerna till dagen för rekapiseringen våren 2013, upplupen ränta på EFSF-obligationerna samt en avgift på 1 %⁽⁹³⁾. Som framhölls i beslutet att inleda förfarandet i ärendet Piraeus är den ersättningen lägre än det intervall på 7–9 % som anges i rekapiseringsmeddelandet. Perioden med låg ersättning begränsades dock till ett år för åtgärd B1 och till fem månader för åtgärd B2 (dvs. fram till omvandlingen av den tillfälliga rekapiseringen till en vanlig rekapisering i stamaktier, nämligen åtgärd B4). Även om den första och den andra tillfälliga rekapiseringen inte spädde ut befintliga aktieägares innehav ledde rekapiseringen våren 2013, som innebar omvandling av delar av den första och den andra tillfälliga rekapiseringen, till en kraftig utspädning av de

⁽⁹³⁾ Se skäl 96. Den upplupna räntan räknas som ytterligare bidrag från den grekiska finansiella stabilitetsfonden och minskade därför de utbetalningar som fonden var tvungen att göra till banken för att betala rekapiseringen våren 2013.

tidigare aktieägarnas innehav, eftersom deras andel i banken minskade med 2,3 %. Den onormala situation som hade rått allt sedan dagen för den första tillfälliga rekapitaliseringen upphörde därmed. De tvivel som uttrycktes i beslutet att inleda förfarandet i ärendet Piraeus har därför skingrats.

- (256) Med tanke på den atypiska orsaken till bankens svårigheter, där förlusterna huvudsakligen orsakades av en skuldeftergift till förmån för staten (PSI-programmet och skuldåterköpet, som ger staten en stor fördel, dvs. en skuldminskning) och följderna av en lång recession i den nationella ekonomin, kan kommissionen för det andra godta en sådan tillfällig avvikelse från standardersättningskraven i rekapitaliseringsmeddelandet ⁽⁹⁴⁾.
- (257) När det gäller åtgärd B3 utgjordes denna av ett åtagande om att tillhandahålla kapital inom ramen för en framtida kapitalökning. Det åtagandet från december 2012 hade kunnat genomföras med hjälp av att faktiskt kapitaltillskott under perioden maj-juni 2013, bara fem månader senare, när banken fortsatte att öka sitt kapital. Eftersom banken drog till sig privata investerare behövde den grekiska finansiella stabilitetsfonden aldrig skjuta till det kapital som fonden hade åtagit sig att skjuta till. Med tanke på den korta tid åtagandet om att tillhandahålla kapital gällde, och av de skäl som anges i skäl 256, kan kommissionen godta att ingen ersättning betalades för det åtagandet.
- (258) När det gäller åtgärd B4 bör kapitaltillskott i form av tecknandet av aktier, i linje med punkt 8 i 2011 års förlängningsmeddelande, ske till ett tillräckligt rabatterat pris jämfört med aktiekursen (efter justering för utspädningseffekten) för att staten ska få rimliga garantier för att den kommer att få en skälig ersättning. Även om åtgärd B4 inte innehöll någon större rabatt i förhållande till aktiekursen (efter justering för utspädningseffekten) var det i praktiken omöjligt att få till stånd en betydande rabatt jämfört med den teoretiska aktiekursen exklusive värdet på teckningsrätter ⁽⁹⁵⁾. Före rekapitaliseringen våren 2013 var bankens marknadskapitalisering bara några hundra miljoner euro. Under sådana omständigheter är frågan om huruvida de befintliga aktieägarna helt borde ha förlorat sitt inflytande. Kommissionen noterar att emissionspriset sattes på en nivå som gav 50 % rabatt jämfört med det genomsnittliga marknadspriset under de femtio dagar som föregick fastställandet av emissionspriset. Kommissionen noterar dessutom att det har skett en enorm utspädning av de befintliga aktieägarnas innehav, eftersom dessa efter rekapitaliseringen våren 2013 bara hade kvar 2,3 % av andelarna i banken. En ytterligare rabatt jämfört med marknadspriset hade därför bara haft en marginell effekt på den grekiska finansiella stabilitetsfondens ersättning. Mot bakgrund av den särskilda situation som de grekiska bankerna befann sig i, och som förklarades i skäl (256), och med tanke på att behovet av stöd i hög grad beror på en skuldeftergift till förmån för staten, anser kommissionen att emissionspriset på de aktier staten tecknade var tillräckligt lågt.
- (259) Den grekiska finansiella stabilitetsfonden utfärdade även teckningsoptioner och beviljade en teckningsoption för varje ny aktie som tecknades av en privat investerare som deltog i rekapitaliseringen våren 2013. Den grekiska finansiella stabilitetsfonden beviljade teckningsoptionerna utan vederlag. Som förklarades i skäl (106) ovan gav varje teckningsoption rätt att köpa 4,48 aktier i den grekiska finansiella stabilitetsfonden, vid bestämda intervaller och till bestämda lösenpriser. Lösenpriset är lika med den grekiska finansiella stabilitetsfondens teckningspris på 1,70 euro jämte årlig och kumulativ ränta (4 % för år ett, 5 % för år två, 6 % för år tre, 7 % för år fyra och 8 % för de sista sex månaderna, beräknat på årsbasis). Taket för den grekiska finansiella stabilitetsfondens ersättning för sina aktier har i praktiken fastställts till dessa nivåer. Den ersättningen är lägre än det intervall på 7–9 % som anges i rekapitaliseringsmeddelandet. Eftersom teckningsoptionerna var en viktig faktor för att utfärdandet av teckningsrätter och de privata placeringar som banken lanserade inom ramen för rekapitaliseringen våren 2013 skulle lyckas anser kommissionen att teckningsoptionerna gjorde det möjligt för banken att minska stödbeloppet med 1 444 miljoner euro. På grund av bankens låga kapitalkvot före rekapitaliseringen och den stora osäkerhet som då rådde visade i själva verket de simuleringar som var tillgängliga vid den aktuella tidpunkten att privata investerare inte skulle ha fått tillräcklig avkastning utan dessa teckningsoptioner, och därför inte skulle ha deltagit. Eftersom den grekiska finansiella stabilitetsfonden skulle erhålla en minimal positiv ersättning om teckningsoptionerna utnyttjades, och eftersom ett av syftena med memorandumet om den ekonomiska och finansiella politiken var att dra till sig några privata investerare så att några av bankerna kunde behållas i privat ägo och undvika en situation där hela banksektorn skulle kontrolleras av den grekiska finansiella stabilitetsfonden, kan kommissionen, av de skäl som förklarades i skälen 249 och 256, godta en sådan avvikelse från standardersättningskraven i rekapitaliseringsmeddelandet. Godtagandet grundas även på den omständigheten att lagen om inrättandet av den grekiska finansiella stabilitetsfonden, i dess ändrade lydelse från mars 2014, inte tillåter att teckningsoptionerna ändras i händelse av en kapitalökning med hjälp av aktier utan förköpsrätt, och att endast teckningsoptionens lösenpris får justeras vid en nyemission och denna justering endast får ske i efterhand och endast upp till ett belopp motsvarande intäkten från försäljningen av den grekiska finansiella stabilitetsfondens förköpsrätter. Greklands åtagande om att begära kommissionens godkännande innan ett eventuellt återköp av de teckningsoptioner som den grekiska finansiella stabilitetsfonden har utfärdat kommer dessutom att göra det möjligt för kommissionen att se till att alla potentiella framtida återköp inte ytterligare minskar den grekiska finansiella stabilitetsfondens ersättning och ökar ersättningen till teckningsoptionernas innehavare.

⁽⁹⁴⁾ Se även avsnitt 7.5.1.

⁽⁹⁵⁾ Teoretisk aktiekurs exklusive värdet på teckningsrätter är den beräknande kurs som aktien förväntas handlas till efter att rätten att erhålla teckningsrätter förverkats. Det är en allmän vedertagen marknadsmetod för att kvantifiera utspädningseffekten vid en kapitalökning.

- (260) Beträffande den omständigheten att den grekiska finansiella stabilitetsfondens aktier är aktier utan rösträtt, påminner kommissionen om att behovet av stöd inte i första hand är ett resultat av alltför högt risktagande. Dessutom var syftet med memorandumet om den ekonomiska och finansiella politiken att behålla några banker i privat ägo. Ramarna för förhållandet mellan parterna och det automatiska återinförandet av rösträtt om omstruktureringsplanen inte genomförs ger dessutom ett skydd mot alltför högt risktagande från privata förvaltares sida i framtiden. Slutligen är PSI-programmet och återköpet i december 2012 en form av ersättning till staten, eftersom statens skuld till banken minskades med flera miljarder euro. Mot bakgrund av alla dessa skäl kan kommissionen godta att den grekiska finansiella stabilitetsfonden erhåller aktier utan rösträtt. Kommissionens slutsats är därför att åtgärd B4 var nödvändig.
- (261) Sammanfattningsvis är åtgärderna B1, B2, B3 och B4 nödvändiga som undsättningsstöd, både i fråga om stödbelopp och stödform.

7.4.3 Proportionalitet – åtgärder för att minska negativa spridningseffekter

- (262) Banken har erhållit ett mycket stort belopp i statligt stöd. Situationen kan därför leda till allvarliga störningar av konkurrensen. Grekland har emellertid åtagit sig att vidta ett antal åtgärder i syfte att minska negativa spridningseffekter. Framför allt innebär åtagandena att bankens transaktioner även fortsättningsvis kommer att ske på marknadsmässiga grunder, vilket förklarades i skälen 136 och 137. Grekland har även åtagit sig att följa ett förbud mot förvärv och att göra ett antal avyttringar, vilket redogjordes för i skälen 138, 139 och 143. Begränsningar av snedvridningar av konkurrensen kommer att avhandlas närmare i avsnitt 7.6.
- (263) Banken har utnämnt en övervakningsförvaltare för att övervaka att åtagandena om företagsstyrning och kommersiella transaktioner följs. På så sätt undviker man eventuella negativa förändringar av bankens affärsverksamhet och minskar därigenom de potentiella negativa spridningseffekterna.
- (264) Avslutningsvis överlämnades en ny heltäckande omstruktureringsplan till kommissionen den 25 juni 2014. Omstruktureringsplanen kommer att bedömas i avsnitt 7.6.
- (265) Sammanfattningsvis kan det konstateras att de tvivel som uttrycktes i beslutet att inleda förfarandet i ärendet Piraeus har skingrats. Åtgärderna B1, B2, B3 och B4 är proportionella i ljuset av punkt 15 i 2008 års bankmeddelande.

7.4.4 Slutsats om huruvida den grekiska finansiella stabilitetsfondens rekapitaliseringar är förenliga med 2008 års bankmeddelande, rekapitaliseringsmeddelandet och 2011 års förlängningsmeddelande

- (266) Slutsatsen är således att den grekiska finansiella stabilitetsfondens rekapitaliseringar (åtgärderna B1, B2, B3 och B4) är lämpliga, nödvändiga och proportionella i ljuset av punkt 15 i 2008 års bankmeddelande, rekapitaliseringsmeddelandet och 2011 års förlängningsmeddelande. Åtgärderna B1, B2, B3 och B4 är därför förenliga med 2008 års bankmeddelande, rekapitaliseringsmeddelandet och 2011 års förlängningsmeddelande.

7.5 HURUVIDA FÖRVÄRVEN AV ATE:S ÖVERLÅTNA VERKSAMHET, GENIKI, DEN CYPRIOTISKA ÖVERLÅTNA VERKSAMHETEN OCH MGB ÄR FÖRENLIGA MED OMSTRUKTURERINGSMEDDELANDET

- (267) I punkt 23 i omstruktureringsmeddelandet förklaras att förvärv av aktier i andra företag eller nya investeringar inte får finansieras genom statligt stöd, såvida detta inte är av avgörande betydelse för att återställa företagets lönsamhet. I punkterna 40 och 41 i omstruktureringsmeddelandet anges dessutom att banker inte bör använda statligt stöd för förvärv av konkurrerande verksamheter, om förvärvet inte ingår som ett led i en konsolideringsprocess som är nödvändig för att återställa den finansiella stabiliteten eller för att säkerställa en effektiv konkurrens. Dessutom kan förvärv äventyra eller komplicera återställandet av lönsamheten. Kommissionen måste därför bedöma om huruvida bankens förvärv är förenliga med omstruktureringsmeddelandet.

7.5.1 Huruvida förvärvet av ATE:s överlåtna verksamhet är förenligt med omstruktureringsmeddelandet

7.5.1.1 Effekterna av förvärvet av ATE:s överlåtna verksamhet på bankens långsiktiga lönsamhet

- (268) Förvärvet av ATE:s överlåtna verksamhet gav banken en stor pool av insättningar och en mycket mindre mängd nettolån⁽⁹⁶⁾. Förvärvet bidrar därför i hög grad till att minska bankens mycket höga kvot mellan utlåning och inlåning.

⁽⁹⁶⁾ Se skäl 55.

- (269) Dessutom har förvärvet lett till betydande synergieffekter såsom kostnadssynergier genom filialer, personalnedsättningar och it-integrering, finansieringssynergier och intäktssynergier.
- (270) Förvärvet är därför mycket positivt för återställandet av bankens långsiktiga lönsamhet.

7.5.1.2 Effekterna av förvärvet av ATE:s överlåtna verksamhet på storleken på det stöd banken behöver

- (271) I linje med punkt 23 i omstruktureringsmeddelandet bör omstruktureringsstöd inte användas för förvärv av andra bolag utan endast för att täcka de omstruktureringskostnader som är nödvändiga för att återställa bankens lönsamhet.
- (272) Storleken på det vederlag banken betalade för förvärvet av ATE:s överlåtna verksamhet fastställdes till 0,6 % av värdet av de överförda insättningar och uppgick till ca 95 miljoner euro. Vederlaget motsvarade 0,02 % av bankens totala tillgångar vid tidpunkten för förvärvet. Beloppet kan därför anses litet, men inte försumbart.
- (273) Förvärvet av ATE:s överlåtna verksamhet förbättrade på ett dramatiskt sätt bankens svåra likviditetsposition och gjorde bankens situation betydligt mer hållbar. Kommissionen påminner om att [...] Förvärvet och den låga köpeskillingen kan därför anses vara nödvändiga för att återställa bankens långsiktiga lönsamhet och omfattas därför av undantaget i punkt 23 i omstruktureringsmeddelandet.

7.5.1.3 Den snedvridning av konkurrensen som förvärvet av ATE:s överlåtna verksamhet har medfört

- (274) I linje med punkterna 39 och 40 i omstruktureringsmeddelandet får statligt stöd inte användas till skada för företag som inte får stöd och framför allt inte för förvärv av konkurrerande verksamheter. I punkt 41 i omstruktureringsmeddelandet anges dessutom att förvärv kan godkännas i de fall de ingår som ett led i en konsolideringsprocess som är nödvändig för att återställa den finansiella stabiliteten eller för att säkerställa en effektiv konkurrens. Under sådana omständigheter bör förvärvsprocessen vara rättvis och förvärvet bör leda till ett slutresultat som garanterar en effektiv konkurrens på de relevanta marknaderna.
- (275) När den grekiska centralbanken granskade alla grekiska bankers överlevnadsförmåga i början av 2012 gjorde den bedömningen att ATE inte kunde överleva som självständig bank. Dessutom analyserade den grekiska centralbanken olika alternativ för ATE (t.ex. likvidation) och kom fram till att försäljningen av ATE:s överlåtna verksamhet var den bästa lösningen eftersom detta skulle minska uppfyllelserisken och minimera kostnaderna för Grekland. Förvärvet kan således anses utgöra ett led i en vederlagsprocess som är nödvändig för att återställa den finansiella stabiliteten på det sätt som beskrivs i punkt 41 i omstruktureringsmeddelandet.
- (276) Dessutom lade ingen bank som inte erhöll stöd något bud på ATE:s överlåtna verksamhet.
- (277) Eftersom förvärvet av ATE:s överlåtna verksamhet godkändes av den grekiska konkurrensmyndigheten kan det avslutningsvis ⁽⁹⁷⁾ antas att resultatet av försäljningen inte utgör ett hot mot effektiv konkurrens i Grekland.
- (278) Förvärvet av ATE:s överlåtna verksamhet är därför förenligt med avsnitt 4 i omstruktureringsmeddelandet.

7.5.1.4 Slutsats om förvärvet av ATE:s överlåtna verksamhet

- (279) Kommissionens slutsats är att förvärvet av ATE:s överlåtna verksamhet, mot bakgrund av de grekiska bankernas unika situation och förvärvets särdrag, är förenligt med kraven i omstruktureringsmeddelandet.

7.5.2 Huruvida förvärvet av Geniki är förenligt med omstruktureringsmeddelandet

7.5.2.1 Effekterna av förvärvet av Geniki på bankens långsiktiga lönsamhet

- (280) När det gäller rörelseresultatet kommer förvärvet av Geniki att underlätta bankens återställande av sin lönsamhet. Enligt den analys som banken överlämnade vid förvärvet av Geniki kommer sammanslagningen av två banker inom samma geografiska område att skapa synergieffekter som kostnadsbesparingar i form av personalnedsättningar och stängning av filialer. Banken kommer att överta Genikis kunder och insättare, och därigenom kraftigt minska sina distributionskostnader.
- (281) När det gäller likviditetspositionen framgår det av skäl 65 att Genikis inlåning var större än dess nettoutlåning. Förvärvet ökade därför bankens likviditet och hjälpte banken att minska sin kvot mellan utlåning och inlåning. Dessutom hade Geniki tillräckligt stort eget kapital innan det förvärvades av banken. Förvärvet kommer därför sannolikt inte att leda till några framtida kapitalbehov för banken.

⁽⁹⁷⁾ http://www.epant.gr/apofasi_details.php?Lang=gr&id=345&mid=689

- (282) Förvärvet är därför positivt för återställandet av bankens långsiktiga lönsamhet.

7.5.2.2 Effekterna av förvärvet av Geniki på storleken på det stöd banken behöver

- (283) I linje med punkt 23 i omstruktureringsmeddelandet bör omstruktureringsstöd inte användas för förvärv av andra bolag utan endast för att täcka de omstruktureringskostnader som är nödvändiga för att återställa bankens lönsamhet. Även om förvärvet är positivt för bankens lönsamhet är det i detta fall inte nödvändigt för bankens lönsamhet i den mening som avses i punkt 23 i omstruktureringsmeddelandet.
- (284) Banken betalade emellertid bara 1 miljon euro för att köpa Geniki, vilket måste anses vara ett mycket litet belopp. Dessutom hade Geniki tillräckligt eget kapital och som ett villkor för transaktionen sköt Société Générale till ett betydande kapitalbelopp till banken ⁽⁹⁸⁾.
- (285) Kommissionens slutsats är att förvärvet, på grund av de särskilda omständigheterna kring transaktionen (förvärv till ett mycket lågt pris av en helt kapitaliserad bank och ett kapitaltillskott från säljaren till banken), inte skapar något ytterligare kapitalbehov för banken och att förvärvet utgör ett undantag som inte strider mot principen om att stöd bör begränsas till vad som är absolut nödvändigt.

7.5.2.3 Den snedvridning av konkurrensen som förvärvet av Geniki har medfört

- (286) Som påpekades i skäl 274 får statligt stöd i linje med punkterna 39 och 40 i omstruktureringsmeddelandet inte användas till skada för företag som inte får stöd och framför allt inte för förvärv av konkurrerande verksamheter.
- (287) När den grekiska centralbanken granskade alla grekiska bankers överlevnadsförmåga i början av 2012 gjorde den bedömningen att Geniki inte kunde överleva som självständig bank. Geniki skapade förluster för Société Générale som därför ville sälja banken och, om en försäljning inte var möjlig, var villig att låta banken gå omkull. Förvärvet kan därför anses utgöra ett led i en vederlagsprocess som är nödvändig för att återställa den finansiella stabiliteten på det sätt som beskrivs i punkt 41 i omstruktureringsmeddelandet.
- (288) Dessutom lade ingen bank som inte erhållit stöd ett giltigt bud för att förvärva Geniki. Banken trängde därför inte ut någon budgivare som inte erhållit stöd.
- (289) Eftersom förvärvet av Geniki godkändes av den grekiska konkurrensmyndigheten ⁽⁹⁹⁾ kan resultatet av försäljningen dessutom inte anses utgöra ett hot mot effektiv konkurrens i Grekland.
- (290) Avslutningsvis var köpeskillingen mycket låg. Banken kan därför inte anses ha använt statligt stöd för att finansiera förvärvet. Mot bakgrund av ovanstående kan förvärvet av Geniki anses omfattas av undantaget i punkt 41 i omstruktureringsmeddelandet.

7.5.2.4 Slutsats beträffande förvärvet av Geniki

- (291) Kommissionens slutsats är att förvärvet av Geniki, mot bakgrund av de grekiska bankernas unika situation och förvärvets särdrag, är förenligt med kraven i omstruktureringsmeddelandet.

7.5.3 Huruvida förvärvet av den cypriotiska överlåtna verksamheten är förenligt med omstruktureringsmeddelandet

7.5.3.1 Effekterna av förvärvet av den cypriotiska överlåtna verksamheten på bankens långsiktiga lönsamhet

- (292) Förvärvet av den cypriotiska överlåtna verksamheten ökar bankens möjligheter till långsiktig lönsamhet.
- (293) Enligt den analys som banken överlämnade vid förvärvet kommer transaktionen att skapa synergieffekter som kostnadsbesparingar i form av minskade administrations- och personalkostnader och kraftigt förbättrade inlåningskostnader. Efter förvärvet har banken helt integrerat de tre cypriotiska bankernas grekiska verksamhet, döpt om alla de tre cypriotiska bankernas filialer och är på god väg att göra rationaliseringar inom sitt nät av filialer.
- (294) Låneportföljerna kopplade till de tre cypriotiska bankernas grekiska verksamhet var välförsörjda. Banken övertog dessa lån till ett pris som låg klart under deras nominella värde: köpeskillingen minskades för att spegla de framtida förluster som PIMCO förutspådde inom ramen för ett stresstest. Det finns därför en viss risk för större kreditförluster än de förluster som redan den låga köpeskillingen tyder på.

⁽⁹⁸⁾ Se skäl (68).

⁽⁹⁹⁾ http://www.epant.gr/news_details.php?Lang=en&id=89&nid=497

- (295) Banken förvärvade även en stor inlåningspool, som var nästan lika stor som de förvärvade nettolånen. Förvärvet stärkte därför bankens likviditetsposition.
- (296) Förvärvet är därför positivt för återställandet av bankens långsiktiga lönsamhet.

7.5.3.2 Effekterna av förvärvet av den cypriotiska överlåtna verksamheten på storleken på det stöd banken behöver

- (297) I linje med punkt 23 i omstruktureringsmeddelandet bör omstruktureringsstöd inte användas för förvärv av andra bolag utan endast för att täcka de omstruktureringskostnader som är nödvändiga för att återställa bankens lönsamhet
- (298) Som framgår av avsnitt 7.3 var syftet med stödet att täcka det kapitalbehov som förvärvaren av den cypriotiska överlåtna verksamheten hade, eftersom förvärvet skulle säkerställa den finansiella stabiliteten i Grekland. Det vederlag som banken i slutändan betalade för förvärvet av den cypriotiska överlåtna verksamheten var mycket lägre än den förvärvade portföljens bokförda värde. Vederlaget var till och med lägre än värdet på lånen efter att detta skrevs ned för att spegla de framtida förluster som PIMCO förutspådde skulle följa på stresstestet. Köpeskillingen kan därför anses vara negativ. Denna slutsats stöds av det faktum att banken bokförde en stor negativ goodwill när den förvärvade den cypriotiska överlåtna verksamheten, vilket ökade bankens kapital.
- (299) Skulle det emellertid trots allt anses att banken betalade ett positivt pris konstaterar kommissionen att den grekiska finansiella stabilitetsfonden som ett villkor för försäljningen hade åtagit sig att göra ett kapitaltillskott till köparen motsvarande köpeskillingen. Den grekiska finansiella stabilitetsfonden uppfyllde detta åtagande inom ramen för rekapitaliseringen våren 2013. Som förklarades i avsnitt 6.2.1 utgör kapitaltillskottet stöd till den cypriotiska överlåtna verksamheten och inte till banken. Förvärvet skapade därför inte ett behov av statligt stöd till banken.
- (300) Kommissionens slutsats är att förvärvet av den cypriotiska överlåtna verksamheten på grund av de atypiska villkoren (låg köpeskillning och den grekiska finansiella stabilitetsfondens åtagande om att göra ett kapitaltillskott motsvarande köpeskillingen) utgör ett undantag som inte strider mot principen om att stöd ska begränsas till vad som är absolut nödvändigt.

7.5.3.3 Den snedvridning av konkurrensen som förvärvet av den cypriotiska överlåtna verksamheten har medfört

- (301) Som påpekades i skäl 274 får statligt stöd i linje med punkterna 39 och 40 i omstruktureringsmeddelandet inte användas till skada för företag som inte får stöd och framför allt inte för förvärv av konkurrerande verksamheter.
- (302) Syftet med försäljningen av de cypriotiska bankernas grekiska verksamhet var att skydda det grekiska banksystemets stabilitet och se till att de cypriotiska bankerna kunde sälja sina affärsverksamheter innan dessa förmodligen skulle bli värdelösa. Transaktionen kan således anses utgöra ett led i en vederlagsprocess som är nödvändig för att återställa den finansiella stabiliteten på det sätt som beskrivs i punkt 41 i omstruktureringsmeddelandet.
- (303) Dessutom lade ingen bank som inte erhållit stöd ett giltigt bud för att förvärva de tre cypriotiska bankerna. Försäljningsprocessen var öppen, transparent och icke-diskriminerande.
- (304) Eftersom detta förvärv godkändes av den grekiska konkurrensmyndigheten kan det avslutningsvis⁽¹⁰⁰⁾ antas att resultatet av försäljningen inte utgör ett hot mot effektiv konkurrens i Grekland.
- (305) Mot bakgrund av ovanstående kan förvärvet av den cypriotiska överlåtna verksamheten anses omfattas av undantaget i punkt 41 i omstruktureringsmeddelandet.

7.5.3.4 Slutsats beträffande förvärvet av den cypriotiska överlåtna verksamheten

- (306) Kommissionens slutsats är att förvärvet av den cypriotiska överlåtna verksamheten, mot bakgrund av de grekiska bankernas unika situation och förvärvets särdrag, är förenligt med kraven i omstruktureringsmeddelandet.

7.5.4 Huruvida förvärvet av MBG är förenligt med omstruktureringsmeddelandet

7.5.4.1 Effekterna av förvärvet av MBG på bankens långsiktiga lönsamhet

- (307) Förvärvet av det helt kapitaliserade MBG ökar bankens möjligheter till långsiktig lönsamhet.

⁽¹⁰⁰⁾ http://www.epant.gr/apofasi_details.php?Lang=gr&id=352&nid=713

- (308) Enligt den analys som banken överlämnade vid förvärvet kommer transaktionen att skapa synergieffekter som kostnadsbesparingar i form av färre filialer och personalnedskärningar, lägre inlåningskostnader och intäktssynergier. Under tiden har banken helt integrerat MBG.
- (309) Eftersom MBG var tillräckligt kapitaliserat innan detta bolag förvärvades av banken och eftersom banken betalade en köpeskilling på 1 miljon euro är det inte troligt att förvärvet kommer att skapa ytterligare kapitalbehov för banken. Som en del av transaktionen åtog säljaren sig dessutom att göra ett kapitaltillskott på 400 miljoner euro till banken. Detta åtagande uppfylldes inom ramen för rekapitaliseringen våren 2013, när BCP sköt till 400 miljoner euro till banken.
- (310) Kommissionens slutsats är att förvärvet är positivt för möjligheten att återställa bankens långsiktiga lönsamhet och att köpeskillingen för förvärvet av MBG var så lågt att det inte hindrade stödet från att begränsas till vad som var absolut nödvändigt.

7.5.4.2 Effekterna av förvärvet av MBG på storleken på det stöd banken behöver

- (311) I linje med punkt 23 i omstruktureringsmeddelandet bör omstruktureringsstöd inte användas för förvärv av andra bolag utan endast för att täcka de omstruktureringskostnader som är nödvändiga för att återställa bankens lönsamhet. Även om förvärvet är positivt för bankens lönsamhet är det i detta fall inte nödvändigt för bankens lönsamhet i den mening som avses i punkt 23 i omstruktureringsmeddelandet.
- (312) Banken betalade emellertid bara 1 miljon euro för att köpa MBG, vilket måste anses vara ett mycket litet belopp. Dessutom blev MBG helt kapitaliserat av BCP och, som ett villkor för transaktionen, sköt BCP till 400 miljoner euro till banken ⁽¹⁰¹⁾.
- (313) Kommissionens slutsats är att förvärvet av MBG, på grund av de särskilda omständigheterna kring transaktionen (förvärv till ett mycket lågt pris av en helt kapitaliserad bank och ett kapitaltillskott från säljaren till banken), inte skapar ytterligare kapitalbehov för banken och att förvärvet av MBG utgör ett undantag som inte strider mot principen om att stöd bör begränsas till vad som är absolut nödvändigt.

7.5.4.3 Den snedvridning av konkurrensen som förvärvet av MBG har medfört

- (314) Som påpekades i skäl 274 får statligt stöd i linje med punkterna 39 och 40 i omstruktureringsmeddelandet inte användas till skada för företag som inte får stöd och framför allt inte för förvärv av konkurrerande verksamheter.
- (315) När den grekiska centralbanken granskade alla grekiska bankers överlevnadsförmåga i början av 2012 gjorde den bedömningen att MBG inte kunde överleva som självständig bank. MBG gav upphov stora förluster för BCP som därför ville sälja MBG och, om en försäljning inte var möjlig, var villig att låta MBG gå omkull. Försäljningen av MBG ingick även i BCP:s omstruktureringsplan ⁽¹⁰²⁾. Förvärvet kan därför anses utgöra ett led i en vederlagsprocess som är nödvändig för att återställa den finansiella stabiliteten på det sätt som beskrivs i punkt 41 i omstruktureringsmeddelandet.
- (316) Dessutom lade ingen bank som inte erhållit stöd ett giltigt bud för att förvärva MBG.
- (317) Mot denna bakgrund kan förvärvet av MBG anses omfattas av undantaget i punkt 41 i omstruktureringsmeddelandet.

7.5.4.4 Slutsats beträffande förvärvet av MBG

- (318) Kommissionens slutsats är att förvärvet av MBG, mot bakgrund av de grekiska bankernas unika situation och förvärvets särdrag, är förenligt med kraven i omstruktureringsmeddelandet.

7.6 ÅTGÄRDERNA A:S, B1:S, B2:S, B3:S, OCH B4:S FÖRENLIGHET MED OMSTRUKTURERINGSMEDDELANDET

7.6.1 Orsaker till svårigheterna och följder för bedömningen enligt omstruktureringsmeddelandet

- (319) Som påpekades i avsnitten 2.1.1 och 2.1.2 beror bankens svårigheter i huvudsak på den grekiska statsskuldskrisen och den djupa recessionen i Grekland och Sydeuropa. Till följd av statsskuldskrisen förlorade den grekiska

⁽¹⁰¹⁾ Se skäl 80.

⁽¹⁰²⁾ Kommissionens meddelande av den 30 augusti 2013 i ärende SA.34724, *Restructuring of Banco Comercial Português (BCP) Group*, ännu ej offentliggjort.

myndigheten åtkomst till de finansiella marknaderna och var till sist tvungen att förhandla fram en överenskomst med sina inhemska och utländska fordringsägare, PSI-programmet, vilket resulterade i att fordringarna mot staten skrevs ned med 53,3 %. Dessutom byttes 31,5 % av fordringarna ut mot nya statligt garanterade obligationer med lägre ränta och längre löptider. Staten köpte tillbaka dessa nya statligt garanterade obligationer från de grekiska bankerna i december 2012 till ett pris på 30,2 %–40,1 % av deras nominella värde, vilket gav upphov till ytterligare förluster för de grekiska bankerna. Utöver PSI-programmets och återköpets effekter på bankens kapitalposition drabbades banken dessutom av stora massuttag mellan 2010 och mitten av 2012, på grund av risken för att Grekland skulle kunna komma att lämna euroområdet och som en följd av en ohållbar statsskuld och den ekonomiska recessionen.

- (320) Det stöd som beviljades banken, dvs. det samlade beloppet från åtgärderna B1, B2, B3 och B4 på 7 335 miljoner euro är högre än den förlust som bokfördes efter PSI-programmet (5 911 miljoner euro).
- (321) En stor del av kapitalbehovet härrör från ett finansinstituts standardexponering mot statsskuldskrisk i hemlandet. Detta faktum påpekades även i skälen 63 och 74 i beslutet att inleda förfarandet i ärendet Piraeus. Till följd av detta har banken ett mindre behov att ta upp frågor om överdrivet risktagande i sin omstruktureringsplan än andra finansinstitut med ackumulerade onödiga risker. Eftersom stödåtgärderna är mindre snedvridande bör åtgärderna för att avhjälpa snedvridningen av konkurrensen därför mildras i motsvarande grad. Eftersom PSI-programmet och återköpet utgör en skuldeftergift till förmån för staten kan statens ersättning vid rekapitaliseringen av banker vara lägre. Kommissionen konstaterar dock att bankens exponering mot den grekiska statsskuldskrisen var större än andra grekiska bankers exponering ⁽¹⁰³⁾. Inte alla förluster på statligt garanterade obligationer kan därför tillskrivas ett finansinstituts standardexponering mot statsskuldskrisk i hemlandet.
- (322) Den andra orsaken till bankens förluster är de förluster banken gjort på sina lån till grekiska hushåll och företag. Kommissionen anser att dessa förluster främst beror på den osedvanligt djupa och långvariga recessionen som har lett till att BNP har sjunkit med 25 % på fem år, och inte beror på att banken har ställt ut riskfyllda lån. Det stöd som har beviljats för att täcka dessa förluster leder därför inte till överdrivet risktagande, vilket fallet är när stödet skyddar en bank från konsekvenserna av ett tidigare riskfyllt beteende. Stödet är därför mindre snedvridande ⁽¹⁰⁴⁾.
- (323) En del av bankens kapitalbehov och kreditförluster härrör emellertid från några av de internationella dotterbolagen. Av 2012 års stresstest för att fastställa bankens kapitalbehov framgick att prognoserna för kreditförluster på utländska lån uppgick till 1 314 miljoner euro i referensscenariot och 1 624 miljoner euro i det negativa scenariot. Flera av de utländska affärsverksamheterna gick med förlust de senaste åren. Förlusterna från den internationella verksamheten uppgick till 244 miljoner euro före skatt år 2012 ⁽¹⁰⁵⁾. De utländska tillgångarna försämrade dessutom likviditeten.
- (324) Därför kan en stor del av förlusterna och stödbehovet anses falla under punkt 14 i 2011 års förlängningsmeddelande, som gör det möjligt för kommissionen att mildra sina krav. En del av stödbehovet härrör dessutom från den osedvanligt djupa recessionen i Grekland och inte från riskfylld utlåning. Sådant stöd leder inte till överdrivet risktagande och är därför mindre snedvridande.
- (325) Avslutningsvis härrör en del av stödbehovet från bankens eget risktagande genom dess stora statsskuldssinnehav och dess utländska filialer.

7.6.2 Lönsamhet

- (326) En omstruktureringsplan måste se till att finansinstitutet kan återställa sin långsiktiga lönsamhet innan omstruktureringsperioden löper ut (avsnitt 2 i omstruktureringsmeddelandet). I förevarande fall definieras omstruktureringsperioden som perioden mellan antagandet av detta beslut och den 31 december 2018.
- (327) I enlighet med punkterna 9, 10 och 11 i omstruktureringsmeddelandet lade Grekland fram en omfattande, detaljerad omstruktureringsplan med fullständiga uppgifter om bankens affärsmodell. I planen definieras även orsakerna till bankens svårigheter, samt de åtgärder som har vidtagits för att avhjälpa alla lönsamhetsproblem som banken haft. I omstruktureringsplanen beskrivs framför allt vilken strategi som har valts för att bevara bankens operativa effektivitet och för att hantera den höga andelen nödlidande lån, den utsatta likviditets- och kapitalpositionen och bankens utländska affärsverksamheter, vilka de senaste åren har förlitat sig på moderbolaget för finansiering och kapital.

⁽¹⁰³⁾ Se tabell 2.

⁽¹⁰⁴⁾ Se punkt 28 i omstruktureringsmeddelandet och skäl 320 i kommissionens beslut av den 5 april 2011 om stödåtgärderna nr C 11/09 (f.d. NN 53b/2008, NN 2/10 och N 19/10) som Nederländerna genomfört till förmån för ABN AMRO Group NV (som skapades efter sammanslagningen av Fortis Bank Nederland och ABN AMRO N) (EUT L 333, 15.12.2011, s. 1).

⁽¹⁰⁵⁾ <http://www.piraeusbankgroup.com/en/investors/financials/presentation-audio-archive>

7.6.2.1 Grekisk bankverksamhet

- (328) När det gäller likviditeten⁽¹⁰⁶⁾ och bankens beroende av finansiering från eurosyste­met uppges det i omstruktureringsplanen att balansräkningen i Grekland kommer att öka något, samtidigt som inlåningbasen borde börja växa igen. Beroendet av statligt garanterat akut likviditetsstöd har redan minskat, och kommer att fortsätta att minska, vilket också kommer att göra det lättare för banken att minska sina finansieringskostnader.
- (329) Den kvot mellan utlåning och inlåning som nämndes i skäl 137 garanterar att bankens balansräkning ligger på en hållbar nivå i slutet av omstruktureringsperioden. Försäljningen av värdepapper och annan verksamhet som inte utgör bankens kärnverksamhet kommer också att stärka bankens likviditetsposition. På grund av att banken fortfarande har en svag likviditetsposition kan kommissionen godta de grekiska myndigheternas begäran om tillåtelse att tillhandahålla banken likviditet inom ramen för garantiåtgärden och åtgärden om statliga obligationslån i stödordningen för bankindustrin i Grekland och det statligt garanterade akuta likviditetsstödet.
- (330) För att minska sina finansieringskostnader har Grekland även åtagit sig att se till att banken fortsätter sänka sina inlåningsräntor i Grekland, vilket beskrevs närmare i skäl 137. Att sänka inlåningskostnaderna på detta sätt kommer att vara ett viktigt led i att förbättra bankens lönsamhet före avsättningar.
- (331) Sedan krisen inleddes har banken gjort stora förvärv som på ett dramatiskt sätt har ökat bankens storlek och inlåningsbas. Banken har i rekordfart lyckats integrera de förvärvade affärsverksamheterna. Banken försöker för närvarande ta till vara alla tänkbara synergieffekter till följd av dessa förvärv. Den har påbörjat en rationalisering av sitt affärsnät i Grekland, genom att minska antalet filialer och antalet anställda⁽¹⁰⁷⁾. År 2017 kommer bankens totala kostnader i Grekland att ha minskat med ytterligare [...] % jämfört med 2013. För att uppnå detta mål har Grekland åtagit sig att se till att banken har minskat antalet filialer och antalet anställda i Grekland till [...] respektive [...] den 31 december 2017, med en totalkostnad i Grekland på högst [...] miljarder euro. Den förväntade kvoten mellan utlåning och inlåning kommer att vara mindre än [...] % i slutet av omstruktureringsperioden. Kommissionen anser att omstruktureringsplanen bevarar bankens effektivitet i det nya marknadsklimatet.
- (332) Ett annat nyckelområde är hanteringen av nödlidande lån, eftersom dessa stod för 36 % av bankens portfölj den 31 december 2013⁽¹⁰⁸⁾. Banken planerar att stärka sin kreditpolicy (kreditgränser, säkerhetstäckning) och inrikta sig på sin kärnverksamhet för att minimera sina förluster. Grekland har även åtagit sig att se till att banken håller en hög kreditpolicystandard så att den kan förvalta risker och maximera värdet för banken i varje skede av kreditprocessen, inklusive den omstrukturering av lån som beskrevs i skäl 141.

7.6.2.2 Företagsstyrning

- (333) En annan aspekt som bör uppmärksammas är hur banken styrs, eftersom den grekiska finansiella stabilitetsfonden äger en majoritet av bankens aktier efter rekapitaliseringen våren 2013, men endast har begränsad rösträtt. Vissa av de privata investerare som kontrollerar banken äger dessutom också teckningsoptioner och skulle således få full fördel av en kraftig kursuppgång under omstruktureringsperioden. Eftersom en sådan situation skulle kunna ge upphov till överdrivet risktagande enades banken och den grekiska finansiella stabilitetsfonden 2013 om särskilda ramar för förhållandet mellan dem. Överenskommelsen ger ett skydd mot de största aktieägarnas inblandning i den dagliga driften av banken, och garanterar samtidigt att den grekiska finansiella stabilitetsfonden kan övervaka genomförandet av omstruktureringsplanen och förhindra onödigt risktagande från bankens ledning genom lämpliga samrådsförfaranden. Banken har även åtagit sig att noga följa sin exponering mot närstående låntagare. Kommissionen ställer sig positiv till att den grekiska finansiella stabilitetsfonden automatiskt får tillbaka sin rösträtt om banken inte genomför sin omstruktureringssplan.

7.6.2.3 Internationell verksamhet

- (334) En del av bankens internationella verksamhet har tidigare dränerat banken på kapital och likviditet, vilket förklarades närmare i skäl 323.
- (335) Enligt omstruktureringsplanen förväntas banken fortsätta att koncentrera sig på den inhemska marknaden. Banken har redan sålt sitt dotterbolag i Amerikas förenta stater. Den har även påbörjat rationaliseringar av sina andra filialer, för att stärka låne- och teckningsprocessen och minska dotterbolagets finansieringsgap. Banken planerar ytterligare rationaliseringar i sitt nät av kvarvarande dotterbolag, vilket beskrevs närmare i skäl 130.
- (336) Det totala värdet av utländska tillgångar kommer därför att sjunka framöver. I slutet av omstruktureringsperioden kommer de att utgöra [...] av bankens totala balansräkning.

⁽¹⁰⁶⁾ Kommissionen konstaterar även att en del av bankens likviditetsbehov härrör från den atypiska formen av den grekiska finansiella stabilitetsfondens deltagande i den första och andra tillfälliga rekapitaliseringen samt i rekapitaliseringen våren 2013. Som vederlag för sitt deltagande överförde den grekiska finansiella stabilitetsfonden faktiskt EFSF-obligationer till banken i stället för kontanter. Banken innehar ett stort antal medel- och långfristiga EFSF-obligationer, som ökar dess finansieringsbehov jämfört med om rekapitaliseringen hade betalats i kontanter. Den delen av likviditetsbehovet är inte ett tecken på en olämplig affärsmodell eller balansräkningsstruktur. Den kommer automatiskt att försvinna när EFSF-obligationerna löper ut.

⁽¹⁰⁷⁾ Se skäl 116.

⁽¹⁰⁸⁾ Omstruktureringsplan inlämnad den 25 juni 2014, s. 132.

- (337) Kommissionen anser därför att banken kommer att ha omstrukturerat och minskat de utländska affärsverksamheternas storlek tillräckligt mycket för att undvika att exponeras för ytterligare kapitalbehov och likviditetsbrist i framtiden. Åtagandena i skäl 138 om att avstå från att skjuta till stora kapitalbelopp till bankens internationella dotterbolag bidrar också till att se till att utländska dotterbolag inte utgör något hot mot bankens kapital- eller likviditetsposition.

7.6.2.4 Slutsats om lönsamhet

- (338) Av det referensscenario som beskrevs i avsnitt 2.4 framgår att banken i slutet av omstruktureringsperioden kommer att ha en avkastning som gör det möjligt för den att täcka alla sina kostnader och tillhandahålla en lämplig avkastning på eget kapital med hänsyn till sin riskprofil. Samtidigt förväntas bankens kapitalposition ligga kvar på en godtagbar nivå.
- (339) Avslutningsvis uppmärksammar kommissionen det negativa scenario som beskrivs i den omstruktureringsplan för banken som de grekiska myndigheterna har överlämnat. Det negativa scenariot grundas på en uppsättning antaganden som myndigheterna och den grekiska finansiella stabilitetsfonden har enats om. Scenariot tar hänsyn till en längre och djupare recession, samt ett ännu större prisfall på fastigheter. I omstruktureringsplanen visas att banken kan klara en rimlig stressnivå eftersom banken, i det negativa scenariot, fortsätter att vara lönsam och välkapitaliserad i slutet av omstruktureringsperioden.
- (340) Det ytterligare kapital som anskaffades 2014, nämligen 1 750 miljoner euro, är tillräckligt för att klara referensscenario i 2013 års stresstest under omstruktureringsperioden och för att återköpa preferensaktierna, vilket banken gjorde i maj 2014⁽¹⁰⁹⁾. [...] Kommissionen påminner om att den grekiska centralbanken i sin bedömning av kapitalbehoven i referensscenario införde flera justeringar som resulterade i att det förväntade kapitalbehovet ökade jämfört med de uppskattade kapitalbehov som banken angav i sitt eget referensscenario. Kommissionen anser därför att det kapitalbehov i referensscenario som den grekiska centralbanken bedömer finnas förutsätter en viss grad av stress. För att komma fram till slutsatsen att banken är lönsam kräver kommissionen inte att banken har tillräckligt med förskottskapital för att täcka kapitalbehovet i det stressscenario som den grekiska centralbanken har räknat med, eftersom den uppskattningen motsvarar en hög stressnivå och eftersom kapitalanskaffningen i mars 2014 visar att banken på nytt har åtkomst till kapitalmarknaderna.
- (341) Dessutom är det positivt att banken inte kommer att göra ytterligare investeringar i värdepapper med låg kreditriskvärdering vilket kommer att göra det lättare för banken att bevara sin kapital- och likviditetsposition.
- (342) Slutsatsen blir därför att kombinationen av den redan genomförda omstruktureringen och den ytterligare omstrukturering som föreslagits räcker för att återställa bankens långsiktiga lönsamhet.

7.6.3 Eget bidrag och bördefördelning

- (343) Enligt avsnitt 3 i omstruktureringsmeddelandet måste banker och deras kapitalägare i så stor utsträckning som möjligt bidra till omstruktureringen för att kunna säkerställa att stödet begränsas till minsta möjliga. Bankerna bör därmed använda sina egna medel för att finansiera omstruktureringen, genom att exempelvis avyttra tillgångar, medan kapitalägarna om möjligt bör absorbera finansinstitutets förluster.

7.6.3.1 Bankens eget bidrag: avveckling och kostnadsbesparingar

- (344) Banken har redan avvecklat små utländska affärsverksamheter (i Amerikas förenta stater) och skuldsanerat en del av sin portfölj för att både öka sin kapitaltäckning och stärka sin likviditetsposition. I omstruktureringsplanen förutses en skuldsanering av bankens utländska verksamheter, vilket beskrivs närmare i skälen 125–129. Med tanke på den skuldsanering och avveckling som redan genomförts, och efter genomförandet av åtagandena kopplade till skuldsaneringen och avvecklingen av utländska affärsverksamheter, kommer banken att kraftigt ha minskat sin geografiska närvaro i [...]. Minskningen av bankens internationella tillgångar kommer också kraftigt att minska den eventuella risken för framtida behov av stöd. Stödet kan därigenom begränsas till vad som är absolut nödvändigt.
- (345) För att begränsa sitt kapitalbehov kommer banken inte att använda kapital för att stödja eller expandera sina utländska dotterbolag, vilket beskrivs närmare i skäl 138. Dessutom utgör Greklands åtaganden en garant för att banken inte gör några kostsamma förvärv.
- (346) Som påpekades i avsnitt 2.4.2 har banken även påbörjat ett omfattande kostnadsbesparingsprogram. Bankens kostnader kommer att minska ytterligare fram till 2017. Personalstyrkan håller på att minskas och lönerna sänks. Grekland har även åtagit sig att begränsa ersättningarna till bankens chefer, [...].

⁽¹⁰⁹⁾ Se skäl 52.

7.6.3.2 Bördefördelning mellan historiska aktieägare och nytt kapital som anskaffats på marknaden

- (347) Aktieinnehavet för bankens tidigare aktieägare späddes ut genom nyemissionen 2009 ⁽¹¹⁰⁾ och på nytt genom den grekiska finansiella stabilitetsfondens rekapitaliseringsåtgärd (åtgärd B4) och anskaffandet av privat kapital 2013 respektive i mars 2014. Bankens aktieägars innehav, som vid den aktuella tidpunkten inbegrep de investerare som sköt till pengar 2009, minskade från 100 % före rekapitaliseringen våren 2013 till endast 2,3 % efter den rekapitaliseringen. Dessutom har banken inte betalat någon kontant aktieutdelning sedan 2008. Utöver att de tidigare aktieägarna på detta sätt har påtagit sig sin del av bördan har banken anskaffat ett stort privat kapitalbelopp sedan krisen inleddes 2008. Detta uppgick till 807 miljoner euro 2009, 1 444 miljoner euro 2013 och 1 750 miljoner euro 2014.

7.6.3.3 Bördefördelning: innehavare av efterställda lån

- (348) Innehavare av hybridkapital och innehavare av efterställda lån har bidragit till bankens omstruktureringsskostnader. Banken har upprepade gånger vidtagit skuldförvaltningsåtgärder för att generera kapital, vilket beskrivs närmare i skäl 134.
- (349) För de instrument som fortfarande är utestående gäller det kupongförbud som anges i skäl 143. Därför anser kommissionen att bankens innehavare av hybridkapital och innehavare av efterställda lån står för sin del av bördan och att kriterierna i omstruktureringsmeddelandet således uppfylls.

7.6.3.4 Slutsatser beträffande eget bidrag och bördefördelning

- (350) Jämfört med den totala rekapitalisering som erhållits från staten är det egna bidraget och bördefördelningen, särskilt i form av försäljning av tillgångar och minskad kreditstock, mycket lägre än vad kommissionen normalt skulle betrakta som tillräckligt. Nedskalkningen berör bara den utländska verksamheten, som bara står för en begränsad del av bankens verksamhet, ⁽¹¹¹⁾ och omstruktureringen innefattar inga planer på minskade utlånings- och inlåningsstockar i Grekland. Till följd av förvärv har dessa tvärtom ökat dramatiskt de senaste åren. Kommissionen tar emellertid hänsyn till de aspekter som diskuterades i avsnitt 7.6.1 och särskilt den omständigheten att det erhållna stödet delvis omfattas av det undantag som anges i artikel 14 i 2011 års förlängningsmeddelande, enligt vilket kommissionen kan godta ett lägre eget bidrag och en mindre omfattande bördefördelning. Kommissionen ser också positivt på att banken anskaffade 1 444 miljoner euro på marknaden i maj 2013 och 1 750 miljoner euro i mars 2014, [...]. Det kapital som anskaffades i mars 2014 anskaffades dessutom till ett pris per aktie som motsvarade det pris per aktie som den grekiska finansiella stabilitetsfonden tecknade sig för inom ramen för rekapitaliseringen våren 2013 (åtgärd B4). Det höga emissionspriset begränsade därför den grekiska finansiella stabilitetsfondens utspädning. Banken återbetalade dessutom preferensaktierna (åtgärd A). Mot bakgrund av alla ovanstående kan omstruktureringsplanen anses tillhandahålla ett tillräckligt stort eget bidrag och tillräcklig bördefördelning för att stödet ska begränsas till vad som är absolut nödvändigt.

7.6.4 Åtgärder som syftar till att begränsa snedvridningarna av konkurrensen

- (351) Enligt omstruktureringsmeddelandet måste omstruktureringsplanen innehålla åtgärder för att begränsa snedvridningen av konkurrensen och säkra en konkurrenskraftig banksektor. Åtgärderna måste dessutom hindra överdrivet risktagande och se till att det statliga stödet inte används för att finansiera konkurrenshämmande beteenden.
- (352) Enligt punkt 31 i omstruktureringsmeddelandet måste kommissionen, då den bedömer storleken på stödet och dess snedvridande effekter på konkurrensen, ta hänsyn till både det absoluta och det relativa stödbeloppet samt till omfattningen av bördefördelningen och finansinstitutets marknadsposition efter omstruktureringen. Kommissionen påminner därför om att banken har erhållit ett kapitalstöd från staten motsvarande 23,7 % av värdet på bankens riskvägda tillgångar ⁽¹¹²⁾. Dessutom erhöll banken år 2010 likviditetsgarantier på 9,9 miljarder euro och statsobligationslån på 1,3 miljarder euro, vilket tillsammans motsvarar nästan 25 % av bankens balansräkning. Dessutom har banken erhållit statligt garanterat akut likviditetsstöd. På grund av det stora stödbeloppet är det därför nödvändigt att vidta åtgärder för att begränsa potentiella snedvridningar av konkurrensen. Dessutom har banken en stor marknadsandel i Grekland. Förvärvet av ATE:s överlåtna verksamhet, Geniki, MBG och den cypriotiska överlåtna verksamheten ökade bankens marknadsandel. Efter dessa förvärv uppgick bankens andel av den grekiska inlåningsmarknaden till 29 % i slutet av 2013, medan bankens andel av marknaden för hypotekslån, konsumentlån och företagslån låg på 25 %, 22 % respektive 35 % (som jämförelse låg motsvarande siffror för 2011 på 10 %, 8 %, 8 % respektive 14 %) ⁽¹¹³⁾.

⁽¹¹⁰⁾ Se skäl 132.

⁽¹¹¹⁾ Av de skäl som anges i avsnitt 7.1.3.5 måste storleken på det föreslagna egna bidraget jämföras med bankens storlek före förvärven av ATE:s överlåtna verksamhet, Geniki, BCP och den cypriotiska överlåtna verksamheten.

⁽¹¹²⁾ Om hänsyn endast tas till det stöd faktiskt betalades ut, vilket ger störst fördel och därför snedvrider konkurrensen mest, minskar stödbeloppet till 19,4 % av bankens riskvägda tillgångar.

⁽¹¹³⁾ Omstruktureringsplan inlämnad den 25 juni 2014, s. 35.

- (353) Kommissionen påminner om att bankens svårigheter till stor del berodde på externa orsaker som den grekiska statsskuldskrisen och den långvariga recession som påverkat den grekiska ekonomin negativt sedan 2008, vilket redan påpekades i skäl 74 i beslutet att inleda förfarandet i ärendet Piraeus. Behovet av att hindra ett överdrivet risktagande minskar därför. Som påpekas i avsnitt 7.6.1 i det här beslutet är stödåtgärdernas snedvridande effekt därför mindre och således även behovet av åtgärder för att begränsa snedvridningar av konkurrensen. Av ovanstående skäl kan kommissionen i detta undantagsfall, trots ett högt stödbelopp och de stora marknadsandelarna, godta att omstruktureringsplanen inte innehåller några planerade åtgärder för att minska balansräkningen och utlåningen i Grekland. Det skulle dock vara problematiskt om den av de fyra stora bankerna som erhållit mest stöd och den bank som har växt mest genom förvärv de senaste åren skulle fortsätta att växa snabbare än marknaden under omstruktureringsperioden, och eventuellt tränga ut de banker som erhållit mindre stöd. Kommissionen välkomnar därför åtagandet att banken inte kommer att växa snabbare än marknaden.
- (354) Kommissionen noterar emellertid att statens rekapitaliseringar gjorde det möjligt för banken att fortsätta sin bankverksamhet på utländska marknader.
- (355) Kommissionen noterar att utöver den skuldsanering och omstrukturering som redan genomförts kommer banken att genomföra ytterligare omstrukturering och skuldsanering av sina utländska tillgångar fram till den 30 juni 2018⁽¹¹⁴⁾. Dessutom har banken åtagit sig att inte använda stöd för att finansiera tillväxt inom den utländska verksamheten. Stödet kommer därför inte att användas för att snedvrida konkurrensen på dessa utländska marknader.
- (356) Grekland har även åtagit sig att se till att banken inte gör kostsamma förvärv, för att därigenom säkerställa att banken inte använder statligt stöd för att förvärva nya affärsverksamheter. Det förbudet bidrar till att säkerställa att stödet begränsas till vad som är absolut nödvändigt för att återställa lönsamheten i den grekiska banksektorn, och inte för att exempelvis växa på utländska marknader.
- (357) Åtagandet att minska den grekiska inlåningsräntan från ohållbart höga nivåer säkerställer också att stödet inte kommer att användas för att finansiera ohållbara inlåningsstrategier som snedvrider konkurrensen på den grekiska marknaden. På samma sätt kommer åtagandet om att banken ska tillämpa strikta riktlinjer för prissättningen av nya lån, grundat på en kreditriskbedömning, att hindra banken från att snedvrida konkurrensen på den grekiska marknaden genom olämpliga prissättningsstrategier vid prissättningen av konsumentlån.
- (358) Med beaktande av den särskilda situation som beskrivs i avsnitt 7.6.1 och de åtgärder som tillhandahålls i omstruktureringsplanen, anser kommissionen att det finns tillräckliga skyddsåtgärder för att begränsa snedvridningar av konkurrensen.

7.6.5 Övervakning

- (359) Enligt avsnitt 5 i omstruktureringsmeddelandet ska det regelbundet lämnas rapporter till kommissionen så att kommissionen kan kontrollera att omstruktureringsplanen genomförs i vederbörlig ordning. Enligt Greklands åtaganden⁽¹¹⁵⁾ ska Grekland se till att den övervakningsförvaltare som banken har utsett med kommissionens godkännande ända fram till omstruktureringsperiodens slut, dvs. den 31 december 2018, övervakar att Grekland genomför sina åtaganden beträffande omstruktureringen av den grekiska och utländska verksamheten och åtagandena om företagsstyrning och kommersiella transaktioner. Kommissionen anser därmed att det säkerställs att övervakningen av omstruktureringsplanens genomförande sker på vederbörligt sätt.

7.6.6 Slutsats om huruvida åtgärderna A, B1, B2, B3, och B4 är förenliga med omstruktureringsmeddelandet

- (360) Kommissionen konstaterar att omstruktureringsplanen, tillsammans med åtagandena i bilaga D till det här beslutet, säkerställer återställandet av bankens långsiktiga lönsamhet, att planen är tillräcklig i fråga om bördefördelning och eget bidrag, att den uppväger de konkurrenssnedvridande effekter som stödåtgärderna i detta beslut har samt att den är proportionell. Den omstruktureringsplan och de åtaganden som har överlämnats till kommissionen uppfyller kriterierna i omstruktureringsmeddelandet.

8. SLUTSATS

- (361) Kommissionen beklagar att Grekland olagligen har genomfört stödåtgärderna B2, B3 och B4 i strid med artikel 108.3 i fördraget, eftersom åtgärderna genomfördes innan de formellt anmäldes. Dessa åtgärder kan, i likhet med de övriga åtgärder som har analyserats i detta beslut, emellertid anses förenliga med den inre marknaden.

⁽¹¹⁴⁾ Se bilagan, kapitel II.

⁽¹¹⁵⁾ Se skäl 129.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. Följande åtgärder som Grekland har genomfört utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget.

- a) Det akuta likviditetsstöd till Piraeus Bank SA som beviljades av den grekiska centralbanken och garanterades av Grekland (åtgärd L2).
- b) Den andra tillfälliga rekapitalisering på 1 553 miljoner euro som den grekiska finansiella stabilitetsfonden beviljade Piraeus Bank SA i december 2012 (åtgärd B2).
- c) Den utfästelse om åtagande på 1 082 miljoner euro som den grekiska finansiella stabilitetsfonden lämnade till Piraeus Bank SA den 20 december 2012 (åtgärd B3).
- d) Den rekapitalisering på 5 891 miljoner euro som den grekiska finansiella stabilitetsfonden beviljade Piraeus Bank SA våren 2013 (åtgärd B4).
- e) Den rekapitalisering på 524 miljoner euro som den grekiska finansiella stabilitetsfonden beviljade Piraeus Bank SA våren 2013 (åtgärd C).

2. Mot bakgrund av den omstruktureringsplan för Piraeus Bank Group, som Piraeus Bank SA och alla dess dotterbolag och filialer ingår i, som överlämnades den 25 juni 2014 och Greklands åtaganden samma dag är följande statliga stöd förenligt med den inre marknaden:

- a) Det kapitaltillskott på 750 miljoner euro som Grekland beviljade Piraeus Bank SA i maj 2009 och december 2011 inom ramen för rekapitaliseringsprogrammet (åtgärd A).
- b) Det akuta likviditetsstöd till Piraeus Bank SA som den grekiska centralbanken tillhandahållit och Grekland garanterat sedan juli 2011, som uppgick till 30,4 miljarder euro den 31 december 2012 (åtgärd L2).
- c) Den första tillfälliga rekapitalisering på 4,7 miljarder euro som den grekiska finansiella stabilitetsfonden beviljade Piraeus Bank SA i maj 2012 (åtgärd B1).
- d) Den andra tillfälliga rekapitalisering på 1 553 miljoner euro som den grekiska finansiella stabilitetsfonden beviljade Piraeus Bank SA i december 2012 (åtgärd B2).
- e) Den åtagande på 1 082 miljoner euro som den grekiska finansiella stabilitetsfonden gjorde till Piraeus Bank SA den 20 december 2012 (åtgärd B3).
- f) Den rekapitalisering på 5 891 miljoner euro som den grekiska finansiella stabilitetsfonden beviljade Piraeus Bank SA våren 2013 (åtgärd B4).
- g) Den rekapitalisering på 524 miljoner euro som den grekiska finansiella stabilitetsfonden beviljade Piraeus Bank SA våren 2013 (åtgärd C).

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till Republiken Grekland.

Utfärdat i Bryssel den 23 juli 2014.

På kommissionens vägnar
Joaquín ALMUNIA
Vice ordförande

BILAGA

PIRAEUS BANK – REPUBLIKEN GREKLANDS ÅTAGANDEN

Republiken Grekland ska se till att **banken** genomför den omstruktureringsplan som överlämnades den 25 juni 2014. Omstruktureringsplanen grundas på de makroekonomiska antaganden som Europeiska kommissionen (nedan kallad *kommissionen*) gjort, vilka anges i tillägget, samt på antaganden till följd av lagstiftning.

Republiken Grekland gör härmed följande åtaganden (nedan kallade **åtagandena**) som utgör en del av omstruktureringsplanen. Åtagandena inbegriper åtaganden beträffande genomförandet av omstruktureringsplanen (nedan kallade **omstruktureringsåtagandena**) och **åtaganden om företagsstyrning och kommersiella transaktioner**.

Åtagandena börjar gälla samma dag som kommissionens beslut om godkännande av omstruktureringsplanen (nedan kallat *beslutet*).

Omstruktureringsperioden ska avslutas den 31 december 2018. Om inte annat anges i ett enskilt åtagande gäller åtagandena under hela omstruktureringsperioden.

Denna text ska tolkas i ljuset av beslutet och de allmänna unionsrättsliga ramarna, och med beaktande av rådets förordning (EG) nr 659/1999 ⁽¹⁾.

KAPITEL I. DEFINITIONER

I åtagandena avses med

1. **bank:** Piraeus Bank SA och alla dess dotterbolag; detta inbegriper således hela Piraeus Bank-koncernen med alla dess dotterbolag och filialer i och utanför Grekland, både de som ägnar sig åt bankverksamhet och de som ägnar sig åt annan verksamhet,
2. **kapitalhöjande bud inom banksektorn:** ett bud som resulterar i att banken ökar sin lagstadgade kapitaltäckningskvot, med beaktande av alla relevanta aspekter, särskilt den vinst/förlust som redovisats för transaktionen och minskningen av riskvägda tillgångar till följd av försäljningen (vid behov korrigerat med ökningen av riskvägda tillgångar till följd av kvarvarande finansiella kopplingar),
3. **kapitalhöjande bud inom försäkringssektorn:** ett bud som resulterar i att banken ökar sin lagstadgade kapitaltäckningskvot. Varje bud som är högre än det bokförda värdet på bankens försäkringsverksamhet antas automatiskt vara kapitalhöjande,
4. **transaktionsdag:** dagen för överlåtelsen av äganderätten från avyttringsverksamheten till köparen,
5. **avyttringsverksamhet:** alla verksamheter och tillgångar som banken har åtagit sig att sälja, avyttra eller avveckla,
6. **giltighetsdag:** dagen för antagandet av detta beslut,
7. **slutet på omstruktureringsperioden:** den 31 december 2018,
8. **utländska eller icke-grekiska tillgångar:** tillgångar hänförliga till kundaktiviteter utanför Grekland, oberoende av i vilket land tillgångarna bokförs; tillgångar som bokförs i Luxemburg men som hänför sig till kundaktiviteter utanför Grekland omfattas exempelvis inte av denna definition; tillgångar som bokförs i Luxemburg eller Grekland men som hänför sig till kundaktiviteter i andra sydösteuropeiska länder betraktas däremot som utländska tillgångar och omfattas av denna definition,
9. **utländsk verksamhet:** den utländska bankverksamhet och annan verksamhet som bedrivs av bankens dotterbolag och filialer,
10. **utländska dotterbolag:** alla bankens dotterbolag utanför Grekland som bedriver bankverksamhet eller annan verksamhet,
11. **grekisk bankverksamhet:** bankens grekiska bankverksamhet oberoende av var tillgångarna bokförs,
12. **annan grekisk verksamhet än bankverksamhet:** bankens grekiska verksamhet som inte är bankverksamhet oberoende av var tillgångarna bokförs,

⁽¹⁾ Rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 108 i Europeiska unionens funktionssätt (EGT L 83, 27.3.1999, s. 1).

13. **grekiska dotterbolag:** alla bankens grekiska dotterbolag som bedriver bankverksamhet eller annan verksamhet,
14. **övervakningsförvaltare:** en eller flera fysiska eller juridiska personer som har en självständig ställning gentemot banken, har godkänts av kommissionen och utsetts av banken; övervakningsförvaltaren har till uppgift att övervaka att banken uppfyller åtagandena,
15. **köpare:** en eller flera fysiska eller juridiska personer som för avsikt att förvärva hela eller delar av avyttringsverksamheten.
16. **försäljning:** försäljning av 100 % av bankens aktieinnehav, om inte annat föreskrivs i det enskilda åtagandet.

Om inte annat föreskrivs ska i dessa åtaganden med ovanstående termer i singular även avses samma termer i plural (och vice versa).

KAPITEL II. OMSTRUKTURERINGSÅTAGANDEN

1. **Antalet filialer i Grekland:** Antalet filialer i Grekland ska uppgå till högst [...] den 31 december 2017. Vid avyttring av Geniki ska denna siffra ändras till [...].
2. **Antalet anställda i Grekland:** Antalet heltidsekvivalenter i Grekland (bankverksamhet och annan verksamhet i Grekland) ska uppgå till högst [...] den 31 december 2017. Vid avyttring av Geniki ska denna siffra ändras till [...].
3. **Totalkostnader i Grekland** Totalkostnaderna ⁽¹⁾ i Grekland (bankverksamhet och annan verksamhet i Grekland) ska uppgå till högst 1 200 miljoner euro 2017. Vid avyttring av Geniki ska denna siffra ändras till [...] miljoner euro.
4. **Inlåningskostnad i Grekland:** För att återställa sin lönsamhet före avsättningar på den grekiska marknaden ska banken minska sina finansieringskostnader genom att minska inlåningskostnaderna i Grekland (inklusive sparkonton, avistainlåning, tidsbundna insättningar andra liknande produkter som kunder erbjuds och vars kostnader bärs av banken).
5. **Kvot mellan nettoutlåning och inlåning i Grekland:** För den grekiska bankverksamheten ska kvoten mellan nettoutlåning och total inlåning uppgå till högst [...] den 31 december 2017. [...]
6. **Bruttoutlåningens tillväxttakt i den grekiska bankverksamheten:** Bruttoutlåningens tillväxttakt ska inte vara högre än den marknadstillväxttakt som den grekiska centralbanken rapporterar, om inte tillväxttakten på marknaden är lägre än de kommissionsprognoser (se tillägg I) som ligger till grund för omstruktureringsplanen. I så fall kan taket för tillväxttakten revideras, med beaktande av makroekonomiska förhållanden och konkurrensen inom den grekiska banksektorn. En gång om året ska det kontrolleras att detta åtagande följs.
7. **Stöd till utländska dotterbolag:** Från giltighetsdagen och fram till den 30 juni 2018 får banken inte tillhandahålla ett högre belopp i ytterligare likviditet eller efterställt kapital till något utländskt dotterbolag till ett belopp än det lägre av följande två värden: i) [...] % av det dotterbolagets riskvägda tillgångar den 31 december 2012, eller ii) [...] miljoner euro sammanlagt för alla utländska dotterbolag (kumulativt för perioden 30 juni 2013–30 juni 2018). Om banken har för avsikt att skjuta till kapital eller efterställda skulder till det utländska dotterbolaget till ett belopp som överstiger detta tak måste den begära att de grekiska myndigheterna ansöker om ett kommissionsbeslut om ändring av omstruktureringsplanen [...].
8. **Skuldsanering genom avyttring av tillgångar utanför Grekland fram till den 30 juni 2018:** De grekiska myndigheterna ska åta sig att se till att banken uppfyller minst ett av följande två villkor den 30 juni 2018:
 - a) Den totala storleken på portföljen med utländska tillgångar ska ha minskat till högst [...] miljarder euro. Om banken ägnar sig åt [...], ska det tak på [...] miljarder euro höjas till [...] miljarder euro.
 - b) Banken ska ha avyttrat [...]
- (8.1) [...]
- (8.2) [...]
9. **Försäljning av [...]:** [...]
10. **Försäljning av värdepapper:** Portföljen med noterade värdepapper, enligt nedanstående definition, ska ha avyttrats senast [...] medan portföljen med onoterade värdepapper ska ha avyttrats senast [...]. Portföljerna ska omfatta alla aktieinvesteringar på mer än [...] miljoner euro, samt investeringar i efterställda obligationer och hybridobligationer. Detta åtagande ska inte tillämpas på ägarintressen i utländska dotterbolag eller på investeringar i följande enheter:
[...].

⁽¹⁾ Inklusive bidrag från TEKE.

11. För varje försäljning som genomförs för att följa de försäljnings- eller avyttringsåtaganden som anges i detta dokument åtar sig Republiken Grekland att se till att
 - a) köparen är oberoende av och inte har några kopplingar till banken,
 - b) köparens förvärv av avyttringsverksamheten inte direkt eller indirekt finansieras av banken ⁽¹⁾,
 - c) Banken ska under en period av fem år efter transaktionsdagen inte förvärva direkt eller indirekt inflytande över hela eller delar av avyttringsverksamheten utan förhandsgodkännande från kommissionen.
12. **Investeringsinriktning.** Fram till den 30 juni 2017 ska banken inte köpa värdepapper med låg kreditvärdighet.

Detta åtagande ska inte tillämpas på följande värdepapper (de undantagna värdepappren): [...]
13. **Lönetak:** Fram till den [...] ska banken inte betala ut en total årlig ersättning (lön, pensionsavgift, bonus) på mer än [...] till någon anställd eller chef. I händelse av ett kapitaltillskott från den grekiska finansiella stabilitetsfonden ska en ny beräkning av ersättningstaket göras i enlighet med EU:s bankmeddelande av den 1 augusti 2013.

KAPITEL III. ÅTAGANDEN OM FÖRETAGSSTYRNING OCH KOMMERSIELLA TRANSAKTIONER – FÖRLÄNGNINGAR OCH ÄNDRINGAR

1. Banken ska fortsätta att genomföra de åtaganden om företagsstyrning och kommersiella transaktioner som Republiken Grekland överlämnade den 20 november 2012, tillsammans med senare ändringar i avsnitt III Kapitel III i åtagandena, fram till den 30 juni 2018.
2. Om ett enskilt åtagande inte gäller på bankens nivå ska banken inte använda de dotterbolag eller filialer som inte omfattas av just det åtagandet för att kringgå åtagandet.

Avsnitt A. Inrättande av en effektiv och lämplig intern organisation

3. Banken, med undantag av dess utländska dotterbolag, ska alltid följa alla bestämmelser i lag 3016/2002 om företagsstyrning och lag 2190/1920 om Sociétés Anonymes, och särskilt bestämmelserna i samband med företagsorgan som bolagsstämma och styrelse, för att säkerställa en tydlig ansvarsfördelning och transparens. Bolagsstämans befogenheter ska begränsas till en bolagsstämmas uppgifter enligt bolagslagen, särskilt i fråga om informationsrättigheter. Mer omfattande befogenheter som ger otillbörligt inflytande över företagsledningen ska upphävas. Ansvar för den dagliga driften ska tydligt ligga hos bankens verkställande direktörer.
4. Banken, med undantag av dess utländska dotterbolag, ska alltid följa den grekiska finansiella stabilitetsfondens ramverk för förbindelser.
5. Banken ska följa bestämmelserna i centralbankens förordning 2577/9.3.2006, i dess aktuella lydelse, för att ensam eller som koncern upprätthålla en effektiv organisationsstruktur och ett lämpligt internt kontrollsystem som innefattar de tre pelarna internrevision, riskförvaltning och efterlevnadsfunktioner samt bästa internationella metoder i fråga om företagsstyrning.
6. Banken ska ha en effektiv organisationsstruktur som säkerställer att avdelningarna för internrevision och riskförvaltning är helt självständiga i förhållande till kommersiella nät och rapporterar direkt till styrelsen. En revisionskommitté och en riskkommitté – som ska inrättas inom styrelsen – ska bedöma alla frågor som dessa avdelningar tar upp. Avdelningarnas roller, ansvar och resurser ska anges i en lämplig stadga för internrevision respektive en stadga för riskförvaltning. Stadgorna ska följa internationella standarder och säkerställa att avdelningarna är helt oberoende. En kreditpolicy ska ge vägledning och instruktioner i samband med beviljandet av lån, inklusive prissättning och omstrukturering av lån.
7. Banken ska till de behöriga myndigheterna offentliggöra en förteckning över alla aktieägare som innehar minst 1 % stamaktier.

⁽¹⁾ Detta gäller inte försäljning av fastigheter, där banken får tillhandahålla finansiering till köparen om den nya utlåningen sker i enlighet med försiktig länepaxis. För att kontrollera att åtagandet om skuldsanering genom avyttring av tillgångar utanför Grekland följs ska hänsyn tas till all ny utlåning som omfattas av definitionen av tillgångar utanför Grekland.

Avsnitt B. Affärsmetoder och riskövervakning*Allmänna principer*

8. I kreditpolicyn ska det fastställas att alla kunder ska behandlas rättvist genom andra icke-diskriminerande förfaranden än dem som har att göra med kreditrisk och betalningsförmåga. I kreditpolicyn fastställs över vilka gränser beviljandet av lån måste godkännas högre upp i ledningshierarkin. Liknande trösklar ska fastställas för omstrukturering av lån och hanteringen av fordringar och rättstvister. Kreditpolicyn ska centralisera beslutsfattandet på nationell nivå till vissa platser och tillhandahålla tydliga skyddsåtgärder för att säkerställa att instruktionerna genomförs på ett konsekvent sätt inom hela den grekiska bankverksamheten.
9. Banken ska i all grekisk bankverksamhet införliva kreditpolicyreglerna i sin utgivning av lån, sitt arbetsflöde vid refinansiering av lån samt i sina utbetalningssystem.

Särskilda bestämmelser

10. Om inte annat anges ska de särskilda bestämmelser som anges i punkterna 8–18 i avsnitt III i åtagandena gälla för all grekisk bankverksamhet.
11. Enligt kreditpolicyn ska prissättningen av lån och hypotekslån följa strikta riktlinjer. Dessa riktlinjer ska inbegripa skyldigheten att strikt iaktta kreditpolicyns standardtabeller för ränteintervall beroende på lånets löptid, kreditrisksbedömningen av kund, förväntad återvinning av ställd säkerhet (inklusive tidpunkt för en potentiell likvidation), det övergripande förhållandet med banken (t.ex. inlåningens nivå och stabilitet, avgiftsstrukturer och annan korsförsäljning verksamhet) och bankens finansieringskostnad. Särskilda klasser av lånefordringar genereras (t.ex. företagslån, hypotekslån, lån med/utan säkerhet etc.) och prissättningen av dessa anges med hjälp av en särskild kreditpolicytabell som regelbundet ska uppdateras av kreditkommittén. Varje undantag måste vederbörligen godkännas av kreditkommittén, eller på en lägre behörighetsnivå när kreditpolicyn tillåter detta. Skräddarsydda transaktioner som syndikerade lån eller projektfinansiering ska iaktta samma principer, samtidigt som hänsyn ska tas till att de kanske inte passar in i standardiserade kreditpolicytabeller. Överträdelser av prissättningspolicyn ska rapporteras till övervakningsförvaltaren.
12. Avdelningen för riskförvaltning ska ansvara för bedömningen av kreditrisk och värderingen av säkerheter. Vid bedömningen av kvaliteten på lånen ska avdelningen för riskförvaltning agera självständigt och avge ett skriftligt yttrande, för att garantera att de kriterier som används vid bedömningen tillämpas likadant över tid och gentemot alla kunder samt tar hänsyn till bankens kreditpolicy.
13. När det gäller lån till fysiska och till juridiska personer ska banken, vad gäller all grekisk bankverksamhet, och på grundval av bästa internationella metoder, tillämpa strikta individuella och sammanlagda gränser för det högsta belopp som kan beviljas en enda kreditrisk (om detta över huvud taget är tillåtet enligt grekisk rätt och EU-rätten). Dessa gränser ska ta hänsyn till när lånet löper ut och kvaliteten på eventuell säkerhet som har tillhandahållits och ska fastställas i förhållande till nyckelriktmärken, inklusive i förhållande till kapital.
14. Beviljandet av lån ⁽¹⁾ för att låntagare ska kunna köpa aktier eller hybridinstrument i banken eller andra banker ⁽²⁾ ska vara förbjudet oavsett vilka dessa låntagare är ⁽³⁾. Denna bestämmelse ska tillämpas och övervakas på banknivå.
15. Alla låneansökningar från icke-närstående låntagare på mer än [...] % av bankens riskvägda tillgångar] eller varje lån där exponeringen för en grupp (definierad som en grupp av närstående låntagare som utgör en enda kreditrisk) är högre än [...] % av bankens riskvägda tillgångar] ska rapporteras till övervakningsförvaltaren. Om villkoren inte har fastställts på rent affärsmässiga grunder eller om tillräcklig information inte har lämnats till övervakningsförvaltaren får denne skjuta upp beviljandet av kreditlinan eller lånet med [...] arbetsdagar. I nödfall får denna period minskas till [...] arbetsdagar, förutsatt att tillräcklig information har lämnats till övervakningsförvaltaren. Denna period gör det möjligt för övervakningsförvaltaren att rapportera ärendet till kommissionen och till den grekiska finansiella stabilitetsfonden innan banken fattar ett definitivt beslut.

⁽¹⁾ När det gäller detta åtagande ska begreppet "lån" ges en vid tolkning, och avse varje form av finansiering, t.ex. kreditfacilitet, garanti etc.

⁽²⁾ Det bör förtydligas att med "andra banker" avses varje annan bank eller kreditinstitut i världen.

⁽³⁾ Det bör förtydligas att alla låntagare, inklusive bankens privata bankkunder, omfattas av detta tagande.

16. Kreditpolicyn ska innehålla tydliga instruktioner om omstruktureringen av lån. Policyn ska tydligt definiera vilka lån som är berättigade, under vilka omständigheter, samt ange vilka villkor som kan föreslås för berättigade kunder. När det gäller all grekisk bankverksamhet ska banken se till att all omstrukturering syftar till att stärka sannolikheten för att banken i framtiden ska få sina lån återbetalda, och därigenom värnar bankens intressen. Under inga omständigheter får omstruktureringsspolitiken äventyra bankens framtida lönsamhet. Därför ska bankens avdelning för riskförvaltning ges i uppgift att ta fram och använda lämpliga rapporteringsmekanismer för att avgöra omstruktureringens effektivitet, genomföra ingående analyser av bästa interna och/eller externa praxis, minst en gång i kvartalet rapportera resultaten till kreditkommittén och styrelsens riskkommitté och föreslå tänkbara förbättringar av berörda processer och policyer samt övervaka och rapportera deras genomförande till kreditkommittén och styrelsens riskkommitté.
17. När det gäller alla grekisk bankverksamhet ska banken fastställa en policy för fordringar och tvister som syftar till att maximera återbetalningen och hindra diskriminering eller förmånsbehandling vid handläggningen av tvister. Banken ska se till att alla nödvändiga åtgärder vidtas för att maximera återbetalningen till banken och för att skydda dess finansiella position på lång sikt. Varje överträdelse av denna policy ska rapporteras till övervakningsförvaltaren.
18. Banken ska övervaka kreditrisken med hjälp av en välutvecklad uppsättning larm- och rapporteringsfunktioner, som kommer att göra det möjligt för avdelningen för riskförvaltning att i) identifiera tidiga signaler på kreditförluster och fallissemang, ii) bedöma återbetalningsförmågan för de lån som ingår i låneportföljen (inklusive men inte begränsat till alternativa betalningskällor som medgäldenärer och garantier samt säkerhet som har ställts eller är tillgänglig men inte har ställts), iii) bedöma bankens totala exponering i fråga om en enskild kund eller på portföljbasis, och iv) vid behov föreslå korrigerande åtgärder och förbättringar till styrelsen. Övervakningsförvaltaren ska ges tillgång till denna information.

Bestämmelser för närstående låntagare

19. Alla bestämmelser som gäller närstående låntagare ska gälla på bankens nivå.
20. Inom kreditpolicyn ska ett särskilt avsnitt avsättas åt de bestämmelser som reglerar förhållandet till närstående låntagare. Närstående låntagare inbegriper anställda, aktieägare, direktörer, chefer och deras makar, barn och syskon och alla juridiska enheter som direkt eller indirekt kontrolleras av nyckelanställda (dvs. anställda som deltar i den beslutsprocess som ligger bakom kreditpolicyn), aktieägare, direktörer, chefer eller deras makar, barn och syskon. I förlängningen ska varje offentlig institution eller statligt kontrollerad organisation, varje offentligt bolag eller regeringsorgan betraktas som en närstående låntagare. Politiska partier ska också behandlas som närstående låntagare inom ramen för kreditpolicyn. Särskilt fokus ska ligga på beslut om omstrukturering och nedskrivningar av lån till nuvarande eller tidigare personal, chefer, aktieägare, chefer och deras släktingar samt vilka policyer som tillämpas för att fastställa lämplighet, värdering, registrering av panträtter och obestånd i samband med säkerhet för lån. Definitionen av närstående låntagare har specificerats närmare i ett separat dokument.
21. Avdelningen för riskförvaltning ska ansvara för kartläggningen av alla närstående grupper av låntagare som utgör en enda kreditrisk för att verkligen kunna övervaka kreditriskkoncentrationen.
22. När det gäller lån till fysiska och juridiska personer ska banken, på grundval av bästa internationella praxis, tillämpa strikta individuella och sammanlagda gränser för det högsta belopp som kan beviljas en enda kreditrisk som har samband med närstående låntagare (om detta över huvud taget är tillåtet enligt grekisk rätt och EU-rätten).
23. Banken ska separat övervaka sin exponering mot närstående låntagare inklusive enheter inom den offentliga sektorn och politiska partier. Nyproduktionen av lån ⁽¹⁾ till närstående låntagare (årlig procentandel Y-1-stocken ⁽²⁾) får inte vara högre än nyproduktionen i den totala låneportföljen i Grekland (årlig procentandel Y-1-aktie). Det åtagandet ska uppfyllas separat för varje typ av närstående låntagare (anställda, aktieägare, chefer, offentliga enheter, politiskt parti). Kreditbedömningen av närstående låntagare, liksom villkoren för prissättningen och omstrukturering som kan tänkas erbjudas dem, får inte vara mer förmånlig än de villkor som erbjuds liknande låntagare som inte är närstående låntagare, för att se till att den grekiska ekonomin ger alla likvärdiga förutsättningar. Det åtagandet gäller inte

⁽¹⁾ Det bör förtydligas att nyproduktionen av lån även omfattar omsättning av lån och omstrukturering av befintliga lån.

⁽²⁾ Det bör förtydligas att med "årlig procentandel av Y-1-stock" avses nyproduktion som procentandel av kreditstocken i slutet av föregående år. När det gäller riskvägda tillgångar avses beloppet i slutet av året.

befintliga allmänna program till förmån för anställda, genom vilka de anställda erbjuds lån till förmånliga villkor. Banken ska varje månad rapportera om utvecklingen av denna exponering, nyproduktionsbeloppet och de senaste låneansökningar överstigande [...] % av bankens riskvägda tillgångar] som ska behandlas i kreditkommittén.

24. De kreditkriterier som tillämpas på anställda/chefer/aktieägare får inte vara mindre stränga än de som tillämpas på andra icke-närstående låntagare. Om den totala kreditexponeringen mot en enskild anställd/chef/aktieägare överstiger ett belopp motsvarande en [...] fast lön för lån med säkerhet och ett belopp motsvarande en [...] fast lön för lån utan säkerhet, ska exponeringen så snabbt som möjligt rapporteras till övervakningsförvaltaren som får gripa in och skjuta upp beviljandet av lånet i enlighet med det förfarande som beskrivs i punkt 25 i avsnitt III i åtagandena.
25. Alla låneansökningar från närstående låntagare på mer än [...] % av bankens riskvägda tillgångar] eller varje lån där exponeringen för en grupp (definierad som en grupp av närstående låntagare som utgör en enda kreditrisk) är högre än [...] % av bankens riskvägda tillgångar] ska rapporteras till övervakningsförvaltaren. Om villkoren inte har fastställts på rent affärsmässiga grunder eller om tillräckliga upplysningar inte har lämnats till övervakningsförvaltaren får denne skjuta upp beviljandet av kreditlinan eller lånet med [...] arbetsdagar. I nödfall får den perioden minskas till [...] arbetsdagar, förutsatt att tillräcklig information har lämnats till övervakningsförvaltaren. Denna period gör det möjligt för övervakningsförvaltaren att rapportera ärendet till kommissionen och till den grekiska finansiella stabilitetsfonden innan banken fattar ett definitivt beslut.
26. Omstruktureringen av lån till närstående låntagare ska uppfylla samma krav som lån till icke-närstående låntagare. Dessutom ska fastställda ramar och riktlinjer för att hantera svaga tillgångar vid behov bedömas och förbättras. Det kan emellertid förväntas att omstrukturerade lån till närstående låntagare ska rapporteras separat, åtminstone per klass av lånefordran och typ av närstående låntagare.

Avsnitt C: Övriga restriktioner

27. **Förbud mot utdelning, kuponger, återköp, inlösen och återköp:** Om inte kommissionen går med på ett undantag gör Republiken Grekland följande åtaganden:
 - a) Banken ska inte betala några kuponger på hybridkapitalinstrument (eller några andra instrument där kupongavgift inte är obligatorisk) eller utdelning på instrument som avser egna medel eller efterställda skuldinstrument förutom när detta är obligatoriskt. Banken ska inte utnyttja reserver för att göra detta möjligt. Vid tvivel om huruvida det, inom ramen för detta åtagande, föreligger en lagstadgad skyldighet ska banken lägga fram den föreslagna betalningen av kuponger eller utdelning för kommissionen för godkännande.
 - b) Banken ska inte återköpa några av sina aktier eller utnyttja en köpoption när det gäller de instrument som avses egna medel och efterställda skuldinstrument.
 - c) Banken ska inte köpa tillbaka hybridkapitalinstrument.
28. **Förvärvsförbud:** Republiken Grekland åtar sig att se till att banken inte förvärvar någon ägarandel i något företag, oavsett om det rör sig om en överlåtelse av tillgångar eller aktier. Förvärvsförbudet omfattar både företagsformer som är juridiska personer och varje samling tillgångar som utgör en affärsverksamhet ⁽¹⁾.
 - i) **Undantag som kräver kommissionens förhandsgodkännande:** Utan att det påverkar ovannämnda förbud får banken, efter att ha inhämtat kommissionens godkännande och i förekommande fall, på den grekiska finansiella stabilitetsfondens förslag förvärva verksamheter och företag om detta i undantagsfall krävs för att återställa den finansiella stabiliteten eller för att säkra effektiv konkurrens.
 - ii) **Undantag som inte kräver kommissionens förhandsgodkännande:** Banken får förvärva ägarandelar i företag under förutsättning att
 - a) den köpeskilling banken betalar för förvärvet är mindre än [...] % av bankens balansomslutning ⁽²⁾ den dag åtagandena börjar gälla ⁽³⁾,

⁽¹⁾ Det bör förtydligas att bankens Private Banking- och riskkapitalverksamhet inte omfattas av detta åtagande. I detta avseende ska banken göra en formell ansökan till kommissionen, som ska inkludera en affärsplan för den enheten.

⁽²⁾ Det bör förtydligas att inom ramen för detta åtagande är balansräkning lika med bankens totala tillgångar.

⁽³⁾ Det bör förtydligas att om kommissionens godkännande av undantag från förvärvsförbudet inhämtas i enlighet med led i, punkt (28) i kapitel III i åtagandena, ska bankens balansräkning den dag åtagandena börjar gälla även innehålla tillgångarna från de förvärvade enheterna eller de förvärvade tillgångarna på förvärvsdagen.

b) den kumulativa köpeskillning som banken betalar för alla sådana förvärv från den dag åtagandena börjar gälla till det att omstruktureringsperioden avslutas, är mindre än [...] %] av bankens balansomslutning den dag åtagandena började gälla.

iii) **Aktiviteter som inte omfattas av förvärvsförbudet:** Förvärvsförbudet ska inte omfatta förvärv som äger rum inom ramen för bankens normala hantering av befintliga fordringar mot företag i svårigheter, inklusive konvertering av befintliga skulder till aktieinstrument.

29. **Reklamförbud:** Republiken Grekland åtar sig att se till att banken avstår från reklam som hänvisar till statligt stöd och från att tillämpa en aggressiv affärsstrategi som inte skulle ha tillämpats utan stödet från Republiken Grekland.

KAPITEL IV. ÖVERVAKNINGSFÖRVALTARE

1. Republiken Grekland åtar sig att se till att banken ändrar och förlänger mandatet för den övervakningsförvaltare som har godkänts av kommissionen och utsågs av banken den 16 januari 2013 fram till det att omstruktureringsperioden avslutas. Banken ska dessutom utvidga det mandatets räckvidd så att det omfattar övervakning av i) omstruktureringsplanen, ii) alla åtaganden som anges i denna åtagandekatalog.
2. Fyra veckor efter det att åtagandena har börjat gälla ska Republiken Grekland till kommissionen överlämna de fullständiga villkoren för det ändrade mandatet. Dessa ska innehålla alla bestämmelser som krävs för att övervakningsförvaltaren ska kunna utföra sina uppgifter i enlighet med dessa åtaganden.
3. Kompletterande bestämmelser beträffande övervakningsförvaltaren anges i ett separat dokument.

Christina PAPAKONSTANTINO
Generalsekreteraren

Tillägg

Makroekonomiska prognoser för grekiska inhemska transaktioner

% årlig tillväxt (om inte annat anges)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Kumulativ tillväxttakt 2013–2017
Real BNP	– 6,4	– 4,2	0,6	2,9	3,7	3,5	6,4
Nominell lånetillväxt Grekland	– 6,4	– 4,2	0,6	2,9	3,7	3,5	6,4
BNP-deflator	– 0,8	– 1,1	– 0,4	0,4	1,1	1,3	1,3
Fastighetspriser	– 11,7	– 10	– 5	0	2	3,5	
Hushållens nominella disponibla inkomst	– 8,8	– 9,5	– 0,3	– 0,4	2,6	3,6	– 4,5
Privata sektorns inlåning	– 7	1,3	1	3,4	5	5	16,6
Arbetslöshet (%)	24,2	27	26	24	21	18,6	
ECB:s refinansierings- ränta (%)	0,75	0,5	0,5	1	1,5	1,75	
Toppnotering för nödlidande lån			Andra halvåret 2014				
Euribors 3-månaders- ränta (%)		0,24	0,43	0,75	1,25	1,80	
Åtkomst till kapital- marknader – repor		JA- Inget tak					
Åtkomst till kapital- marknad – säkerställda/ prioriterade lån, lån utan säkerhet		JA – upp till 500 miljoner euro vardera	JA – upp till 1 miljard euro vardera	JA- Inget tak			

KOMMISSIONENS BESLUT (EU) 2015/456**av den 5 september 2014****om stödordning SA.26212 (11/C) (f.d. 11/NN – f.d. CP 176/A/08) och SA.26217 (11/C) (f.d. 11/NN – f.d. CP 176/B/08) som Bulgarien har genomfört i form av byte av privatägd skogsmark mot statligt ägd skogsmark***[delgivet med nr C(2014) 6207]***(Endast den bulgariska texten är giltig)****(Text av betydelse för EES)**

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 108.2 första stycket,

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a,

med beaktande av kommissionens beslut C(2011) 4444 av den 29 juni 2011 ⁽¹⁾,

efter att i enlighet med nämnda artiklar ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig och med beaktande av dessa synpunkter, och

av följande skäl:

1. FÖRFARANDE

- (1) Den 17 juli 2008 mottog kommissionen ett klagomål från en klagande som önskar förbli anonym (nedan kallad *den första klagande*). Enligt klagomålet hade Bulgarien beviljat statligt stöd i samband med byten av privatägd mark mot offentligt ägd mark, ofta följt av en ändring av användningen av den utbytta marken från skog till byggnadsmark. Den första klagande lämnade ytterligare upplysningar genom skrivelser av den 28 augusti 2008, den 3 september 2008, den 1 oktober 2008, den 5 december 2008, den 18 februari 2010, den 12 oktober 2010 och den 26 januari 2011.
- (2) Den 27 januari 2009 mottog kommissionen ytterligare upplysningar om de påstådda bytestransaktionerna från en tredje part. Den 14 maj 2009 lämnades ett andra klagomål in om samma byten, och klaganden i det klagomålet inkom med ytterligare upplysningar den 2 juni 2009 och den 8 juni 2009. Den 23 mars 2010 lämnade ytterligare en tredje part in upplysningar om dessa byten till kommissionen.
- (3) De bulgariska myndigheterna lämnade upplysningar till kommissionen om de påstådda bytena genom skrivelser av den 2 september 2008, den 28 oktober 2008, den 4 januari 2010, den 23 mars 2010, den 27 mars 2010, den 30 augusti 2010 och den 14 februari 2011. Under möten mellan kommissionens tjänsteavdelningar och de bulgariska myndigheterna den 22 februari 2010, 12 oktober 2010 och 3 februari 2011 lämnade myndigheterna ytterligare upplysningar om bytena.
- (4) Genom en skrivelse av den 29 juni 2011 informerade kommissionen Bulgarien om sitt beslut att inleda ett förfarande i enlighet med artikel 108.2 i fördraget med avseende på de ifrågasatta bytestransaktionerna. Kommissionens beslut om att inleda det formella förfarandet (nedan kallat *beslutet om att inleda förfarandet*) har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* ⁽²⁾. Kommissionen har uppmanat berörda parter att inkomma med sina synpunkter på åtgärden i fråga.
- (5) Genom en skrivelse som togs emot den 29 september 2011 lämnade de bulgariska myndigheterna sina synpunkter på beslutet om att inleda förfarandet.

⁽¹⁾ EUT C 273, 16.9.2011, s. 13.⁽²⁾ Se fotnot 1.

- (6) Kommissionen tog emot synpunkter på beslutet om att inleda förfarandet från följande berörda parter: *Ecobalkani-Bulgaria EOOD* ⁽³⁾, *Vihren OOD* ⁽⁴⁾, *Aqua Estate OOD* ⁽⁵⁾, *Elkabel AD* ⁽⁶⁾, *Jivka Blagoeva* ⁽⁷⁾, *V-N-G Confort OOD* ⁽⁸⁾, *Yavor Haytov* ⁽⁹⁾, *Simeon Stoev Mirov* ⁽¹⁰⁾, *LM Impex EOOD* ⁽¹¹⁾, *All Seas Property 2 OOD* ⁽¹²⁾, *Litex Commerce AD* ⁽¹³⁾, *Foros Development EAD* ⁽¹⁴⁾, *Izgreva 5 EOOD* ⁽¹⁵⁾, *BOIL OOD* ⁽¹⁶⁾, *BG Land Co OOD* ⁽¹⁷⁾, *Mirta Engineering EOOD* ⁽¹⁸⁾, *Beta Forest EOOD* ⁽¹⁹⁾, *Kosta Gerov* ⁽²⁰⁾, *Marieta Babeva* ⁽²¹⁾, *Dimitar Terziev* ⁽²²⁾, *Svetoslav Mihailov* och *Elizabet Mihailova* ⁽²³⁾, samt från en klagande som ville vara anonym ⁽²⁴⁾.
- (7) Genom skrivelser av den 1 september 2011, 5 oktober 2011, 25 november 2011, 14 december 2011 och 3 april 2012 vidarebefordrade kommissionen dessa synpunkter till de bulgariska myndigheterna som fick möjlighet att svara. Bulgariens kommentarer på de berörda parternas synpunkter inkom genom skrivelser av den 4 november 2011, 15 december 2011, 12 januari 2012 och 25 april 2012.
- (8) De bulgariska myndigheterna lämnade ytterligare upplysningar om de ifrågasatta bytena genom en skrivelse av den 2 december 2011 och under ett möte med kommissionens tjänsteavdelningar den 9 december 2011.
- (9) Genom en skrivelse av den 9 februari 2012 begärde kommissionen ytterligare förtydliganden från den första klagande om vissa bevis som den lämnat in.
- (10) Den 3 april 2012 vidarebefordrade kommissionen ytterligare kommentarer från ett antal tredje parter ⁽²⁵⁾ till de bulgariska myndigheterna. Kommissionen tog emot Bulgariens kommentarer på dessa synpunkter den 25 april 2012 och den 15 maj 2012.
- (11) Den 26 juli 2012 begärde kommissionen ytterligare upplysningar från de bulgariska myndigheterna. Den 17 augusti 2012 begärde de bulgariska myndigheterna en förlängning av tidsfristen för att lämna dessa upplysningar, vilket kommissionen beviljade den 31 augusti 2012. De bulgariska myndigheterna lämnade de begärda upplysningarna den 19 september 2012.
- (12) Den 3 oktober 2012 begärde kommissionen ytterligare förtydliganden från *Elkabel AD*, en av de tredje parter som lämnat in synpunkter på beslutet om att inleda förfarandet, och dessa lämnades den 31 oktober 2012.
- (13) Genom skrivelser av den 14 januari 2013, 17 maj 2013, 22 juli 2013 och den 22 oktober 2013 begärde kommissionen ytterligare upplysningar från de bulgariska myndigheterna, som lämnades den 4 och 5 februari 2013, 25 juni 2013 och 5 juli 2013, 16 och 23 augusti 2013, samt den 19 november 2013 och den 20 december 2013. Delar av de upplysningar som överlämnades i den sista inlagan lämnades sedan in på nytt av de bulgariska myndigheterna via e-post den 21 januari 2014.

⁽³⁾ Skrivelse av den 26 juli 2011.

⁽⁴⁾ Skrivelse av den 27 juli 2011.

⁽⁵⁾ Skrivelser av den 28 juli och den 14 oktober 2011.

⁽⁶⁾ Skrivelse av den 29 juli 2011.

⁽⁷⁾ Skrivelse av den 29 juli 2011.

⁽⁸⁾ Skrivelse av den 29 juli 2011.

⁽⁹⁾ Skrivelser av den 30 juli, den 15 oktober och den 22 oktober 2011.

⁽¹⁰⁾ Skrivelse av den 31 juli 2011.

⁽¹¹⁾ Skrivelse av den 1 augusti 2011.

⁽¹²⁾ Skrivelse av den 1 augusti 2011.

⁽¹³⁾ Skrivelse av den 5 augusti 2011.

⁽¹⁴⁾ Skrivelse av den 12 augusti 2011.

⁽¹⁵⁾ Skrivelse av den 22 augusti 2011.

⁽¹⁶⁾ Skrivelse av den 12 oktober 2011.

⁽¹⁷⁾ Skrivelser av den 14 oktober och den 23 oktober 2011.

⁽¹⁸⁾ Skrivelse av den 14 oktober 2011.

⁽¹⁹⁾ Skrivelse av den 14 oktober 2011.

⁽²⁰⁾ Skrivelser av den 16 september och den 15 oktober 2011.

⁽²¹⁾ Skrivelser av den 16 september och den 15 oktober 2011.

⁽²²⁾ Skrivelser av den 16 september och den 15 oktober 2011.

⁽²³⁾ Skrivelser av den 15 oktober och den 7 december 2011.

⁽²⁴⁾ Skrivelse av den 17 oktober 2011. Denna berörda part har, i enlighet med artikel 6.2 i rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget (EGT L 83, 27.3.1999, s. 1), begärt att dess identitet inte ska avslöjas för den berörda medlemsstaten på grund av att det kan skada parten.

⁽²⁵⁾ *Aqua Estate OOD*, *Beta Forest EOOD*, *Kosta Gerov*, *Dimitar Terziev*, *Yavor Haytov*, *Valentina Haytova*, *Georgi Aleksandrov Babev*, *Marieta Babeva*, *Elizabet Mihailova*, *Svetoslav Mihailov*, *BG Land Co OOD*, *Mirta Engineering EOOD*, *Miks PS-ODD* och *Boil OOD*.

2. BESKRIVNING AV ÅTGÄRDEN

2.1 Markbytena

- (14) År 1947 blev all skog i Bulgarien offentlig egendom till följd av statlig expropriering. Denna situation rörde fram till 2000 då processen med att återlämna skogen till de tidigare ägarna inleddes.
- (15) På grundval av en ändring av skogslagen ⁽²⁶⁾, som trädde i kraft den 22 februari 2002, blev det möjligt att byta nyligen privatiserad skog mot statligt ägd offentlig skog i den statliga skogsfonden. Denna ändring av skogslagen var i kraft fram till den 27 januari 2009 och innehöll bestämmelser om ordningen och villkoren för dessa byten.
- (16) Inför bytena fastställdes priserna på den privatägda och den offentligt ägda skogen på grundval av en särskild bulgarisk föreskrift, nämligen föreskriften om beräkning av baspriser, priser för mark i marginaliserade områden och införandet av nyttjanderättigheter och servitut i fråga om skog och skogsmark ⁽²⁷⁾ (nedan kallad *föreskriften om baspriser*), som trädde i kraft den 18 november 2003. Den bulgariska lagstiftningen tillåter inte att expertvärderare avviker från de priser som fastställts för skogsmark genom tillämpning av föreskriften om baspriser.
- (17) På grundval av den föreskriften fastställs baspriset för en skogsfastighet som summan av basvärdet på den marken och beståndets värde (trädder på fastigheten).
- (18) Markens värde fastställs på grundval av det genomsnittliga markvärdet enligt de markkategorier som erbjuder identiska villkor för växternas tillväxt (150 lägestyper enligt bilaga 1 till föreskriften om baspriser). Detta värde justeras sedan med hjälp av en justeringskoefficient som tar hänsyn till markens belägenhet i förhållande till lokal och nationell infrastruktur. Justeringskoefficienten (Km), som anges i bilaga 2 till föreskriften om baspriser, fastställs med hjälp av följande formel:

$$K_m = 1 + g + m + s + p,$$

där

p = koefficient för närhet till belagd väg mätt i en rak linje (från 0,00 till 0,20)

s = koefficient för närhet till en tätort mätt i en rak linje (från 0,00 till 0,25)

m = koefficient för närhet till havet mätt i en rak linje (från 0,00 till 0,20)

g = koefficient för närhet till en stad, uttryckt i siffror som avspeglar avståndet till en viss stad (kortaste väg-avstånd mellan fastigheten i fråga och staden). Städerna delas in i sex grupper enligt tabell 1:

Tabell 1

Grupp 1:	Grupp 2:	Grupp 3:	Grupp 4:	Grupp 5:	Grupp 6:
Sofia (från 0,00 till 0,70)	Ruse, Plovdiv, Burgas och Varna (från 0,00 till 0,50)	Blagoevgrad, Veliko Tarnovo, Vratza, Plevna och Stara Zagora (från 0,00 till 0,40)	andra distriktsstäder (från 0,00 till 0,35)	andra stora städer (Botevgrad, Gorna Oryahovitza, Dimitrovgrad, Dupnitsa, Kazanlak, Karlovo, Lom, Petrich, Samokov, Svishtov och Cherven Bryag) (från 0,00 till 0,30)	andra tätorter (från 0,00 till 0,10)

⁽²⁶⁾ Bulgariens skogslag, offentliggjord i den bulgariska statens officiella tidning nr 125 av den 29 december 1997.

⁽²⁷⁾ Antagen genom ministerrådets dekret nr 252 av den 6 november 2003, offentliggjord i den bulgariska statens officiella tidning nr 101 av den 18 november 2003 (senast ändrad i den bulgariska statens officiella tidning nr 1 av den 5 januari 2007).

- (19) Markens värde justeras ytterligare genom att en höjning läggs till per hektar (tillägg) på grundval av det genomsnittliga markpriset i det område där fastigheten ligger. Dessa tillägg fastställs i bilaga 3 till föreskriften om baspriser och anges i tabell 2:

Tabell 2

	Tillägg (bulgariska lev/hektar)
Sofia, nationella semesterorter och angränsande fritidsbostadsområden, mark som ligger mindre än 10 km från havet	5 000
Bebyggelse i kategori 1 och 2	2 000
Bebyggelse i kategori 3 och 4	1 000
Bebyggelse i kategori 5 och 6	500
Bebyggelse i kategori 7 och 8	0

- (20) Det sammanlagda värde på marken som fastställs genom denna mekanism kallas för markens basvärde.
- (21) Beståndets värde (de växtarter som finns på fastigheten) är värdet för beståndets nuvarande ålder och det beräknade värdet för dess avverkningsålder. Värdet på virke från skogsbestånd vid deras aktuella ålder (åldern vid tidpunkten för värderingen) är lika med intäkterna från försäljningen av sorterna i fråga till genomsnittliga marknadspriser, med avdrag för kostnaderna i samband med fällning, primär bearbetning och transport till en tillfällig lagringsplats. Om inkomsterna inte täcker kostnaderna anses virket inte ha något värde.
- (22) Inkomster från försäljningen fastställs genom klassificering av stockarna och volymen virkeskategorier. Kostnaderna (bulgariska lev/kubikmeter) i samband med fällning och primär bearbetning av virke med en genomsnittlig svårighetsgrad för avverkningsområdet beror på typen av träd och virkeskategorin på fastigheten. Kostnaderna för virkestransport beror på typen av träd, virkeskategorin och det genomsnittliga transportavståndet från platsen i fråga. Transportkostnaderna multipliceras med varje transportkilometer med en koefficient som tar hänsyn till transportvägens svårighetsgrad.
- (23) De genomsnittliga marknadspriserna och kostnaderna i samband med fällning, primär bearbetning och transport av virke bör fastställas och uppdateras regelbundet av verkställande skogsbyrån ⁽²⁸⁾ på grundval av viktade genomsnitt som beräknas utifrån statistiska uppgifter som har samlats in under en treårsperiod (det senaste året dubblar vikten).
- (24) Beståndets värde, fastställt av en värderare, adderas till markens basvärde, vilket ger baspriset på en skogsfastighet.
- (25) Detta baspris justeras med hänsyn till skydd av skogens miljö- och rekreationsvärde i fråga om mark i områden som omfattas av "särskilt skydd mot urbanisering", som inrättats genom lag i vissa områden i Bulgarien. Enligt bestämmelserna i bilaga 19 till föreskriften om baspriser ska basvärdet på skogsfastigheter i sådana områden multipliceras med en koefficient (K) enligt tabell 3 ⁽²⁹⁾:

Tabell 3

Svartahavskusten, första området	K = 6
Svartahavskusten, andra området	K = 5

⁽²⁸⁾ Verkställande skogsbyrån hette tidigare statliga skogsbyrån. För enhetlighetens skull kommer den att kallas *verkställande skogsbyrån* i detta beslut.

⁽²⁹⁾ I fall där en fastighet ligger i mer än ett område används den högre koefficienten.

Semesterområden, semesterorter och bebyggelse av nationell betydelse	K = 4
Skog och mark i områden från riks- och landsvägskanter till gränslinjerna för byggnation	K = 3
Semesterområden, semesterorter och bebyggelse av lokal betydelse	K = 4

- (26) Slutligen tillämpas en så kallad marknadsregleringskoefficient på baspriset på marken enligt bilaga 20 till föreskriften om baspriser. Denna koefficient uttrycks i bulgariska lev/m² och varierar från 10 för mark nära kusten, stora semesterorter i bergen samt Sofia, till 1 för den minst attraktivt belägna marken.
- (27) Trots det som anges ovan måste en privat part som genom ett byte fick mark till ett högre sammanlagt administrativt pris än den mark som parten lämnat i byte, måste parten betala staten en ersättning för den pris skillnaden. Enligt de bulgariska myndigheterna godkände staten endast byten som ledde till att staten tog emot mark med högre administrativt värde. Denna regel innebär dock endast att det sammanlagda administrativa priset för den privatägda fastigheten måste vara högre än det administrativa priset på den offentligt ägda fastigheten som bytet gällde, inte dess pris per kvadratmeter.
- (28) Den 27 januari 2009 trädde ett förbud mot byten av skogsmark i kraft. Granskningsperioden för de ifrågasatta bytena löper alltså från den 1 januari 2007, dagen för Bulgariens anslutning till EU, till den 27 januari 2009, dagen då bytestransaktionerna upphörde (nedan kallad *granskningsperioden*).

2.2 FÖRÄNDRINGEN I MARKANVÄNDNING

- (29) De klagande hävdar vidare att bytena ofta följdes av en ändring av markanvändningen från skogsmark till byggnadsmark och att ändringen ytterligare ökade skillnaden i förhållande till marknadsvärdet på den statligt ägda skog som byttes mot den privatägda fastigheten.
- (30) De bulgariska myndigheterna förklarade att förfarandet för att ändra markanvändningen inte styrs av bestämmelserna i skogslagen (som bytena) utan av separata lagar, däribland lagen om fysisk planering (ZUT) ⁽³⁰⁾. Enligt den lagstiftningen kan en skogsägare begära att markanvändningen för en skogsfastighet ändras till byggnadsmark, genom en ansökan till den verkställande direktören för den verkställande skogsbyrån, som ingår i jordbruks- och livsmedelsministeriet ⁽³¹⁾. En kommitté av (interna och eventuellt externa) sakkunniga granskar sedan begäran och utfärdar ett yttrande till verkställande direktören som antar ett preliminärt beslut om ansökan. Om beslutet är positivt och bekräftar grunderna för ansökan och att den är laglig, vidarebefordras det till alla enheter som ansvarar för att ändra markanvändningen (provinsens guvernör, borgmästaren i kommunen samt direktören för det regionala direktorat som ansvarar för skogar).
- (31) På grundval av ett positivt preliminärt beslut ska ägaren lämna in en ansökan till den berörda kommunen om beställning, utformning och godkännande av en detaljerad översiktsplan. För en sådan plan krävs samråd med alla (lokala) intressenter. Om planen godkänns av de behöriga myndigheterna och när den träder i kraft, ska markägaren lämna in en ansökan till jordbruks- och livsmedelsministern om att den berörda skogsmarken ska uteslutas från det skyddade skogsbeståndet. Om den ansökan godkänns ska det betalas en stämpelavgift som fastställs av en oberoende värderare enligt bestämmelserna i föreskriften om baspriser.
- (32) När markägaren har betalat stämpelavgiften till de behöriga myndigheterna inleds förfarandet för att utfärda ett administrativt beslut om ändring av markanvändningen. Beroende på fastighetens storlek beviljas detta beslut av jordbruks- och livsmedelsministern (om det rör sig om en fastighet på mindre än 10 hektar) eller av ministerrådet.
- (33) Den 3 september 2009 infördes ett stopp för efterföljande ändringar av markanvändning för utbytt mark.

2.3 RÄTTSLIG GRUND FÖR ÅTGÄRDERNA

- (34) Bytena, beräkningen av de priser som ska användas i bytena och förfarandet för att ändra markanvändningen av de bytta skogsfastigheterna styrs av följande rättsakter:

⁽³⁰⁾ Offentliggjord i den bulgariska statens officiella tidning nr 1 av den 2 januari 2001.

⁽³¹⁾ Under perioden 1999–2007 kallades detta ministerium jord- och skogsbruksministeriet. Det bytte namn till jordbruks- och livsmedelsministeriet i början av 2008. För enhetlighetens skull används ministeriets nuvarande namn genomgående i detta beslut. Verkställande skogsbyrån (EFA) ingick en gång i tiden i detta ministerium.

- Den bulgariska skogslagen.
- Föreskrift om beräkning av baspriser, priser på mark i uteslutna områden och inrättande av nyttjanderätt och lättnader i fråga om skog och skogsmark.
- Lagen om statlig egendom ⁽³²⁾.
- Lagen om skyldigheter och avtal ⁽³³⁾.
- Lagen om fysisk planering.

2.4 STÖDMOTTAGARE

- (35) Enligt de klagande är de potentiella stödmottagarna inom ramen för bytena fysiska personer, privata företag och kommuner, ofta verksamma inom fastighetsutveckling och/eller turism, som bytt sin skogsmark mot offentligt ägd skogsmark.

3. SKÅLEN TILL ATT FÖRFARANDET INLEDDES

- (36) I sitt beslut om att inleda förfarandet uttryckte kommissionen farhågor om att bytena och/eller den efterföljande ändringen av markanvändning innehöll statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget och tvivlade på att stödet i fråga var förenligt med den inre marknaden.

3.1 INBYGGD KOPPLING MELLAN BYTENA OCH FÖRÄNDRINGEN I MARKANVÄNDNING

- (37) För det första hyste kommissionen tvivel med anledning av de klagandes påstående att bytena i flera fall hade följts av en ändring i markanvändningen av den mark som blivit föremål för byte, dvs. från skogsmark till byggnadsmark.
- (38) Mot bakgrund av de siffermässiga bevis som de bulgariska myndigheterna lämnade konstaterade kommissionen i sitt beslut om att inleda förfarandet att av de 147 byten som genomfördes under granskningsperioden (2006–2009) följdes 15 av en förändrad markanvändning (10 %). Dessutom noterade kommissionen att olika rättsliga bestämmelser gäller för bytena och för de eventuella ansökningarna om ändring av markanvändningen och att det finns separata administrativa förfaranden för de båda processerna. Dessa faktorer föreföll vid en första anblick bekräfta de bulgariska myndigheternas påstående att de båda stegen – i princip – inte har någon inbyggd koppling mellan varandra ⁽³⁴⁾.
- (39) De bulgariska myndigheterna angav dock att formlerna för att fastställa de administrativa priserna på skogsmark och den stämpelavgift som skulle betalas för en ändring av markanvändningen fastställdes på en nivå som skulle säkerställa att bytespriset i sin helhet för skogsmarken plus ändringen av markanvändningen till största delen skulle motsvara marknadspriset på liknande byggnadsmark. Detta kan tyda på att myndigheterna antog att många investerare skulle försöka göra båda stegen i en enda transaktion.
- (40) Följaktligen uttryckte kommissionen tvivel om huruvida den eventuella ändringen i markanvändning för den berörda skogen skulle beaktas när fastighetens pris fastställdes inför bytet, dvs. huruvida bytet och den efterföljande ändringen av markanvändningen för den mark som ingått i bytet kunde betraktas som sammankopplade i sig.

3.2 EVENTUELLT STATLIGT STÖD I FÖRÄNDRINGEN I MARKANVÄNDNING

- (41) Ett annat tvivel som kommissionen uttryckte var huruvida ändringen av markanvändningen för den mark som ingick i bytet kunde innebära att statligt stöd hade beviljats, eftersom ändringen ökade värdet ytterligare på den utbytta marken.
- (42) Kommissionen konstaterade i beslutet om att inleda förfarandet att ändringen i markanvändning inte vid första anblicken verkar ha omfattat någon överföring av statliga medel. Stämpelavgiften för en sådan transaktion beräknades enligt de rättsliga bestämmelserna och hade – såvitt kommissionen kände till – betalats i alla berörda fall. Det innebär att även om de företag som berördes av den ändrade markanvändningen kanske hade gynnats av den ändringen, skulle de administrativa besluten om denna ändring inte leda till stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget. Kommissionen tog inte slutgiltig ställning i denna fråga, utan uppmanade de berörda parterna att lämna synpunkter på huruvida åtgärden innefattade statligt stöd.

⁽³²⁾ Offentliggjord i den bulgariska statens officiella tidning nr 44 av den 21 maj 1996 (senast ändrad i den bulgariska statens officiella tidning nr 41 av den 2 juni 2009).

⁽³³⁾ Offentliggjord i den bulgariska statens officiella tidning nr 275 av den 22 november 1950 (senast ändrad i den bulgariska statens officiella tidning nr 50 av den 30 maj 2008).

⁽³⁴⁾ Ett okänt antal avsedda förändringar kan vara blockerade av det stopp som infördes 2009.

3.3 EVENTUELLT STATLIGT STÖD I BYTET AV SKOGSMARK

- (43) Kommissionen konstaterade i beslutet om att inleda förfarandet att priserna på skogsmark för bytena fastställdes av sakkunniga som enbart använde de formler som angetts i föreskriften om baspriser. Därför tvivlade kommissionen på att tillämpningen av dessa formler ledde till ett administrativt pris som liknade de priser som erhålls vid transaktioner på armslängds avstånd mellan två privata parter. Därför uppmanade kommissionen Bulgarien och tredje parter att lämna upplysningar om marknadspriser vid helt privata försäljningar (eller byten) av skogsmark som ägt rum i Bulgarien under granskningsperioden. Vidare uppmanade kommissionen Bulgarien och tredje parter att tillhandahålla upplysningar om skillnaderna mellan dessa priser och de administrativa priser som används för de ifrågasatta bytena och därmed om storleken på det eventuella statliga stöd som ingått i de transaktionerna. Kommissionen uppmanade även Bulgarien och tredje parter att lämna upplysningar om de bestämmelser som tillämpats i fråga om den ersättning som betalats vid byten när det funnits skillnader i pris mellan de båda fastigheter som ingått i bytet. Slutligen uppmanade kommissionen Bulgarien att lämna ytterligare upplysningar för att underbygga sitt påstående om att de ifrågasatta bytena inte påverkat handeln inom unionen.
- (44) I beslutet om att inleda förfarandet angav kommissionen också sin preliminära syn på hur den fördel som de ifrågasatta bytena hade medfört skulle kvantifieras, om det skulle visa sig att dessa byten ledde till statligt stöd:
- i) Skillnaden mellan det faktiska marknadspriset på privatägd skogsfastighet 1 och det administrativa priset på fastighet 1, fastställt enligt föreskriften om baspriser.
 - ii) Skillnaden mellan det faktiska marknadspriset på offentligt ägd skogsfastighet 2 och det administrativa priset på fastighet 2, fastställt enligt föreskriften om baspriser.

Det statliga stödet i samband med bytet skulle sedan vara lika med värdet på ii minus värdet på i.

Eventuell kontant ersättning till följd av skillnaden i administrativt pris på de båda fastigheter som är föremål för bytet och som den ena parten betalar till den andra ska också beaktas i beräkningen av ett eventuellt inslag av statligt stöd i samband med bytet.

3.4 ETT EVENTUELLT STATLIGT STÖDS FÖRENLIGHET MED DEN INRE MARKNADEN

- (45) Om det skulle förekomma statligt stöd till följd av förändringen av markanvändning och/eller till följd av bytena, uttryckte kommissionen i sitt beslut om att inleda förfarandet tvivel på att ett sådant stöd kunde anses vara förenligt med den inre marknaden, särskilt artikel 107.3 a i fördraget och bestämmelserna i riktlinjerna för statligt regionalstöd 2007–2013 ⁽³⁵⁾ och/eller artikel 107.3 c i fördraget och bestämmelserna i gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till jordbruk och skogsbruk 2007–2013 (nedan kallade *riktlinjerna för skogsbruk*) ⁽³⁶⁾.
- (46) Därför uppmanade kommissionen Bulgarien och berörda parter att inkomma med synpunkter på de ifrågasatta åtgärdernas förenlighet med den inre marknaden.

4. SYNPKTER FRÅN BERÖRDA PARTER

4.1 SYNPKTER FRÅN DEN FÖRSTA KLAGANDE PÅ DE TVIVEL KOMMISSIONEN UTTRYCKTE I BESLUTET OM ATT INLEDA FÖRFARANDET

- (47) Den första klagande hävdar att de ifrågasatta bytena utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget och att stödet är oförenligt med den inre marknaden.
- (48) När det gäller kommissionen första tvivel anser den första klagande att det finns en inbyggd koppling mellan den förändrade markanvändningen och bytena. För det första hävdar klaganden att många av de som deltagit i bytena är verksamma inom byggnads- och turismsektorerna, och inte inom skogsbruk. För det andra menar den första klagande att efter det att stoppet trädde i kraft 2009 utnyttjas utbytt skogsmark så gott som inte alls kommersiellt. När bytena genomfördes påstår klaganden för det tredje att många av stödmottagarna meddelade och gjorde reklam för sina utvecklingsprojekt för de utbytta skogsområdena som skidorter eller semesterorter vid havet och att de redan hade inlett diskussioner med de berörda lokala myndigheterna för att förvissa sig om att ändringen av

⁽³⁵⁾ EUT C 54, 4.3.2006, s. 13.

⁽³⁶⁾ EUT C 319, 27.12.2006, s. 1.

markanvändningen skulle gå igenom. För det fjärde hävdar klaganden att samma statliga organ (verkställande skogsbyrå) ofta hade ansvaret för att genomföra bytet och utesluta den utbytta marken från skogsfonden (den verkställande skogsbyrå och den behöriga tillsynsmyndigheten) ⁽³⁷⁾, och på så sätt beredde vägen för den kommersiella utvecklingen.

- (49) Därför anser den första klaganden att en eventuell omklassificering av markanvändningen och motsvarande prishöjning bör beaktas vid kvantifieringen av det sammanlagda statliga stöd som har ingått i bytena. Klaganden menar att det bör göras jämförelser med byggnadsmark vid kvantifieringen av stödet för att återspegla marknadspriset på den utbytta marken korrekt.
- (50) Klaganden anger också att det med hänsyn till attraktionsförmågan hos de regioner där gemenskapens skogsfastigheter låg skulle ha varit klokare av myndigheterna att först agera för att höja fastigheternas värde (det vill säga ändra deras markanvändning till byggnadsmark) och först därefter avyttra fastigheterna. Enligt klaganden vidtog verkställande skogsbyrå inte några åtgärder för att ändra markanvändningen före ett byte i något fall. Detta är enligt klaganden ett tydligt tecken på att avsikten var att skapa en fördel för den som förvärvade den statligt ägda skogen. Metoden kritiserades också av Världsbanken i en rapport om bulgarisk skog 2009, där det påpekades att staten gick med förlust på detta sätt ⁽³⁸⁾.
- (51) När det gäller kommissionens andra frågeställning om huruvida statligt stöd har beviljats till följd av ändringen av markanvändningen för den utbytta marken hävdar klaganden att den som förvärvade marken visserligen betalade en stämpelavgift efter beslutet om att ändra markanvändningen för marken och att detta belopp borde dras av från beräkningen av eventuellt stöd som tagits emot till följd av bytet, men att den avgiften inte återspeglade den faktiska värdeökningen för fastigheten till följd av ändringen. Vidare hävdar klaganden att i de fall då bytet utfördes före Bulgariens anslutning till EU men markanvändningen ändrades efter anslutningen bör det olagliga statliga stöd som beviljats markförvärvaren vara skillnaden mellan marknadsvärdet på respektive fastighet vid tidpunkten för bytet (före anslutningen) och marknadsvärdet på fastigheten efter ändringen av markanvändningen (efter anslutningen).
- (52) När det gäller kommissionens tredje tvivel i fråga om förekomsten av statligt stöd till följd av bytena hävdar klaganden att de formler som fastställs i föreskriften om baspriser inte återspeglar marknadsvärdet på den utbytta marken. Klaganden ifrågasätter också värderarnas oberoende eftersom förvärvaren, enligt klaganden, kan välja en välvillig värderare, vilket leder till en betydande underskattning av priserna.
- (53) Klaganden lämnade också ytterligare upplysningar om marknadspriserna på den utbytta skogsmarken eller mycket likartad skogsmark som påstås visa avsevärda avvikelser från de administrativa priserna för fastigheterna. På grund av tidsbrist undersökte klaganden endast priserna på nio av de bytta fastigheterna med hjälp av bankvärderingar av marken samt uppgifter från Bulgariens offentliga fastighetsregister som visar de faktiska priserna vid verkliga försäljningar av liknande fastigheter. De upptäckta prisskillnaderna varierade från en undervärdering (genom att det administrativa priset användes) på 50–65 % till fall där skogsmarken påstods ha förvärvats till 1–2 % av marknadsvärdet.
- (54) Slutligen hävdar klaganden att det faktum att den före detta chefen för verkställande skogsbyrå har åtalats för att ha utfört byten till förfång för staten är ett tecken på att de bulgariska myndigheterna själva ansåg att skogsmark överläts till vissa privata parter till ett pris som var långt mycket lägre än marknadsvärdet.
- (55) När det gäller frågan om huruvida bytena snedvrider konkurrensen och påverkar handeln mellan medlemsstaterna hävdar klaganden att såvitt den vet bedriver ingen av stödmottagarna i bytena skogsbruksverksamhet som huvudsaklig kommersiell verksamhet. I stället påstås så gott som samtliga stödmottagare ha en historik med framtida affärsplaner för ekonomisk verksamhet eller investeringar i någon av följande sektorer: fastighetsspekulation, byggnadsverksamhet och/eller turism. Enligt klaganden berör turism per definition hela den inre marknaden, varför även ett fåtal fall av selektivt stöd kommer att snedvrida den. Vidare tillägger klaganden att utländska konkurrenter effektivt avskräcks från att gå in i den bulgariska marknaden med hänsyn till antalet och omfattningen av bytena.

⁽³⁷⁾ Klaganden hävdar att uteslutningen av skogen från den statliga skogsfonden påverkar de lokala myndigheternas efterföljande beslut om markanvändningen, eftersom de inte har något bättre alternativ än att anta en detaljerad fysisk planering för fastigheten som har upphört att vara skogsmark och att vara skyddad som sådan.

⁽³⁸⁾ Bulgaria: Forest Policy Note, 10 mars 2009, s. 11, punkt 51, <http://siteresources.worldbank.org/BULGARIAEXTN/Resources/305438-1224088560466/BulgariaForestPolicyNote03102009GOB.pdf>

Flera stora unionsinvestorer (t.ex. Lindner, ECE) har varit aktiva i urbana byggprojekt i Bulgarien (företagscentrum och stora varuhus), men så gott som alla storskaliga investeringar i semesterorter vid kusten, skidorter eller golfanläggningar påstås har gjorts av företag under bulgarisk kontroll.

4.2 SYNUNKTER FRÅN STÖDMOTTAGARNA INOM RAMEN FÖR BYTENA OCH ANDRA TREDJE PARTER

- (56) Kommissionen har mottagit synpunkter från flera tredje parter, varav de flesta var privata parter i bytena (nedan kallade *stödmottagarna*). Kommissionen konstaterar att ett antal stödmottagare ⁽³⁹⁾ endast har lämnat ett kortfattat uttalande om att inget statligt stöd har ingått i de byten som de har varit part i. Andra stödmottagare lämnade mer detaljerade synpunkter på de tvivel som kommissionen uttryckte i beslutet om att inleda förfarandet. Dessa kommer att granskas i de följande avsnitten.

4.2.1 Inbyggd koppling mellan bytet och förändringen i markanvändning

- (57) När det gäller det första tvivel som kommissionen uttryckte, i fråga om förekomsten av en inbyggd koppling mellan bytena och förändringen i markanvändning hävdar en majoritet av de stödmottagare ⁽⁴⁰⁾ som svarade på beslutet om att inleda förfarandet att det inte finns någon sådan koppling. Bytet och den efterföljande ändringen av markanvändning för den mark som ingick i bytet styrs av två skilda förfaranden som vart och en omfattas av behörigheten för två olika statliga organ som är oberoende av varandra. Bytena omfattas av jordbruks- och livsmedelsministrarnas eller ministerrådets behörighet, beroende på storleken på de fastigheter som ska bytas, och verkställande skogsbyrån, medan ändringen av markanvändningen omfattas av de lokala myndigheternas behörighet – borgmästare eller kommunfullmäktige i kommunerna, ministern för regionalutveckling och offentliga bygg- och anläggningsarbeten, eller den regionala guvernören för fastigheter i deras region – och kräver godkännande av en detalj- eller översiktsplan.
- (58) En stödmottagare ⁽⁴¹⁾ tillägger dessutom att det inte finns någon automatisk koppling mellan en ändrad markanvändning och ökat värde på marken. Beslutet att ändra markanvändningen skulle baseras på en bedömning av huruvida det var nödvändigt, vilket omfattar mer än och ofta åsidosätter ägarens privata intressen, och baseras alltså inte på de kommersiella intressena hos parterna i bytet. En annan stödmottagare ⁽⁴²⁾ påpekar att den statistiska information som lämnats av de bulgariska myndigheterna bekräftar att det inte finns någon inbyggd koppling. Slutligen anser andra stödmottagare ⁽⁴³⁾ att frågan om huruvida det förekommer en koppling är irrelevant eftersom den mark som ingick i bytet i deras specifika fall inte uteslöts från skogsskyddet för utvecklingssyfte och det inte heller har inletts något förfarande för att ändra markanvändningen.
- (59) När det gäller frågan om huruvida den potentiella ändringen av den utbytta markens markanvändning borde beaktas vid fastställandet av priset på den marken, hävdar majoriteten av stödmottagarna att den inte borde det, av olika anledningar. Ett antal stödmottagare ⁽⁴⁴⁾ hävdar att det inte vore motiverat att ta hänsyn till en hypotetisk möjlighet till en ändrad markanvändning, eftersom det kanske aldrig görs någon ansökan om en sådan ändring, eller ansökan kanske avslås på grund av att relevanta administrativa krav inte är uppfyllda. Att skogsmark som ingår i ett byte är strategiskt belägen, vilket påstås höja markens värde, skulle vara irrelevant om markanvändningen inte ändras, och den förvärvade marken kan endast användas för det ändamål som föreskrivs i lag. Därför hävdar en stödmottagare ⁽⁴⁵⁾ att man måste ta hänsyn till det specifika avtalet mellan parterna i bytet på värderingsdagen. En objektiv och rättvis beräkning av marknadsvärdet måste också ta hänsyn till de översiktsplaner (som tillåter byggnation eller ej) som var i kraft på värderingsdagen för den skogsmark som ingick i bytet. Därför bör en uppsättning enhetliga kriterier fastställas som tillåter en åtskillnad mellan en hypotetisk möjlighet och den faktiska avsikten hos parterna i bytet att sedan göra en förändring i markanvändningen.
- (60) Vidare konstaterar många stödmottagare att för att mark ska uteslutas från skogsskyddet måste man betala en avgift för ändring av markanvändningen som motsvarar priset per kvadratmeter på byggnadsmark i samma område. Därför hävdar dessa stödmottagare att de inte får någon ekonomisk fördel av ändringen, eftersom om den förvärvade marken säljs, används som säkerhet eller bebyggs, kommer dess värde att vara lika stort som värdet på den tillgängliga bebyggnadsbara marken. Ett liknande argument framfördes av Mirta Engineering och Beta

⁽³⁹⁾ Ecobalkani-Bulgaria EOOD, Vihren OOD och Elkabel AD.

⁽⁴⁰⁾ Denna åsikt fick stöd av Foros, Mirta Engineering, Beta Forest, LM Impex, Kosta Gerov, Georgi Babev och Marieta Babeva, Dimitar Terziev, Svetoslav Mihailov och Elizabet Mihailova.

⁽⁴¹⁾ All Seas.

⁽⁴²⁾ LM Impex.

⁽⁴³⁾ Denna åsikt fick stöd av Izgrev, Litex, MIKS, BOIL och Jivka Blagoeva.

⁽⁴⁴⁾ Denna åsikt stöddes av Kosta Gerov och Dimitar Terziev samt av Georgi Babev och Marieta Babeva.

⁽⁴⁵⁾ All Seas.

Forest, som påpekar att förändringen av markanvändning medför extra kostnader, framför allt en stämpelavgift och lokala skatter samt utformningskostnader som ytterligare höjer fastighetens värde. Svetoslav Mihailov och Elizabet Mihailova hävdar att i deras fall ändrades markanvändningen på villkor att de statliga avgifter som anges i artikel 17 i skogslagen och i genomförandeförordningen för skogslagen betalades.

- (61) Slutligen anser vissa stödmottagare⁽⁴⁶⁾ att frågan är irrelevant eftersom den mark som ingick i bytet i deras specifika fall inte uteslöts från skogsskyddet för utvecklingssyfte och det inte heller har inletts något förfarande för att ändra markanvändningen. MIKS påpekade i sin inlägga att den bulgariska staten hade föreskrivit i bytesavtalet att det inte var tillåtet att ändra markanvändningen för marken i deras fall.

4.2.2 Eventuellt statligt stöd i bytet av skogsmark

- (62) När det gäller kommissionens tvivel på att de administrativa priserna för bytena ledde till ett marknadspris, framförde stödmottagarna⁽⁴⁷⁾ flera liknande argument om varför detta skulle vara fallet i fråga om deras egna byten.
- (63) För det första hävdar en stödmottagare⁽⁴⁸⁾ att föreskriften om baspriser tar hänsyn till objektiva kriterier när de administrativa priserna fastställs, t.ex. markens läge, distriktets betydelse och vilken typ av växtsorter som finns på fastigheten och vilken betydelse de har, samtidigt som två andra stödmottagare⁽⁴⁹⁾ hävdar att det administrativa bytespriset baseras på kriterier som är identiska med dem som används i byten av privatägd skog mellan privata investerare och som berör fastigheter som ligger nära lokal eller nationell infrastruktur som liknar den för de ifrågasatta bytena när det gäller växtarter, belägenhet i områden som omfattas av särskilt skydd mot urbanisering osv. På liknande sätt hävdar andra stödmottagare⁽⁵⁰⁾ att värderingarna till följd av föreskriften om baspriser har lett till administrativa priser som liknar, och i många fall är högre än, marknadspriserna på skog i Bulgarien, till följd av avsaknaden av en inhemsk marknad för den här typen av mark och av att de fåtaliga privata transaktionerna har genomförts till låga priser. Därför har bytena genomförts enligt de rådande ekonomiska villkoren på marknaden.
- (64) För det andra hävdar ett antal stödmottagare⁽⁵¹⁾ att de gjorde värderingar av de utbytta områdena som ledde till administrativa priser som liknar⁽⁵²⁾, eller i många fall till och med är högre än⁽⁵³⁾, marknadspriserna på skogsmark i Bulgarien.
- (65) För det tredje påpekar flera stödmottagare⁽⁵⁴⁾ att ett skäl till att administrativa priser bör betraktas som ungefärliga marknadspriser är att det saknas fullständigt privata byten eller försäljningar i de områden där dessa mottagare genomfört byten.
- (66) Slutligen hävdar flera stödmottagare⁽⁵⁵⁾ att eftersom jordbruks- och livsmedelsministern genom att utöva sina diskretionära befogenheter har rätt att vägra att genomföra ett byte om staten inte har något intresse av att förvärva den privata skogsmarken och villkoren för bytesavtalet måste godkännas av båda parter (offentliga och privata), bör bytena betraktas som kommersiella transaktioner där staten agerar som en aktör i en marknads ekonomi.
- (67) När det gäller det eventuella beloppet för statligt stöd i samband med transaktionerna (dvs. skillnaden mellan de administrativa priserna och marknadspriserna för skogen), svarade majoriteten av stödmottagarna⁽⁵⁶⁾ att i de fall den privatägda marken var mer värdefull än den offentligt ägda marken täcktes inte prisskillnaderna av de

⁽⁴⁶⁾ Foros Development, Izgrev, Liteks Komers och Jivka Blagoeva.

⁽⁴⁷⁾ Denna åsikt stöddes av Svetoslav Mihailov och Elizabet Mihailova, Mirta Engineering, Beta Forest, Elkabel och Jivka Blagoeva.

⁽⁴⁸⁾ Jivka Blagoeva.

⁽⁴⁹⁾ Izgrev och Litex Komers.

⁽⁵⁰⁾ Kosta Gerov, Georgi Babev och Marieta Babeva, samt Dimitar Terziev (och deras advokat fru Shankova för deras räkning).

⁽⁵¹⁾ LM Impex, Svetoslav Mihailov och Elizabet Mihailova, Mirta Engineering, Beta Forest, Foros Development.

⁽⁵²⁾ Elkabel. För att besvara kommissionens farhågor beställde Elkabel en ny bedömning av en oberoende expert som visade att även om marknadspriserna för vissa fastigheter skulle bli högre än de administrativa priser som beräknats enligt föreskriften om baspriser skulle det sammanlagda administrativa priset på alla fastigheter som Elkabel utbytt bli högre än deras marknadsvärde. Vidare förklarades att det sammanlagda administrativa priset på de offentligt ägda fastigheter som ingått i bytena också var högre än deras marknadsvärde. Bedömare konstaterade därför att användningen av administrativa priser inte ledde till någon otillbörlig fördel för Elkabel.

⁽⁵³⁾ Izgrev, Litex Komers, Kosta Gerov, Dimitar Terziev, Georgi Babev och Marieta Babeva, MIKS och BOIL. I Svetoslav Mihailovs och Elizabet Mihailovas fall påstods värdet på den privatägda mark som ingick i bytet var högre (83 322,66 bulgariska lev) än värdet på den offentligt ägda marken (67 125,00 bulgariska lev).

⁽⁵⁴⁾ Svetoslav Mihailov och Elizabet Mihailova, Mirta Engineering och Beta Forest (i fråga om regionen Novo Orjahovo), Foros Development (i fråga om Burgas kommun) samt MIKS och BOIL (i fråga om regionen Nessebar).

⁽⁵⁵⁾ MIKS, BOIL, Foros Development, Mirta Engineering och Beta Forest.

⁽⁵⁶⁾ Izgrev, Jivka Blagoeva, MIKSD, BOIL, Mirta Engineering, Beta Forest, Svetoslav Mihailov och Elizabet Mihailova.

bulgariska myndigheterna. En annan stödmottagare ⁽⁵⁷⁾ framförde att skillnaden i marknadspriser för privatägda och offentligt ägda skogar i samma eller angränsande område gynnar staten eftersom de administrativa priserna är högre än de marknadspriser som förhandlas fritt mellan privata skogsägare i de berörda områdena.

- (68) När det gäller de övriga villkoren för att konstatera att det har förekommit statligt stöd ifrågasätter flera stödmottagare ⁽⁵⁸⁾ att dessa har uppfyllts. Vissa stödmottagare ⁽⁵⁹⁾ hävdar att de är fysiska personer, på vilka den bulgariska lagen om statligt stöd och artikel 107 i fördraget inte är tillämpliga. När det gäller statliga resurser konstaterar dessa stödmottagare att staten förvärvade marken genom olaglig expropriering utan tillräcklig ersättning, varför staten inte kan anses disponera över dessa resurser. När det gäller selektivitet hävdar dessa stödmottagare att skogslagen är allmänt tillämplig och därför inte är diskriminerande.
- (69) En annan stödmottagare ⁽⁶⁰⁾ anser också att villkoren i artikel 107 i fördraget inte är uppfyllda i fråga om bytena, men av något annorlunda skäl. För det första har det inte skett någon överföring av statliga medel eftersom bytet är en "dubbel försäljningstransaktion" som genomförs efter en värdering av en oberoende fastighetsvärderare på grundval av objektiva kriterier för prisberäkning som fastställs i lag. Ingen fördel har beviljats och inte heller har bytets motparter fått en mer förmånlig ställning än deras konkurrenter, eftersom varje skogsägare kunde ha begärt att få byta sin privatägda mark mot offentligt ägd skog. Ett liknande argument framförs av en annan stödmottagare ⁽⁶¹⁾ som anser att bytesordningen är en generell åtgärd som är tillgänglig för alla skogsägare.
- (70) När det gäller förekomsten av en ekonomisk fördel bestrider majoriteten av stödmottagarna ⁽⁶²⁾ att de har fått någon fördel av transaktionerna eftersom de menar att det administrativa priset på marken som ingick i bytet var likvärdigt med eller högre än marknadspriset.
- (71) När det slutligen gäller frågan om huruvida bytena snedvrider konkurrensen och påverkar handeln mellan medlemsstaterna svarar den stora merparten av stödmottagarna ⁽⁶³⁾ att de inte är verksamma inom fastighetsutveckling eller turism och/eller inte har vidtagit åtgärder för att få licens som researrangör. Vidare bekräftar de att de varken har använt den mark som förvärvats genom bytet för virkesproduktion efter förvärvet eller har sålt virke i Bulgarien eller i andra medlemsstater. Därför hävdar de att det inte går att hänvisa till någon verklig eller potentiell inverkan på handeln inom unionen. En annan stödmottagare ⁽⁶⁴⁾ tillade att bytena inte leder till någon ökad inhemsk produktion som skulle begränsa möjligheterna för företag från andra medlemsstater att importera produkter till den lokala marknaden.
- (72) Andra stödmottagare ⁽⁶⁵⁾ hävdade att eftersom bytena inte medför någon överföring av statliga medel och inte ger dem någon ekonomisk fördel kan de inte anses påverka marknadsbalansen eller de ekonomiska villkoren för företagens verksamhet, dvs. det krävs en inledande investering för att förvärva materiella tillgångar. Företag från andra medlemsstater kan alltså gå in i och driva verksamhet på samma marknad på jämställda villkor, varför det inte går att säga att handeln mellan medlemsstaterna har påverkats av de ifrågasatta bytena.
- (73) Slutligen förklarade en stödmottagare ⁽⁶⁶⁾ att den skogsmark som han förvärvat av staten inte är lämplig för beskogning. Vidare anser han att hans fastighet är bättre än den han fick av staten och att transaktionen inte medför statligt stöd. Slutligen nämnde han att den förvärvade marken används för mobil biodling genom att marken används som bete under sommaren.

4.2.3 Ett eventuellt stöds förenlighet med den inre marknaden

- (74) Kommissionen uppmanade de berörda parterna att lämna in tillgängliga bevis som skulle ge kommissionen möjlighet att undersöka om de ifrågasatta bytena är förenliga med den inre marknaden, men ingen av stödmottagarna gjorde detta.

⁽⁵⁷⁾ Litex Komers.

⁽⁵⁸⁾ BOIL, Svetoslav Mihailov och Elizabet Mihailova.

⁽⁵⁹⁾ Kosta Gerov, Dimitar Terziev, samt Georgi Babev och Marieta Babeva.

⁽⁶⁰⁾ LM Impex.

⁽⁶¹⁾ All Seas.

⁽⁶²⁾ Izgrev, Jivka Blagoeva, Litex Komers, MIKS, Foros Development, Mirta Engineering och Beta Forest.

⁽⁶³⁾ Izgrev, Litex Komers, MIKS, BOIL, Mirta Engineering, Beta Forest, Svetoslav Mihailov och Elizabet Mihailova, LM Impex.

⁽⁶⁴⁾ LM Impex.

⁽⁶⁵⁾ Kosta Gerov, Georgi Babev och Marieta Babeva, samt Dimitar Terziev.

⁽⁶⁶⁾ Simeon Stoev.

5. KOMMENTARER FRÅN BULGARIEN

5.1 BULGARIENS SYNUNKTER PÅ BESLUTET OM ATT INLEDA FÖRFARANDET

- (75) De bulgariska myndigheterna anser att de ifrågasatta bytena inte utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget.
- (76) När det gäller den påstådda inbyggda kopplingen mellan bytena och förändringen i markanvändning för den skogsmark som blivit föremål för byten, konstaterade de bulgariska myndigheterna att det enligt artikel 15 b i skogslagen är möjligt att ansöka om en ändring av markanvändningen för skogsmark oavsett hur marken har förvärvats, dvs. oberoende av om det skett genom ett byte, en försäljning eller på något annat sätt. En sådan teoretisk möjlighet ska dock inte uppfattas som ett slutligt förhandsavtal mellan myndigheterna och den privata parten i bytet om att markanvändningen ska ändras efter bytet.
- (77) De bulgariska myndigheterna lämnade bevis på att det, för de 132 byten som gjordes under perioden 2007–2009, gjordes 24 ansökningar om ändring av markanvändningen för den skogsmark som ingick i bytena och för dessa utfärdades ett positivt administrativt beslut om att tillåta den begärda ändringen endast i 15 fall (dvs. 11,4 % av alla byten).
- (78) De bulgariska myndigheterna noterar också de olika målen för bytena och för förändringen av markanvändningen. Syftet med bytena är att konsolidera och bevara bulgariska skogar för att säkerställa en hållbar utveckling och återväxt till gagn för samhället i stort, medan syftet med en ändrad markanvändning är att uppnå de mål som fastställs i lagen om fysisk planering, där det föreskrivs regler för att införliva mark i de tätortsområden där byggnation är tillåten i enlighet med offentliga behov och intressen i samband med hållbar utveckling och uppförande av lämpliga bostäder, arbetsplatser och rekreationsmöjligheter för invånarna. Dessutom avgörs bytena genom beslut av jordbruks- och livsmedelsministern, medan ändring av markanvändning är beroende av att en översiktsplan godkänns av olika behöriga organ, nämligen ministern för regional utveckling och offentliga bygg- och anläggningsarbeten, den regionala guvernören eller kommunfullmäktige. Eftersom rätten att begära en ändring av markanvändning inte uppstår direkt till följd av skogslagen utan kräver att villkor som fastställs i andra lagar är uppfyllda anser de bulgariska myndigheterna slutligen att den hypotetiska möjligheten att ändra markanvändningen inte betyder att en sådan ändring har en inbyggd koppling till bytestransaktionerna.
- (79) När det gäller frågan om huruvida den potentiella ändringen av markanvändning för den mark som ingått i bytena bör beaktas när priset fastställs för den marken upprepade de bulgariska myndigheterna sin ståndpunkt att det inte finns någon direkt koppling mellan det pris som bytet värderats till och den efterföljande ändringen av markanvändningen. Myndigheterna lämnade en omfattande beskrivning av förfarandet för att fastställa priserna för bytet (t.ex. artiklarna 20.5 och 21 i föreskriften om baspriser) respektive avgifterna för ändringen av markanvändningen. Myndigheterna konstaterar också att privata ägare kan begära en ändring av markanvändningen för skogsmark oavsett hur de förvärvat marken. Alla investerare skulle alltså ha samma fördelar, oavsett om de har förvärvat skogen från staten eller genom en transaktion på armslängds avstånd med en privat part. Avgifterna för att göra en ändring av markanvändningen borde alltså inte betraktas som selektiva gentemot stödmottagarna.
- (80) När det gäller kommissionens tvivel på att metoden för att beräkna administrativa priser på ett korrekt sätt återspeglar rådande marknadspriser, konstaterar de bulgariska myndigheterna för det första att de administrativa priserna fastställs enligt bestämmelserna i föreskriften om baspriser och att den föreskriften utformades efter exempel på praxis för fastställande av administrativa priser för skogsmark i andra medlemsstater, framför allt Tyskland. Vidare utfördes värderingarna av privatägda och offentligt ägda skogar av oberoende experter enligt en gemensam uppsättning kriterier.
- (81) För det andra lämnade de bulgariska myndigheterna uppgifter om alla transaktioner⁽⁶⁷⁾ som omfattade försäljning och köp av privat ägda skogar under perioden 2007–2009⁽⁶⁸⁾. Den information som lämnades om genomsnittspriser för privatägda fastigheter (dvs. marknadspriser) omfattar en sammanfattning av trovärdiga marknadsbelägg i linje med det krav som anges i punkt 34 i de kompletterande bestämmelserna till föreskriften om baspriser. Om det inte finns information tillgänglig om transaktioner i samma område har uppgifter lämnats om transaktioner som genomförts i närliggande områden och gällt skogar som har varit likartade i fråga om belägenhet och

⁽⁶⁷⁾ Myndigheterna angav att 567 privata skogsförsäljningar ägde rum under granskningsperioden.

⁽⁶⁸⁾ I januari 2009 förbjöds sedan byte av statlig mark enligt de gamla reglerna och det gamla förfarandet, och metoden avskaffades.

växtarter. Enligt de bulgariska myndigheterna går det utifrån dessa uppgifter att visa att det administrativa pris som använts för de ifrågasatta bytena i de flesta fall generellt var högre än de marknadspriser som erhöles i transaktioner på armslängds avstånd⁽⁶⁹⁾. I detta avseende ifrågasätter de bulgariska myndigheterna de bevis som lämnats av den klagande. Å ena sidan skulle de priser som de klagande uppger vara de priser till vilka marken erbjuds för försäljning och inte nödvändigtvis de priser som faktiskt uppnåts eller priserna på fastigheter vars markanvändning redan hade ändrats och där stämpelavgiften hade betalats. Å andra sidan var det marknadspris som klaganden anger inte alltid tillförlitligt eftersom det i många fall fastställts enbart till följd av en enda privat transaktion.

- (82) För det tredje upprepade de bulgariska myndigheterna att staten inte täckte något underskott gentemot det högre administrativa sammanlagda värdet på den privatägda skogsmark som den förvärvade och att bytena endast genomfördes om den privatägda skogsmark som togs emot hade ett högre eller lika stort värde som den offentligt ägda fastighet som den byttes mot. Dessutom måste den privata parten betala fasta kostnader på 2 % av fastighetens värde.
- (83) Slutligen påpekar de bulgariska myndigheterna att föreskriften om baspriser sedan den först infördes har ändrats vid tre tillfällen – 2004, 2005 och 2007. Ändringen av föreskriften 2005 är särskilt värd att lägga märke till, med hänsyn till det långt framskridna läget i återlämningen av exproprierad skog och skogsmark, eftersom det innebar att privatägda skogar redan fanns tillgängliga och efterfrågades på marknaden. Syftet med denna ändring var i princip att ändra metoden för markvärdering. Dessutom höjdes koefficienterna för områden som är skyddade mot urbanisering och flera nya kategorier infördes för tillägg till markpriser beroende på kategorin av bebyggelse.
- (84) Efter Bulgariens anslutning till EU den 1 januari 2007 uppdaterades koefficienterna dessutom helt och hållet, däribland dem som avsåg områden som är skyddade mot urbanisering och de så kallade marknadsregleringskoefficienterna, som är beroende av markkategorin. Dessutom ändrades artikel 20.5 i föreskriften om baspriser genom att bytespriset på statlig mark höjdes med 50 % av värdet på marknadsregleringskoefficienten. Vidare skulle ett tillägg läggas till markvärdet enligt de olika bebyggelsekategorierna.
- (85) Enligt de bulgariska myndigheterna visar dessa ändringar av föreskriften om baspriser att myndigheterna inför Bulgariens nära förestående anslutning till EU försökte uppdatera värderingsmekanismen i föreskriften genom att se till att den baserades på trovärdiga marknadsbelägg, trots att det inte fanns någon välutvecklad inhemsk marknad för skogsmark. När Bulgarien anslöt sig till EU menar man därför att de administrativa priserna som beräknades på grundval av föreskriften om baspriser inte var lägre än marknadspriserna på dessa fastigheter.
- (86) När det gäller kommissionens farhågor om bytenas eventuella snedvridning av konkurrensen och inverkan på handeln mellan medlemsstaterna påpekar de bulgariska myndigheterna för det första att av de privata parter som deltog i de ifrågasatta bytena var 81 företag i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget. De återstående 51 privata parterna var fysiska personer som inte bedrev handel med varor eller tjänster. Bulgarien understryker i detta sammanhang att varken den statliga skogsbyrån eller dess efterträdare verkställande skogsbyrån har tagit emot några ansökningar om avverkning eller export från de fysiska personer som genomförde byten under granskningsperioden.
- (87) För det andra hävdar de bulgariska myndigheterna att bytena inte kan påverka handeln inom unionen eftersom de företag som fått stöd bedriver verksamhet som inte omfattar import eller export av produkter eller tjänster. De bulgariska myndigheterna kompletterade den information som redan lämnats om de virkesvolymerna som producerats och exporterats till unionen under granskningsperioden och lämnade ett dokument som visade att ingen av de privata parter som förvärvade statlig skogsmark genom de ifrågasatta bytena producerade virke, sålde virke på den nationella marknaden eller exporterade virke från Bulgarien.
- (88) För det tredje hävdar de bulgariska myndigheterna att verksamhet inom turismsektorn (t.ex. som researrangör, resebyrå, hotellägare och leverantör av anslutna turisttjänster) styrs av de bestämmelser som anges i den bulgariska turismlagen. Enligt den lagen krävs att aktörer ska registreras administrativt i ett offentligt register som förs av ministeriet för ekonomi, energi och turism. Även personer som deltar i hotelledning omfattas av ett krav på registrering i ett särskilt register enligt artikel 58 i turismlagen. Därför kan endast de företag som är införda i de

⁽⁶⁹⁾ De bulgariska myndigheterna framhåller bevis på att i 105 byten var det administrativa bytespriset högre än det marknadspris som erhöles av privata parter i transaktioner på armslängds avstånd, medan det var lägre i endast tretton fall.

respektive offentliga register som förs av ministeriet för ekonomi, energi och turism betraktas som företag som är verksamma i turismsektorn. En kontroll av de berörda registren visar dock att endast ett av de företag som förvärvat statligt ägd skogsmark till följd av de ifrågasatta bytena – Kapsi Tours OOD – är registrerat som researrangör i den mening som avses i turismlagen.

- (89) För det fjärde förklarade de bulgariska myndigheterna att det också krävdes registrering i det centrala yrkesregistret för byggmästare som fördes av den bulgariska byggnadskammaren enligt en särskild lag, nämligen lagen om byggnadskammaren⁽⁷⁰⁾ för att få bedriva verksamhet som fastighetsutvecklingsföretag i Bulgarien. De bulgariska myndigheterna påpekar att endast tre av de företag som genomförde byten med staten var registrerade som byggnadsföretag och kunde ha varit inblandade i byggnadsarbeten enligt lagen på något sätt.
- (90) Följaktligen hävdade de bulgariska myndigheterna att de flesta av de företag som eventuellt hade gynnats av de ifrågasatta bytena inte var verksamma inom byggnads- och turismsektorerna. Därför anser de att konkurrensen på de berörda marknaderna utanför skogssektorn inte kan sägas ha snedvridits av dessa transaktioner.

5.2 BULGARIENS KOMMENTARER TILL KLAGANDENS SYNPUNKTER

- (91) De bulgariska myndigheterna håller med klaganden om att det inte förekommer något statligt stöd i byten av skogsmark mellan staten och kommuner. Däremot hävdar de att klagandens påstående om att de flesta stödmottagare är verksamma inom byggnads- eller turismsektorn är felaktigt, av samma skäl som förklaras i det föregående avsnittet.
- (92) De bulgariska myndigheterna ifrågasätter också klagandens metod för att fastställa skogsmarkens marknadspriser genom en jämförelse av priserna på skogsmark under olika år (t.ex. några år innan bytet gjordes) och bestrider klagandens påstående att ägarna av den skogsmark som ingått i bytena i vissa fall använt denna mark som säkerhet för att få lån, eftersom detta skulle strida mot bestämmelserna i bulgarisk lag och i den statliga fastighetslag som klaganden hänvisar till. De uppgifter som klaganden lämnat innehåller betydande felaktigheter och stämmer inte överens med tillgängliga fastighetsregister och tillgänglig dokumentation av bytena. De uppgifter som lämnats av klaganden skulle också vara felaktiga i fråga om den statligt ägda skog som förvärvats genom byten och därefter använts som säkerhet för lån. I vilket fall som helst förklarar de bulgariska myndigheterna att banker i Bulgarien kräver andra likvida tillgångar som säkerhet utöver fastigheter, för att säkerställa att skulden betalas. Enligt myndigheterna skulle det därför vara felaktigt att dividera det beviljade lånebeloppet per yta i m² på den mark som fungerar som säkerhet för lånet för att fastställa priset per kvadratmeter. Myndigheterna bifogar också ett yttrande från Första investeringsbanken om mekanismerna för att bevilja lån och metoderna för att värdera skog och skogsfastigheter som låntagarna vill ställa som säkerhet.
- (93) De bulgariska myndigheterna håller inte heller med om klagandens påstående att de kommunala myndigheterna inte hade något annat val än att anta detaljplaner för den mark vars markanvändning hade ändrats. Enligt myndigheterna baseras alla ändringar av markanvändning på rättsligt verkställda detaljplaner som har diskuterats offentligt och har ändrat befintliga översiktsplaner för befolkade områden. Dessa administrativa förfaranden ingår inte bland de diskretionära befogenheterna för jordbruks- och livsmedelsministern, som utfärdar enskilda administrativa meddelanden om ändring av zonindelningen för mark till parter som begär en sådan ändring först efter det att den berörda detaljplanen träder i kraft.
- (94) Vidare motbevisar myndigheterna att många parter som deltagit i bytena hade för avsikt att ändra markanvändningen för den skogsfastighet som förvärvades. Enligt den bulgariska skogslagen kan en sådan förändring endast göras genom en ansökan enligt det förfarande som avses i artikel 14 c i skogslagen (upphävd). Andra avsikter som har uttryckts i massmedier eller på något annat sätt än genom det förfarande som föreskrivs i lag är irrelevanta och godtyckliga.
- (95) Myndigheterna håller inte heller med om klagandens påstående att den administrativa metoden för att fastställa priserna på skogsmark inte skulle återspegla den dynamiska utvecklingen i ekonomin. Myndigheterna menar att metoden med att fastställa priser genom att tillämpa föreskriften om baspriser är tillfredsställande. Det är inte heller sant att föreskriften inte har uppdaterats, eftersom nya koefficienter infördes 2007 på ett sätt som inte gav någon ekonomisk fördel för ekonomiska aktörer genom de byten som redan hade genomförts.

⁽⁷⁰⁾ SG nr 108/2006.

- (96) Myndigheterna bestrider klagandens påstående att värderarna var partiska. Enligt myndigheterna är dessa värderare domstolsexperten vars integritet inte kan ifrågasättas. Om de skulle värdera skogsmarken på ett sätt som gynnade den privata parten och inte var förenligt med bestämmelserna i föreskriften om baspriser skulle myndigheterna inte godta en sådan värdering för bytet.
- (97) När det gäller klagandens påstående att myndigheterna har lämnat felaktiga uppgifter om officiell statistik och om värden/priser på transaktioner konstaterar myndigheterna att undandragande av skatt genom att dölja det verkliga priset på en transaktion är ett brott enligt den bulgariska strafflagen.
- (98) Slutligen avvisar de bulgariska myndigheterna klagandens påstående att åtalet mot den före detta chefen för verkställande skogsbyrå skulle vara ett bevis på förekomsten av statligt stöd i samband med bytena. Enligt myndigheterna är processer mot tjänstemän som deltog i förfarandena i samband med byten av statligt ägd skogsmark irrelevanta för bedömningen av förekomsten av statligt stöd i de ifrågasatta transaktionerna.

5.3 BULGARIENS KOMMENTARER TILL SYNUNKTERNA FRÅN ANDRA TREDJE PARTER

5.3.1 Bulgariens kommentarer av den 29 september 2011

- (99) Bulgarien besvarade genom en skrivelse av den 29 september 2011 de synpunkter på beslutet om att inleda förfarandet som All Seas hade inkommit med.
- (100) All Seas har bytt sammanlagt 157,4 ha privatägd skogsmark i kommunerna Teteven och Gaborovo mot statligt ägd skogsmark på sammanlagt ungefär 57,9 ha i kommunen Balchik ⁽⁷¹⁾. I samband med detta betalade All Seas också 138 781 bulgariska lev i fasta kostnader till den bulgariska staten.
- (101) Den statligt ägda skogsmarken värderades till ett administrativt pris på 11,99 bulgariska lev/m². Enligt den information som finns tillgänglig för de bulgariska myndigheterna var det genomsnittliga marknadspriset (dvs. det pris som privata parter som köper och säljer skogsmark på kommersiell grund har kommit överens om i samma eller ett närliggande område i samma kommun) under granskningsperioden 4,16 bulgariska lev/m². Bytet mellan All Seas och Bulgarien genomfördes alltså mot betalning och ledde inte till någon ekonomisk fördel i den mening som avses i artikel 107 i fördraget.
- (102) Vidare konstaterar de bulgariska myndigheterna att All Seas ansökte om en ändring av markanvändningen för skogsfastigheten i enlighet med artikel 14 i skogslagen och att det bulgariska ministerrådet godkände ansökan i enlighet med artikel 14 d.2 i skogslagen ⁽⁷²⁾. Såvitt de bulgariska myndigheterna känner till har detta beslut inte trätt i kraft. De bulgariska myndigheterna håller med All Seas om att staten inte hade något direkt inflytande över förändringarna i markanvändningen för den berörda marken (för vilken det inte fanns någon markanvändningskarta), varför den förändring av ägande som bytet ledde till inte kan vara ett uttryck för någon gemensam avsikt hos parterna i bytet att få till stånd en förändring av markanvändningen. Enligt de bulgariska myndigheterna måste den avgörande faktorn för bedömningen av bytena vara huruvida de granskade tillgångarna har ett likvärdigt värde i balansräkningen, vilket är exakt den grund på vilken den bulgariska staten har genomfört dessa transaktioner. Ett annat argument för att det inte ingår något statligt stöd i förändringen av markanvändningen efter bytet är att de administrativa avgifterna är likadana för alla sökande.
- (103) De bulgariska myndigheterna konstaterar också att All Seas varken har avverkat timmer på de fastigheter som de har förvärvat genom bytet eller har bedrivit handel inom unionen med virke från dessa fastigheter. All Seas erbjuder inte turismtjänster i enlighet med turismlagen och är inte heller ett byggnadsföretag i den mening som avses i lagen om byggnadskammaren.

5.3.2 Bulgariens kommentarer av den 4 november 2011

- (104) Bulgarien besvarade genom en skrivelse av den 4 november 2011 de synpunkter på beslutet om att inleda förfarandet som hade inkommit från följande tredje parter. Elkabel AD, LM Impex EOOD, Foros Development EAD och Simeon Stoev Mirov.
- (105) När det gäller de byten som genomförts med Elkabel, LM Impex och Foros Development, konstaterade de bulgariska myndigheterna att de inte täckte något underskott i priserna och att de i de berörda fallen hade tagit emot kompletterande betalningar av fasta kostnader från de privata parterna. Dessutom hade dessa parter betalat alla lokala skatter. Slutligen hade inget av de tre företagen begärt någon förändring av markanvändningen för den förvärvade skogsmarken.

⁽⁷¹⁾ Order nr RD 49-269/17.7.2007.

⁽⁷²⁾ Beslut nr 602/16.9.2008.

- (106) Vidare konstaterar de bulgariska myndigheterna att det inte hade gjorts några fullständigt privata transaktioner i några av de kommuner där de utbytta fastigheterna låg, varför det inte gick att fastställa marknadspriset på de fastigheter som ingått i bytena eller avgöra om någon ekonomisk fördel hade beviljats.
- (107) De bulgariska myndigheterna påpekar också att varken Elkabel eller LM Impex exporterar virke och att de inte heller är registrerade som byggnads- eller turistföretag enligt bulgarisk lag.
- (108) När det gäller Simeon Stoev Mirov, som är en fysisk person och som bytte 0,56 ha privatägd skogsmark i Rakitovo, värderad till 3 436 bulgariska lev, mot 0,5 ha offentligt ägd skogsmark i Burgas (byn Kraymorie), värderad till 1 308 bulgariska lev, anser de bulgariska myndigheterna att detta byte bör omfattas av förordningen om stöd av mindre betydelse.
- (109) Därför anser de bulgariska myndigheterna att de byten som gäller ovannämnda privata parter inte är statligt stöd.

5.3.3 Bulgariens kommentarer av den 16 december 2011

- (110) Bulgarien besvarade genom en skrivelse av den 16 december 2011 de synpunkter på beslutet om att inleda förfarandet som hade inkommit från följande tredje parter: V-G-N Confort OOD, Izgrev 5 EOOD, Ecobalkani-Bulgaria EOOD, Vihren EEOD, Liteks Komers AD och Jivka Blagoeva.
- (111) När det gäller de byten som genomförts med V-G-N Confort, Izgrev 5, Ecobalkani, Vihren and Liteks Komers, förklarade de bulgariska myndigheterna att de inte täckte något underskott i priserna och att de i de berörda fallen hade tagit emot kompletterande betalningar av fasta kostnader från de privata parterna. Dessutom hade dessa parter betalat alla lokala skatter. Slutligen hade V-G-N Confort, Ecobalkani och Liteks Komers inte ansökt om någon ändring av markanvändning för den statligt ägda skog som de hade förvärvat.
- (112) Vidare konstaterar de bulgariska myndigheterna att i vissa av de kommuner där de utbytta fastigheterna låg hade det inte gjorts några fullständigt privata transaktioner, varför det inte gick att fastställa marknadspriset på de berörda fastigheterna och det går inte att slutgiltigt avgöra om det hade beviljats någon ekonomisk fördel för de ovannämnda privata parterna. När det gäller Izgrev 5 var det administrativa priset på den offentligt ägda skogsmarken något högre än det marknadspris som erhållits i liknande privata transaktioner, varför de bulgariska myndigheterna anser att det inte har beviljats någon fördel. Samma resonemang bör gälla för transaktionen med Liteks Komer, där de administrativa priserna – enligt de bulgariska myndigheterna – skulle ha varit fyra gånger högre än marknadspriserna för den offentligt ägda skogsmarken.
- (113) Slutligen konstaterar de bulgariska myndigheterna att ingen av de ovannämnda privata parterna exporterar virke eller är registrerad som ett byggnads- eller turistföretag enligt bulgarisk lag, vilket innebär att bytena med dem inte påverkar handeln mellan medlemsstaterna.
- (114) I bytestransaktionen med Jivka Blagoeva, en fysisk person, byttes 1,9036 ha privatägd skogsmark i kommunen Teteven, värderad till 16 091 bulgariska lev, mot 0,3001 ha offentligt ägd skogsmark i Predelaområdet i kommunen Razlog, värderad till 24 216 bulgariska lev. Den bulgariska staten täckte inte underskottet i priset, alla fasta kostnader och lokala skatter betalades av Jivka Blagoeva och den nya ägaren har inte begärt någon ändring av markanvändningen för den mark som ingick i bytet. Enligt de bulgariska myndigheterna bör detta byte omfattas av förordningen om stöd av mindre betydelse.
- (115) Därför anser de bulgariska myndigheterna att det inte förekommer något statligt stöd i de bytestransaktioner som genomförts med de ovannämnda privata parterna.

5.3.4 Bulgariens kommentarer av den 25 april 2012

- (116) Bulgarien besvarade genom en skrivelse av den 25 april 2012 de synpunkter på beslutet om att inleda förfarandet som hade inkommit från följande tredje parter: Aqua Estate, Beta Forest, Kosta Gerov, Dimitar Ivanov Terziev, Yavor Iliev Haytov, Valentina Angelova Haytova, Georgi Aleksandrov Babev, Marieta Tihomirova Damyanova, Elizabet Petkova Mihailova, Svetoslav Petkov Mihailov, BG och Co, Mirta Engineering, Miks PS-OOD och BOIL OOD.
- (117) De bulgariska myndigheterna stöder de synpunkter som lämnats av dessa fysiska personer och företag som var parter i byten under granskningsperioden, dvs. att dessa byten inte innehåller statligt stöd utan är transaktioner som genomfördes på fördelaktiga villkor för staten och till priser som inte är lägre än marknadspriserna på

liknande fastigheter. Dessutom stöder de bulgariska myndigheterna de ovannämnda privata parternas åsikt att bytena genomfördes i enlighet med gällande bulgarisk lag: föreskriften om baspriser och skogslagen. Slutligen bör vissa av dessa transaktioner omfattas av förordningen om stöd av mindre betydelse.

5.4 BULGARIENS SVAR PÅ KOMMISSIONENS FÖRFRÅGNINGAR OM UPPLYSNINGAR UNDER DET FORMELLA GRANSKNINGSFÖRFARANDET

- (118) I efterföljande inlagor som svar på förfrågningar om upplysningar, lämnade de bulgariska myndigheterna uppgifter om marknadspriser – för både den privatägda och den offentligt ägda skogsmarken – för alla byten som genomförts under granskningsperioden ⁽⁷³⁾.
- (119) I sin inläga av den 19 november 2013 ⁽⁷⁴⁾ angav de bulgariska myndigheterna dock att det fanns vissa problem med tillförlitligheten i de uppgifter som de hade lämnat. Framför allt angav de bulgariska myndigheterna rimliga marknadspriser för 82 (60 offentligt ägda och 22 privatägda fastigheter) fastigheter som berörs av de ifrågasatta bytena, för den formel som anges i skäl 44. För de återstående fastigheterna angav de marknadspriser efter bästa förmåga och påpekade att de kanske inte motsvarade rimliga marknadsvärden. För de återstående berörda offentligt ägda fastigheterna förklarade de bulgariska myndigheterna att de priser som de angav som marknadspriser i själva verket var genomsnittet av priserna på olika typer av skogstransaktioner. Därför är det inte säkert att de motsvarar ett rimligt marknadsvärde eftersom de inte är lika med genomsnittliga priser för fullständigt likvärdiga transaktioner.
- (120) För de återstående privatägda fastigheter som ännu inte värderats av en oberoende expert angav de bulgariska myndigheterna även att i vissa fall låg de priser som angavs i försäljningscertifikaten, och som myndigheterna använde som närmevärde för fastigheternas marknadsvärde, nära eller var lika med de så kallade taxeringsvärdena. Taxeringsvärdet på en fastighet är inte dess marknadsvärde utan det lägsta pris som ska betalas i fastighetstransaktioner, dvs. den berörda fastighetens marknadsvärde skulle i princip vara högre.
- (121) Trots detta betonar de bulgariska myndigheterna att de uppgifter som de har lämnat om marknadspriser är de bästa skattningarna de kan få fram av följande skäl: i) Det finns inga särskilda regler i Bulgarien för att fastställa marknadspriser på skogsfastigheter genom värdering. ii) Det skulle vara mycket tidskrävande att låta en oberoende expertvärderare bedöma vad marknadspriserna på de berörda fastigheterna skulle ha varit vid tidpunkten för bytet. iii) En sådan värdering skulle bli mycket dyr. Dessutom konstaterade de bulgariska myndigheterna att de priser som angetts ändå ligger mycket närmare marknadspriserna än de administrativa priserna.
- (122) Slutligen lämnade de bulgariska myndigheterna information om de administrativa priser som faktiskt användes för ett urval på 25 transaktioner och de hypotetiska administrativa priser som skulle bli resultatet om de koefficienter som anges i 2010 års uppdatering av föreskriften om baspriser användes. Urvalet omfattade 25 transaktioner som i huvudsak ägde rum 2009 eller 2008 (endast sex transaktioner 2007). Kommissionen begärde denna information för att kontrollera att systemet med administrativa priser – om de uppdaterades korrekt – skulle vara lämpligt för att återspegla marknadspriserna på skogsmark och i samtliga fall skulle leda till ett pris som låg så nära marknadsvärdet som möjligt, vilket krävs enligt rättspraxis.

6. BEDÖMNING AV ÅTGÄRDEN

6.1 FÖREKOMSTEN AV STÖD

- (123) Enligt artikel 107.1 i EUF-fördraget är "stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna".
- (124) En åtgärd utgör stöd i den mening som avses i artikel 107.1 om den uppfyller följande kumulativa villkor: i) Åtgärden måste gå att hänföra till staten och finansieras genom statliga medel. ii) Den måste ge mottagaren en fördel. iii) Fördelen måste vara selektiv. iv) Åtgärden måste snedvrida eller riskera att snedvrida konkurrensen och kunna påverka handeln mellan medlemsstaterna.

⁽⁷³⁾ Denna information lämnades in (på nytt) av Bulgarien i ett kalkylblad till kommissionen genom ett e-postmeddelande av den 21 januari 2014 (2014/032997).

⁽⁷⁴⁾ Inläga nr 2013/115208.

- (125) I detta fall måste man dock först undersöka om de potentiella stödmottagarna i bytestransaktionerna är företag i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget. Anledningen är att enligt ordalydelsen i den artikeln ska reglerna för statligt stöd endast tillämpas när mottagaren av stöd är ett företag.
- (126) Europeiska unionens domstol (nedan kallad *EU-domstolen*) definierar begreppet *företag* för tillämpningen av artikel 107.1 i fördraget som varje enhet som bedriver ekonomisk verksamhet, oavsett dess rättsliga status och dess sätt att finansiera verksamheten ⁽⁷⁵⁾. Enligt *EU-domstolen* utgör all verksamhet som går ut på att erbjuda varor eller tjänster på en viss marknad ekonomisk verksamhet ⁽⁷⁶⁾. Klassificeringen av en enhet som företag är alltså alltid relaterad till en särskild verksamhet. En enhet som bedriver både ekonomisk och icke-ekonomisk verksamhet betraktas som ett företag endast med avseende på den förra typen. Ett företag behöver inte vara en juridisk person. Även fysiska personer kan betraktas som företag i samband med statligt stöd, förutsatt att de bedriver ekonomisk verksamhet.
- (127) Därför bör det noteras att vissa stödmottagare i de ifrågasatta bytena inte bedrev ekonomisk verksamhet med den skogsmark som ingick i bytena under granskningsperioden och inte heller bedriver sådan verksamhet för närvarande. Det innebär att dessa stödmottagare inte kan betraktas som företag i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget, varför det inte ska anses föreligga något statligt stöd i deras bytestransaktioner med den bulgariska staten.
- (128) Resten av detta beslut berör därför endast de stödmottagare inom ramen för de ifrågasatta bytena som utgör företag i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget.

6.1.1 Inbyggd koppling mellan bytet och förändringen i markanvändning

- (129) Det första tvivel som kommissionen uttryckte i sitt beslut om att inleda förfarandet gällde huruvida det fanns en inbyggd koppling mellan bytena och förändringen i markanvändning av den mark som togs emot genom bytena. Detta är viktigt, eftersom förekomsten av en sådan koppling skulle påverka kommissionens bedömning av huruvida bytena ger upphov till en ekonomisk fördel och hur den fördelen borde kvantifieras. En inbyggd koppling innebär att parterna i bytet redan innan transaktionen var genomförd hade för avsikt att ändra markanvändningen för den offentligt ägda marken från skogsmark till byggnadsmark efter bytet. Det betyder att medan de administrativa priser som beräknas för bytet på grundval av föreskriften om baspriser bygger på bytet av två fastigheter med skogsmark, skulle den efterföljande ändringen av markanvändningen av den offentligt ägda fastigheten – om detta var avsikten från början – kunna leda till en undervärdering av den mottagna fastigheten med hänsyn till dess avsedda framtida användning som byggnadsmark.
- (130) Det faktum att de ifrågasatta bytena alltid – eller åtminstone i en stor majoritet av fallen – följdes av en (godkänd) ansökan om ändring av markanvändningen för den skogsmark som stödmottagaren tog emot genom bytet till byggnadsmark skulle enligt kommissionen vara en objektiv indikation på att parterna i dessa byten redan från början hade för avsikt att ändra markanvändningen för den offentligt ägda marken efter bytet.
- (131) De statistiska uppgifter som de bulgariska myndigheterna lämnat som svar på beslutet om att inleda förfarandet och som bekräftar de uppgifter som återges i skäl 38 och som visar att för de 132 byten som genomfördes under granskningsperioden gjordes 24 ansökningar om ändring av markanvändningen till byggnadsmark (vilket motsvarar 18,2 % av alla byten), varav 15 godkändes (motsvarande 11,4 % av alla byten). Mot bakgrund av dessa uppgifter konstaterar kommissionen att bytena i de flesta fall inte följdes av någon ansökan om ändring av markanvändningen.
- (132) I vilket fall som helst noterar kommissionen att den bulgariska lagstiftningen kräver två separata förfaranden för byten och för ändring av markanvändning, och att två separata statliga organ är behöriga för varje åtgärd och arbetar oberoende av varandra. Detta är ytterligare en indikation på att det inte finns någon inbyggd koppling mellan bytena och förändringen av markanvändning.
- (133) Eftersom det inte har påvisats någon inbyggd koppling mellan bytena och förändringen i markanvändningen för den mark som har tagits emot genom bytena, ska kommissionen undersöka var och en av dessa åtgärder separat för att se om det föreligger statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget.

⁽⁷⁵⁾ Domstolens dom i de förenade målen C-180/98 till C-184/98, Pavel Pavlov m.fl., REG 2000, s. I-6451, punkt 74.

⁽⁷⁶⁾ Domstolens domar i mål 118/85, kommissionen mot Italien, REG 1987, s. 2599, punkt 7, mål C-35/96, kommissionen mot Italien, REG 1998, s. I-3851, punkt 36 och de förenade målen C-180/98 till C-184/98, Pavlov m.fl., REG 2000, s. I-6451, punkt 75.

6.1.2 Förekomst av statligt stöd i förändringen i markanvändning

- (134) Markanvändning är de offentliga myndigheternas rättsliga kontroll över användningen och intensiteten i utvecklingen av en fastighet. Om en offentlig myndighet godkänner en ändring av markanvändningen för en fastighet utför den en regleringsverksamhet och fungerar inte som ekonomisk aktör.
- (135) Endast fördelar som beviljas direkt eller indirekt genom statliga medel ska betraktas som stöd i den mening som avses i artikel 107 i fördraget. Enligt EU-domstolens rättspraxis⁽⁷⁷⁾ innebär den åtskillnad som görs i den bestämmelsen mellan "stöd som ges av en medlemsstat" och stöd som ges "med hjälp av statliga medel" inte att alla fördelar som beviljas av en stat, oavsett om de finansieras med statliga medel eller ej, utgör stöd. Åtskillnaden syftar endast till att se till att definitionen omfattar både fördelar som ges direkt av staten och fördelar som ges av ett offentligt eller privat organ som utsetts eller inrättats av staten.
- (136) Att en offentlig myndighet går med på att ändra markanvändningen för en viss fastighet från skogsmark till byggnadsmark kan leda till att den fastigheten ökar i värde, men en sådan ändring innebär inte någon överföring av statliga medel i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget: utövandet av denna regleringsuppgift leder inte till en positiv överföring av medel till mottagaren för detta godkännande och innebär inte heller att staten avstår från medel, eftersom staten inte när den utför denna regleringsuppgift är skyldig att ta ut en avgift från framgångsrika sökande som återspeglar hela det ekonomiska värde som de får av detta godkännande⁽⁷⁸⁾.
- (137) En offentlig myndighets beslut om att ändra markanvändningen för en viss fastighet är inte stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget.

6.1.3 Förekomst av stöd i bytet

- (138) Enligt fast rättspraxis⁽⁷⁹⁾ kan offentliga myndigheters försäljning av mark eller byggnader till ett företag eller en enskild person som bedriver ekonomisk verksamhet ge upphov till en ekonomisk fördel och därmed vara stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget, särskilt om den inte görs till marknadsvärde, dvs. om försäljningen inte görs till det pris som en privat investerare som är verksam under normala konkurrensvillkor sannolikt skulle ha fastställt. Detsamma gäller bytestransaktioner där värdet på den offentligt ägda mark som tas emot från staten är högre än värdet på den privatägda mark som överlämnas till staten.
- (139) Innan granskningen av huruvida bytena ger upphov till en ekonomisk fördel måste kommissionen dock undersöka om de återstående villkoren i skäl 124 är uppfyllda för att konstatera att det finns stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget.
- (140) När det för det första gäller åtgärdens hänförlighet omfattas bytena av jordbruks- och livsmedelsministrarnas eller ministerrådets behörighet (beroende på storleken på den fastighet som ska bytas), samt av verkställande skogsbyråns behörighet. Alla dessa är statliga organ. I den mån bytena leder till en överföring av offentligt ägd skogsmark som är av högre än den privatägda skogsmark som överlämnas, leder detta till en överföring av statliga medel i den bemärkelsen att den bulgariska staten avstår från vissa intäkter som den hade kunnat få om den hade agerat enligt marknadsvillkor när den genomförde transaktionen.
- (141) För det andra är bytena selektiva eftersom de bara gäller för de markägare som har bytt sin privatägda skogsmark mot offentligt ägd skogsmark.
- (142) För det tredje snedvrider bytena konkurrensen och påverkar handeln mellan medlemsstaterna. I den mån som stödmottagarna i bytena är företag som erbjuder varor och tjänster på en viss marknad stärker en eventuell fördel till följd av bytena deras ställning jämfört med andra företag som konkurrerar i handeln inom unionen med samma varor och tjänster⁽⁸⁰⁾. Ett antal stödmottagare⁽⁸¹⁾ inom ramen för bytena har i själva verket, *bland annat*, fastigheter, turism, restaurangverksamhet och skogsplantering angivna som ekonomiska sektorer inom vilka de bedriver verksamhet i det bulgariska handelsregistret. Dessa sektorer är öppna för konkurrens på EU-nivå. Detta

⁽⁷⁷⁾ Domstolens dom i mål C-379/98, Preussen Elektra, REG 2001, s. I-2099.

⁽⁷⁸⁾ Jämför med förstainstansrättens dom i mål T-475/04 av den 4 juli 2007, Bouygues SA och Bouygues Télécom SA mot Europeiska kommissionen, REG 2007, s. II 2097, punkterna 108–111 och 123, bekräftad i domstolens dom av den 2 april 2009 i mål C-431/07 P Bouygues SA och Bouygues Télécom SA mot Europeiska kommissionen, REG 2009, s. I 2665, punkterna 94–98 och 125.

⁽⁷⁹⁾ Domstolens dom av den 16 december 2010 i mål C-239/09, Seydaland Vereinigte Agrarbetriebe GmbH & Co. KG mot BVVG Bodenverwertungs- und -verwaltungs GmbH, REG 2010, s. I-13083, punkt 34 och domstolens dom av den 2 september 2010 i mål C-290/07 P, Europeiska kommissionen mot Scott SA, REG 2010, s. I-7763, punkt 68, förstainstansrättens dom av den 13 december 2011 i mål T-244/08 Konsum Nord ekonomisk förening mot Europeiska kommissionen, REG 2011, s. II-00444, punkt 61.

⁽⁸⁰⁾ Se förstainstansrättens dom av den 4 april 2001 i mål T-288/97, Regione Friuli Venezia Giulia mot Europeiska kommissionen, REG 2001, s. II-1169, punkt 41.

⁽⁸¹⁾ Detta är bl.a. fallet för All Seas Property 2, Aqua Estate, Beta Forest, BG Land Co, Ecobalkani, MIKS och BOIL.

framgår av uppgifter i samma register, som visar att flera av stödmottagarna⁽⁸²⁾ i dessa bytestransaktioner har handel eller (internationell) kommersiell verksamhet angiven som den ekonomiska sektor inom vilken de är verksamma. När det gäller de bulgariska myndigheternas argument om att företag måste vara inskrivna i särskilda register för att vara verksamma inom turism- eller byggnadssektorerna och att detta inte skulle vara fallet för merparten av de företag som deltar i bytena, konstaterar kommissionen att begreppet *företag* i artikel 107.1 i fördraget är ett objektivt begrepp, varför frågan om huruvida företag erbjuder varor och tjänster på en viss marknad och därmed konkurrerar med andra företag och deltar i handel inom unionen ska avgöras med hänsyn till den verksamhet som dessa företag verkligen bedriver och inte av huruvida de har uppfyllt vissa nationella rättsliga formaliteter.

- (143) När det slutligen gäller förekomsten av en ekonomisk fördel avser bytestransaktionerna utbytet av (minst) två skogsfastigheter mellan den bulgariska staten och privata parter. För att avgöra om de privata parterna har fått en ekonomisk fördel av bytet måste värdet på fastigheterna i bytet bedömas och jämföras med varandra. Om bytet leder till en överföring av offentligt ägd skogsmark som har högre värde än den skogsmark som överlämnas av den privata parten kommer den privata parten att få en ekonomisk fördel.
- (144) Som förklaras i skäl 16 beräknades de administrativa priserna för de berörda bytena på grundval av föreskriften om baspriser. EU-domstolen har erkänt att när det i nationell lag föreskrivs administrativa bestämmelser för beräkningen av marknadsvärde på mark för försäljning av offentliga myndigheter måste tillämpningen av dessa bestämmelser för att uppfylla artikel 107 i fördraget i alla fall leda till ett administrativt pris som ligger så nära markens marknadsvärde som möjligt⁽⁸³⁾. Eftersom detta marknadsvärde är teoretiskt måste man acceptera en viss marginal för skillnader mellan det erhållna priset och det teoretiska⁽⁸⁴⁾.
- (145) De bulgariska myndigheterna uppmanades att lämna upplysningar om de administrativa priser som använts för de 132 byten som genomfördes under granskningsperioden, samt om marknadspriserna för samma byten. Kommissionen uppmanade även de bulgariska myndigheterna att ta hänsyn eventuella tidigare eller senare transaktioner med samma skogsfastigheter när de fastställer deras marknadsvärde. Även om kommissionen anser att ursprunget för de skogsfastigheter som ingått i byten är irrelevant för bedömningen av eventuella inslag av statligt stöd, beaktades följaktligen prisuppgifter – när sådana fanns tillgängliga.
- (146) De bulgariska myndigheterna tog upp vissa problem med tillförlitligheten i de uppgifter de kunde lämna om marknadspriserna⁽⁸⁵⁾. Samtidigt angav de dock att den information som lämnats innehåller de bästa uppskattningarna av marknadspriser⁽⁸⁶⁾. Kommissionen anser att dessa uppgifter är tillräckligt tillförlitliga uppskattningar av det verkliga (dvs. "rimliga") marknadsvärdet på de berörda markområdena.
- (147) Analysen av uppgifterna visade att användningen av administrativa priser för privatägd mark ledde till en systematisk övervärdering av den berörda skogsmarken jämfört med marknadspriserna⁽⁸⁷⁾, medan läget var mer nyanserat i fråga om offentligt ägd skogsmark, eftersom det förekom såväl över- som undervärdering av den typen av mark. För att avgöra om stödmottagarna fått en fördel till följd av bytena skulle därför en enkel jämförelse mellan marknadspriset för den offentligt ägda marken vid tidpunkten för bytet och marknadspriset för den privatägda mark som den byttes mot inte ta tillräckligt stor hänsyn till den systematiska övervärderingen av den senare. Därför utarbetade kommissionen en formel som tog hänsyn till de administrativa priser som använts i den ursprungliga transaktionen för att bedöma den fördel som uppstått till följd av bytet korrekt. Följande belopp behöver beräknas för formeln, som angavs i beslutet om att inleda förfarandet:
- i) Skillnaden mellan det faktiska marknadspriset på den privatägda skogsfastigheten och det administrativa priset på den fastigheten, fastställt enligt föreskriften om baspriser.
- ii) Skillnaden mellan det faktiska marknadspriset på den offentligt ägda skogsfastigheten och det administrativa priset på den fastigheten, fastställt enligt föreskriften om baspriser.

⁽⁸²⁾ Detta gäller t.ex. Izgrev, Liteks Comers, LM Impex och VNG Confort.

⁽⁸³⁾ Mål C-239/09 Seydaland, punkt 35, se hänvisning ovan. Se även kommissionens beslut av den 19 december 2012 i ärende SA.33167 om den föreslagna alternativa metoden för värderingen av jordbruks- och skogsmark i Tyskland som säljs av den offentliga byrån BVVG (EUT C 43, 15.2.2013, s. 7).

⁽⁸⁴⁾ Jämför med avdelning II, punkt 2 b i kommissionens meddelande om inslag av stöd vid statliga myndigheters försäljning av mark och byggnader (EGT C 209, 10.7.1997, s. 3).

⁽⁸⁵⁾ Skrivelse av den 19 november 2013; inläga nr 2013/115208.

⁽⁸⁶⁾ Denna fråga beskrivs ingående i avsnitt 5.4 tillsammans med de bulgariska argumenten.

⁽⁸⁷⁾ Under- eller övervärdering jämfört med det marknadspris som de bulgariska myndigheterna angett för den berörda fastigheten.

En fördel anses föreligga om värdet på ii minus värdet på i är positivt.

En eventuell kontant ersättning som betalats av den ena parten till den andra för att täcka skillnaden i administrativt pris för de två fastigheter som ingick i bytet ska också beaktas i avgörandet om bytet gav upphov till en fördel.

- (148) Genom att tillämpa denna formel på de uppgifter som lämnats av de bulgariska myndigheterna om de rimliga marknadsvärdena och administrativa priserna för den skogsmark som ingått i bytena, konstaterar kommissionen att stödmottagarna inom ramen för bytena av mark har fått en fördel i nästan 80 % av de bytestransaktioner som genomfördes under granskningsperioden, som visas i tabell 4.

Tabell 4

Jämförelse av administrativa priser som använts i byten och marknadspriser som uppgetts av de bulgariska myndigheterna

Byten	2007	2008	2009	Summa
Fördel (antal fall)	18	48	38	104
<i>Som procentandel av alla byten</i>	78 %	77 %	81 %	79 %
Antal genomförda byten	23	62	47	132

- (149) Uppgifterna ovan visar att de administrativa priser som fastställts för bytena enligt föreskriften om baspriser inte i tillräcklig utsträckning återspeglar det verkliga marknadsvärdet på de berörda skogsfastigheterna.
- (150) Skillnaden mellan de administrativa priser som används för de ifrågasatta bytena och marknadspriserna på de berörda fastigheterna beror dels på att den underliggande metod som används i föreskriften om baspriser inte i tillräcklig utsträckning återspeglar de kriterier som en aktör på marknaden skulle lägga vikt vid för att värdera de skogsfastigheter som ingått i bytena, och inte heller ger dem tillräcklig vikt. För det första var de genomsnittliga markvärden som anges i bilaga 1 till föreskriften om baspriser enligt markkategorier som erbjuder identiska villkor för växter och som ligger till grund för fastställandet av ett basvärde för marken (se skäl 18), avsedda att fastställas på grundval av marknadspriser eller av de räkenskaper som förts för statligt ägda skogar, men i själva verket fastställdes de av experter på grundval av ett litet antal marknadskällor.
- (151) För det andra återspeglar de koefficienter och tillägg som används för att ta hänsyn till vissa egenskaper hos skogsmarken vid beräkningen av basvärdet på den marken, som beskrivs i skälen 18–26, en metod för administrativ förenkling, snarare än ett försök att göra en korrekt mätning av det ekonomiska värde som en hypotetisk marknadsaktör i ett liknande läge skulle ge dessa egenskaper. De bulgariska myndigheterna har inte lämnat några ekonomiska uppgifter till stöd för nivåerna på de koefficienter och tillägg som fastställdes i föreskriften.
- (152) Även om den metod som fastställs i föreskriften om baspriser till en början skulle ha lett till marknadspriser på den skogsmark som ingick i bytena, vilket den inte gjorde, uppdaterades dock aldrig de genomsnittliga priserna, koefficienterna och tilläggen under granskningsperioden för att på ett tillfredsställande sätt återspegla de variationer i marknadspriserna som uppstod senare. Om markpriserna stiger kraftigt krävs enligt rättspraxis⁽⁸⁸⁾ att administrativa metoder för att beräkna priset på mark som säljs av offentliga myndigheter innehåller bestämmelser om en kontinuerlig uppdatering av priserna, så att det pris som verkligen betalas av köparen i så stor utsträckning som möjligt återspeglar markens marknadsvärde. Under den preliminära granskningsfasen förklarade de bulgariska myndigheterna att enligt artiklarna 7.1 och 32 i föreskriften om baspriser borde koefficienterna i den föreskriften för beräkningen av administrativa priser ha uppdaterats varje år. Enligt uppgifter från de bulgariska myndigheterna ökade marknadspriserna på skogsmark dessutom kraftigt under granskningsperioden. Trots detta genomfördes aldrig den uppdatering som krävs i den föreskriften under den perioden. De bulgariska myndigheterna uppdaterade endast de genomsnittliga priser, koefficienter och tillägg som användes för att fastställa administrativa priser 2010 på grundval av den senaste marknadsutvecklingen.

⁽⁸⁸⁾ Mål C-239/09 Seydaland, punkt 54, se hänvisning ovan.

- (153) Därför konstaterar kommissionen att bytena innebar en ekonomisk fördel för stödmottagarna i markbytena i de fall där de administrativa priserna inte i tillräckligt hög grad återspeglade marknadspriset på den mark som ingick i bytet.

6.1.4 Stöd av mindre betydelse

- (154) Slutligen bör det påpekas att i fall där den enskilda stödmottagaren i ett byte fick en fördel som inte överskred de tröskelvärden som fastställs i kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013⁽⁸⁹⁾, ska den fördelen inte betraktas som statligt stöd och alltså inte omfattas av förbudet i artikel 107.1 i fördraget, förutsatt att alla övriga villkor som fastställs i den förordningen är uppfyllda.
- (155) På grundval av de kvantitativa uppgifter som lämnats av de bulgariska myndigheterna förefaller storleken på det stöd som mottagits genom bytena i många fall⁽⁹⁰⁾ ligga under tröskelvärdet på 200 000 euro för stöd av mindre betydelse.

6.1.5 Slutsats rörande förekomsten av stöd

- (156) Därför konstaterar kommissionen att de byten som Bulgarien genomfört under granskningsperioden är statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget i de fall där motparten i transaktionen är ett företag i den mening som avses i den bestämmelsen, de administrativa priser som användes för den transaktionen inte återspeglade marknadspriserna och de villkor för stöd av mindre betydelse som fastställs i förordning (EU) nr 1407/2013 inte är uppfyllda.

6.2 ÅTGÄRDENS LAGLIGHET

- (157) Genom att inte anmäla dessa byten innan deras genomförande har de bulgariska myndigheterna underlåtit att uppfylla sitt åliggande enligt artikel 108.3 i EUF-fördraget. Dessa byten utgör därför olagligt statligt stöd.

6.3 STÖDETS FÖRENLIGHET MED BESTÄMMELSERNA

- (158) Trots att de bulgariska myndigheterna uppmanades att lämna upplysningar om dessa bytestransaktioners eventuella förenlighet med den inre marknaden, vidhöll de sin argumentation om att dessa transaktioner inte påverkade handeln inom unionen och därför inte var statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget.
- (159) I detta avseende konstaterar kommissionen att bevisbördan när det gäller att visa att stödet är förenligt med den inre marknaden, genom undantag från artikel 107.1 i fördraget, i huvudsak ligger hos den berörda medlemsstaten, som måste visa att villkoren för det undantaget är uppfyllda⁽⁹¹⁾.
- (160) I vilket fall som helst konstaterar kommissionen att det inte vid första anblicken verkar finnas någon grund för att anse att bytena är förenliga med den inre marknaden, vare sig på grundval av artikel 107.3 a och c i fördraget direkt eller på grundval av de riktlinjer som baseras på dessa bestämmelser.
- (161) Därför kan gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till jordbruk och skogsbruk (nedan kallade *riktlinjerna för skogsbruk*) inte användas som grund för att betrakta systemet med byten som förenligt med den inre marknaden, eftersom riktlinjerna endast ska tillämpas på levande träd och deras naturliga miljö i skogar och på annan beskogad mark, inbegripet åtgärder för att upprätthålla och förbättra skogarnas ekologiska funktioner och skyddsfunktioner samt åtgärder för att främja skogarnas användning för rekreation och deras sociala och kulturella dimensioner.

⁽⁸⁹⁾ Kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse (EUT L 352, 24.12.2013, s. 1). Förordningen om stöd av mindre betydelse antogs av kommissionen enligt artikel 2 i rådets förordning (EG) nr 994/98 (EGT L 142, 14.5.1998, s. 1), ändrad genom förordning (EU) nr 733/2013 (EUT L 204, 31.7.2013, s. 11).

⁽⁹⁰⁾ På grundval av kommissionens preliminära beräkningar av de kvantitativa uppgifter som lämnats av de bulgariska myndigheterna verkar en fördel som en privat part har fått till följd av ett byte endast överskrida tröskelvärdet för stöd av mindre betydelse i 45 fall av 104. I dessa beräkningar utesluts dock inte de fall där stödmottagaren i bytet inte var ett företag (vilket skulle minska antalet byten som utgör stöd) och inte heller redovisas de fall där samma mottagare drog fördel av flera byten, för vilka den sammanlagda fördelen överstiger 200 000 euro (vilket ökar antalet byten som utgör stöd). De bulgariska myndigheterna bör göra mer exakta beräkningar i samband med återkrav.

⁽⁹¹⁾ Se förstainstansrättens dom av den 12 september 2007 i mål T-68/03, Olympiaki Aeroporia Ypiresies AE mot Europeiska kommissionen, REG 2007, s. II-2911, punkt 34.

Dessutom är de kostnader som täcks av det stöd som beviljats i samband med bytena inte förenliga med definitionen på stödberättigande kostnader i riktlinjerna för skogsbruk ⁽⁹²⁾, eftersom det inte infördes några lagstadgade eller avtalsenliga skyldigheter för de privata parterna att använda den mark som förvärvats genom bytena som naturskyddsområden. Tvärtom hade alla parter rätt att begära att markanvändningen för skogsmarken ändrades till byggnadsmark, vilket några av dem även gjorde.

- (162) Inte heller ger riktlinjerna för regionalstöd 2007–2013 en grund för förenlighet. Kommissionen noterar i detta avseende att de bulgariska myndigheterna inte genomförde bytena specifikt för att bidra till den regionala utvecklingen. Vidare definierades inte de stödberättigande kostnaderna och det fastställdes inte heller hur stödets stimulanseffekt skulle kontrolleras och hur respekten för de tillämpliga taken för regionalstöd skulle säkerställas.
- (163) Slutligen hävdade de bulgariska myndigheterna i diskussionerna före antagandet av beslutet om att inleda förfarandet att det offentliga politiska målet för bytena var att konsolidera ägandet av skogsmark. Även om det skulle vara möjligt att betrakta konsolideringen av skogsmark som ett mål av gemensamt intresse, vilket det inte är, visade de bulgariska myndigheterna inte att det beviljade stödet var nödvändigt för att uppnå det målet och inte heller att den valda metoden var den lämpligaste.
- (164) Inte heller kunde de visa att den valda metoden säkerställde att det beviljade stödet var begränsat till det minimum som var nödvändigt för att stimulera privata parter att genomföra bytena. Detta framgår bland annat av de kraftiga variationerna i de administrativa priser som fastställts med den föreskrivna metoden. När de jämförs med de marknadspriser som de bulgariska myndigheterna angett, verkar dessa administrativa priser inte systematiskt hamna på en liknande procentandel över eller under marknadspriserna. Om transaktionerna 2007 används som exempel varierade skillnaderna mellan marknadspriser och administrativa priser för privatägd mark från -503,97 % till +89,91 % ⁽⁹³⁾.
- (165) Slutligen misslyckades de bulgariska myndigheterna med att visa att bytena inte hade snedvridit konkurrensen i en omfattning som stred mot det gemensamma intresset. Därför kan bytena inte anses vara förenliga med den inre marknaden på grundval av artikel 107.3 c i fördraget direkt.
- (166) Därför konstaterar kommissionen att det stöd som beviljats i samband med bytena inte kan anses vara förenligt med den inre marknaden.

7. ÅTERKRAV

- (167) Enligt artikel 14.1 i förordning (EG) nr 659/1999 ska olagligt stöd som funnits vara oförenligt med den inre marknaden återkrävas från mottagarna, utom där detta skulle stå i strid med en allmän princip i unionsrätten. I artikel 14.2 i den förordningen fastställs att stödet ska återkrävas med ränta från det datum då det olagliga stödet stod till stödmottagarens förfogande till det datum då det har återbetalats. I artikel 14.3 i den förordningen anges att återkravet ska verkställas utan dröjsmål och enligt den berörda medlemsstatens förfaranden enligt nationell lagstiftning, förutsatt att dessa förfaranden gör det möjligt att omedelbart och effektivt verkställa kommissionens beslut.
- (168) Syftet med ett återkrav är uppnått i och med att det olagliga stödet i fråga, i förekommande fall jämte dröjsmålsränta, har återbetalats av de företag som har mottagit det. Genom denna återbetalning förlorar mottagaren de fördelar han åtnjöt på marknaden i förhållande till sina konkurrenter, och den situation som förelåg före utbetalningen av stödet är återställd ⁽⁹⁴⁾. Medlemsstaten får välja metod för att fullgöra sin skyldighet att återkräva olagligt stöd, men de åtgärder som vidtas får inte påverka unionslagstiftningens räckvidd och effektivitet. En medlemsstat kan endast fullgöra en återkravsskyldighet om de valda åtgärderna är lämpliga för att återställa de normala konkurrensvillkor som blev snedvridna genom det statliga stödet och är förenliga med gällande unionslagstiftning ⁽⁹⁵⁾.

⁽⁹²⁾ I punkt 175 g i riktlinjerna för skogsbruk definieras stödberättigande kostnader enligt följande: "Kostnader för inköp av skogsmark som används eller skall användas som naturskyddsområden. Denna skogsmark måste i sin helhet vara permanent säkrad för naturskyddssyften genom en rättslig eller avtalsmässig skyldighet." De återstående kategorierna av stödberättigande kostnaderna enligt punkt 175 i riktlinjerna för skogsbruk är inte relevanta i det här fallet.

⁽⁹³⁾ För offentligt ägd skogsmark varierar skillnaden mellan marknadspriset och det administrativa priset från -6 130,00 % till +74,98 %. Det bör dock påpekas att det administrativa priset på sådan mark endast var högre än marknadspriset i 2 av 23 fall.

⁽⁹⁴⁾ Se domstolens dom av den 29 april 2004 i mål C-277/00, Tyskland mot kommissionen, REG 2002, s. I-11695, punkterna 74–76.

⁽⁹⁵⁾ Mål C-209/00, Tyskland mot kommissionen, punkterna 57–58, se hänvisning ovan.

- (169) Eftersom det har konstaterats att Bulgarien olagligen har genomfört statligt stöd genom bytena bör landet åläggas att återkräva detta stöd från stödmottagarna i dessa transaktioner.

7.1 IDENTIFIERING AV DE STÖDMOTTAGARE SOM ÅTERKRAVET SKA GÄLLA

- (170) Det olagliga och oförenliga stödet ska återkrävas från de företag som faktiskt har haft fördel av det ⁽⁹⁶⁾. I de fall kommissionen inte i beslutet kan identifiera samtliga företag som har tagit emot olagligt och oförenligt stöd måste detta göras av den berörda medlemsstaten när den inleder genomförandeprocessen. Medlemsstaten måste då bedöma den enskilda situationen för varje berört företag ⁽⁹⁷⁾.
- (171) I det föreliggande fallet är de potentiella mottagarna av det oförenliga statliga stödet de fysiska och juridiska personer som deltog i de 132 bytena med de bulgariska myndigheterna under granskningsperioden. De bulgariska myndigheterna bör utesluta de fysiska och juridiska personer som inte kan klassificeras som företag i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget från denna grupp, liksom även de personer som fick en sammanlagd fördel av de byten som de deltog i som inte överskred det tröskelvärde för stöd av mindre betydelse som fastställs i förordningen om stöd av mindre betydelse, så länge de transaktionerna också uppfyller övriga villkor i den förordningen. De återstående fysiska och juridiska personer som deltog i bytena bör betraktas som de mottagare av det olagligen genomförda statliga stödet från vilka de bulgariska myndigheterna ska återkräva den fördel som mottagits genom dessa transaktioner.

7.2 KVANTIFIERING AV STÖDET

- (172) Kommissionen är inte enligt lag skyldig att fastställa det exakta belopp som ska återkrävas, särskilt när den saknar de uppgifter som krävs för att göra detta. I stället är det tillräckligt att kommissionens beslut innehåller uppgifter som gör det möjligt för medlemsstaten att utan alltför stora svårigheter fastställa det belopp som ska återkrävas ⁽⁹⁸⁾.
- (173) Som förklaras i skäl 147, anser kommissionen att följande metod bör användas som utgångspunkt av medlemsstaten för att fastställa storleken på det oförenliga stöd som ska återkrävas från varje stödmottagare:
- i) Fastställ skillnaden mellan det faktiska marknadspriset på den privatägda skogsfastigheten och det administrativa priset på den fastigheten, fastställt enligt föreskriften om baspriser.
 - ii) Fastställ skillnaden mellan det faktiska marknadspriset på den offentligt ägda skogsfastigheten och det administrativa priset på den fastigheten, fastställt enligt föreskriften om baspriser.

Det ursprungliga statliga stöd som tagits emot till följd av bytet är lika med värdet på ii minus värdet på i.

Det ursprungliga beloppet bör korrigeras i de fall där en offentligt ägd fastighet av högre administrativt värde byttes mot en privatägd fastighet av lägre administrativt värde. Enligt de bulgariska myndigheterna var mottagaren i de fallen tvungen att betala en ersättning till staten för att täcka skillnaden i värde mellan fastigheterna. Alltså bör det ursprungliga stödbeloppet minskas med beloppet för den ersättning som stödmottagaren betalat till de bulgariska myndigheterna. De bulgariska myndigheterna bör sedan återkräva det erhållna beloppet från den stödmottagaren för att ta hänsyn till den fördel som erhållits genom bytet.

- (174) För att fastställa marknadspriset på en fastighet bör markens ekonomiska värde vid tidpunkten för bytet återspeglas i sin helhet. Av den information som de bulgariska myndigheterna lämnade den 29 augusti 2008 framgår att

⁽⁹⁶⁾ Se domstolens dom av den 21 mars 1991 i mål C-303/88, Italien mot kommissionen, REG 1991, s. I-1433, punkt 57, domstolens dom av den 29 april 2004 i mål C-277/00, Tyskland mot kommissionen, REG 2004, s. I-3925, punkt 75.

⁽⁹⁷⁾ Se domstolens dom av den 7 mars 2002 i mål C-310/99, Italien mot kommissionen, REG 2002, s. I-2289, punkt 91.

⁽⁹⁸⁾ Se domstolens dom av den 12 oktober 2000 i mål C-480/98, Spanien mot kommissionen, REG 2000, s. I-8717, punkt 25 och domstolens dom av den 2 februari 1988 i de förenade målen C-67/85, C-68/85 och C-70/85, Kwekerij van der Kooy BV m. fl. mot kommissionen, REG 1998, s. 219.

byggnader och infrastruktur i vissa fall redan hade uppförts på de skogsfastigheter som tillhörde staten innan bytet genomfördes, trots att fastigheten inte hade omklassificerats som byggnadsmark. I sådana fall anser kommissionen att värdet på dessa byggnader och/eller den infrastrukturen också bör återspeglas fullt ut i fastighetens marknadsvärde.

- (175) Kommissionen konstaterar att de bulgariska myndigheterna redan har tillgång till uppgifterna om de administrativa priser som användes vid bytena och marknadspriserna för alla berörda fastigheter vid tidpunkten för bytena ⁽⁹⁹⁾, varför det inte bör bli alltför svårt för de bulgariska myndigheterna att fastställa de belopp som ska återkrävas med hjälp av den metod som beskrivs i skäl 173 ⁽¹⁰⁰⁾.
- (176) I fall där de bulgariska myndigheterna har befogade tvivel på att metoden inte kan tillämpas eller att den leder till ett belopp som uppenbart inte på ett korrekt sätt återspeglar beloppet för det statliga stöd som tagits emot, får de emellertid besluta att göra en utvärdering av marknadspriserna för de fastigheter som ingått i bytet vid tidpunkten för transaktionen med hjälp av en oberoende expert som har kvalifikationer för att göra sådana värderingar och som har utsetts genom en öppen och offentlig upphandling. När förfarandet för att utse den experten fastställs ska principerna om insyn och likabehandling följas, även i fall där kontraktet inte överskrider tröskelvärdena i unionens direktiv om offentlig upphandling. Upphandlingsförfarandet bör framför allt i) offentliggöras på ett tillfredsställande sätt, ii) bygga på objektiva urvalskriterier som är kända i förväg och iii) innehålla den information som krävs för att företrädare för kommissionens tjänsteavdelningar ska kunna delta när det slutliga beslutet fattas efter det preliminära urvalet. I dessa undantagsfall måste de bulgariska myndigheterna i) ange den berörda fastigheten eller de berörda fastigheterna, ii) motivera varför det behövs en oberoende expertvärdering i det specifika fallet, och iii) till kommissionen överlämna ett förslag till en oberoende expert (vald genom offentlig upphandling) som ska godkännas av både kommissionen och Bulgarien.
- (177) Eftersom syftet med återkravet är att återställa situationen som den var före dagen för bytet anser kommissionen slutligen att Bulgarien, med hänsyn till de särskilda egenskaperna hos bytesavtal i fråga om skogsmark som inte har exploaterats kommersiellt, skulle fullgöra sin skyldighet att återkräva det olagligen genomförda stödet genom att upphäva de ifrågasatta bytena genom att byta tillbaka de berörda fastigheterna. Detta skulle dock endast innebära ett tillräckligt stort återkrav om det inte har gjorts några väsentliga förändringar av såväl den offentligt ägda som den privatägda skogsmarken efter dagen för bytet. I sådana fall måste kommissionen informeras om de berörda fastigheterna inom två månader efter det att Bulgarien har delgivit detta beslut och de motsvarande bytena måste upphävas och bevis på detta måste lämnas inom fyra månader efter dagen för meddelandet av detta beslut.
- (178) I samtliga fall där det måste göras ett återkrav ska detta återkrav gälla från och med den tidpunkt då stödmottagarna fick fördelen, det vill säga från och med dagen för den rättsliga handling som gav stödmottagarna rätt att byta sin privatägda skogsmark mot den offentligt ägda skogsmarken.
- (179) Det stöd som ska återkrävas bör innefatta ränta från den dag då stödet ställdes till stödmottagarnas förfogande till den dag det har återbetalats. Räntan bör beräknas som sammansatt ränta enligt kapitel V i kommissionens förordning (EG) nr 794/2004 ⁽¹⁰¹⁾ och kommissionens förordning (EG) nr 271/2008 ⁽¹⁰²⁾ om ändring av förordning (EG) nr 794/2004.
- (180) Tidplanen för återkravet av det statliga stödet från enskilda stödmottagare bör i största möjliga utsträckning följa den plan som anges i tillkännagivandet om återkrav ⁽¹⁰³⁾. I vilket fall som helst bör tidsfristerna inte gå utöver vad som anges i tabell 5.

⁽⁹⁹⁾ Denna information lämnades in (på nytt) av Bulgarien i ett kalkylblad till kommissionen genom ett e-postmeddelande av den 21 januari 2014 (nedan kallad *inläga nr 2014/032997*).

⁽¹⁰⁰⁾ Dvs. i) marknadspriset på den berörda fastigheten och ii) det administrativa pris på den berörda skogsfastigheten som fastställts enligt föreskriften om baspriser och som verkligen tillämpats vid bytet, med de belopp som anges i *inläga 2014/032997*.

⁽¹⁰¹⁾ Kommissionens förordning (EG) nr 794/2004 av den 21 april 2004 om genomförande av rådets förordning (EG) nr 659/1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget (EUT L 140, 30.4.2004, s. 1).

⁽¹⁰²⁾ Kommissionens förordning (EG) nr 271/2008 av den 30 januari 2008 om ändring av förordning (EG) nr 794/2004 om genomförande av rådets förordning (EG) nr 659/1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget (EUT L 82, 25.3.2008, s. 1).

⁽¹⁰³⁾ Tillkännagivande från kommissionen – Effektivare verkställande av kommissionsbeslut som ålägger medlemsstater att återkräva olagligt och oförenligt statligt stöd (EUT C 272, 15.11.2007, s. 4).

Tabell 5

Tidplan för återkrav

Tidplan	Insats
1. Inom två månader efter den dag då detta beslut har delgivits Bulgarien	måste Bulgarien informera kommissionen om de åtgärder som planeras eller som har vidtagits för att genomföra beslutet och framför allt göra följande: i) Överlämna en förteckning till kommissionen över alla byten som berörs av återkravet, med uppgifter om — de administrativa priserna och marknadspriserna för de privatägda och offentligt ägda skogsfastigheter som har varit föremål för byte (utifrån den information som Bulgarien lämnade i sin inläga nr 2014/032997), information om den ytterligare ersättning som betalats i varje transaktion och det statliga stöd som därmed ska återkrävas, — namnet på den privata part som deltagit i varje transaktion och en motivering av varför denna stödmottagare betraktas eller inte betraktas som ett företag, ii) vilka fall där återkravet ska genomföras på grundval av en expertvärdering av marknadspriserna för skogsfastigheterna vid tidpunkten för bytet (skäl 176), iii) vilka fall där återkravet ska genomföras genom att bytet upphävs (skäl 177).
2. Inom fyra månader efter den dag då detta beslut har delgivits Bulgarien	bör Bulgarien för de fastigheter som anges i punkt 1 ii ha utnämnt en oberoende expert som ska värdera fastigheterna. Experten bör väljas genom en öppen offentlig upphandling enligt överenskommelse med kommissionen efter förslag från Bulgarien.
3. Inom sju månader efter den dag då detta beslut har delgivits Bulgarien	bör Bulgarien ge kommissionen värderingsrapporten för den oberoende experten för de fastigheter som anges i punkt 1 ii.
4. Inom åtta månader efter den dag då detta beslut har delgivits Bulgarien	bör Bulgarien ha skickat betalningskrav till alla berörda stödmottagare med uppgifter om det exakta stödbelopp som ska betalas tillbaka.
5. Inom tolv månader efter den dag då detta beslut har delgivits Bulgarien	måste Bulgarien ha genomfört återkravet för alla berörda byten.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Det statliga stöd som beviljats företag inom ramen för byten av offentligt ägd skogsmark mot privatägd skogsmark under perioden den 1 januari 2007–27 januari 2009 som Bulgarien olagligen har genomfört i strid med artikel 108.3 i fördraget är oförenligt med den inre marknaden.

Artikel 2

Individuellt stöd som har beviljats enligt de bytestransaktioner som avses i artikel 1 utgör inte stöd om det, vid den tidpunkt det beviljades, uppfyller villkoren i en förordning som har antagits i enlighet med artikel 2 i förordning (EG) nr 994/98, och som var tillämplig vid den tidpunkt då stödet beviljades.

Artikel 3

Individuellt stöd som har beviljats enligt de bytestransaktioner som avses i artikel 1 och som, vid den tidpunkt det beviljades, uppfyller de villkor som anges i en förordning som har antagits i enlighet med artikel 1 i förordning (EG) nr 994/98 eller i någon annan godkänd stödordning är förenligt med den inre marknaden upp till högsta tillämpliga stödnivå för detta slags stöd.

Artikel 4

1. Bulgarien ska från stödmottagarna återkräva det oförenliga stöd som har beviljats inom ramen för de bytestransaktioner som avses i artikel 1.
2. Genom undantag från punkt 1 får det oförenliga stödet återkrävas från mottagarna genom att bytestransaktionerna upphävs i de fall där det inte har gjorts några väsentliga ändringar av den offentligt ägda och den privatägda skogsmark som omfattas av transaktionen sedan dagen för den transaktionen.
3. Det stöd som ska återkrävas ska innefatta ränta från den dag då stödet ställdes till stödmottagarnas förfogande till den dag det har återbetalats.
4. Räntan ska beräknas som sammansatt ränta enligt kapitel V i förordning (EG) nr 794/2004 och förordning (EG) nr 271/2008.
5. Bulgarien ska upphöra med alla utbetalningar av utestående stöd enligt de bytestransaktioner som avses i artikel 1, med verkan från den dag då detta beslut antas.

Artikel 5

1. Återkravet av det stöd som har beviljats enligt den stödordning som avses i artikel 1 ska genomföras omedelbart och effektivt.
2. Bulgarien ska säkerställa att detta beslut genomförs helt och hållet inom tolv månader efter den dag då detta beslut har delgivits.

Artikel 6

1. Inom fyra månader från den dag då detta beslut har delgivits ska Bulgarien lämna följande uppgifter till kommissionen:
 - a) En förteckning över alla bytestransaktioner, inbegripet följande uppgifter:
 - De administrativa priserna och marknadspriserna för de privatägda och offentligt ägda skogsfastigheter som ingått i byten, uppgifter om de ytterligare kontanta belopp som har ingått i varje transaktion och vilket belopp av statligt stöd detta leder till.
 - Namnet på den privata part som har deltagit i varje transaktion, dvs. stödmottagaren i bytestransaktionen, och en motivering till varför den parten betraktas eller inte betraktas som ett företag.
 - b) Uppgifter om de fall där återkravet ska genomföras på grundval av de marknadspriser vid tidpunkten för bytena som anges i Bulgariens inlägga nr 2014/032997.
 - c) Uppgifter om de fall där återkravet ska genomföras genom att bytet upphävs.
 - d) Uppgifter om de fall där återkravet ska genomföras på grundval av belopp som fastställs av en oberoende expertvärderare och handlingar som visar att en sådan oberoende expert har utsetts och att denne har valts genom en offentlig upphandling och har godkänts av kommissionen.
2. Inom åtta månader från den dag då detta beslut har delgivits ska Bulgarien lämna följande uppgifter till kommissionen:
 - a) En förteckning över de stödmottagare som har tagit emot stöd enligt de bytestransaktioner som avses i artikel 1 och det totala stödbelopp som var och en av dem har tagit emot till följd av transaktionerna.
 - b) Det totala belopp (kapital och räntor) som ska återkrävas från varje stödmottagare.
 - c) En detaljerad beskrivning av de åtgärder som redan har vidtagits eller som planeras för att rätta sig efter detta beslut.
 - d) Dokument som visar att stödmottagarna har anmodats att betala tillbaka stödet.

3. Inom tolv månader från den dag då detta beslut delgivits ska Bulgarien överlämna handlingar som bevisar att stödet har återkrävts i sin helhet från de berörda mottagarna.

4. Bulgarien ska genom att lämna rapporter varannan månad hålla kommissionen underrättad om utvecklingen vad gäller de nationella åtgärder som har vidtagits för att genomföra detta beslut till dess att återkravet av det stöd som beviljats enligt de bytestransaktioner som avses i artikel 1 har slutförts. Bulgarien ska på kommissionens begäran omgående lämna uppgifter om de åtgärder som redan har vidtagits eller som planeras för att rätta sig efter detta beslut. Bulgarien ska också lämna detaljerade uppgifter om de stödbelopp och räntebelopp som redan har återkrävts från stödmottagarna.

Artikel 7

Detta beslut riktar sig till Republiken Bulgarien.

Utfärdat i Bryssel den 5 september 2014.

På kommissionens vägnar

Joaquín ALMUNIA

Vice ordförande

RÄTTELSE

Rättelse till associeringsavtal mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Georgien, å andra sidan*(Europeiska unionens officiella tidning L 261 av den 30 augusti 2014)*

Sidan 145 ska ersättas av följande:

”Suomen tasavallan puolesta
För Republiken Finland

För Konungariket Sverige

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

За Европейския съюз
Por la Unión Europea
Za Evropskou unii
For Den Europæiske Union
Für die Europäische Union
Euroopa Liidu nimel
Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
For the European Union
Pour l'Union européenne
Za Europsku uniju
Per l'Unione europea
Eiropas Savienības vārdā –
Europos Sąjungos vardu
Az Európai Unió részéről
Għall-Unjoni Ewropea
Voor de Europese Unie
W imieniu Unii Europejskiej
Pela União Europeia
Pentru Uniunea Europeană
Za Európsku úniu
Za Evropsko unijo
Euroopan unionin puolesta
För Europeiska unionen”

ISSN 1977-0820 (elektronisk utgåva)
ISSN 1725-2628 (pappersutgåva)

Europeiska unionens publikationsbyrå
2985 Luxemburg
LUXEMBURG

SV